

ལྷོ་ཁྲི་ཕྱི་དཔལ་པ།

宗喀巴大师

Je Tsongkhapa

མཆོ་ལྷོན་ཙོང་ཁ་བ་རིག་གནས་སྐུ་ཅལ་ཞིབ་འདུག་ཆོགས་པ།

青海宗喀巴文化艺术研究会

2016.1

ཚུལ་ཁྲིག་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་པ།

编辑委员会

ལྷན་ཁྲིག་

主任:

གཙོ་དཔལ་དོན་འགྲུག་

角巴东主

ལྷན་ཁྲིག་གཞོན་པ།

副主任:

ཁྲིམ་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་

赤巴活佛

གཙོ་ཁྲིག་པ།

主编:

དགེ་བཤེས་ལྷོ་བཟང་ཡར་རྒྱལ།

格西罗颂央吉

གཙོ་ཁྲིག་གཞོན་པ།

副主编:

ཚུལ་ཁྲིམ་ས་བཀྲའི་ཤེས།

次成扎西

མ་ལའ་ཚོ།

卡才

རྒྱུ་བོག་རྒྱུ་འགོད་པ།

封面设计:

དགེ་བཤེས་ལྷོ་བཟང་ཡར་རྒྱལ།

格西罗颂央吉

ཁྲིག་རྒྱུ་བ།

编辑:

གཡི་ཚབ་རྒྱ།

叶擦哇加

པར་སྐྱུ་ན་ལས་ཁུངས།

印刷单位:

མཚོ་སྐོན་སྤོང་བཅན་རིག་གནས་སྤྱི་གཉེར་ཁང་།
青海松赞文化公司

དབུ་དཔེ་ཚུལ་འབྲུལ་བ་ཀྱན་སེལ།

003/ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱུ་བ་པའི་ལུང་རིགས་གཉེར་གྱི་བུམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།.....

.....ཁེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་ལྷོ་སྤོང་བཟང་རྒྱལ་མཚན་།

011/ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་གོ་དོན་ལས་འཕྲོས་པའི་དབུ་དཔེ་ཚུལ་རག་བསྟུགས།.....

.....སྟག་ཚང་ལྷ་མོ་དགེན་དགོན་མཚོག་བཟོད་པ།

019/རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལཱའི་དོ་སྟོང་སྟོང་བསྟུགས།.....

.....ལུལ་མ། མཁན་འཛིགས་མེད།

023/རྩི་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་མཛད་རྒྱུ་རགས་ཙམ་བཟོད་པ།.....

.....རེ་བ་གོང་པ་འཛིགས་མེད་བསམ་གྲུབ།

035/དབུངས་བསྟོད་རྒྱ་འཛིན་དཀར་པོའི་ལྷ་འབྲེལ་རྒྱ་བྲལ་སྟོན་གྱི་རོལ་མོ།.....བེ་རི་མདའ་པ།

038/གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་སྟོར་གྱི་རྩིས་ལན་འབྲུལ་འཛོམས་དགུ་སྟོར།.....

.....ཐུབ་བསྟན་ཐུན་ཚོགས།

050/ 东方第二佛陀宗喀巴·洛桑扎巴 德荣·才让东智教授

053/ 二洛桑扎巴弟子们继承上师遗志 德荣·才让东智教授

056/ 三格鲁派的主要寺院及经典 德荣·才让东智教授

058/ 十世班禅额尔德尼

067/ 《喇钦贡巴饶赛的传略—佛寺殿脊装饰》.....

.....才旦夏茸久美柔毕罗追

080/ 习仲勋与十世班禅大师 噶尔哇·阿旺桑波

༡༠༡༦ ལོའི་འཆོ་དངོས་ཀྱི་འཕྲིན་གསལ།

087/མཚོ་སྐོན་ནང་བསྟན་བཟོ་སྤྱོད་།.....ཨ་ལགས་དཀར་དམར།

089/མདོ་ཁམས་འཇང་དགུན་ཚོས་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་བ་རོང་དགོན་དུ་འཛོམས།.....

.....བ་རོང་དགོན་ཆུན་སྟོན་གྲོལ།

091/མཚོ་རྩལ་ཁུལ་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་བོད་སྟག་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན།.....

.....མགར་ཅེ་གཤམ་པ་བཟང་པོ།

094/མགོ་ལོག་འཇང་དགུན་ཚོས་ཆེན་མོ་ཆོཌ་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་

ཚུལ།.....མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན།

096/རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་རིག་གཞུང་བཟོ་སྤྱོད་ཆོགས་འདུ་སྐབས་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་པའི་ཞིབ་

འཇུག་སྤྱིང་གིས་གཙོ་སྟུབ་གནང་།.....ཚུལ་ཁྲིམ་ས་བཀྲའི་ཤེས།

098/གངས་ལྷོ་ཐང་ཟབ་དོན་དབུ་མའི་བཟོ་སྤྱོད་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་མདོ་ཁམས་རྩ་མེར་

ལུལ་དགོན་དུ་ཆོགས་པ།.....རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་དྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིག་པ།

104/མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།.....

དབྱུང་ཕྱི་མ་འབྲུལ་བ་ཀྱན་སེལ།

འཇམ་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་པ་ལྷོ་སྤོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

འཇམ་མེད་དཀོན་མཆོག་བཟོད་པ།

འཇམ་མེད་ལྷ་མོ་མཁན་འཇམ་མེད།

འཇམ་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་པ་ལྷོ་སྤོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

འཇམ་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་པ།

འཇམ་མེད་ལྷ་མོ་མཁན་ཀྱི་ལྷ་མོ།

འཇམ་མེད་ལྷ་མོ་མཁན་ཀྱི་ལྷ་མོ།

འཇམ་མེད་ལྷ་མོ་མཁན་ཀྱི་ལྷ་མོ།

འཇམ་མེད་ལྷ་མོ་མཁན་ཀྱི་ལྷ་མོ།

ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱད་རིགས་གཏོར་གྱི་བྱམ་བཟང་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མེར་བྱས་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

བདེན་གཉིས་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱན་རྒྱུགས་པ་ན། སྐྱིབ་གཉིས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱན་གཏོར་བཅོམ་པས། །
དོན་གཉིས་མཛད་བཟང་ཀྱན་ལ་དཀར་བ་ཅན། སྟོན་མཚོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་ལྷ་ཅིག ། རྒྱལ་ཀྱན་མཐུན་
པ་རྒྱུ་ཡིག་དམར་སེར་ཁམས། །འགྲོ་བ་གང་གི་ཡིད་ལ་འཕོས་ཅོམ་ནས། །མ་རིག་སྤྱན་པ་བྱངས་ནས་འབྱེན་མཛད་
པའི། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ན་རྒྱལ། །ངེས་དོན་གཞུང་ལུགས་གཡུ་ཡི་རལ་བས་བརྒྱུད། །ལོག་
པར་སྐྱེ་ལ་རིགས་ཚུལ་མཆེ་སྤེར་ནོ། །གཉིས་འཛིན་སྟོང་ཙུང་འབྱེན་མཛད་སྤྱུ་སྐྱབ་ནི། །ས་སྟེང་འདི་ན་གདོང་ལྷ་པ་
བཞིན་མཛེས། །ཐུབས་ཆེན་སྟོན་ལམ་རིང་ནས་གོམས་པའི་མཐུས། །ལྷ་ངན་སྤྱན་པས་བྱབ་པའི་གཙོང་རོང་ན། །
རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱི་སྟོན་མེ་སྤར་མཛད་པའི། །འགྲོ་བའི་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད། །མཚན་སྟོན་ས་གསུམ་ཀྱན་
ནས་བ་དན་གཡོ། །མཛད་བཟང་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལས་བཞུལ། །འགྲོ་ལ་བཅེ་བ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ལས་
ཟབ། །སྤྱི་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྟོང་ནས་དད། །འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་སྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱིབས་པར། །རིག་གནས་
མཁའ་ལ་མཐུན་པའི་འོད་སྟོང་འབར། །གདུལ་བྱའི་ས་བོན་དོད་གྱིས་སྟོང་མཁས་པའི། །འཛིགས་བྲལ་དབང་ལྷག་
འདི་ཕྱིའི་གཏོར་གྱི་སྐྱབས། །ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་མ་ལུས་ལག་མཐེལ་རྩལ་བཞིན་མཛོན་སུམ་མཐུན་པས་
ལེགས་གཟིགས་ནས། །དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་དབང་ཐོབ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེས་བར་མེད་གདམས་པའི་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །ཡལ་རྩེ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་དཀྱིལ་བ་ལས། །
སྤངས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེའི་ཆེ་ནས་དང་འདིར་འཕྲོར་ན་སྤྱི་བོའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བར་བྱོས། །ཞེས་མཚོད་པར་
བརྒྱུད་པ་དང་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་ནས་གང་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ནི། །རི་རྒྱུད་དུ་རྩེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས། །ཞི་རྩ་
ཀྱི་ལའི་མདོག་ལྷ་རབ་སྟོ་བའི། །རབ་མཛེས་འོད་ཟེར་ལྷ་ཡི་བྲ་བ་ཅན། །ཤིན་ཏུ་རྒྱུམ་པའི་དབྱུས་སུ་འཇམ་དབྱངས་
ནི། །མཛོན་སུམ་གཟིགས་པ་རྩེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། དེ་
ནས་བཙུམས་ཏེ་རྩེ་བཙུན་མཐུན་པའི་གཏོར། །ནམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ས་
རོལ་བྱིན་གཞུང་ཟབ་མའི་དོན། །རྒྱན་དུ་གསན་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་རྩེ། །དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་

འདེབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་དོན་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཐ་མལ་བའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་
 ཞིང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོ་ལའང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དངོས་
 སུ་མཛད་ནས་བར་མེད་དུ་གདམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་གནས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་
 ཀྱན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་སྤྱོད་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་
 རྩེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་འདི་རྣམས་ཀྱི། ལེགས་བཤད་ཀྱན་ལ་སྟིང་
 བས་གསུམ་མེད་ཀྱང་། འཁོར་འདས་ཉེན་འབྱུང་མི་སྲུང་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས། མཆོན་འདྲིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་
 ཅད་འདིག་བྱེད་པ། གླེ་བ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། སྟོམ་གྱུན་དའི་ཆལ་རབ་བྱེ་བའི་ཆོ། །
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་མཐོང་ནས། ལྷ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་གཙོ་བོར་མི་འདྲིན་སུ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་
 བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་དུ་
 འགྲེལ་བའི་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད། དཔལ་ལྷན་གླེ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་དབུ་མ་ཆིག་གསལ་གཉིས་
 ལས་ཆེས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པས་རྩ་ཤེད་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འགྲེལ་ཞིང་ཟབ་པའི་སྟོན་ནས་བཀྲལ་བ་ན་འང་རྩ་ཤེད་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པར་བཀྲལ་བ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་འང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 རྒྱག་ལས་གཞན་པའི་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པ་དང་། རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་དཀའ་
 བའི་གནས་གསུམ་དང་། རྩ་ཤེད་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པར་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟངས་ཙམ་དུ་འང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་མི་འདོད་པ་
 དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་དང་། བདེན་འདྲིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་
 ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འཇུག་
 པས་རྩ་ཤེད་དགོངས་པ་ཟབ་པའི་སྟོན་ནས་འགྲེལ་བ་ན་གཙོ་བོའི་དཀའ་གནས་བརྒྱུད་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེ་ཙོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་
 ལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་
 ཀྱིས་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་
 མིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བཛྲོད་ན། ཆོགས་རྒྱག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་
 སྲངས་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོར་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཉོན་
 ཐྱིབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྦྱར་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྩལ་

ཅམ་ཡང་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 པ་དང་། ཀྱན་གཞི་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་
 ལ་རང་རྒྱུད་དང་། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འདྲི་ལྟུང་སྟེ་མོང་མེན་པ་དང་། ཉན་རང་
 འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་པ་
 མཐུན་པའི་ལྟུང་སྟེ་མོང་མེན་པ་སྟེ་བརྒྱུད་རྣམས་རྒྱལ་ཆོབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཟེན་
 གིས་ལས་གསུངས་སོ། ཀྱན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཁུལ་སྟོང་གདོང་ལཱི་སྒྲ་དབྱངས་
 ལས། རང་མཚན་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། བྱུང་པར་སྟེ་མོང་མེན་པ་བརྒྱུད་སོགས་མང་། ཐ་སྟད་དཔྱད་སྟོང་
 མི་ཞིགས་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀྱན་གཞི་མེད་པར་བཞེད། དངོས་འདྲི་ཐར་མེན་དེ་ཉོན་བདག་མེད་
 མཚུངས། ཁ་བསྐྱེད་མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། བྱིས་ཤེས་ཀྱན་འཁུལ་བཅད་ཤེས་ཆད་མར་གྲུབ། ཆོར་
 བ་ཡིད་མཛོན་བཅུ་དྲུག་མཛོན་གྱུར་ཀྱང་། འཕགས་པ་མེན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཡིད་མཛོན་དང་། བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་
 མཛོན་གྱུར་སོ་སྟེ་བཞེད། རྟོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྒྱུར་ལམ་དུས་མཉམ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་མཛོན་སུམ་
 ཀྱིས། རྒྱུར་ལམ་འང་མི་སྟེ་བ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད། བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། །
 ཐོབ་རྒྱུ་རྒྱུད་མི་ཟ་མེད་འང་འབྲས་བུ་འབྱིན། ཞིག་དངོས་སྒྲིས་ཅམ་དབྱུད་མེན་བུམ་དངོས་བཞིན། དུས་སོང་དག་
 རྒྱབ་མ་ཞིག་ལྟན་སྟེས། རྣང་ན་སྟོན་བྱས་མཐའ་དག་མི་བྱ་ཅི། ཁ་དབྱུད་མེན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མེན། རྟོས་
 ཆོ་མཛོན་སུམ་ལུལ་ཡིན་ལུལ་ཅན་མེན། འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས། བྱུང་
 ཟད་མི་རུང་ཆོར་འདྲུ་འདྲིག་བཤད་ཕྱིར། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འཁུལ་སྒྲུང་ཟད་མ་ཟད། བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་
 མེན་མ་རིག་བཞེད། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་མི་ཚོམ། རྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ།
 རྟེ་སོགས་སྟེ་མོང་མེན་མང་དབྱུ་མར་སྟོས། ཞེས་གྲུབ་མཐའ་རྩ་འབྲེལ་ལས་དབྱུ་མའི་དཀའ་གནད་བཅུ་གཅིག་
 ཡང་གསུངས་སོ། དཀའ་གནས་དེ་དག་ལས་སྐབས་འདིར་གང་སྟེང་བར་བྱ་བ་ནི། བདག་གི་བགོ་སྐལ་དུ་དབྱུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་ལུང་ཁྲུངས་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ངེ་ཡོད། ཅེས་
 པའི་ངེ་བ་འདི་ཡིན་པས་འདི་བཤད་པ་ལ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལུང་
 གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། ༡) ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་འདི་
 མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདྲུ་བྱེད། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་
 གཞུགས། མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྟེ་མཆེད་དུག་སྟེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་
 ཆོར་བ། ཆོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྟེད་པ། སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་
 སྟེ་བ། སྟེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཆ་ཤི་དང་། ལྷ་རན་དང་། སྟེ་དག་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁུག་པ་རྣམས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཆ་ཤི་བསྐྱེད་པར་ཡང་
 གསུངས་པས། སོ་སྟེ་ཤི་བ་ནི་སོ་སྟེ་ཤི་སྟོག་དབང་འགག་པ་འམ་ཞིག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ༢)

ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་
 པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དེས་སེམས་ཅན་འཛིག་
 པའམ་ཤི་བ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུད་ནས་རང་འབྲས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་མ་རིག་ཡང་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་༼༡༽ ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གསུམ་པོ་
 འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་
 ནོ། །འཛིག་པར་ཡང་མངོན་ནོ། །གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་
 འཛིག་གནས་གསུམ་ཀ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་༼༢༽ རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 རི་ལྷར་ཐུང་ན་འདས་པ་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྟན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ་འདིའི་དོན་
 འཆད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐུང་འདས་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུང་འདས་
 འདོད་ཚུལ་ལ་རང་སྤེལ་བྱེད་བྱས་སྐྱེ་བ་ནམས་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་ཞིག་
 པའི་ཆ་ཐུང་འདས་ཡིན་ལ། དེས་ལས་ཉོན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱས་པས་ན་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྤེལ་པས་ནི། ཐུང་འདས་ནི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ས་པོན་དང་བཅས་
 པ་རྒྱུ་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་སྤེལ་ཐར་པ་
 འདོད་པ་གཅེར་བྱ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེང་ན་འདུག་པའི་འཛིག་རྟེན་འདུས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་གདུགས་དཀར་པོ་ཁྱེན་དུ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུའི་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་པར་འདོད་དེ་རྒྱལ་བ་དམ་པས།
 ཁ་བ་རྒྱ་སྤོས་མེ་ཏོག་དང་། ཁ་ཞོ་བ་མོ་སྤྲིག་མདོག ། གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་
 པར་རྒྱལ་བས་བཤད། ཁེས་འབྱུང་བ་ལྷར་འདོད་ལ། དེ་འབྲའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ན་སྟོག་གི་ཆོག་གི་དོན་གནས་པས་
 ཆ་ནས་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུ་ཆད་པས་ཆ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་འདོད་དོ། །བྱངས་
 ཅན་པས་ནི། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱས་ལོངས་སྟོད་བུའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྲལ་ནས་བདག་
 ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐར་པའང་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་འདོད་དོ།
 །གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་གི་ཆོག་དེའི་དོན། དོན་སྦྱར་དུ་བཀོད་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
 པའི་དངོས་པོ་བཅོམ་པའི་ཞིག་ཆའི་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རི་ལྷར་ཐུང་འདས་ཡིན་
 ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤེལ་ཐུང་འདས་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་དཔལ་ལྷན་ལྟ་བུའི་༼༢༽ ཆོག་གསལ་ལས། དངོས་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱེན་གྱིས་
 ཁྱ་ཤི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་དེ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། འདུས་བྱས་སུ་
 ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདི་ཡང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་(༡༦) བུ་སྒྲུབ་ལི་ཏ་ལས། རྩ་འཛུགས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 པ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩ་འཛུགས་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་རྒྱུའི་བྱེད་པར་འདིས་ཀྱང་རྩ་འཛུགས་འདས་
 པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པའི་རྩ་འདས་འདུས་
 བྱས་ཡིན་པས་རྩ་འདས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུག་ཀྱན་འགགས་པའི་ཞིག་པ་རྩ་
 འདས་མིན་ན་འོ་ན་རྩ་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུག་ཀྱན་སྒྲུབ་པའི་ཆར་གྱུར་
 པའི་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྩ་འདས་སུ་འདོད་དེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གསལ་
 ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནས་རྩ་འཛུགས་འདས་པ་ཕུང་བོ་རྣམས་སམ། ཉན་ཐོངས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་མི་འདོད་ན། མཆན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདོད་ཅེ་ན། བཟོད་པ། སྤངས་པ་མེད་པ་འཐོབ་
 མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། དེ་ནི་རྩ་འཛུགས་འདས་པར་བཟོད་པ། །གང་ཞིག་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྤངས་པ་མེད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་འཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། སུང་བོ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆད་པ་ཡང་མེད་ལ། གང་ཡང་མི་སྟོང་པ་ལྟར་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་མེད་
 པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་རྩ་འཛུགས་འདས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་(༡༧) ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་རི་ལྟར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཛིག་པ་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་འཛིག་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་ཞིག་པ་འང་རྒྱ་བཅས་སུ་བྱུང་བོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་
 གསུམ་བྱམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱམ་པའི་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེས་བྱམ་པ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱམ་
 པ་ཞིག་པ་ནི་བྱམ་པ་འགགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སོ་སྐྱེ་འཆི་བ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ཡང་། སོ་སྐྱེ་ཤི་བ་ལ་རྒྱ་
 མེད་པར་ཐལ། སོ་སྐྱེ་ཤི་བ་སོ་སྐྱེའི་སྟོག་དབང་འགགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོ་སྐྱེ་ཤི་བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་
 པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་(༡༨) རྩ་བཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱིན་པའི་
 དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་པ། །རི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 པར་འགྱུར། ཞེས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་གནས་ན་ལས་
 དེ་དག་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འགགས་ན་འགགས་ཟེན་པས་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱིན་ཞེས་བཟད་པ་ན། དེའི་ལན་དུ་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བསྐྱོས་པས་ཕྱིན་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པ་དང་ལས་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་དོ་
 ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལ་ཆེ་བྱེད་བྱག་
 སྒྲུབ་པས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལ་ཆེ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་བྱས་སྒྲུབ་པས་ཆུད་མི་བླ་བ་ཞེས་
 ལན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དགེ་མི་དགའི་ལས་གཉིས་རྟག་པ་དང་། ཕྱིན་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའི་

སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། དབུ་མ་པས་ནི་རྩ་ཤེ་ལས། གང་གིས་ལས་ནི་སྒྲིན་བཅེད། འདི་ལྟར་རང་
 བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། གང་གིས་དེ་ནི་མ་སྒྲིན་པ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཟུར་མི་འཇུག་རོ། གཤམ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད། རྟག་པར་འཇུག་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འཇུག། རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ལས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲིན་བཅེད་པས་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་རང་གི་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་གི་བར་
 གནས་ན་ལས་དེ་དག་རྟག་པ་དང་། ལས་དེ་དག་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ན་ལས་དེ་དག་གིས་རང་
 འབྲས་རྣམས་མཁུན་མི་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ། ལས་དེ་
 དག་ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ན་ཡང་རང་འབྲས་སྒྲིན་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གསལ་དུ་
 བཏང་སྟེ་རྩ་ཤེའི་ཆོག་འདི་དག་གི་དོན་འགྲེལ་བ་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲིན་བའི་༡༩)དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་གིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པར། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་
 ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན་༡༠)རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་གྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ལུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་
 བྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་
 ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པར། དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་
 རྣམས་ཕྱིར། ལ་ལར་ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། གང་
 གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་དེ་ནི་འགགས་ཟེན་པའི་ལས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱུང་འཇུག་ཞེས་བཟད་པའི་ལན་
 དུ་འགགས་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། ལུ་ལོན་གྱི་དཔང་
 རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་རྒྱུད་མི་བྱ་བའམ། ཐོབ་པའམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རྒྱན་རྟོག་པ་བྱེད་དོ། གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་འདིག་པས་ལས་
 དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འཇུག་རོ། ཞེས་ལས་རྣམས་འདིག་པ་དང་འགགས་པ་དེ་དག་
 རང་བཞིན་ནམ་རང་ངོས་ནས་མི་འདིག་ཅིང་མི་འགགས་པས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་འདིག་ཅིང་འགགས་པས་ཞིག་
 པ་རྒྱས་སྒྲིད་པར་བྱུང་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མེད་པས། དངོས་སྒྲིན་བ་ལྟར་བྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་
 དངོས་པོ་ཅིག་ཞིག་པ་ན་བྱུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལོག་ལ། བྱུ་གུ་གང་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་
 གྲུ་རི་རོ་སོགས་དངོས་པོ་གང་གི་ཡང་ངོ་བོར་མ་ཐོབ་པས་ཞིག་པ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཐ་སྟོད་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་ཡང་འདོག་མི་དགོས་པས་རྒྱ་བ་བརྟེན་ནས་བྱུ་གུའི་ངོ་བོ་ལས་ལོག་པའི་འདུས་བྱས་
 པ་ཙམ་དེ་ཉིད་བྱུ་གུའི་ཞིག་པར་འདོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་ཞིག་
 པའི་ཞིག་པ་སོགས་རྣམས་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་འབྱུང་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེས་འཐད་པར་
 གསུངས་སོ། འཇུག་པ་དང་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་འདི་ལྟར་ངེས་པར་དུ་འགྲེལ་དགོས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་(༡༡)བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་ལ་ལས་ལས་འགགས་ཞེས་དང་། འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལས་དེ་འགགས་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་འགགས་པ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ལས། འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་མི་འཐད་པར་བཙད་པ་སོ་ན་གནས་པས། སྤར་གྱི་ལན་དེ་དག་གིས་མི་ཆོག་གོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་གྲུབ་པས་ལན་ཟུར་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོག་གསལ་ལས་རིགས་པས་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་བརྒྱུ་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། འདོད་ན། འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇིག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པས་བསྐྱབ་པར་མཛད་དེ་དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་པའི་ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ལས་སྤངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ཅི་ལྟར་འབྱུག། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འཇུར་རོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོའི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྦྱེ་བ་ཅམ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པ་ཡང་བསྐྱབ་པར་སྐབ་སྦྱེ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འཇུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། གང་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ཞོ་སྟུམ་ན། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པར་ཇུར་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། སྦྱེས་ཟེན་པ་ལ་ནི་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འཇུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་དྲུག་བརྒྱུ་པའི་རིགས་པ་ནི། མར་མེ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་སྐྱུམ་ཟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་མེ་ཤི་དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རིགས་པ་དྲུག་བརྒྱུ་པ་ལས། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་ཅས་བྱ་བར་དམིགས་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས། གནས་པའི་རྒྱུ་མ་ཆང་ན་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་ཟད་པ་ཁོ་ནས་ཞི་ཞིང་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟད་ཅས་བྱ་བར་དམིགས་ཏེ་ཞེས་དང་། གང་དག་གི་དངོས་པོ་

ནམས་ཀྱི་འགག་པ་རྒྱ་མཐོང་པ་ཁོ་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ལྟ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཐོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མེད་པ་ལ་
 རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མཐོང་པས་འབྲུ་མ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། ཟུན་མེད་པས་ངའི་བྱ་ཤིའོ། ཞེས་དེ་སྐད་
 དུ་རྒྱ་དང་ཟུན་མེད་པས་འབྲུ་དང་བྱ་མ་རུང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གཞུང་འདི་དག་ལས་ཞིག་པ་རང་རྒྱ་
 ལས་སྦྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་ད་
 ཕྱིན་ཆད་མ་སྒྲ་ཞིག་སྐབས་འདིར་ལས་དགེ་མི་དགེའི་ཞིག་པ་ལས་དེ་དག་གི་རྒྱན་ཡིན་མིན་དང་། སྒྲ་མ་ཟེན་
 པའི་ལས་དགེ་མི་དགེའི་ཞིག་པ་རིམ་གྱིས་དགེ་མི་དགེར་འཇོག་དགོས་ན་སྒྲ་མ་ཟེན་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་
 ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་བས་གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་
 མ་ཉམས་པའི་སོ་སྦྱེའི་རྒྱད་ལའང་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ན་མ་སྦྱོར་བྱུང་མ་ཟེན་པའི་གཞུགས་
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞིག་པའི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ཞིག་པ་དག་རྟ་དང་བ་སྒྲུང་གི་རྒྱད་
 ལ་ཡང་ཡོད་པས་རྟ་དང་བ་སྒྲུང་དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་ཡང་གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོད་མེད་
 སོགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞི་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། འདིར་འབད་དགེ་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུས། རྒྱལ་འཆལ་
 དག་པའི་རྣམ་གསུམ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོས། མངོན་མཐོའི་ལུས་མཆོག་མངོས་པའི་དགེ་འདུན་གྲེས། གནས་འདིར་གང་
 བའི་དགེ་མཆོན་འབར་གྱུར་ཅིག ། གཞན་ཡང་དམར་སེར་འདུས་སྡེ་གང་དུ་ཡང་། ཕྱི་ནང་ཉེར་འཆོའི་མིང་ཡང་
 མི་གྲགས་པར། རང་རང་འདོད་པའི་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། ཀྱུན་གྱང་བཀྱི་བའི་མཛད་བཟང་དཀར་བ་དང་། །
 བདག་གྱང་འདི་ནས་ཀྱན་མཁྱེན་མ་ཐོབ་པར། རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་སོག་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། འཇམ་མགོན་བསྟན་
 ལ་སློ་མིག་མི་རྩལ་བར། སྦྱིབ་གཉིས་དྲུང་ནས་འབྱེན་པའི་མཐུ་ལྟ་ཤོག ། གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་འཕགས་པ་སྦྱན་
 རས་གཟིགས། སྦྱོ་ཆེ་རྩྭ་རྩྭ་འཕམས་བཞིན་མི་བཞིག་པར། མཛད་བཟང་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་བྱུང་པའི་མཐུས། འགྲོ་
 ཀྱན་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་རོལ་གྱུར་ཅིག ། ཅས་པ་འདི་ནི་སེར་ཤུལ་དགོན་ཐེག་ཆེན་རྒྱས་སྤྱིང་དུ་དབྱ་མའི་བགོ་
 སྤྱིང་དུ་སེར་སྟོ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་གིས་བྲིས་པའོ། བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག ། དགེའོ། སྐུ་མཁྱེན་ལོ། འདིར་ཡང་
 སྒྲས་པ། རྒྱ་རྒྱ་མོ་ཤར་དུ་དལ་བྱར་བཞུར། རི་ལུང་ཐམས་ཅད་གཡུ་བཞིན་སྟོ་བ་ལ། གསེར་གྱི་འུན་མས་བྱགས་
 བཞིན་མེ་ཏོག་སེར། རང་བྱུང་བྱི་བཟང་འཁོར་ཡུག་ཀྱན་ནས་འཐུལ། དབྱར་གྱི་ཆོར་སྒྲུང་གསོན་པོ་འདི་ན་འདུག །
 བསམ་གཏན་ཁང་བྱ་བྱི་སྟོང་མང་པོའི་དབྱས། གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་མཁའ་ལ་སྟེག་འདྲ་བའི། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
 ཁྲིམས་ལྟན་འདུས་སྡེས་གང་། འཇམ་སྤྱིང་རྒྱན་དུ་དམར་སེར་འོད་མདངས་འཕྲོ། དེ་དག་ཀྱན་གྱང་ཐར་པའི་གྲོང་
 ཁྱེར་དུ། སྦྱག་ལྟན་རྒྱང་པས་བགོད་པར་བྱེད་མིན་པར། བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་པ་ཡི། བཙོན་པ་དྲག་
 པོས་ཉིན་མཆོན་བར་མེད་བགོད། གྲེ་གྲེ་ན་ལྟན་ན་བས་ཀྱན་ནས་ཉོན། མིག་ལྟན་མིག་དང་ཤེས་ལྟན་ཤེས་པས་
 དཔྱོད། གཞུང་ཆེན་ཀྱན་ལ་བཙོན་པས་མ་སྦྱང་ན། སྦྱ་དང་ཁ་སྦྱ་བྲེགས་པ་ཅི་ཡི་བྱིར། །

༡༡། །ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་གོ་དོན་ལས་འབྲོས་ པའི་དབྱང་ཚུལ་རགས་བསྟུས།

ཀན་དགོན་མཆོག་བཟོད་པ།

ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྱུང་ཟླ་བའི་འོད་སྤང་དང་། །
སྟོན་བྲལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །
མཐར་འཛིན་སྒྲག་རུམ་བྱང་ནས་འབྱིན་པའི་ཚུལ། །
གསལ་མཛད་རྟེན་འབྱུང་སྟོན་པར་གྲས་པས་འདུད། །
ཟབ་རྒྱས་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་ཀྱི་སྟོང་པོའི་བརུད། །
ཟབ་ཞི་སྟོན་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་གསང་བའི་གནད། །
ཟབ་མོ་ལེགས་བཤད་འབྲུམ་གྱིས་གསལ་མཛད་པ། །
རྟེན་འབྱུང་སྒྲ་མ་ལོ་བཟང་རྒྱལ་བར་འདུད། །
རིས་མེད་རྒྱལ་བ་སྟན་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་བདག་མཆོག། །
མཐའ་མེད་སྟེ་དགུ་ཀྱན་གྱི་མགོན་གཅིག་ལ། །
འཆེ་མེད་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །
འཇུག་མེད་དད་པའི་མེ་ཏོག་འབྲུམ་གྱིས་མཛོད། །
གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། །
ཤིང་ཏུ་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པོ་མཆོག། །
འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་སྒྱུབས་གཅིག་ཟླ་མེད་པ། །
རོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་གཙུག་གིས་མཛོད། །

དེ་ལྟར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་འཇུག་མེད་དད་པའི་རང་མདངས་ཀྱི་མཛོད་པའི་དབྱངས་སྟན་གྱིས་
མདུན་བསྟུས་ཏེ། སྐབས་བབས་ཀྱི་སྟོང་བྱ་ནི། ཇི་གཞི་བཙུ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཉིས། ཇི་གཞི་བཀོད་པ་དང་། དེའི་
དོན་ལ་དབྱང་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཇི་བ་བཙུ་ལ་། བསྟན་བཅོས་ལས། དངོས་པོ་ནམས་ཉག་པར་སྤྲུ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྟེན་འབྲེལ་
ཁས་མི་ལེན་པས་ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་མཚར་བའི་གནས་མིན་
ལ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ཁྲིམ་པའི་རྩ་མཚན་ཟླ་མེད་པ། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ། འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པ། མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས། ཞེས་པའི་
གཞུང་ལྷན་གྱི་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་མངོན། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོང་
ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དངོས་པོ་ནམས་
རྩ་མེད་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ནམས་ཀྱི་རོར་གྲུབ་ཟིན་པས་སྤྲུབ་མི་དགོས་ལ། ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་
རགས་སོ་སོའི་གོ་དོན་དང་། ཁྱད་པར་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་མོ་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མིན། ལམ་གཙོ་ནམ་གསུམ་
ལས། བཅའ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། ཞེས་སོགས་གཞུང་ནམས་པན་ཚུན་གོང་བསྐྱེགས་ཏེ་དབྱེད་ཚུལ་
ལྟག་པོར་དགོད་རྒྱ། ཞེས་བཀའ་ལེབས།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ལ་གནད་བསུས་ན། རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་རགས་སོ་སོའི་གོ་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
སྤྲ་མོ་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མིན་དང་། ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་དང་གསུམ།

དང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲ་རགས་སོ་སོའི་གོ་དོན་འཆད་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྤྲ་བཤད་ནི་རང་གི་ཆ་
ཤས་ལ་བརྟེན་ཅིང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྤྲ་དོད་ལ་སྤྱི་བྱ་ཞེས་པ་སྤྲ་པ་སྟོས་པ་རྟེན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོག་གསལ་ལས། སྤྲ་ནས་
ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་ཡང་སྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་འདི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྗེའི་ཆ་
ཤས་ཞིག་ཆེན་དུ། སྤྲ་སྟོས་རྟེན་གསུམ་ནམས་གངས་པར་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར། སྤྲ་ནས་གྲུབ་པ་སྟོས་ནས་
གྲུབ་པ་རྟེན་ནས་གྲུབ་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་སྤྲ་ནས་གྲུབ་པ་
སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟེན་ནས་གྲུབ་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། འདིའི་སྤྲ་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲ་པ་ནི་ལྷང་སྤྱི་
རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་མཐར། འཕྲད་པ་ནི་རྩ་དང་འབྲས་བུའི་སྟེ་འགག་གི་བྱ་བ་འཕྲད་པ་ལ་བྱ་གསུངས་པ་སྤྲ་དོག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྤྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གདགས་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་སྟེ་རག་ལས་པའམ་
སྟོས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་དུ། སྤྲ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་ཡང་སྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་འདི་ནམ་གངས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལུབ་ཀྱི་མཐའ་ཅན་སྤྱི་བྱའི་སྤྲ་ནི་སྤྲ་པ་སྟེ་སྟོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་འཛོག་ཚུལ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་རགས་
པ་དང་། འབྲིང་དང་། སྤྲ་མོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡༽དེ་ཡང་རང་སྟེ་དངོས་སྤྲ་བ་དག་གིས་རང་གི་རྩ་རྟེན་ཅུ་ཙམ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་འཛོག་པ་ལ། འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་རགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུགས་འདིར་
རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདོད། ༢༽ ཡང་དབྱེད་མ་རང་རྩ་པས་ཆོས་ཀྱན་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་སམ་
གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་འཛོག་ལ། འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་འབྲིང་ཡིན་ཞིང་།

13

གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་ཐ་སྟངས་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཆངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། ཞེས་
 དང་། གོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཀའ་བྲིད་ལས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲ་ཡང་མི་བཟོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་
 དེ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡ་མཚན་སྟེ་རྒྱ་མེད། ཅེས་དང་། མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན། ཕྱི་
 རོལ་པས་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་སྒྲིའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བར་འདོད་མཁན་གྱིས་རྒྱ་རྟེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པས། ཕྱི་
 རོལ་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་ན། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྲོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
 པས་ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་ཅེས་ཐག་བཅད་ན་ཆོག་གམ་སྟམ་མོ། འོ་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ཟེན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་རྟེན་
 འབྲེལ་པ་མོ་འདོད་མི་འདོད་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། དེས་རྟེན་འབྲེལ་རགས་པ་རྒྱ་རྟེན་ལས་སྟེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འདོད་མི་འདོད་ལ་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཐུན་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྟོང་
 ཐུན་རང་ཉིད་ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གྱིས་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་རགས་པ་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་དག་ལ་དོགས་པ་མེད་ལ། གངས་ཅན་པས་དེ་ཅམ་ལྷ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་རྒྱ་ལས་སྟེ་
 བ་དང་རང་གིས་འབྲས་བུ་བསྟེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པར་ཀྱར་བའི་སྤྱིའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་རམ་
 དེ་ལས་སྟེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་རགས་པ་རྣམས་རང་རྒྱ་རྟག་པར་ཀྱར་བའི་འབྱུང་བཞིའི་
 རུལ་ཕྲན་ལས་སྟེས་པ་དང་། ཡོད་པའོ་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སོགས་རང་རྒྱ་རྟག་པར་ཀྱར་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལས་
 སྟེས་པ་སོགས་འདོད་ལ། གཞན་དབང་ཕྱུག་དང་ཆངས་པ་སོགས་རྟག་པར་འདོད་ཅིང་དེ་དག་གིས་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་བསྟན་པ་དང་བསྟེད་པར་འདོད་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་འདོད་པ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བར་སོང་
 བས་དེ་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་རགས་པ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་རགས་པ་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་བསྟེད་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདོད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པའི་རྒྱ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པར་རང་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྟེན་དངོས་སམ་རང་གི་རྒྱ་དང་རྟེན་ཅམ་གྱིས་བསྟེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་
 བློ་མོང་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཀའ་བྲིད་ལས། སྟོང་དོན་
 བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཆོས་
 དེ་དག་ཆང་མ་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱུང་འཕེན་པས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྟོ་བྱུང་དུ་བྱུང་བར་འདོད་

པ་དང་། ཡང་གྲངས་ཅན་པས་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའམ་རྟག་པ་ཞིག་འདོད་ཀྱི་ཡོད་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གཙོ་ཞེས་ཞུ་བ་ལྟར་གྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་འདོད་པ་ལྟར་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་དབང་ཕྱག་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་ཡོང་གི་ཡོད། བྱེད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་བཤད་སྐབས་ཀྱན་སྟོང་གི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པ་པོས་སྤྱུལ་པ་ཞིག་འདོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མེད་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་པ་དང་། རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་བྱེད་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བར་ལྟ་བུའི་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། མཐར་གཏུགས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་སྟེང་ནས་སྤྱི་བར་ཞིག་མི་འདོད་པས་རྟེན་འབྱུང་མི་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་བས་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་བྱེད་པ་པོའི་སྟོང་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བར་འདོད་མཁན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྱེད་མི་འདོད་པས། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་སྟོན་པ་ཀོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་འབྲུལ་བ་དང་དོགས་པའི་མཐའ་བཅད་པའི་སྟོན་མེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རང་ཅག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྟོལ་གནང་བའི་བཀའ་ངོ་མཉམ་བསྐྱངས་གནང་མཛད་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སྟོང་ཐུན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱི་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་རྒྱུ་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅམ་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྤྱི་བ་སོགས་དེ་ཅམ་རེ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ་མོ།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྱེད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྱེད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་མིང་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་པར་བཏགས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་པས་སོ། ཡང་རྟེན་འབྱེད་ཀྱི་གོ་དོན་སྟོང་ཉིད་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་མིང་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་པར་བཏགས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་རྟེན་འབྱེད་འདོག་ཚུལ་དེ་ཤེས་པ་ལ་འང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་སོ། །

གཞན་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱེད་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་རྟེན་འབྱེད་ཡིན་ཡང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་མིན་ནི། རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱེད་རྟོགས་ཚུལ་ལ། རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་རྟེན་འབྱེད་གཉིས་ཆོག་རྟོགས་པ་ལ་གོ་ཚུལ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་རྟེན་འབྱེད་ཡོད་ཅིང་དེ་ཀ་ཅམ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་ཕྱི་མའི་རྟེན་སྟེ་འབྱུང་དོ། དེས་དངོས་སྤྱི་བར་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱེད་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར། སྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཁྱེན་པའི་སྤྱི་བྱེད་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱི་བྱེད་ལས་མཆོད་པའི་ཟེན་བྱས་ལས་མཆོད་དེ་ལྟར་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་དགོས་སོ། ། གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར། སྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཅམ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བརྟེན་འབྱེད་ལ་ཐུག་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཏུག་ཚུལ་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཐར་གཏུག་ན་རིགས་པའི་རྒྱུ་པོ་རྟེན་འབྱེད་ལ་གཏུགས་དགོས་པ་རྒྱུ་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པོས་བྱེད་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་ཐག་རྒྱུ་པོས་གཙོ་དགོས་པ་ལྟར་ཡིན་ཟེར་མོད། གཏུགས་

སའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་འཛོག་ཚུལ་མེད་
ཅིང་། མི་ཆོག་ན་དངོས་སྤྱོད་པས་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པས།འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་
པར། ཞེས་སོགས་ལྟར་འགལ་རྟགས་སུ་སོང་ན་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དགོས་པས་དབྱུང་བྱ་མང་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་སྟོར་ཕན་ནས་གཞུང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བྱས་ཡོད་ལ། མཁས་དང་གྲུབ་
པའི་དབང་ལྷན་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ལྟར་འཛིན་ནས་རྒྱལ་དབང་ཆེན་མཆོག་གིས་དབུ་མའི་དོགས་གཞི་དུ།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྟོར་ལ་ཕྱ་ཞིབ་གྱིས་
དོགས་སྟོང་མཛད་ཡོད་པ་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་དེ་ལས་ཕྱ་བའི་བརྟག་ཞིབ་མཛད་དཀའ་བས་འདིར་སྟོན་བཅོམ་གྱི་
ནམ་ཐར་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པའི་ཆད་ལ། དེའི་ཆད་ནི། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནམ་གསུམ་ལས། ནམ་ཞིག་
རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱན་འཛིག་ན། དེའི་ཆེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པ་ལགས། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། འདིའི་དོན་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་དབྱུང་པ་ན། དུས་ནམ་ཞིག་ན་སྤང་
སྟོང་གཉིས་རེས་འཛོག་མི་དགོས་པར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་བྱེད་
པ་ཉིད་ལས། བདེན་འཛིན་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀྱན་འཛིག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་གཏིང་ནས་འབྲོངས་ཏེ། སྟོང་མི་བདེ་བ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བདེ་ཆམ་གྱིས་
འགྲོ་བ་དེའི་ཆེ་གཞི་ནས་ལྷ་བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པ་ལགས། ཞེས་པའོ། འདིར་དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱན་འཛིག་ན། ཞེས་པའི་དེས་ཤེས་ནི། མ་སྒྲུབས་མགོན་ཀི་རྟེ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་ལམ་གཙོའི་
ཟིན་བྱིས་སྒྲུབ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་སེལ་ལས། དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཞེས་པའི་དེས་ཤེས་ལ། རྒྱལ་དབང་
ལྷ་བས། དེས་ཤེས་ནི་རིགས་ཤེས་ཆད་མ། ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་འཆད་པ་ནི་
བཤད་པའི་ནམ་གངས་གཞན་ཡིན། པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དེས་ཤེས་བདེན་འཛིན་ལ་འཆད་ཀྱང་།འཆད་
ཚུལ་དེས་པ་སྟེ་འཛིན་པའི་ཞེས་འབྱུ་སྟོན་མཛད་ལ། རང་ལུགས་དེས་ཤེས་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། དེ་ལ་སྤང་བ་
འདི་ལྟར་དུ་དེས་པར་ཤེས་ཐག་ཆོད་དོ་སྟམ་དུ་འཛིན་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་མོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
འཛིན་སྟངས་དེ་དབང་མེད་དུ་འཛིག་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཡང་སྟོང་བ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་འཆར་ཚུལ་ནི། རྗེའི་ཆ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། གལ་
ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན། འདིའི་དོན་གང་
ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། མཛོང་ཆེན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་མ་སྒྲུབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བཀའ་བྲིད་ལས། སྟོང་བ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་
སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དོན་གཅིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སྟོན་ལྷུང་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན།
གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་གཅིག་ཤོས་བྱགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། གཅིག་དངོས་སུ་བཅོམ་ན་གཅིག་

ཤུགས་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པར། རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་མ་པའི་སྒོ་དོར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
གོ་བ་སྟེར་ལུགས་ཤིག་སྟེ། རྟེན་འབྲུང་ཞེས་བཤད་པ་ན་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་མི་གོ་བར་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གོ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ན་འང་གཏན་མེད་དུ་མི་གོ་བར་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
སྟོན་པར་གོ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་དབྱེ་མ་པ་ལ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་སྟེ། དེའི་དབྱེ་མ་པ་ལ་ཕྱི་ནང་
གི་དངོས་པོ་རྣམས་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་
སྟོན་མེད་དུ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་དེ་དག་གདགས་གཞི་ལ་སྟོན་ནས་
བཞག་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་ནས་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ།

ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ངེས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་དེ་དག་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པ་འདི་ཡང་སྟོང་ཉིད་གསར་རྟོགས་སྐབས་མིན་པར་རྟོགས་རྗེས་སུ་
ཡིན་པ་ནི། མགོང་ས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲེན་མཛུགས་མགོན་ཡིད་བཞིན་འོར་བུའི་དགོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་མ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ལས། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱེ་མ་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལ་རག་ལས་
པའི་རྟེན་འབྲུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྒོ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་སྦྱར་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ལ་ཐོག་མར་
ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་སྟེ་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། དགག་ཆོས་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་
པའི་ཆད་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟོགས་འགོག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་ནས་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལ་རག་
ལས་པའི་རྟེན་འབྲུང་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྒོ་དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་བསྟོན་མི་དགོས་
པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་ངེས་པར་འགྱུར། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
པའམ། རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་རང་གིས་མཐོང་བའམ། ཐོས་ཙམ་ཉིད་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་སྟམ་དུ་ངེས་པ་བདེ་སྟག་དུ་འདྲེན་ཐུབ་པ་འོང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྟོང་གི་གཅིས་འོར་དུ་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
སོ།

དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཙམ་ནས་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་མིན་ལ། ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་
བ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ། འོ་ན། ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་
ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཡང་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་
དམིགས་གཏད་ལྷག་མར་ལུས། ཡང་ན་རྒྱ་འདི་ལས་འདི་འབྲུང་གི་རྟེན་འབྲུང་རང་ལུགས་ལ་མི་བདེ་བར་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་རྣལ་མ་བྱངས་ས་མེད་པས་རྟོག་ཆད་གང་རུང་གཅིག་གི་མཐར་ལྷུང་བ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་

ནམ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འཆར་དགོས་པ་ལས་གཞན་དེ་ལྟར་མ་
 འཆར་པར་ཕན་ཚུན་ངེས་པ་འདྲིན་ལུས་སུ་མ་སོང་ན། དེའི་བར་དུ་ཡང་ན་བདེན་འདྲིན་གྱིས་དམིགས་གཏད་ལྷག་
 མར་ལུས་པ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་ནལ་མ་འདྲིན་མི་ལུས་པས་རྟག་ཆད་
 གང་རུང་གཅིག་གི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཨེ་ཡིན་སྟུང་ཡང་ངེས་པ་མ་སྟོབ་པས་དབྱད་
 གཞི་ཙམ་མོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཀ་རེ་རེ་ནས་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་ཚུལ་དང་། ལྷང་བས་
 ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ནམས་མཁྱེན་མགོན་ཀི་རྟེ་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོའི་
 ལེགས་བཤད་དག་ན་ཟབ་གསལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིན་མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་བྱས་སོ།།

སྒྲས་པ། སྟེ་བའི་ཕྱིང་བར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་པ་ཡི། །

ཟབ་རྒྱས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །

སྟོན་བསམ་སྟོན་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས། །

འདའ་བའི་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡེ་ཤར་ཆེན་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་སྟེ་ཕྱིང་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་སའི་གཙུག་ལྷན་པོ། མདོ་སྨད་ལྷོ་རྒྱུད་གྱི་བསྟན་པའི་
 འབྱུང་གནས་སྟག་ཚང་དཔལ་གྱི་ལྷ་མོ་ཀི་རྟེ་དགོན་སྟོ་སྒྲིང་དགེ་ལྡན་བཟླ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་རིགས་སྒྲའི་གྲལ་མཐའ་འདྲིན་པ་དགོན་
 མཆོག་བཟོད་པ་འབོད་པ་ནས།

ཀླ་མིན་པོ་ཆེ་གི་སྒྲ་བ་གི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་རྩི་ཏེ་ཁོ་སྨོན་ཞིང་བཟུང།

ལྷུ་ལ་མ། མཁན་འདིགས་མེད།

ན་མོ་གུ་རུ་སུ་མ་ཏི་ཀཱི་ཡ། འདིར་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྷ་ཇི་ལྷར་བཅམས་པ་
མཛད་ཚུལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུས་སུ་འགོད་པ་ནི། ཇེ་རི་ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྷ་ཇི་དང་པོ་སྤྲོད་རབས་བོད་
གྱི་ལྷ་བའི་འབྲུལ་སེལ་དུ་གྲགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ནི། བྱང་རྩ་སྦྱང་རྒྱལ་བའི་དབེན་གནས་སུ་ཇེ་དགྲུང་ལོ་
ཞེ་རྒྱག་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༧༠༡དུས་སུ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་བཞེངས་པའི་ཇོ་བོའི་སྐུ་འདྲ་དབུ་ཡོན་མ་ཆེ་བ་ཞེས་གྲགས་
པའི་མདུན་དུ་ཞག་མང་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐབ་པའི་དབང་པོ་ནས་སྟོ་གྲགས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བར་
གྱི་སྤྲ་མ་བརྒྱད་པ་ནམས་དང་། བྱད་པར་ངོ་བོ་ཇེ། འབྲོམ་སྟོན་པ། པོ་ཏྲོ་བ། ཤར་བ་བཞིས་རྩེ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་
ཞལ་གཟིགས་ནས་གདམས་པ་མང་དུ་བསྟུལ་མཐར་འབྲེམ་སྟོན་སོགས་གསུམ་ངོ་བོ་ལ་ཐིམ། ཇོ་བོའི་ཕྱག་གཡས་
ཇེ་ཡི་སྦྱི་བོར་བཞག་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་གྱིས་ཤིག་དང་། ཁྲོགས་བདག་གིས་བྱའོ་གསུངས་ནས་ཇེ་ལ་ཐིམ་པ་དང་།
ལོ་ཆེན་སྐབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ལམ་རིམ་རྩོམ་པར་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཕྱི་
ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་འགྲིག་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་རྩོམ་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཡན་ཆད་
བཅམས་ཟིན་པ་ན། ལྷག་མཐོང་བཅམས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་དོན་གོ་དཀའ་བས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཚུང་བར་
དགོངས་ནས་སྐགས་མདུན་ཚུང་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་ཇེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་གཞན་ཕན་འབྲིང་
ཅམ་འོང་བས་རྩོམས་ཤིག་ཅེས་བཀས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་རྩོམ་པ་མཛད། འདིའི་སྐབས་སུ་
དཀའ་སྟོགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་དང་། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་
རྒྱུན་སྐབ་པའི་སྟོགས་མཛད་ཅིང་སྟོན་ལམ་དུ་ཚུད་པར་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་
མདུག་དུ། ལམ་བཟང་བསྐྱིགས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་སྐབ་བྱེད་ཅིང་། འཇགས་རྒྱུན་སེལ་བྱེད་མི་དང་མི་མིན་ཀུན། ཁོ་
རབས་ཀུན་དུ་རྒྱལ་བས་བསྟུགས་པ་ཡི། ཁྱམ་དག་ལམ་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པ་མཛད་དོ། གཞན་
ཡང་ལེགས་བཤད་བྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་བྱད་ཆོས་ལྷས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལོ་རྒྱུས་
མང་མོད་ཀྱང་ཡིག་ཆོགས་ཀྱིས་འདིགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །

འདིར་གོང་དུ་ནམ་ཐར་པལ་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྗེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
བཙུགས་པར་བཤད་པ་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་རྗེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རྒྱ་ཏྲ་ལོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་པར་བཤད་
པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེ་དགུང་ལོ་ཞེ་བཞིའི་སོས་ཀྱི་དུས་སུ་དགའ་བ་གདོང་དུ་བྱོན་ནས་དབྱར་གནས་སྟག་ཚང་དུ་
བཞུགས་པ་ནི། རྗེའི་ནམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། དེའི་ཕྱི་རེས་སོག་དགའ་བ་གདོང་དུ་བྱོན། ཞེས་པ་ནས་
དབྱར་གནས་སྟག་ཚང་དུ་མཛད་དེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི་པ་ལྷགས་
སོ་འབྲུག་གི་སོས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་དགའ་བ་གདོང་དུ་བྱོན། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་
སྟལ་ལོའི་དབྱིད་མགོ་འབྲི་ཁུང་དུ་བྱོན་ཅིང་གནས་ཆེད་ལྗིང་དུ་ཆོས་རྗེ་ནམ་གསུམ་ཞལ་འདྲོམས་ནས་དབྱར་
གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བའི་བསྟན་ལ་དག་ཐེར་མཛད། དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས་རྩ་སྤྱོད་དུ་ཕེབས་ནས་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཚོམ་པ་མཛད་པ་ཡང་། དད་པའི་འཇུག་ངོགས་སུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་དབྱིད་མགོ་འབྲི་ཁུང་དུ་
བྱོན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་རྗེ་ནམ་པ་གསུམ་ག་གནས་ཆེད་ལྗིང་དུ་ཨར་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་ཞལ་མངོན་པར་འདྲོམས་ཞིང་། ནས། དགེ་འདུན་དྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱིས་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས།
ནས། དགག་དབྱེ་ཐོན་ནས། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་གཙང་ལ་ཕྱག་བཏེག་ ཆོས་རྗེ་ནམ་གཉིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྩ་
སྤྱོད་དུ་བྱོན། བྱག་སེང་གའི་ཞོལ་དུ་དབེན་གནས་བཏབ། ཆོས་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་པས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དུ་མའི་ངོར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྟུན་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་
དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟོན་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
འཁྲིད་པའི་ཆུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཚོམ་པ་མཛད། ཅེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དད་
པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། དགུན་ལ་ཉེ་བ་སྤུ་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩ་པ་ལ་བབ་པ། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཙེ་དྲུག་པ་ལ་སྟོར་མོ་ལུང་
ནས་ཕྱག་བཏེག་ ཞེས་པ་ནས། བྱི་བ་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩ་གཉིས་པའི་སྤྲད་ལ་ལྷ་སར་ཕྱག་ཕེབས། ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་ལྷགས་འབྱུང་དང་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཆུལ་དུ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་གཞི་བྱས་ནས་ལོ་ཆོགས་ཞིབ་དུ་བཙུགས་ན་
རྗེ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྷ་པའི་སྟེང་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཚོམ་པ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ། དེས་ན་རྗེའི་ནམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས། རྗེ་
དགུང་ལོ་ཞེ་ལྷའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཐར་འཆད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་པ་རྒྱ་
ཏྲ་ལོ་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་ཚོམ་པའི་དབུ་འཇུགས་པར་མཛད་ཅེས་ཐོད་ཀླལ་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ཚོམ་དུས་རྗེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་དང་འགལ་ཞིང་སྤྱབ་བྱེད་མེད་པའི་
དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱད་ན་སྤྲིབ་ཀྱི་སྟོན་གྲོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།

ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་གཉིས་པ་དབུ་སེམས་ལྷ་བའི་སྤར་གས་དང་དང་ངེས་ཀྱི་གནད་མ་འདྲིས་པར་སྟོན་
པའི་དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ནི། རྗེ་དགུང་ལོ་ང་གཅིག་དང་། བྱི་ལོ་༡༤༠༨ལོར་སེར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་བཞུགས་
པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་གུང་དུ་རྒྱན་བཟང་བ་སོགས་དངོས་སྟོབ་བཞེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་ཅག་དཔོན་སྟོབ་ལ་བར་
ཆད་ཀྱི་ནམ་པ་ཞིག་འདུག་པས་ངོས་རང་རྒྱུ་བ་ལ་ཤས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་གསུངས། གར་འབྱོན་ཞུས་པས་
ད་ལྟ་བཤད་ན་མི་ཡོང་བའི་གནད་ཅིག་ཡོད་གསུངས། མཚན་མོ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བ་དཔོན་སྟོབ་འགའ་ཞིག་ར་

ལྷ་པའི་ལེགས་བཤད་གསུམ་པ་འཕགས་པ་སྐུ་སྦྱབ་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒེར་འབྲེལ་དུ་མངོན་པའི་རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྗེ་དགུང་ལོ་ང་གཉིས་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༠༥ལོར་སེ་ར་ཆོས་སྤངས་སུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་
 དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྩོམ་པར་བསྐྱལ་བའི་ངོར་རྩ་ཤེའི་འབྲེལ་བ་རྩོམ་པ་བཞེད་ནས་
 རིགས་པའི་དཀའ་གནད་དག་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པ་ན་རྩ་ཤེའི་རིགས་པ་ཕྱ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་པ་མ་ཆོད་པས་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་དུ་བཏབ་པས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་འབྲེལ་རྒྱ་རྩ་མཐས་
 གསེར་བཅོ་མའི་ཡི་གེ་བཀོད་པའི་རྣམ་པ་བར་སྒྲུང་གང་བར་ཡང་ཡང་གཟིགས་པས་རྩ་ཤེའི་རིགས་པའི་གནད་
 དག་ལ་དོགས་པ་ལྷག་མེད་དུ་ཆོད་ནས་རྩ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་བཀའ་རྩོམ་མངོན། དེ་ཡང་དྲང་ངེས་
 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་དང་རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་གཉིས་སྟོན་དུ་གང་དུ་བཅུམས་པ་དད་པའི་འདུག་ངོགས་དང་། ལེགས་
 བཤད་ཀྱན་བཏུས་སོགས་རྣམ་ཐར་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ལ། ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
 རྗེའི་རྣམ་ཐར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་དབང་ཆེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་། དྲང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་དགུང་ལོ་
 ང་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་དང་། ང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་བཅུམས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་འཤད་དེ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ་བཅུམས་ཟིན་པར་གཞུང་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆེས་གསལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། རིགས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་
 དུ་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་ཡང་བྱེད་པར་འདོད་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་སྟོོའོ། །
 ཞེས་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་ཆོག་གསལ་དང་རིགས་པ་དྲག་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་རྩ་ཤེའི་
 རྣམ་བཤད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དྲང་ངེས་རྩོམ་སྐབས་རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་བཅུམ་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་དང་།
 རྩ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་ནི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་སྟིང་པོར་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འདི་དག་ཤིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་

མཐོང་ནས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྗེ་དགུང་ལོ་དང་གཅིག་གི་དུས་སུ་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་དང་། ང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚུ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ཚོམ་པ་མཛད་པར་གདོན་མི་བཟོ། །ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་བཞི་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྟིང་པོ་མ་ཞོར་བར་སྟོང་བའི་ལྷག་མཐོང་ཚུང་དུ་ནི། རྗེ་དགུང་ལོ་དང་དགུ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༠༡ལོར་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤར་ཚོམ་པའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ནི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱིས་གོ་དཀའ་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་དོར་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་སྟིང་པོ་མ་ཞོར་བར་སྟོང་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་ཞིག་ཚོམས་ཤིག་ཅེས་བཀས་བསྒྲུལ་བས་དགག་སྒྲུབ་དང་ལུང་འདྲེན་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱས་པ་དོར་ནས་དོན་ཀྱི་སྟིང་པོ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་ལྷག་མཐོང་དང་བཅས་པ་མཛད། ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་བའི་གཞུང་གི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་མཛད་པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནི། རྗེའི་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༥ལོར་གནས་ཁུང་པར་ཅན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དུ་ལྷགས་ཚོམ་མཛད། འདི་ནི་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་མཉུ་མས་གནའ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དབུ་མའི་ཚོད་གཞུང་དུ་མཛད་ནས་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་འདུག་པས་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ལྟའི་ནང་ནས་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཤོས་སུ་སྤྲང་ངོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བཙུམས་པ་མཛད་ཚུལ་ཀྱི་ངོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཤུལ་མ་དགོན་ཀྱི་མཁན་མིང་པ་དག་དབང་ཤུགས་བྲིས་པའོ། །

རྒྱ་ཚུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འོ་འོ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་མཛད་རྒྱུས་ རགས་ཅམ་བརྗོད་པ།

རེབ་གོང་པ་འཇིགས་མེད་བསམ་གྲུབ།

དེ་ཡང་རྒྱ་མཐོང་ཅན་མཁྱེན་པ་ཚོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་པའི་མཆན་སྟན་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་པ་གང་དེའི་མཛད་རྒྱུས་རགས་ཅམ་གྲུབ་པ་ལ། ཁོང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གནང་ཚུལ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གནང་ཚུལ། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་དང་ལྟ་སྒྲིམ་སྟོན་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སློབ་མེད་པའི་མཛད་རྒྱུས་ཞིབ་ཐོ་ཞུས་སྟེན་ཕྱོད་མཁས་དབང་དམ་པ་ཞུས་ཀྱིས་ཞིབ་ཐོར་བརྗོད་ཟིན་པས་ང་ཚོས་འདྲིར་བསྐྱར་བརྗོད་ཀྱི་མ་དགོས་ལ། དེས་ན་ཐེངས་འདིར་ང་ཚོའི་རྒྱ་མཐོང་ཅན་མཁྱེན་པའི་མཛད་རྒྱུས་རགས་ཅམ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ནས་ཕྱིར་མིག་རྩལ་ཟད་བསྟན་ཏེ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ལ།

དང་པོ། དུས་རབས་བརྒྱུ་པ་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་བར་བོད་དུ་ཚོས་ལོག་སྒྲ་ཚོགས་དར་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་དུ་འཕེལ་བ་ཞེས་པ།

དེ་ཡང་བསྟན་པ་སྤྱིར་དེ་དུས་རབས་བརྒྱུ་པའི་ནང་བོད་ལ་ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་དར་མགོ་ཚུགས་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་དགུ་པའི་ཡར་སྟོན་དུ་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་བསྟན་ཚོས་གཞུང་ཞུས་བོད་རྒྱུ་བ་དང་བསམ་ཡས་དང་ལྟ་སྒྲིམ་སོགས་དབྱུག་གཙང་གི་ས་ཁུལ་འགའ་རེ་ཅམ་ལ་ནང་བསྟན་དར་ཡོད་ནའང་བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དར་རྒྱས་བྱུང་མེད་པ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་རེད།

དུས་རབས་བརྒྱུ་པ་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་བར་བོད་ཁམས་སྟོན་སྟངས་དར་གསུམ་དུ་ནང་བསྟན་ཚོས་ལུགས་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡང་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཚོས་ལུགས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་རང་གི་ཁེ་ཕན་དང་རང་གི་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། ཚོས་ལོག་སྒྲ་ཚོགས་སྤེལ་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་རེད། དར་མའི་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱུ་ནུ་ནང་ཚོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་ཞུས་དག་ཀྱིས་པ་མེད་སྟབས་དེ་དུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལུང་རིག་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས། གསང་སྟགས་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟགས་པ་ལ་ལས་རང་གི་བྱ་ལ་གསང་སྟགས་བསྐྱབ་ནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བོད་པ་ཞུས་ལ་རང་བཟོས་རྒྱ་ཆེན་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་གང་འདོད་དུ་བྲིས་ནས་བར་དུ་བརྒྱུག་ལ་ལས་རང་གི་རྒྱུང་མ་

དང་སྒོ་བ་མ་སོགས་ལ་བྱོད་ཆོས་ང་ལ་ཆང་ཞིམ་པ་ཞིག་བཟོས་ན་ངས་བྱོད་ཆོ་ལ་རྒྱུད་ཚོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཤ་ཆང་ཙམ་
 གྱི་ལྟ་འདུན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲགས་པའང་མང་དུ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཆོས་ལུགས་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་དར་ཆ་ཕྱར་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བཞིན་པ་དེ་ལ་སེམས་གྱིས་མ་བཟོད་པར།
 ལྷ་སྤྱོད་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བོད་ཁམས་སུ་བཀའ་ཤོག་བཀའ་པ་ལས་དུམ་བུ་ཞིག་འདིར་བྱངས་ན།

“ཕུ་བྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱོད་མའི་ཞལ་མངའ་། རྒྱ་ནག་། བོད་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སྒྲགས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱུངས་པ།
 གཉན་པོ་མཛད་ཅིང་ལྷ་བ་བསྐྱང་བར་ཁྱེད། འོ་སྐྱོལ་མི་མཛད་སྟོ་ཡི་འཛམ་གླིང་འདིར། ཞེས་པ་ནས། ད་ལྟ་ལས་
 ཟད་རྒྱལ་པོའི་ཁྱིམ་ཉམས་པས ། རྒྱུགས་ཆེན་མིང་བཏགས་ཆོས་ལོག་བོད་དུ་དར ། ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སར་
 ཐོགས་པ། ཆོས་པར་མིང་བཏགས་སྒྲགས་ལོག་བོད་དུ་དར། རྒྱ་ཡིས་རྒྱལ་ཁམས་སྤང་སྟེ་འདི་ལྟར་གྱུར། སྐྱོལ་བ་
 དར་བས་ར་ལུག་ཉལ་ཐག་བཅད། སྐྱོར་བ་ དར་བས་མི་རིགས་འཛོལ་བ་འདྲེས། སྐྱེན་སྐྱབ་དར་བས་ནད་པས་གསོ་
 རྒྱུན་ཆད། བམ་ཁེམ་སྐྱབ་ དར་བས་དུར་སའི་མཆོད་པ་སྟོང་། མཆོད་སྐྱབ་ དར་བས་མི་ལ་གསོན་སྐྱོལ་བྱུང་། །
 སྤྱིན་པོ་ཤ་ཟ་མཆོད་པས་མི་ནད་ཕྱགས་ནད་བྱུང་། མེ་བསུར་དུད་པ་བཏང་བས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་འཕྱངས། རྒྱ་ལྟར་
 སྐྱོད་པ་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ནམ་ཅི། བྱིད་ཅག་གོང་གི་མཁན་པོ་སྒྲགས་པའི་སྐྱོད་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་ཁམས་གཞན་དུ་ཐོས་
 བ་གཞན་དག་འོ་མཆར་རྒྱ། རྒྱ་ཅག་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལོ་ཟེར་བའི་སྐྱོད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་སྤྱིན་པོ་བས་ནི་སྤྱིང་རྩེ་
 རྒྱུང་། བྱ་དང་སྐྱུང་གྱུ་བས་ནི་ཤ་དད་ཆེ། བོང་རེང་སྤང་རེང་བས་ནི་འདོད་ཆགས་ཆེ། ལང་རུལ་སྐྱར་གོག་བས་ནི་
 རྒྱར་དད་ཆེ། བྱི་དང་ཕག་པ་བས་ནི་གཙང་བཅོག་རྒྱུང་། གཙང་མ་ལྷ་ཡི་རིགས་ལ་དྲི་ཆེན་དང་། རྩི་རྒྱ་ལྷག་
 དག་གིས་མཆོད་འབུལ་བས། རྩི་རྒྱག་འདམ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་རེ་རྩེ། སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བཏབ་པས། མནར་
 མེད་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་རེ་རྩེ། སྐྱོལ་བས་སྒོག་ཆགས་བསད་པའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱིས། ལས་ཀྱི་སྤྱིན་པོར་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་
 རེ་རྩེ། སྐྱོར་བས་འདོད་ཆགས་དར་བའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱིས། མངལ་གྱི་སྤྱིན་འབུར་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་རེ་རྩེ། ཤ་ལྷག་གཅིན་
 གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་ཅིང་། སྤྱིམ་དགོངས་མི་ཤེས་བྱང་ཐད་ཆོས་སྐྱོད་པ། གཞོད་སྐྱིན་སྤྱིན་པོར་སྐྱེ་བ་
 ཐེག་ཆེན་པ། རྒྱ་ལྟར་སྐྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཨེ་མ་མཆར། བྱིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་འདི་ཀས་འཆང་རྒྱན། རྩིན་པ་ཉ་པ་ཤན་
 པ་སྤྱང་འཆང་མ། གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པར་ངས། བྱིད་ཅག་གོང་གི་མཁན་པོ་སྒྲགས་པ་ཀྱུན། རྒྱ་
 ཅག་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ཞེས་མ་ཟེར་བ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་འདི་སྤྱིང་ལ། མ་ཞོར་དྲི་མེད་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སྐྱོད། སྤྱི་
 ཕྱོགས་མི་དགེ་བརྒྱ་སྐྱུང་མཐོལ་བཤགས་གྱིས། རྒྱ་ལྟར་མ་སྐྱུང་ཆོས་ལོག་འདི་སྐྱོད་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་
 མི་བསྐྱེས། སྤྱིན་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དག་ལས། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པར་གསུངས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། །
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡིད་ཆེས་བྱོས། ལས་རྣམས་མི་བསྐྱེ་རང་གི་ཕྱི་བཞིན་འབྱངས། འབྱང་བ་བཞི་ལས་རྣམ་
 སྤྱིན་མི་འཁྱར་བར། རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མི་བཟོད་པས། སྐྱོད་རན་འདི་སྟོངས་སྤྱི་སྤྱོད་གསུམ་པོ་སྐྱོད། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྐྱོན་ཅིང་འདོད་པ་རྣམས། ཆོགས་གཉིས་བསོག་ཅིང་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སྟོང་། ཕྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྒྱ་སྐྱོད། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་མཐའ་དག་སྐྱབ། བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེས་འགྲོ་དོན་
 རྒྱུགས་པར་གྱིས། རྒྱ་ལྟར་སྐྱུང་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱིད་ཅག་འབའ་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་འདིས། ཐེག་ཆེན་

སྒྱིད་པ་མ་བོར་བསྟེན་པར་གྱིས། ཀའ་ཉི་མུག་མུན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཚོངས། འདྲོད་ཆགས་རྒྱ་མཚོའི་འདམ་
 ཏུ་ནམ་ཤེས་བྱིངས། རང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རི་བོས་ངན་འགོར་མནན། སྤྲུག་དོག་རྒྱུང་དམར་འཕྱོར་མས་འཁོར་བར་
 གཡེངས། བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་མདུད་པ་དམ་པོས་བཅིངས། ཐར་པ་ཐོབ་པ་དཀའ་མོར་མི་མཆིའམ། །" ཞེས་ལྷ་སྤྲོ་
 མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་འཁུར་ཆད་མེད་གནང་ནས་ཚོས་ལོག་སུན་འབྱིན་གྱི་བཀའ་
 ཤོག་འདི་འདྲ་གསུངས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སོ་སོར་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་ནས་དང་། བོད་མི་ལྷ་བ་མཁྱེགས་འདྲིན་
 མཁན་རྣམས་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མ་བྱུང་པ་ནི། སྤྱབ་བཀའ་སྤྱབ་མཐའ་ལས། "ལྷ་སྤྲོ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་། སོ་བྱང་
 ཞི་བ་འོད་དང་ལོ་ཆེན་རིན་པམ་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ལོག་སུན་འབྱིན་གྱི་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་བཀྲམ་པས་ཀྱང་མ་པན་
 " ཞེས་པར་བལྟས་ན། དེ་སྤྱི་ལྷ་ལྟངས་ལ་དཔལ་དྲོས་ཀྱིས་བོད་བཅན་པོས་རྒྱལ་རབས་མང་ནས་གཏོར་ཏེ་མདུག་རྫོགས་
 པར་བྱས་ཡོད་ལྟ་བུས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཐོར་བཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་པས། སྤྱབས་དེར་བོད་སྤྱི་
 ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅན་པོ་ཞིག་མེད་པའི་དབང་གིས་ཚོས་ལོག་སུན་འབྱིན་དང་སྤྲུགས་
 ལོག་སུན་འབྱིན་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་བཀྲམ་ཀྱང་པན་ཏུ་སྐྱེ་ཆེར་མ་བྱུང་ངོ་། །

ད་དུང་སོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་ ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་1092ལྟ་སྤེལ་ལོར་སྤྲུགས་ལོག་སུན་འབྱིན་གྱི་བཀའ་ཤོག་ཡི་གེ་
 བྲིས་ནས་བཀྲམ་པ་འདིར་བྱངས་ན། "ཨོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ བྱ་བྱངས་ཀྱི་སོ་བྱང་ཞི་བ་འོད་གསང་སྤྲུགས་བྱི་ནང་གི་རྒྱུད་
 དང་། འགྲེལ་བ་དང་། སྤྱབ་ཐབས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཆོ་ག་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཞལ་སྤྱན་མཛད་དེ། བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བར་དགོངས་ནས་
 རྒྱ་མོ་སྤེལ་ཏེ་ལོ་ལ་བཀའ་ཤོག་བརྒྱུངས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལྟར་བཅོས་པའི་རྒྱུད་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། སྤྱབ་
 ཐབས་སྤྱི་བྱིར་བོད་དུ་རྒྱ་གར་མའི་མིང་བརྟགས་ཤིང་བོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་འདི་དག་སྟེ། སྤྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་བྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ངན་སོང་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་ངམ་རྒྱན་དམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་ཆེ་སྤྱན་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་།
 ཁམས་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་མ་ཞོར་བ་ཆེར་མེད། དེའང་འདི་དང་མཐུན་པར་དབྱེད་ན། ཀྱི་ཡའི་ཆོ་ག་རྣམས་དང་།
 འགྲེལ་བ་ལྟར་བཅོས་པའི་བསྟེན་པ་རྣམས་པའི་ནང་བ་ལ་རྒྱུད་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་གསུམ་པ་དང་། བརྟེན་དགུ་བ་
 དང་། བཞི་བརྟེན་པ་དང་། བརྒྱུད་ཅུ་པ་དང་། ལེའུ་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བྱི་བ་དང་འདྲེས་པར་སྤྱང་། ལྷན་ཤུག་
 འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་གསང་བ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བ་སྤྱར་བཀའ་དང་། རྒྱུད་འབྲུལ་བརྒྱུད་ཅུ་པའི་
 འགྲེལ་བ་དང་། མིག་བརྟེན་དུག་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་། རྡོ་རྗེ་ལས་རིམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་
 རྣམས་དང་། ཆོ་ག་ཆེ་སྤྱན་རྣམས་དང་། དར་རྩི་དཔལ་གྱི་གྲགས་པས་བྱས་ཟེར་བའི་མདོ་ལྷ་ལྷན་ཆེ་ཆུང་གིས་བྱས་
 པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་དང་། འཁོར་ལོ་སྟོང་རྫོགས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྟོན་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ལམ་རིམ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་མིག་གི་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་
 པ་དང་། སྤྱར་བའི་རྒྱུད་དང་ལྷ་བྱུག་རྣམས་པ་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ལ་ཡའི་ཏུ་རྒྱུད་དང་། དགོངས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་།
 གསང་བ་གཏོར་སྤྱོད་དང་། རྡོ་རྗེ་གསལ་བཀོད་དང་། ཀྱི་ལ་ཡ་ཏུ་རྒྱུད་ཅུ་དང་། བྱི་ཏོའི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བ་དང་།
 སྟག་མོ་ཁ་གདངས་དང་། སྟག་མོ་ཁ་གདངས་དང་། གསང་སྤྱར་ཁ་གདངས་དང་། ལྷན་པས་ནག་རྣམས་པ་དང་། ཞེ་སྤྱང་

སེམས་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་དང་། གསང་ལྷགས་དྲུག་གི་རྒྱུ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། ཆོ་གར་བཅས་པ་དང་། འཕྲོས་པ་
 མན་ངག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ཏེ། ཆགས་རྒྱུ་དང་། གཤིན་རྗེའི་བསྐྱེལ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་གཞུགས་སངས་རྒྱས་ལེ་
 ཤེས་རིན་པོ་ཆེས་བྱས་པའི་དཔལ་ཁྲོ་བོའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གི་རྒྱལ་པོ་དྲུག་དང་། བདུད་རྩི་བཅ་པོ་བརྒྱུད་ལ་
 སོགས་པ་སྐབ་ཐབས་གི་རྒྱུ་དང་། སྐབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ནམས་དང་། ཡང་གཞུགས་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་རིན་པོ་
 ཆེས་བྱས་པའི་རྗེས་པ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ཆེའི་འགྲེལ་པ་རིག་པའི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་མན་ངག་ཏུ་གསོལ་བ་དང་།
 གཞོན་སྦྱིན་གི་རྒྱུ་རྒྱ་ཏི་དང་། ལྷགས་བྱེ་འབར་བ་དང་། ཉག་པོའི་རྒྱུ་དགྲ་དང་། ལྷ་ཅན་མ་དང་། འབྲ་མེན་
 བོང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཅན་བེ་མ་ལ་མི་ཉམ་བསྐྱར་བའི་སེམས་ཕྱོགས་གི་བྱིས་འཁྱར་
 བརྒྱུ་གསུམ་ལ། མད་དུ་བྱུང་བ་ལེའུ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བདེ་འབྱམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷ་བ་
 བལ་ནག་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། ས་བཅད་དང་། ཡིག་ཆུང་དང་བཅས་པ་དང་། ཉང་སྟོན་ཁྲོ་གངས་སྤྲུང་
 ང་ཤག་ཆུལ་གིས་བྱས་པའི་སེམས་བདེ་བཅོ་བརྒྱུད་གི་རྒྱུ་ནམས་ལ་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་དང་། མདོ་བརྒྱ་གསང་བ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་གསང་བ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། ས་བཅད་དང་། དབང་བསྐྱར་གི་མན་ངག་དང་། སྟོམ་པའི་མན་ངག་
 དང་། སེམས་ཉམས་གི་མན་ངག་དང་། སྤྲིད་པ་རྒྱུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་མོའི་རྒྱུ་ལུང་ལ་སོགས་པ་མ་མོས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལྷ་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱུ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། མན་ངག་དང་། ཆོ་གར་
 མིང་བཏགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། བྱིས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། མན་ངག་དང་། སྐབ་ཐབས་
 ལྷ་ཅན་དམར་པོས་བྱས་པའི་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་དང་། གསང་ཆེན་ཐིག་ལེ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོའི་རྒྱུ་དང་།
 དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་། ཆར་ཡང་ནམ་གསུམ་དང་། རིན་ཆེན་སྟེ་མ་དང་། རིན་ཆེན་ཐིག་པ་དང་། དབང་གི་
 མན་ངག་གསོགས་པ་དང་། སྐབ་ཐབས་མང་པོ་དང་། དབང་རིན་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་རྒྱལ་པོ་
 ཞིང་རྒྱ་ཏིས་མཛད་ཟེར་བ་དང་། སྟོན་གསལ་གི་འཛིན་པ་མ་དང་། རིམ་ལུང་འགྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 གིས་མཛད་ཟེར་བ་དང་། ཀུན་རིག་ཙམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ཆོ་ག་གསར་མ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་དང་།
 མན་ངག་དང་། དེའི་སྐབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། ཨོ་རྒྱལ་གི་ཡུལ་ནས་སེམས་ཕྱོགས་གི་ཆོས་བྱུང་ཟེར་ཏེ་བྱས་
 པ་སོག་འབྱུང་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དཔལ་གི་ཡེ་ཤེས་གིས་
 བསྐྱར་བའི་བྱག་ན་རྩི་ཐོས་སྟོན་ཅན་གི་རྒྱུ་དང་། འགྲེལ་བ་དང་། སྐབ་ཐབས་དང་། སྦྱིན་བསེག་གི་ཆོ་ག་དང་།
 སྐབ་ཐབས་སྟོབ་མ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། པཎ་ཏེ་ཏེ་མི་པའི་ཆོས་ལེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་
 དང་། ལྷ་ག་རྒྱ་ནས་མཛད་ཟེར་བའི་བྱག་རྒྱ་བཞི་བ་དང་། བྱག་རྒྱ་ལྷ་པ་དང་། དབང་ནམ་པར་ངེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་དང་། བྱག་རྒྱ་བཞི་པའི་མན་ངག་དང་། སེམས་འཛིན་ནམས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། རྩི་
 རྩི་མག་མའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། སྐབ་ཐབས་སྟོན་གསལ་པ་དང་བསེས་ནས་སྤང་བས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། གཞན་ཡང་མན་
 ངག་གསེར་སྤང་ལ་སོགས་པ་དོ་ཏེ་ཀོ་ཤའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་དང་། བལ་པོ་སྤྲི་སིང་ཏའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། རྩི་མཛད་ཀ་མ་དང་། འདི་ནམས་གང་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་མི་འཁྱར་བས། སྐབས་གནས་དང་ལམ་དུ་སྤྲུལ་ཏུ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་གིས་འདུལ་བ་

ལྷ་ར་བསྐྱེད་ཞིང་། བཀའ་གསང་སྤྲུགས་ལ་ཁྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མི་འགལ་བར། ཀྱི་
ཡ་དང་། ལྷ་པ་དང་། ཡོ་ག་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ལ་དམ་ཆོགས་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་འབོད་
དོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་དོན་མ་ཤེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་
པ་དང་ཕྱལ་བ་མང་བས་མ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་ཅུམ། ལྷ་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་བ་ལྷ་སྤྲུགས་ཀྱི་
རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་པས་འདི་བྱས་ན་ངན་སོང་གི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གོགས་
བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཐད་དུ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤྲུགས་དང་ཡི་གེ་ལ། མི་གཡོ་བའི་སྤྲུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེན་སྐྱབ་ཐབས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་ལག་ན་རྟོ་རྟེན་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེན་སྐྱབ་ཐབས་དང་མན་ངག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཉན་ལྷ་ཙུང་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱས་
པའི་སྤོན་མ་རྣམས་དུག་དང་། གཏོར་མ་དང་། སྤྱིན་ལས་དང་། མན་ངག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱིས་བྱས་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་མང་དུ་ཡོད་པས་སློ་གཏད་དུ་མི་བརྟུབ། འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་ལམ་ཡིན་ནོ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་
ཆོས་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ལོག་འདི་རྣམས་ཉམས་སུ་མི་སྤང་ངོ་། ཤོ་བྱང་ནི་བའོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་
ཆོས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱུད་པའོ། །“ཞེས་དང་།

ད་དུང་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་ཕྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་འགས་ཁྱེད་པ་ལྷས་བཅས་ མཆོག་ཀྱང་
རྒྱ་གར་དུ་ཐེངས་གསུམ་ལ་ཕེབས་ནས་སྤྱིར་པཎ་གྲུབ་བདུན་ཙུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་མདོ་སྤྲུགས་
ཀྱི་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པར་གྱུར། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་
གྲུབ་རྣམས་ལ་བོད་དུ་དར་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་རྣམས་དག་ཡིན་མིན་ཁྱེད་པ་ན། པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་
ཞལ་ནས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་གར་དུ་མིང་ཅུམ་ཡང་གྲགས་མ་ཕྱིང་། དེ་ཆོས་ལོག་ཞིག་མ་ཡིན་
ནམ་གསུངས་ཟེར། དེ་ནས་ཕྱིར་བོད་ཡུལ་དུ་ལོག་རྗེས་སྤོན་ཕྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་ཐེར་མཛད་པའི་ཆོས་ལོག་
འགའ་ཞིག་ད་དུང་འཕེལ་བ་གཟིགས་ནས། ཁོང་གིས་སྤྲུགས་ལོག་སུན་འབྱེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་ནས་ཆོས་
ལོག་དང་སྤོན་ལོག་ ལྷ་ལོག་དང་སྤོན་ལོག་མང་པོ་ཞིག་ཆར་བཅད་ཡོད་པ་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུགས་ལོག་སུན་
འབྱེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། “ཕྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱར་ཆེན་བྱར་ཆུང་གིས་གསང་བ་སྤྱིང་བོའི་འགྲེལ་བ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སྐྱབ་ཐབས་མང་དུ་བཅུམས། སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཆོས་ལོག་དྲི་མ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །.....གཞན་ཡང་ལུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་དང་། འདའ་ག་མའི་ཆོས་བཞི་དང་།
གཉན་དཔལ་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤོན་མ་རྣམས་དང་དུག་གོ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཡིག་ཆུང་གཉིས་བཅུམས་སོ། དེ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ལོག་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། །“ཞེས་སོགས་དང་། ད་དུང་འགོས་ལོ་ཆེན་པོས་གསུང་ལས། “མ་རིན་ཆེན་མཆོག་
གིས་གསང་བ་སྤྱིང་བོ་དང་དེའི་ཁ་སློང་དུ་སྐྱེ་འཕྱུལ་ལེའུ་ལག་བཅུམས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱར་ཆེན་བྱར་ཆུང་གིས་
གསང་བ་སྤྱིང་བོའི་འགྲེལ་བ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་དང་སྐྱབ་ཐབས་མང་པོ་རང་བཟོར་བྱས་སོ། དེས་ན་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་
ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བོད་ཀྱིས་རང་བཟོར་བྱས་པའི་ཆོས་ལོག་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། ཡང་བེ་རོ་རྩ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཁྱེད་པ་
བཅོམ་ནས་སེམས་ཕྱོགས་ལ་ནམ་མཁའ་ཆེ་སྐྱེ་ལ་འདུག་པ་རྩལ་ཆེན་རྫོགས་པ་སྤྱི་གཙོད་རིག་པའི་ཁྱེད་ཀྱང་།

ལྷ་བཅམས་པས་རྒྱལ་སྒོན་གྱིས་རིག་ནས་ཆ་བ་རོང་དུ་སྒྲུགས་སོ། །ཡང་གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་ཁར་ལ་རྩུན་གྱི་ཁྲུངས་སྒྱུར་ནས་མད་དུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་བྱས་སོ། །ཡང་དར་ཇེ་དཔལ་གྱི་གྲགས་པས་དགོངས་འདུས་དང་ཀུན་འདུས་དང་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ལྷ་བཅམས་ཏེ་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡང་གནུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱི་ལ་ཡ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་པ་ཁོག་སྒྲུང་གི་རྒྱུད་དང་ར་རྩ་ལའི་གཟུང་རྒྱུད་ཆེ་ཆུང་དང་གདོང་མོ་ཆུ་འབྲུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་མོ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། བསྐྱེད་བའང་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལ་སྒྱུའི་རྒྱུད་རྩི་རྗེ་ཐོགས་མེད་དང་གསུང་གི་རྒྱུད་རྩི་མཆོག་རོལ་བ་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་པུམ་ཏེ་རི་ཀ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་མ་གོ་ལ་དང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀམ་ལྷ་ལེ་དང་ལྷ་བཅམས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་རྒྱུད་དཔལ་འབར་ཁྱོ་བོའི་རྒྱུད་ཆོགས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གནས་ལུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གཏོར་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུད་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེ་བ་རང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཉིང་དེ་འདྲིན་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཚོམ་པ་དོན་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བཅམས་པ་ནི་བོད་ཀྱིས་རང་བཟོ་བྱས་པའི་ཆོས་ལོག་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་ཞིབ་དུ་བསྟན་བཅོས་རང་ལ་གཟིགས་ན་གསལ། རྗེ་ས་པམ་གྱི་སྒྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་འགས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས་ཀྱིས་ཆོས་ལོག་སུན་འབྲིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་འགས་ལོ་རྒྱུ་བའི་འབྲུམས་ཡིག་ཆེ་ཆུང་ལ་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་པ་མཛོད་མང་དུ་མཛོད།

གཞན་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་བྱོན་པའི་ཆག་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་ ཀྱང་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་རིང་ལ་པམ་ཏེ་ཏ་བརྒྱུད་ཅུ་ལྷག་བསྟེན་ནས་བྱིར་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྟགས་ལོག་སུན་འབྲིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་འགས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས་དང་ཆག་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུམས་ཡིག་ནང་དུ། རྗེ་གས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་ཆག་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱིས་མཛོད་པའི་«སྟགས་ལོག་སུན་འབྲིན་»ནང་དུ། རྗེ་གས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཕ་སྟོན་གས་པའི་ལྷ་བ་དང་བོད་ཀྱི་བོན་པོའི་ལྷ་བ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་འདུག ས་པམ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛོད་པའི་«སྒྲོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་»ནང་དུ། རྗེ་མ་བའི་རྗེ་གས་ཆེན་གྱི་ཆོས་དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བཅན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཐོར་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་ཡི་ལུགས་ལ་གཞིགས་ནས་གསར་གཏོད་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས།

སྟོན་རྗེ་བཅུན་མི་ལའི་མཐུ་དང་མེར་བ་བསྐྱབས་ནས་མི་རྟ་མང་པོ་གསལ་དཔར་བྱས་སུ་འགྱོད་པ་སྒྲིལ་ནས་ཆོས་རྣལ་མ་ཞིག་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ་ན། མཐུ་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་རོགས་རམ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉང་སྟོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རོང་སྟོན་ལྷ་དགའ་བྱ་བ་རྗེ་གས་པ་ཆེན་པོ་འཆད་པའི་བྱ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་སར་བྱིན་ནས་ཁྲུས་པ། བདག་ནི་ལ་སྟོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་མི་སྟོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོས་ཤིག་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ཁྱེ་ཞེས་ཁྲུས་པ་ན། སྐྱ་མ་རོང་སྟོན་ལྷ་དགའི་ཞལ་ནས། བྱེད་འོངས་པ་ལེགས། ང་ལ་སྟོན་ཅན་བཅན་ཐབས་སུ་འཆང་རྒྱུ་བའི་ཆོས་རྗེ་གས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཡོད། ནང་ཐོས་པའི་ནང་སངས་རྒྱུ་བ་ཐོས་པའི་བྱ་བ་སངས་རྒྱུ་བ་ལྷ་ལྷན་ལས་

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བལྟས་ན་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་སྤྲུ་རྒྱུ་ལ་བྲག་གཉིས་ལ་བཀག་རྒྱ་
གནང་ནས་དམ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་བཅོམ་པོ་ཁྱིའི་སྤྱི་བཅོམ་གྱིས་
གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདི་དག་བོད་དུ་གཏན་ནས་སྤེལ་མི་ཆོག་པའི་བཀག་རྒྱ་གནང་ནས་དམ་
བསྒྲགས་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་འགའི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱ་པ་བེ་རོ་ཅ་ནའི་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་དེ་སློག་ཏུ་བོད་རྣམ་དུ་བརྒྱུར་ནས་སྤེལ་མགོ་བཙམས་པ་ན། བཅོམ་པོ་ཁྱིའི་སྤྱི་བཅོམ་གྱིས་ཆོར་ནས་ལོ་རྒྱ་
པ་བེ་རོ་ཅ་ནས་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་དེ་སློག་ཏུ་བོད་རྣམ་དུ་བརྒྱུར་པའི་ཉེས་ཆད་དུ་བེ་རོ་ཅ་ན་ཁོང་ཆ་བ་
རོང་དུ་རྒྱུང་འབྱུང་ལ་བཏང་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ལྷ་སྤྲུལ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བཀའ་
ཤོག་བཀའ་ནས་གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཆོས་འདི་དག་བོད་ལ་སྤེལ་མི་ཆོག་པའི་བཀག་རྒྱ་གནང་ནས་དམ་བསྒྲགས་
མཛད་པ་གཉིས་རེད།

གཉིས་པ། ཏུས་རབས་བརྒྱ་བཞི་པའི་ནང་འདམ་མགོན་སྐུ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཕྱོན་ནས་ཐོད་དར་ནང་བསྟན་ཆོས་

ལུགས་ཕྱི་གཙང་ནང་གཙང་དུ་བྱས་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་
མང་དུ་བཅུ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྗེ་སྤྲུལ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་བདུན་ནས་བཟུང་དཔལ་ལྷན་བྱ་བྱུང་དགོན་དུ་
ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་དང་མདོ་སྟོན་གྱི་གཞུང་གི་མན་ངག་དུ་མ་ལ་མང་དུ་
གསན་པ་དང་དེ་དོན་སྟོན་པ་དང་སྦྱབ་པ་བྱེད་པ་བྱུང་འབྲེལ་བྱས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་དེ་རྗེ་
བཙུན་རེ་མདའ་བ་དང་དབུ་མ་པ་སོགས་སྤྲུལ་པ་བཞི་བཅུ་ལྟ་བུ་བསྟེན་ནས། འདུལ་བ་ཀ་རི་ཀ་ནས་བཟུང་མཇུག་མི་
སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་བར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་མཛད་དེ། མན་ངག་ཆེ་ཆུང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རི་མ་མེད་པ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་དག་གི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་མཛད་ཡོད། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་དུས་དང་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་བོད་དུ་གྲགས་པའི་མན་ངག་དང་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་
བཀའ་རི་མ་མེད་པ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ལ་ཁྲུངས་གཏུགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དེ།
གལ་སྲིད་མན་ངག་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རི་མ་མེད་པ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་རྣམས་དང་མི་
མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། ཐ་ན་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱི་ཞལ་གཟིགས་གནང་ནས་གསུངས་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་གང་རུང་ལ་ཤར་
བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཚིས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ནང་གི་གལ་
ཆེན་པོའི་མཛད་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

གསུམ་པ། འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་འདུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤེལ་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་
ལ་དག་ཐེར་མཛད་པ། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་ནང་མཛད་ཆོས་འདུལ་བ་རྫོགས་
པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་མེད་
ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གཅིགས་ཆེན་དུ་བཟུང་ནས། འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
འདུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱང་ཚུལ་ནི་ཁོང་གི་གསུང་ལས། དེད་ལ་ནི་སོ་
སོར་ཐར་བའི་ཐམ་ལྟག་སྟོན་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་འོང་མ་ཁྱུང་། ལྷུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་པའི་འགའ་
རེ་བྱུང་བ་རྣམས་འཕྲལ་འཕྲལ་ལ་བཤགས་སྟོན་བྱེད་ནས་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་བྱེད་ཞག་དང་འགྲོགས་པ་བྱུང་མ་
ཁྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཡར་སྤྱོད་དུ་བོད་ཀྱི་རབ་
བྱུང་པ་ཐལ་ཆེར་གྱིས་འདུལ་བྱིམས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་སྦྱང་རྒྱ་པར་ཞོག་ཐ་ན་རྩ་བ་བཞི་ཡང་ལེགས་
པར་སྦྱང་མཁན་ཞིག་མེད་པར་གྱུར། རྗེ་ཡར་སྤྱོད་དུ་བོད་ཀྱི་སྟགས་པ་ཐལ་ཆེར་གྱིས་འདུལ་བྱིམས་མཐའ་དག་སྦྱང་
རྒྱ་ཞིག་པར་ཞོག་མ་མཐའང་རྩ་བ་བཞི་སྟེ་སྟོན་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ། རུན་དུ་སྦྱ་
བ་བཅས་རྩ་བ་བཞི་སྦྱང་མཁན་ཅན་ཡང་མེད་པར་མིང་ལ་རབ་བྱུང་པ་ཞེས་བཏགས་ནས་མི་དགེ་སྦྱ་ཆོགས་གང་
འདོད་དུ་སྦྱབ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། སྐབས་དེར་སྟགས་པ་ལ་ལས་གསང་སྟགས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་ཐོག་ལྟག་སྦྱ་ཆོགས་
གསང་ནས་དམར་མཆོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། སྟོན་གཅོད་ཀྱི་ལས་འབའ་ཞིག་སྦྱབ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་གོང་
གི་ལྟ་སྤྲུལ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་བོད་ཁམས་སུ་བཀྲམ་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་འགོས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས་

འངས་མགོན་ལྷ་མ་ཅོང་ལ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱོད་གཞོན་རུ་དུས་ནས་སློ་ལྷན་སྦྲིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེ་ལྷར་འབར་བ་
 ཞིག་ཡིན་པ་ནི་མཁས་བླ་མ་རྗེས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ་མ་ལས། “ཀྱེ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྤྱིན་པའི་མཐུ་
 ལྷན་པས། གསུང་རབ་ལྟོག་དང་ལེགས་སྦྱར་སྒྲ་ལ་སོགས། བརྗེས་ཤོད་གཙུག་ལག་མ་བསྐབས་ཐུགས་སྒྲུབ་དང་། ཡོན་
 ཏན་ལྷན་རྒྱུ་རྩེགས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། |.....རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ཆོག་དོན་ལ། རྩོགས་པ་མེད་པར་
 འདུག་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས། རྟག་དུ་ལེགས་བཤད་འཛོལ་བ་ལྷུར་སྒངས་པས། ཀྱེ་ཆེན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། |.....རྟོག་གེ་ལ་སྦྱངས་ཆོལ་བ་མཐའ་དག་གིས། ལུན་བརྒྱུར་དཔྱད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་
 བཀའ། ཆ་ཅས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཡོ་བ་སྒངས། དག་པའི་ཐུགས་མངའ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་སོགས་
 དང་། |” ལྷག་ཆང་ལོ་ལྷ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས། “ཁྱོད་སློའི་ཉི་མ་གཞོན་རུ་དུས་ཀྱི་ཆོ། བཛོད་དང་རྒྱན་གྱི་
 པད་ཆེལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། བདག་སློ་ཁེངས་པའི་ཀྱ་སྤྱད་ལྷག་པར་བྱམས། ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། |.....མདོ་ཐུགས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྫོང་མེའི་ཐེག་ རྒྱུད་སྤེ་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྒྲ་མེད་དོན། རིམ་
 གཉིས་མཐའ་དག་ཁྱད་པར་སྦྱ་ལུས་ལ། སློན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱེད་ལ་འདུད། |” ཞེས་སོགས་དོན་དང་
 མཐུན་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗེས་པ་ཆོད་པ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམས་གདམས་པར་ཤར་བ་ན་
དེ་རྣམས་ཐོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར། ཐོས་དོན་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བའི་མིར་ཉིན་མཆན་ཀུན་དུ་ཉམས་སུ་བྲངས་ཏེ་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལྷོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ལམ་མཛད་པ་
སོགས་ནི། རྗེ་རྣམ་ཐར་དང་དགེ་ལྡན་མཁས་སྐུབ་གསེར་གྱི་རི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མང་དུ་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་རྗེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

[illegible]

རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་བཟང་དེ་དག་གི་
 སྒོ་ནས་སློབ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱངས་པ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེ་བཀྲ་ཤིས་
 དཔལ་ལྡན། མཚུངས་མེད་ཆོས་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རྩེ་བཙུན་ཤིས་རབ་སེང་གོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་
 འདུན་གྲུབ། ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་རག་དབང་གྲགས་པ། ཞང་ཁྱུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། བྱ་གེ་རག་དབང་གྲགས་པ། ལྷ་པ་
 རྒྱལ་མཚན་སེང་གོ། འདན་མ་ཡོན་ཏན་དཔལ། མདོ་སྨྱད་པ་བསོད་ནམས་ཤིས་རབ། རྩེ་པོ་ལྷེ་ནག་འགོས་ལོ་གཞོན་
 རུ་དཔལ། རྟག་ལྷང་ལོ་རྩ་པ་སོགས་རྩེས་འཇུག་ཆད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་མང་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། བོད་ཁམས་སྟོད་སྨྱད་བར་
 གསུམ་དུ་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ཕྱག་བཏབ་གནང་སྟེ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་རྩི་མ་མེད་པ་འདི་ལ་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཅི་ཡང་མ་འདྲིས་པར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས། རྩོན་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ་དག་དར་བའི་གོ་སྐབས་
 མེད་པར་བྱས་པ་འདི་ཡང་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་བཀའ་རྩིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་ལའི་ཆོས་ལུགས་གནས་ཚུལ། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནམས་སུ་བྲམ་པ་དང་
གྲུ་བ་འགའ་ཞེ་ནས་མང་ཆོག་ས་དང་སྒྲིན་བདག་ནམས་ལ། དངོས་དང་མགོ་སྟོར་སྐྱ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དཀར་ཐིག་

དང་ཞལ་འདེབས་བསྐྱངས་ཏེ་ལྟ་ཁང་དང་སྐྱེ་འབྲས་ཆེན་པོ་སྣ་ཚོགས་བཞེངས་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
བསྟན་པ་དང་བ་དང་གནས་པའི་གོ་ཚད་མེད། མདོར་ན་ལྟ་ཁང་དང་སྐྱེ་འབྲས་ཆེན་པོ་སྣ་ཚོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཞེངས་
ཀྱང་དེ་ནི་དང་སངས་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་པ་ནམས་ལ་ལྟ་མོ་བལྟ་ས་ཞིག་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། དེའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་
པ་སྤེལ་བ་དང་གནས་པའི་གོ་ཚད་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་རི་རབ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེངས་ནས་དེ་
གསེར་གྱིས་བདུས། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བཏབ་ནའང་སྐྱེ་དེའི་གསུངས་མི་འབྱོན་པ་ནི་ཁོ་ཐག་ཡིན་ནོ། །
«རྒྱ་གར་རྒྱལ་རབས་»ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དུས་རབས་
མང་པོ་ཞིག་སོང་རྗེས་ད་གཟོད་ལྟ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་སྐྱེ་བཞེངས་པའི་སྒོལ་དར་བར་བཤད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་
གར་དུ་ལྟ་ཁང་བཞེངས་པ་ནི་དགོ་འདུན་ནམས་བཞུགས་སའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་ཡང་རེ་གཉིས་ཆུང་ཆུང་རེ་
བཞེངས་པ་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞེངས་པའི་སྒོལ་ནི་མེད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་
རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྐྱེ་ཆེ་གང་བོར་ལྟ་ཁང་དང་སྐྱེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བཞེངས་པར་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད་
ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མ་ཡིན་ནམ།

ཡང་ད་ལྟ་སྐྱགས་པ་ལ་ལས་རང་དོན་ལོ་ནའི་ཆེད་གྲོང་བྱིར་གཞི་མདོ་རྣམས་སུ་རང་ལུང་གཅེར་
བུར་བྱས་ནས། ལག་པ་གཡས་སུ་མི་རྒྱུ་ཀྱི་རུས་པའི་རྒྱུ་དང་བཟུང་། ལག་པ་གཡོན་དུ་མི་མགོའི་རུས་པའི་ཐོད་
པའི་ནང་དུ་ཆང་སྐྱགས་པ་བཟུང་ནས་དེ་འཕྲང་བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲུད་པ། ཇ་མ་རུ་དཀྱོལ་ནས་གཅོད་སྦྱོང་ལུལ་
བྱེད་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་གཞན་དང་ཆོས་ལུགས་མི་གཅིག་པ་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འདི་ནི་
ཆོས་ཡ་ང་བའི་གདུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་མི་འདོད་དམ། དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་དང་སངས་རྒྱུ་
ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཞབས་འདེན་ཆེན་པོ་བྱས་པ་རེད། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་རང་དབང་ལ་ཁ་གཡུ་ནས་རང་
སྤང་གང་དུན་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་དང་འགལ་བའི་ལས་བྱེད་གལ་རུང་། སྤོན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆེ་ནའང་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་དང་མ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས།
རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་དང་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྣ་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གང་ནའང་
མེད་པ་བྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་སམ།

ཡང་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཁམས་ཕྱོགས་དང་ཨ་མདོ་རྣམས་སུ། དགོན་པ་ག་གེ་མོ་སོགས་ནས་འོངས་ཟེར་བའི་
སླ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་། གྲུ་པ་དང་བཙུན་མར་བྱགས་པ་སྐོར་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཐེར་གཏོགས་
ཆབས་ཆེན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་ཏེ། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་དངོས་ལ་ཆད་ལས་འདས་པའི་སྐྱག་བསྐུལ་དང་མནར་
གཅོད་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། སླ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་གྲུ་པ་དེ་དག་དངོས་སུ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ལ་བྱིན་ཏེ་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ། དུས་ད་ནས་བཟུང་བྱོད་ཆོས་སྤྲིག་པ་བྱས་མི་ཆོག ཤ་ཟས་མི་ཆོག ཤ་མི་ཟ་བ་
ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་དགེ་བའི་མཆོག་ཡིན་པར་བཤད་ནས་མང་ཚོགས་ལ་བཙན་གྱིས་སྤྲིག་པ་དང་
ཤ་ཟ་བ་གཅོད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ད་དུང་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཆ་ལ་ལར། དགོན་པས་གྲུ་པ་འགའ་རེ་ཆ་འདུགས་བྱས་
ཏེ་སྤྱི་བའི་རེར་དང་བྲིམ་ཆང་རེ་རེར་བྱིན་ཏེ། མང་ཚོགས་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་བ་དང་ཤ་མི་ཟ་བར་བཙན་གྱིས་མནའ་

བསྐྱལ་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཁས་ལེན་དུ་བརྟུག་གལ་སྲིད་ཁྱོད་ཆོས་རྗེས་ནས་སྐྱམ་ལུག་སོགས་བཤས་ནས་ཤ་བོས་ཆོ། རྟེ་བའི་གྲས་དང་འཆོ་བའི་གྲས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲས་ནས་གཏན་སྤྱད་གཏོང་བ་ཡིན་པར་སྤྲིམས་བཅས་ཡོད། མང་ཆོགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྲོམ་སྲང་ནས་ཤན་པའི་ལག་ནས་ཤ་ཉོས་པ་ཡིན་ནའང་། གྲུ་པ་སོ་ལྷ་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་ཆོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤ་དེ་སྤྲོམ་སྲང་ནས་ཉོས་ཡོང་པའི་བདེན་དབང་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་རེད། གལ་སྲིད་བདེན་དབང་གསལ་བོར་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཆོ་ཤ་ཉོ་མཁན་ཀྱི་མང་ཆོགས་དེ་ལ་གཙུག་ལྷན་ཆ་བས་ཆེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ཡང་སྤྲོམ་སྲང་མཁན་པོ་གྲུ་པ་དེ་དག་གིས་མང་ཆོགས་མི་ཉུང་པ་ཞིག་ལ་སྤྲོམ་སྤྲིམས་ཁས་ལེན་དུ་བརྟུག་སྟེ། ཁྱོད་གི་བྱུང་མེད་ལ་ལས་འཁོར་བ་དང་། རང་གི་ཁྱོད་དང་བྱིས་པ་བཅས་ཆང་མ་བསྐྱར་ནས་རྩོམ་བྱེད་པ་དང་རི་སྟོང་འགྲིམས་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། བཟའ་ཆང་མང་པོ་གཏོར་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་ཆ་བས་ཆེན་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད།

ཡང་ད་ལྟ་མཁན་པོར་གྲགས་པ་ལ་ལས་མང་ཆོགས་རྣམས་ལ། འོ་མ་འཕྱང་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཡོད་ཞེས་ཆོས་ལོག་དང་ལྟ་ལོག་སྟེ་ལ་བཞིན་ཡོད། རྟོན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐུ་འཁྱུངས་པའི་ཆོ་ནའང་ཟས་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་སོགས་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱིངས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱིས་སྐུ་དཀར་ཐུབ་སྟོང་པའི་ཆོ་ནའང་བ་སྟོང་གི་འོ་མ་ཉིང་ཁུ་བྱས་པ་འཕྱངས་པའི་ལུས་ལ་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ་སྐུ་ལུས་གསེར་གྱི་མདངས་དང་ལྷན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་བ་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་དཔེར་ན། བྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་པ་དེས་རང་གི་མའི་རྩ་མ་དང་བ་མའི་འོ་མ་སོགས་འཕྱང་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འོ་མ་འཕྱང་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པའི་བྱིར་ང་ཆོ་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ན་འོ་མ་ཞིག་མ་འཕྱངས་ན་གསོན་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་པ་ནས་འོ་མ་འཕྱང་རྒྱར་བཀག་འགོག་བྱས་པའི་ཆོས་ལོག་དེ་རྟོན་གྱི་སྐུར་སྐྱོལ་གྱི་ཆོས་ལོག་དང་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་སོ།

འཇམ་མགོན་སྤྲོམ་སྲང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུག་བཏབ་གནང་པའི་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་དགོན་སྟེ་དང་གྲུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་དུ། ཁོང་གི་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ན་བའི་ཐོས་རྒྱ་དང་མིག་གི་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་ཡང་རྗེ་སྤྲོམ་མའི་བཀའ་ངོན་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ། གལ་སྲིད་འཇམ་མགོན་སྤྲོམ་སྲང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ངོ་བོ་ཐོང་དུ་དར་མེད་ཆོ། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་བོད་དར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི། ལྷགས་པའི་མིང་འདྲིན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཏོར་མ་འདྲ་མིན་རེ་བཟོས་ཏེ། རྒྱ་མ་རུ་དང་དེལ་བུ་རེ་དགྲོལ་ནས་གོང་ཆོག་ཅམ་ཞིག་འདོན་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཏུ་ཆགས་འདུག་པ་གོར་མ་ཆག་བཀའ་བསྟན་དེ་ཡང་དགོན་པའི་ནང་དུ་བཞེགས་ནས་ཆོས་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུག་འཆལ་ས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ནི་མེད་པ་ཁོ་ཐག་རེད། འཇམ་མགོན་སྤྲོམ་སྲང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཁོང་གི་སྟོབ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུག་བཏབ་གནང་པའི་དགོན་སྟེ་གྲུ་པ་རྣམས་སུ། རྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་བཀའ་བསྟན་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་དང་། ཉམས་ལེན། གཞུང་དོན་རྣམས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེ་བཞིན་རྒྱན་འདྲིན་དང་གཞན་ལ་དར་སྟེལ་གནང་བཞིན་པ་འདི་རྣམས་ནི་འཇམ་མགོན་སྤྲོམ་སྲང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ངོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དབྱངས་བསྟོད་ཀྱི་འཛིན་དཀར་པོའི་སྒྲ་འབྲེལ་ལྷ་བུལ་སྤྱིན་གྱི་རོལ་མོ།

བེ་རི་མདའ་པ།

སྟན་ངག་སྤྱི་བའི་གཙུག་རྒྱན་ཤར་ཚོང་ཁ་ས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
མོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་གསེར་གྱི་མཚོད་སྤོང་ཉིན་བྱེད་ཟེར་དང་འགྲོགས།
བྱུང་སྤྱིག་དར་གྱིས་སྤྱིད་སྒྲ་བས་ཀྱན་ནས་གཡོག།
མཁྱེན་གཏེར་འོ་མཚོ་སྤྱིད་པའི་ཁོང་ནས་འཕྱར།
བདག་སྤོང་ཡོལ་གོར་དུས་ཀྱི་བྱིན་ཆེན་སྤྱོད།
དྲངས་བསེལ་ལྷ་བ་རྒྱ་བའི་མཁའ་ངོགས་ནས།
སྤྱིན་གྱི་དྲངས་མ་པང་ཕྱང་ཆས་པའི་ཕྱེར།
འོད་དཀར་སྤོག་གི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་ལྟེ།
ཀྱི་འཛིན་དཀར་པོའི་སྤོག་སྤོང་བ་ཅན།
འོད་ལུང་ཆོན་མདངས་གསལ་བ་དབང་པོའི་གཞུ།
སྤོང་བྱེད་སྤྱིད་པའི་མིག་གཅིག་བརྒྱ་གཉིས་བདག།
གཡས་འབྱེལ་དུང་གི་འཁོར་ལོ་ཆ་ཡི་གཏེར།
མཁའ་ཡི་མཛོས་བྱེད་འདྲ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་མ།
དུག་འགྱུར་ངག་གི་དཔལ་སྤྱིག་མཁྱེན་ཡངས་མ།
མཁྱེན་སྤྱིག་གར་གྱི་བྱེད་པོ་ལུས་ལྷེམ་མ།
སྒྲ་མའི་དབྱས་ན་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་ལྟར།
དི་ཟེའི་ན་རྒྱང་དབྱས་ན་འཛོ་སྤོག་མཁན།
ཀྱན་དགའི་རྒྱ་གཏེར་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས།

སྲིད་ཞིའི་མཚར་སྤྱད་ལྷན་དུ་རྫོགས་པའི་ལྷ།
 རྩོགས་མེད་འགྲོ་བའི་ས་མཁན་ལྷ་སྲིད་མ།
 རིང་ནས་བཅེ་བའི་ལྷ་མོ་ད་ཚུར་བྱོན།
 དཀར་ལ་དམར་བའི་ཤ་མདངས་འདྲུམ་པའི་སྲིད་།
 མ་འདྲེས་ཁྲ་གསལ་རིན་ཆེན་གཟི་ཡི་མིག།
 ལུས་དང་ལུས་གྱིས་ཉམས་བཟང་འཕྲུལ་བ་མོ།
 པརྒྱའི་བཞིན་ལ་གཡོ་ལྷན་བྱང་བའི་མིག།
 གནག་སྤྱུ་མ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱད་རེ་རེ་ལ།
 མེ་ཏོག་ཕྱིང་བའི་ལན་ཚར་རེ་རེས་བརྒྱན།
 སྲིད་ན་རིན་ཐང་བུལ་བའི་དབུ་རྒྱན་དང་།
 མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ཚེ་ན་འོད་དཀར་ཅན།
 རབ་དཀར་ལྷ་བ་བཞད་པའི་གདན་སྲིད་ནས།
 དྲི་ཟའི་རྒྱད་མངས་རྩང་བའི་ཡིད་འཛོམས།
 སྲིད་པའི་སྤྱུ་ལ་དབང་བའི་དག་གི་ལྷ།
 རོལ་སྒྲིག་གར་གྱིས་འགྱིང་བའི་དབྱངས་ཅན་མ།
 ལྷོ་ལྷན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་ཅིང་།
 ཅམ་དཔྱོད་འོ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་མ་མངོན་བར།
 ལྷན་དག་དཔལ་གྱིས་སྒྲུམས་པ་མཐོན་ཡང་།
 ད་དྲུང་བདག་ལ་དག་གི་དབང་ལྷག་སྟོལ།
 རོལ་པའི་སྤངས་སྤབས་སྲིད་པའི་ཚེ་རུ་མཐོ།
 སྒྲིག་པའི་མེ་ལོང་སྲིད་གི་དབུས་སུ་འདྲུམ།
 གར་གྱི་རི་མོས་རྗེས་ཆགས་འགྲོ་བ་འདྲིན།
 རོལ་ཚེད་གར་གྱི་ཉམས་ལྷན་རི་དྲགས་མིག།
 མིག་སྟོང་ལྷ་ཡི་དགའ་མ་ལྷུ་ལྷུ་མིག།
 མིག་མདའ་སྲིད་ལ་འཕེན་པ་གཡོན་མའི་མིག།
 མིག་ཡིད་ན་བའི་བདུད་ཚི་པད་མའི་མིག།
 མིག་གིས་བལྟ་བའི་མི་རོམས་ཡིད་འཕྲོག་མ།
 མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གཅིག་དབྱངས་ཅན་མ།
 མ་ལྷུང་འགྲོ་བའི་ཡིད་གསོས་མིག་ཡངས་མ།

མ་ཆགས་བདེ་བའི་དཔལ་སྟེར་ནུ་རྒྱས་མ། །
 མ་ལྟར་བཅེ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ངག །
 དག་རིག་བྱེ་བའི་དཔལ་ཀྱན་གྲུབ་པའི་ངག །
 དག་ལ་དབང་འབྱོར་ཆོག་སྟོར་སྟན་པའི་ངག །
 དག་སྒོ་ཡངས་ཤིང་རྩལ་གསུམ་རྫོགས་པའི་ངག །
 དག་དབང་ལྷ་མོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་མཛོད། །
 རླུང་ཆེན་གཡོ་ཞིང་སྤྱོད་དཀར་ཤར་དུ་བསྐྱོད། །
 རྒྱ་མོ་དྲངས་ཤིང་ནམ་མཁའ་ཤིན་དུ་སྡོ། །
 རྩལ་བྲལ་མཚན་དུས་ལྷ་ཡི་ལམ་ཡངས་ནས། །
 སྟོན་ཟླ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལས་ལྷག་པར་མཛོད། །
 ཉེ་རིང་མེད་པར་ན་བའི་བདུད་ཚི་འབབ། །
 རྩལ་མེད་པར་དབང་པོ་ཀྱན་ལ་འཛམ། །
 སྤྱིང་ཞིའི་གཙུག་ལག་འཛོ་བ་དྲི་ཟེའི་གྲུས། །
 ཆངས་དབུངས་སྟན་པའི་གདངས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །
 མི་ཤིགས་རྩི་རྩི་ལྷ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །
 བཅེ་ཆེན་འགོ་ལ་གཟེགས་པའི་ཐུགས་རྩེ་གཉིས། །
 ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་མཁས་ཟད་དུ་མེད། །
 ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཚོའི་འཛིངས་ལྟར་དཔག་དཀའ་བ། །
 ལ་བའི་འཛིག་ཉེན་འགྱིང་ལྟར་ལྷ་ན་སྟུག། །
 རྩལ་འགྱུར་དྲི་ཟེའི་དབུངས་ཀྱིས་བསྐྱོན་དུ་མེད། །
 གཉིང་མཐའ་མི་མངོན་ལོ་མའི་མཚོ་ལྟར་འབྱེལ། །
 དབུངས་ཅན་ལྷ་མོའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ལ་འདུད། །
 མི་ལོ་དུག་བརྒྱའི་ཡུན་ལ་མ་བཞེངས་པའི། །
 མཁས་རྒྱའི་གཙུག་གི་སྟན་ངག་ལྷ་མོ་དེ། །
 ལུ་བྱུག་གེ་སྤིང་འབུད་པའི་བསུ་མར་བཅས། །
 མིག་གི་བདུད་ཚི་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས། །

གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་སྐྱོར་གྱི་དྲི་ས་ལན་འབྲུལ་འདོམས་དགུ་སྟེར།

ཐུབ་བསྟན་ཐུན་ཆོགས།

གདོད་མའི་འབྲུལ་རྟོག་ངོས་ཟེན་པ།
སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན།
ནམ་ཡང་འབྲུལ་པའི་སྐྱོར་འཕྱོ་བ།
སྐྱོག་ཤལ་ཅན་གྱི་སྟུན་ཟླ་དངོས།

གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་ནམ་ཐར་ཡིས།
ཁོ་བོ་རེ་ཞིག་སྐྱོངས་ན་ཡང་།
ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་ཟེར་མཐོང་བས།
འབྲུལ་རྟོག་སྟུན་པ་དབྱིངས་སུ་ཡལ།

ལོ་ངོ་སྟོང་གི་ཡར་སྟོན་ན།
གཡུ་ཐོག་བྱང་མིན་མ་ངེས་ཀྱང་།
བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག།
གཡུ་རྟིང་མེད་པ་མཁས་མང་བཞིན།

རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་སྟེ་སྟོང་རྗེ།
ཆོས་འབྱུང་ཡབ་སྲས་མཁུན་ཀོང་སོགས།
སྟུན་བརྟུང་ཁོད་དུ་མི་བཞུགས་པའི།
གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་མཛད་སྟོན་གང་།

གཅིག་ཁོ་བོའི་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་སྐྱོར་ལ་དྲིས་ལན། ཉེ་ཆར་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་དམའ་འབེབས་དང་ཆོག་ངན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁོ་བོ་ལ་ཁ་ཚིད་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས། བྱོང་རང་གིས་དེང་སང་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། བོད་ཡིག་ཆོག་གཏེར་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལོ་རྒྱུས་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་ལྷུ་མིག་ནང་དུ་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་སྐྱོར་བྲིས་པ་ནང་འགལ་རེད་ཅེས་ཚིད་རྟོག་སྤོང་གི་འདུག སྤྱིར་བཏང་མཁས་པའི་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཅན་མ་གཏོགས་དུ་འབྱུང་གལ་གཏམ་ལན་སྤྱི་བའི་དུས་ཚོད་མི་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ཁོ་བོས་གསལ་བཤད་མདོར་བསྟུས་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་སོང་།

གསལ་བཤད་དང་པོ། བྱོང་གི་མིག་ལམ་དུ་ཆོག་མཛོད་དང་། དབུད་ཚུལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། གསལ་པོར་བཤད་ན། ཆོག་མཛོད་ནི་ཆ་འཕྲིན་གྱི་མཛོད་ཡིན་སྟབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་བྱོང་བའི་བདེན་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ངོ་སྤྲོད་བྱ་དགོས་པ་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ངོ་བོ་རེད། དབུད་ཚུལ་ཞེས་པ་རང་གི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་གཟུང་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དགག་བཞག་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་མ་ཤེས་པ་ནི་ཞིབ་འདུག་གི་ལས་ཀ་ལ་ཞུགས་མ་བྱོང་པའི་སྒྲོན་དུ་ཟད།

གསལ་བཤད་གཉིས་པ། གལ་སྲིད་ངས་སྟོན་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ད་ལྟར་དེ་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི་སྤར་ནོར་བ་ལ་ནོར་འཁུལ་དུ་ཤེས་ནས། རང་སྒྲོན་རང་གིས་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་སྟབས་དེ་ནི་མཁས་པ་མ་ཟད་དམ་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཆན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སོ་སྤྱོད་ཀྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཐོག་མར་འཁོར་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདྲིན། སྤྱག་བསྟུལ་བ་བདེ་བར་འདྲིན་ཅིང་ལོག་རྟོག་དང་། འཁུལ་རྟོག་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བའི་སྐབས་སུ། རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་ཅིང་། ཐབས་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཐོབ། གཞི་བདེན་གཉིས་བྱང་འདུག་ལ། ལམ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འདུག་བརྟེན་ཞིང་། འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནས་སྤྱོད་གཉིས་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་བར་དུ་ཐོབ་པ་ན། སྤར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཁུལ་རྟོག་ནམས་རང་བཞིན་དུ་ཡལ་ཏེ་སྤྱག་བསྟུལ་ལ་སྤྱག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་ཟིན་པ་ལྟར། ཁོ་བོ་སྤར་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བྱང་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་། ལེགས་ཉེས་དབུད་པའི་ནམ་དཔྱོད་དང་། བདེན་རྒྱུན་འབྱེད་པའི་རིག་སྟོབས་ཞན་པས། ལྟ་བྱང་དང་ལོ་རྒྱུས་ནོར། རྒྱན་མ་ལ་བདེན་པར་མཐོང་། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོད་པའི་ཡིག་རྒྱུན་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ནོར་འཁུལ་གྱི་ལམ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བྱོང་གྱི་སྒྲོ་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་འཁུལ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གསུང་དྲན། ལམ་ཡང་དག་པ་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་དམ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྟེན། ཐབས་ཡང་དག་པ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མའི་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་དབུད་པས། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གཞི་ཐོག་ནས་གནས་སྤྱགས་བཅའ་ཞིང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་པ་རི་བཞིན་དུ། བདག་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྤྱན་ཟན་ལྷ་ཆུགས་ཅན་ཞིག་སྤྱང་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྤྱི་བའི་ཞིབ་འདུག་པ་ཞིག་གི་གོ་སར་སྤེལ་བའི་རྟགས་སུ་ངས་སོ། །སྤར་ནོར་འཁུལ་ལ་ནོར་འཁུལ་དུ་ངོས་ཟིན་ཅིང་དེ་ལ་དགག་བཞག་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་མ་ཟད་དམ་པའི་སྤྱོད་པའི་མཆན་

ཉིད་དོ།

གསལ་བཤད་གསུམ་པ། ཁོ་བོའི་མཐའ་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་དེ་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག་པའི་རེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་རྣམ་ཐར་《བཀའ་རྒྱ་མའི་》སྟོན་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་བཅུད་གཙོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

གཉིས། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་གསར་བའི་བྱས་ཚུལ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྟིང་པའི་བདེན་དཔང་ཉུང་བསྟུན།

གསལ་བཤད་བཞི་པ། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་རྣམ་ཐར་བྱུང་ཚུལ། འབེ་ལོ་ཆེ་དབང་ཀུན་བྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་《གསོ་རིག་ཁོག་དབུབས་》^① ལས།

“ཟུར་མཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཡིག་མང་དུ་བྱས་ཏེ། སྟོན་ལུང་གི་ཨམ་ཆི་ཀུན་ལེགས་ཟེར་བ་བྱས་པ་རྣམས་འཆོ་བྱེད་དུ་འབོད་པ་ལའང་དེ་བ་བྱས་པའི་དིས་ལན་དུ། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྟོང་ལྷུ་བཅན་གྱི་སྤྲོན་པ་དགུ་ནི་སྟོན་ན་ཆེ་རྒྱལ་པ་བའི་དེ་གསུམ། བར་ན་གཡུ་ཐོག་བྱང་ཏེ་མེ་ཉག་གསུམ། སྤྲོན་ན་གཉའ་པ་མཐའ་བཞི་སྟོང་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། རྒྱུད་བཞི་བཀའ་གཏེར་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་བཀོད་པ་སོགས་བྱུང་བར། ཟུར་མཁར་བས་སྤར་ཡང་དིས་ལན་ལེགས་བཤད་སྟུགས་པ། ཟླ་ཐིགས་ཉིན་བྱེད་འོད་མཆོ། དབྱར་སྐྱེས་རྩ་གསང་རྣམས་བྱས་ཏེ། འདྲེ་རྗེ་རྒྱ་གར་བཟླ་གོང་ཡན་ལ་གཡུ་ཐོག་ཅེས་ཐ་སྟངས་མེད་ཚུལ། ཆོས་རྒྱལ་དང་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བར་ལ་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་སྤྲོ་བྱི་ཡོད་ཚུལ། རྒྱུད་བཞི་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་གོང་ཡན་སྐུ་ལའང་མ་གཤགས་པའི་ཚུལ་སོགས་ལུང་རིགས་རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མས་ཆར་བཅད་དེ་སྤྲོ་རྒྱུ་མེད་པར་བྱས་པ་ན། བྱི་རྗེས་རང་གི་སྤྲོན་ཆིག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐབ་བྱེད་དུ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་རྟིང་མ་ཞེས་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་དེ་ཁོ་བོས་སྟོན་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་མཁས་སྤྲོན་སྐུ་ལའང་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོ་ཡབ་སྐུས་གསར་རྟིང་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟོན་གཏན་ནས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཚུམ་ཡིག་འདི་ནི་སྟེ་ལོ་༡༧༧༡ལོར་བཅུམས་ཤིང་། དཔེ་རྟིང་དཔེ་དཀོན་ལག་བྲིས་མ་ཞིག་རེད། ཟུར་མཁར་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོས་རྒྱུད་བཞི་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བཅུམས་པ་བཞེད་པའི་ཚུམ་ཡིག་དེ་སྟེ་ལོ་༡༧༧༡ལོར་བཅུམས་འདུག དེ་རྗེས་སྟོན་ལུང་སྤྲོན་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་ལན་དུ། སྤར་ཡང་དིས་ལན་ལེགས་བཤད་སྟུགས་པ། ཟླ་ཐིགས་ཉིན་བྱེད་འོད་མཆོ། དབྱར་སྐྱེས་རྩ་གསང་རྣམས་མཛད་པ་ལ་བརྟག་ན། དེའི་རྗེས་སྐུ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་ལྷག་བཞུགས་ཡོད་པར་སེམས། དེ་ལྟར་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་འདི་སྟོན་ལུང་ཨམ་ཆི་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་པལ་ཆར་སྟེ་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་མགོ་ཅམ་དུ་བཅུམས་པ་གོར་མ་ཆག རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་ཤིང་སྤར་བཞོ་བའི་དུས་ནི་ཏ་ལམ་སྟེ་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་ལོ་རབས་དུག་ཏུ་པ་ནས་བདུན་ཏུ་པའི་མཇུག་ཅམ་ན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དར་མོ་སྤྲོན་རམས་པ་ནི་སྟེ་ལོ་༡༧༩༩ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་མོའི་མདུན་ན་གསོ་རིག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་དུས་ནི་སྟེ་ལོ་1660-1880ལོའི་བར་སྐབས་དེར་ཡིན་ཞིང་། སྟེ་ལོ་༡༧༤༩ལོ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དར་མོའི་མཛད་ཕྱིན་མཇུག་བསྟུས་པས་སོ།

① ཐོག་ངོས་༡༧༧པའི་ཁྲེང་༡༥པར། བོད་སྡེ་དང་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟིང་དཔེ་སྤྲོན་ཁང་། སྟེ་ལོ་༢༠༡༩ལོར་པར། ༡༧༧༡ལོར་བཅུམས།

ནམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་འདི་བྱང་བ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཡུ་ཐོག་གསར་རྟེན་ཟེར་བའི་གཏམ་འདི་བྱང་
ཞིང་། འགའ་ཞིག་གིས་རང་འདོད་ཆེད་དུ་རྒྱ་བཞི་སངས་རྒྱུ་གི་བཀའ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེལ་བསྒྲགས། འགའ་
ཞིག་ནི་རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུགས་ནས་གཡུ་ཐོག་གསར་རྟེན་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་སི་དུ་ཆོས་འབྱུང་
སློབ་ཆོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ། འཇམ་མགོན་མཆོད་གཉིས་དང་། འདུ་མི་པམ་སོགས་ཀྱིས་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་
ཐོག་གཡུ་ཐོག་རྟེན་མ་ཟེར་ཞིག་ཡོད་པར་མ་བཞིན། ལྷག་པར་དུ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མཆོ་དང་། འབེ་ལོ་ཆེ་དབང་
ཀུན་བྱབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསོ་རིག་ཁོག་དབྱུབ་དུ། “ནམ་ཐར་ལོ་རྒྱུས་དེ་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་མི་མཐུན། ཚ་རྒྱུད་དང་
འགལ། བོན་པོའི་ཟེར་སློང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལས་ཡིད་བཞིན་དུ་རུང་བ་དགའ། ཞེས་ནམ་ཐར་བཀའ་
རྒྱ་མ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་མང་པོ་གནང་འདུག

གསུམ། མི་ཤེས་སྤོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཡུ་ཐོག་རྟེན་མའི་སྐོར་གྱི་གཏམ་ཉོག་ལ་མགོ་འཁོར་བའི་དེས་ལན།

གསལ་བཤད་ལྟ་པ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༤ལོའི་ལྷ་བ་པའི་ཆོས་ཧཱ་ནིན། བོད་ཡུངས་སྤང་རྫོང་གི་བོད་སླན་ཁང་དུ་
སླན་པ་གཞིན་ནུ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོ་ལ། གཡུ་ཐོག་རྟེན་མ་མེད་ན་གོང་པོ་སླན་ལུང་གི་སློབ་གྲྭ་དང་། གཡུ་ཐོག་སྒྲུབ་ཐུག་
སོགས་རི་ལྟར་བྱང་བ་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་སྐབས་ཀྱི་གཡུ་ཐོག་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་གང་ལའང་
བཞུ་མ་མྱོང་པའི་སྤོངས་པའི་སྟོབས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་འདི་ཞིག་གནང་བྱུང་། ཁོ་བོས་དེའི་ལན་དུ། རམ་ཐར་རྩུན་
མར་གྲགས་པའི་བཀའ་རྒྱ་མ་ཐུང་འཕྲོས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་སྤྱི་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོ་ཡོད་པ་འདི་དག་ལས་
ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་སྐབས་སུ་གཡུ་ཐོག་རྟེན་མ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་བོས་ད་བར་མཐོང་མ་མྱོང་། གོང་པོའི་གཡུ་ཐོག་
སླན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཟེར་བ་དེའང་དེང་རབས་དེལ་བསྒྲགས་ཐུགས་ཆེན་བྱས་པ་ཅམ་ལས། གནའ་དུས་ཡོད་པ་མ་མཐོང་
སྟེ། གནའ་བོའི་དུས་སུ་བྱང་བའི་སླན་གྱི་གནས་གཞི་གལ་ཆེན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་བོད་ཡུངས་སླན་ཅིས་ཁང་གིས་
དེ་ལ་བདག་པོ་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱང་གཏམ་དང་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་
པར་བྱས་ནས་ཞིབ་འདུག་གནང་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ། བོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་ཡམས་དང་ལྟ་སྤྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི་
དཔེར་ན། བོད་ཡུལ་སྟོད་སྤང་བར་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྲུ་གསལ་པ། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་ཐུག་དང་། རྒྱ་བཟའ་གོང་
རྩོམ་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་། ཟམ་པས་བྱབ་ཡོད་པ་འདི་དག་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཡིན་ནམ། དེས་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་གང་ལའང་གོང་པོ་ནང་དུ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཟེར་བའི་སླན་པ་ཞིག་བྱང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་དོ། ཁྱི་སྤོང་ལྟུ་བཅན་སྐབས་ཀྱི་གསོ་རིག་གི་སྤྱིན་ལས་པ་གཙོ་བོ་བེ་རོ་རྩ་ན་དང་། དེའི་སློབ་མ་
འཛོ་རོ། བི་རི། མཐའ་བཞི་གསུམ་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལྟ་བུར་བའི་སླན་པ། རྒྱ་གྲུ་སེ་རྟོ། རྟོར་ཐུ་
གན་ཁྱི་གཟིགས། ཞང་ཁུང་ཁུ་ལོད་ཐུ་ཡན། བོད་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཅོག་རོ་མང་རྗེ། འ་ཞའི་ཐ་ན་ཚུ་སྤྱིས་བཅས་ལྟ་བུ་
རྣམས་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་སོ།

གསལ་བཤད་དུག་པ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༤ལོའི་ལྷ་བ་པའི་ཆོས་ཧཱ་ནིན། སེར་ཤུལ་དགོན་ཆེན་གྱི་དབུ་མའི་བཤོ་
སྤང་ཐོག་དུ་ཁོ་བོས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་གནད་བསྐྱུས་ཤིག་སྟན་འཛིན་སྐབས་སུ། མགོ་ལོག་བ་དག་བཤེས་ཞིག་གིས་
དེ་བར། “ངས་གོ་ཉེས་མིན་ན་ཁྲོད་རང་གིས་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་འཁྲུངས་ལོ་དེ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་༡༡༠༠ལོའི་སྐོར་

ཞིག་ལ་འཁྱུངས་ཚུལ་བཤད་སོང་། ཡོངས་གྲགས་ལྷན་ན་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་རྒྱད་བཞི་ཚྭ་པ་པོ་
ཡིན་དགོས་འདུག ཁོང་འཁྱུངས་ལོ་དེ་གྱི་ལོ་༡༠༩ལོར་རེད། ཁྱོས་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་རྒྱད་བཞི་བཅུ་མས་
ཟེར་བ་དེ་གཡུ་ཐོག་གསར་རྟིང་གང་ལ་ངོས་འཛིན་བཞིན་ཡོད། ཅེས་འདི་བ་དེ་ལ་ལན་ཞིག་སྤུལ་ཟིན་ཡང་། སྐར་
ཡང་ཡིག་ཐོག་ནས་ལན་གནད་བསྐྱས་ཞིག་སྤུལ་ན།

གཡུ་ཐོག་རྟིང་མས་རྒྱད་བཞི་བཅུ་མས་པ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་གཅིག་གི་ནང་ལ་ད་བར་དུ་
མཐོང་མ་བྱུང་། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་རྒྱད་བཞི་ཚྭ་པ་པོ་རེད་ཟེར་མཁན་དང་དུས་ཀྱི་སྐབས་གཞུང་
དང་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུས་མེད་ལུ་ཚུགས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་སྟོལ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་དགག་བྱ་གཡུ་
ཐོག་རྟིང་མའི་ཆུ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་ཟེར་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་དུ་རྒྱད་བཞི་བེ་རོ་རྩ་ནས་རྒྱ་གར་ནས་
ཁྱེད་ཡོང་ཞིང་བསམ་ཡས་དབྱ་ཅེར་གཏེར་དུ་སྤྲུལ། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དགུང་ལོ་ཞེ་ལྷུར་ཕེབས་
སྐབས་གཏེར་ནས་བཞེས་པ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལས། རྒྱད་བཞི་ཚྭ་པ་པོ་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་པའི་ཆོག་
གཅིག་ཀྱང་གསུངས་མི་འདུག ལོ་རྒྱུས་བཀོ་སྐྱོང་ཟེར་བ་དེ་ཡིག་ཆ་དང་རྟིང་པ་དཔང་དུ་བཞག་ནས་བཤད་དགོས་
པ་ལས། མི་སྤེའི་ཁ་ན་གང་གྲགས་རྗེས་སྒྲོས་དང་། རང་གིས་དགོངས་གཏེར་ཕབ་ནས་སྤྲོ་བ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཀོ་སྐྱོང་
མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་ ཏམ་པས་རང་བཟོའི་བདེན་དཔང་ལ་དྲིས་ལན།

གསལ་བཤད་བདུན་པ། གྱི་སྒྲ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན། འབྲུམ་རམས་པ་མེ་རུ་ཡུལ་ལྷ་ཐར་གྱི་བཀོ་སྐྱོང་སྐབས།
སེར་ཤུལ་རྫོང་གི་སྤྲོན་པ་ཞིག་གིས་ཁོང་གི་གསུང་བཤད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བཀའ་འདི་ཞིག་གནད་བ་དེ་དུ་
ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཐོས་བྱུང་། ཁོང་གིས་འདི་བར། “བསམ་ཡས་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་དང་། སྤྲོ་བཞེད་སོགས་གཡུ་
ཐོག་རྟིང་མས་གསོ་རིག་སྒོ་བ་ལྷ་ཐོག་མར་བཅུགས་པའི་སྐོར་འཁོད་འདུག་ཅེས་དང་། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་མེད་ན་གཡུ་
ཐོག་རྟིང་མས་བཅུ་མས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་རི་པན་དང་། རྩ་རན་སེའི་སྐད་ཡིག་སོགས་སུ་
བསྐྱར་བ་དེ་སྤྲོས་བཅུ་མས་པ་རེད། མཁྱེན་རབ་ཞོར་བྱས་བཅུ་མས་པ་ཞེས་པའི་དེ། གསུངས་འདུག འདི་ལ་ངས་ཐོག་མར་
ཁོང་གི་ཏམ་ཆོད་དང་སྒོ་བས་པ་ལ་ངོ་སོ་བསྟོད། ཁམས་པའི་མོ་ཆོད་ཀྱི་སྒོ་སྒོ་བས་ཡིན་པ་འདྲ། མདོ་དབྱས་ཁམས་
གསུམ་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་བཤེས་གསེར་རིའི་ཕྱང་བ་བསྐྱེགས་པ་ལྷ་བུའི་དབྱས་སུ་ཏམ་ཆོད་ཀྱིས་སྒྱུག་རྩུན་འདི་
ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་བ་རྩས་པ་ནི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྒོ་བས་ཞིག་རེད། སྐད་ཆ་འདི་ནི་དུས་རྒྱུན་ཏམ་ཆོད་ཀྱིས་
ནད་པ་མགོ་གཡོག་པའི་ངན་ལང་ཤོར་བའི་གོ་མས་གཤིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་སྒོ་བས་ལས་བྱུང་བ་གོར་མ་ཆག་ཁོ་
པོས་བསམ་ཡས་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་དང་། སྤྲོ་བཞེད་རྣམས་ཐེངས་བཅུ་ལྷག་ཁ་ཤས་བཞུགས་ཟིན་ཡང་གཡུ་ཐོག་
རྟིང་མའི་སྐོར་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་
དུ་དཔེ་རྟིང་དེ་དག་ལ་ཞིབ་གཟིགས་གནད་ནས་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་སྐོར་ཡོད་མེད་བཅུད་གཅོད་ཡོད་པར་བྱ། སྐད་
ནས་དཔེ་ཆ་རྟིང་པའི་ནང་དུ་ཡིག་འབྲུག་སར་པ་སྒྲེ་བ་ཡང་སྤྲོད་པ་ཞིག་རེད།

གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་གསུང་ཚྭ་སྤྱི་གསུམ་པོ་བྱི་རྒྱལ་མང་པོའི་སྐད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དེ་སྤྲོ་བའི་གོ་

ལའི་ཐོག་ཏུ་པར་སྐྱབ་བྱས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ས་ཡི་གོ་ལའི་ཐོག་ཏུ་ད་རུང་པར་སྐྱབ་བྱས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མི་ཡིས་
མཐོང་ཆོས་སུ་མ་བྱུང་། གཤམ་སྲིད་གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མའི་གསུང་ཚུལ་ལྟ་སྟེ་གསུམ་ལྟ་ཅི། ཐོག་ངོས་གསུམ་ཡོད་ཅེས་ཡོད་
ན། དཔེ་གསུམ་སྲིད་སྟོང་གི་མཆོལ་ཞིག་འབྱུང་ཡོ། ཞེས་བཀའ་ལན་མདོར་བསྐྱུས་འདི་ཅེས་ལས་ལྷུང་རིགས་ཀྱིས་
ལན་སྐུལ་བ་ནི་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་མཐོང་ངོ། །

ལྷན་ཤེས་བཞིན་དུ་གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མའི་བདེན་དཔང་གསུང་དུ་རྩོམ་བཞུགས་པ་ལ་ངེས་ལན།

གསལ་བཤད་བརྒྱུད་པ། ཉེ་བའི་ཆར། མདོ་ཁམས་ཆབ་མདོའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་
སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མའི་དོ་སྐྱེ་ཞིག་གི་པར་དང་། འབྲེལ་བཤད་ཡི་གེར། “ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་སྲོང་བཙན་
སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་ཕོ་བྲང་མ་རུ་མཁར་གྱི་རྟེན་སྐམ་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། ལྷགས་རི་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་ཐུབ་བསྟན་ཆེ་
རིང་ལ་སྐུལ་བའི་གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྐུ་བརྟན་དོ་ལ་བརྟེན་པ། གངས་ལྷོངས་གཅིས་ནོར་དུ་
བཀོད་པ། དབུ་ལ་རིག་བདག་ཆེ་དཔག་མེད་ཡོད་པ། གཤམ་གཡོན་དུ་ཆེ་རིང་རྣམ་དུག་ཡོད་པ། མདུན་དུ་ཆུ་བྲག་
གི་རི་མོ་འབྱར་དུ་བརྟེན་པ། བྲག་ཕྱག་གི་དབྱིབས་ཅན། རང་དུ་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སྐུ་བཞུགས་ཚུལ་ཅན་བཞུགས་པ།
སྐུ་རྒྱལ་ཏུ་མར་ཏུ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ། བདེ་ལུན་ཞིང་ན་ཆེ་དཔག་མེད་མགོན་དང་། བོད་ལྷལ་བྲང་སྲོང་ཡོན་ཏན་
མགོན་པོ་དེ། མཁའ་འགྲོའི་ཕྱན་རྒྱབས་སྐྱབ་ལུང་ཆུ་མར་དུ། འཆི་མེད་དོན་མེད་ཆེ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན། ཉེ་ཕྱིར་
ཆུ་མར་སྐུལ་སྐྱའི་ཕོ་བྲང་ཞེས། དབུས་སུ་འཆི་མེད་དོན་མེད་བྲག་ཕྱག་དང་། སེལ་ཆེར་གང་འདོད་བག་ཐེབས་བདེ་
བར་རྒྱ། ཀའན་ཡང་ཆ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས། མཁའ་ཁྲབ་སྤྱིན་ལྟར་འཁྲིགས་པའི་ཐུགས་རྩེ་ལས། རྩེ་
བཙུན་སྐུ་མ་བསྐལ་བརྒྱུད་ཞབས་བརྟན་ཤོག” ཅེས་བྲིས་པ་ཞིག་ཁོ་པོ་ལ་གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་ཡོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བཏང་བྱུང་།

དེའི་ལན་དུ། གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་གོང་དུ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་ན། གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་གོང་དུ་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་དོ་ལ་བརྟེན་པ་སྲོང་བཙན་སྐབས་ཀྱི་ཕོ་
བྲང་མ་རུ་མཁར་གྱི་རྟེན་སྐམ་ནས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཁས། མ་བྲུབ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཁྱོད་མ་
སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་ལ་གཤམ་ཐོག་གི་སྐུ་
བརྟན་སྐུ་དོ་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཆ་བར་འདོད་ན། གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མའི་རྣམ་ཐར་བཀའ་རྒྱ་མ་ཆོས་ཅན། རྩོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཤམ་ཐོག་
རྒྱིང་མ་ཀྱི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་སྐབས་སུ་བྱུང་ཚུལ་བརྟོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྲུབ་ན། གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་
གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་གཤམ་ཐོག་རྒྱིང་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆོས་
རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་གཤམ་ཐོག་གི་དོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ད་ནི་རིགས་ལམ་གྱི་བཀའ་ལན་དེ་ཅེས་ཀྱིས་འབྲས་པར་བྱ་ནས། དོགས་སྲོང་ཅུང་ཟད་སྟོན་ན། བོད་དུ་དར་
བའི་ནང་ཆོས་ལས། རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་སེལ་སྟོན་ཐོག་མར་བསྐྱུར་བ་ནི་སྐྱབ་རས་

གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རེད། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་སྐུ་བརྟན་གྱི་རིག་བདག་ཆེ་
དཔག་མེད་པའི་སྐུ་དེ་སྔོང་བཅན་གོང་དུ་བོད་ལ་ཁྱེད་བཞིག་ཡིན་ན། ཡང་ན་བོན་གྱི་ཆེ་དཔག་མེད་ཅིག་གང་ཡིན་
དཔྱོད་པ་མཛོད་ཅིག །

སི་ཏུ་ཆོས་འབྲུང་གི་ཞལ་གསུང་ལྟར་ན། ཆེ་རིང་རྣམ་དུག་གི་རི་མོ་དང་རྣམ་བཤད་དེ་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་
བརྒྱ་བདུན་པའི་མཇུག་དང་། བཙོ་བརྒྱད་པའི་མགོ་ཙམ་ན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་དར་བར་གསུངས། དེའི་གོང་དུ་རི་
མོ་འདི་བོད་དུ་བྱུང་ཡོད་མེད་ཞིབ་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་
པར་བྱ།

ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ལ་གོང་ཆགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི། གོང་གསལ་འདི་ལྟ་བུ་གནམ་ཡིག་དང་། ལུང་བསྟན། གཏེར་
མ། འདས་ལོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཡིག་དེ་དག་གིས་བོད་ཀྱི་བསམ་སྟོན་དང་། རིག་གནས། ལོ་རྒྱུས་ཚང་མ་རྒྱན་གྱི་སྟོང་
དུ་བརྒྱུད་ཤིང་། རྒྱན་གྱི་སྟོང་དུ་འབྱུངས་ཡོད་པ་དེ་རེད། ད་ནི་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་བོད་ཀྱི་སྟོན་རིག་དང་།
རིག་གནས་རྣམས་གཙང་ཞིང་དག་པ་ཡོང་བ་དང་། ཆོན་རིག་སྟོན་གསོ་དེ་འཛམ་གླིང་སྟོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱི་གལ་
དུ་འཆངས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱན་ལུང་དང་། གཏེར་ཡིག་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་བྱ་རེས་ཡིན།

དུག གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་དང་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་བར་འབྲེལ་མེད་སྟོན་པའི་དཔང་ཡིག

གསལ་བཤད་དགུ་པ། གཡུ་ཐོག་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཟེར་བཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་བོད་
ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ། རྒྱ་མཆན་དང་པོ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་
བརྒྱ་བདུན་པའི་གོང་ན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། གསོ་རིག་ཆོས་འབྲུང་གི་ཡིག་ཆ་དང་དུ། གཡུ་ཐོག་རྟིང་
མ་ཟེར་བ་མིང་ཙམ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཆན་གཉིས་པ། སྤྱི་ལོ་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་མཆོས་བཞེངས་པའི་སྤྱན་ཐང་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་
ཆེན་པོའི་གསན་ཡིག་ལྟར་གསོ་རིག་སྤྱན་གྱི་སྤྱབ་བརྒྱད་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་ཆོག་ཟུར་
ཙམ་ཡང་བཀོད་མི་འདུག བོད་ལྗོངས་སྤྱན་ཅིས་ཁང་གི་སྤྱན་ཐང་གི་དེབ་དང་། གནའ་དུས་ཨོ་རོ་སོག་ལ་ཉར་
ཆགས་བྱས་ཤིང་བྱིས་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་པར་སྤྱན་བྱས་པའི་སྤྱན་ཐང་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་
བཞུགས་ཀྱང་དེ་དག་ཆང་མའི་སྤྱབ་བརྒྱད་ནང་དུ་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་བཀོད་མི་འདུག འདིར་ཞལ་ཐང་ནང་དུ་བཀོད་
པའི་སྤྱབ་བརྒྱད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་རེ་ལྟ་མིག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པར་འདིར་གཟིགས།

གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་བརྒྱུད་པ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གསན་ཡིག་ལྟར་བཀོད་པའི་ཞལ་ཐང་།					
ཨང་།	སྤྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆན།	ཨང་།	སྤྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆན།	ཨང་།	སྤྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆན།
༡	སངས་རྒྱུས་སྤྱན་སྤྱོད།	༡༡	གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས།		ཟུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྟོག་ཅེ།
༢	ནང་འཁོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།	༡༢	གཡུ་ཐོག་འབྱམ་སེང་།		སྤྱི་ལོ་བྲག་ཤིས་དབང་བྱུག

༡	ནང་འཁོར་སྒྱུ་རས་གཟིགས།	༡༡	གཙང་སྟོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན།		བསོད་ནམས་བཟང་པོ།
༢	ནང་འཁོར་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ།	༡༢	དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན།		བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།
༣	ནང་འཁོར་ཀྱན་དགའ་པོ།	༡༣	དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།		རྫོགས་ཆེན་ཕྱིན་ལས་དོན་ཡོད།
༤	ནང་འཁོར་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ།	༡༤	བྲང་ཉི་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན།		རིག་འཛིན་སྟོན་ཕུ་བ།
༥	ནང་འཁོར་འོད་སྤང་།	༡༥	བྲང་ཉི་དཔལ་ལྷན་འཆོ་བྱེད།		གསུང་སྤྱལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྟོ་རྟེ།
༦	ནང་འཁོར་ཉེ་བ་འཁོར།	༡༦	བྱུང་ལུ་ཐོག་མ་དབང་ཕྱག་གྲུ།		རིག་འཛིན་ཕྱིན་སྒྱུ་གྲུ།
༧	སྤྱ་སྤྱུལ།	༡༧	རིག་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་བཟང་པོ།		འཇུར་མེད་གཏེར་བདག་སྤྲིང་པ།
༨	དཔལ་ལྷན་ས་ཁོལ།	༡༨	བྱུང་མཁའ་མཉམ་ཉིད་རྟོ་རྟེ།		རིག་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་བཟང་།
༩	ཁ་ཆེ་སྒྲ་དགའ།	༡༩	ཆེ་འབྱམ་པ།		མིའི་ཉེ་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན།
༡༠	པ་སྤྲ་འབྱུང་གནས།	༢༠	བྱུང་པོ་པ་ཆེན།		མཁྱེན་ལྷན་བཟུ་ཤིས་དཔལ་བཟང་།
༡༡	བེ་རོ་ཅ་ན།	༢༡	མང་ཐོས་སྒྲ་བའི་དབང་པོ།		བྲན་དབང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས།
༡༢	རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྤྲོད་ལྟུ་བཅན།	༢༢	འཆི་གསེས་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།		བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ།
༡༣	རྒྱལ་སྤྲས་སྤྲ་ལེ་བཅན་པོ།	༢༣	བྲང་སྤྲོད་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་པོ།		གནའ་རིའ་བདུད་ཅི་འཇུར་མེད།
༡༤	གཏེར་སྟོན་གྲུ་པ་མཛོན་ཤེས།	༢༤	སྤྲིང་སྟོན་སྤོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།		རྣམ་རྒྱལ་རྟོ་རྟེ།
༡༥	དབྱས་པ་དར་གྲགས།	༢༥	སྤྲན་སྟོན་གར་དབང་སྟོན་ཆེ།		
༡༦	རོགས་སྟོན་དཀོན་མཆོག་སྤྱབས།	༢༦	བྱུང་བདག་སྤོ་མཆོག་རྟོ་རྟེ།		
༡༧	གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ།	༢༧	རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ།		
༡༨	སུམ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས།	༢༨	འདི་ཡན་གསན་ཡིག་ལྷར་བཀོད་པ།		

གཡུ་ཐོག་སྤྲ་བརྒྱད་རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་གསན་ཡིག་ལྷར་བཀོད་པའི་ཞལ་བཟང་།

ཨང་།	སྤྲ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	སྤྲ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	སྤྲ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན།
༡	སངས་རྒྱས་སྤྲན་ཟ།	༡༡	དཔལ་ལྷན་འཆོ་བྱེད།	༢༡	ཆོས་རྒྱལ་བཟུ་ཤིས་སྟོན་རྒྱལ།
༢	གྲུ་བྱ་པ་སྤྲ་འབྱུང་གནས།	༡༢	བྱུང་ལུ་སྤྲན་ཆེན་རིན།	༢༢	རིག་འཛིན་དག་གི་དབང་པོ།
༣	མཁའ་འཕྱོ་མ་དཔལ་ལྷན་སྤྲིང་པ།	༡༣	བསོད་ནམས་དབང་པོ།	༢༣	བྱུང་བདག་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲེལ།
༤	གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ།	༡༤	རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དམ་པའི་མཚན།	༢༤	རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ།

༥	སྤུལ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས།	༡༥	དབེན་གནས་བསྟེན་པ་ཞིག་པོ་པ།	༡༥	རིག་འཛིན་གཏིར་བདག་གིང་པ།
༦	འཆི་གསོས་གཞོན་ཅུ་ཡེ་ཤེས།	༡༦	བྲན་དབང་དཀོན་མཆོག་ཆོས་རྗེ།		
༧	གཙང་སྟོན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེ།	༡༧	བྱུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྟོག་པོ།		
༨	རིན་ཆེན་རྟོག་པོ།	༡༨	དཀོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་།		
༩	དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན།	༡༩	ཀོང་ཆེན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བ།		
༡༠	བྲང་ཉི་དཔལ་ལྡན་འཆོ་བྱེད།	༢༠	བདུད་འཛོམ་རྟོག་པོ།		

བདུད་ཅི་བྱམ་པའི་སྒྲ་བརྒྱུད།

ཨང་།	སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན།
༡	སངས་རྒྱས་སྟོན་ཟུང་།	༡	འཇམ་པའི་དབྱངས།	༡	སྤྱན་རས་གཟིགས།
༢	བྱུག་ན་རྟོག་པོ།	༢	པསྒྲ་འབྱུང་གནས།	༢	མཁའ་འགྲོ་དཔལ་ལྡན་ཕྱེང་བ།
༣	མོ་རྒྱན་གྲུབ་པའི་སྟིང་པོ།	༣	སྤྱགས་སྤྱས་རིན་ཆེན།	༣	རྟོག་པོ་མཁོན་པོ།
༤	དཔལ་ལྡན་ཆེ་ལུང་པ།	༤	གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མཁོན་པོ།	༤	གཡུ་ཐོག་འབྱམ་སེང་།
༥	བྲང་ཉི་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་མཚན།	༥	མཁྱེན་པ་ལྡན་པ་ཆོས་མཛད་།	༥	བྱམས་པ་རིན་ཆེན།
༦	མངའ་རིས་པསྒྲ་དབང་རྒྱལ།	༦	རིག་འཛིན་ལེན་ལྡན་བདུད་འཛོམས།	༦	ཆོས་རྒྱལ་བཟླ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ།
༧	དག་གི་དབང་པོ།	༧	རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་དབང་པོ།	༧	བྱུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ།
༨	རྒྱལ་བ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ།	༨	བྱུར་ཆེན་གཞོན་ཅུ་དོན་གྲུབ།		

སྒྲ་བརྒྱུད་ཐོར་བ།

ཨང་།	སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	སྒྲ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན།
༡	མཁན་ཆེན་ཤུག་དབང་བྱུག	༡	མཁས་མཆོག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།	༡	རིན་སྤིངས་སྟོབས་བཟང་རྒྱལ་མཚན།
༢	བྲང་ཐོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།	༢	སྤིང་སྟོན་སྟོབས་བཟང་རྒྱ་མཚོ།	༢	ཁྱབ་བདག་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ།
༣	རྒྱལ་བ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ།				

བརྒྱུད་པ་ཐོར་བ་འགའ་ཞིག

ཨང་།	འབྲུམ་ནག་ལྟར་བཅོས་ཉམས་ཡིག་གི་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	བྱེ་བའི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན།	ཨང་།	ཉམས་ཡིག་བརྒྱ་ཅའི་སྒྲ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན།
༡	ཤོང་ཆེན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན།	༡	བྱུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་རྟོག་པོ།	༡	གོང་སྤྱན་དཀོན་མཆོག་པན་བདེ།

༡	སྒྲུབ་འཆང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན།	༡	སྒྲིམ་པ་ཆོད་བང།	༡	རིན་ལྗན་སེམས་དཔའ་སྒོ་བཟན།
༡	ཟུར་རིན་པག་དབང་ཕུན་ཆོག་ལ།	༡	བྱལ་པ་ཆོད་ཆོན།	༡	བྱང་སྒོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།
༤	རྒྱལ་སྐྱུ་གཏེར་བདག་སྒྲིང་པ།	༤	མང་ཐོས་རྒྱ་བའི་དབང་པོ།	༤	བྱན་དབང་བྱང་ངོས་དར་རྒྱས།
༥	རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ།	༥	རིན་ལྗན་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།	༥	འཆི་སོས་སྟན་སྟོན་ཆེན་པོ།
		༦	བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ།	༦	བི་མའི་ཡང་རྒྱལ་ཁྲ་ཆང་པ།
		༧	བྱང་ངོས་མཁས་དབང་དར་རྒྱས།	༧	རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ།
		༨	སྟན་སྟོན་པ།	༨	གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།
		༩	སྒོ་མཆོག་དོ་རྩེ།	༩	ཨ་མྱེ།
		༡༠	རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ།	༡༠	ཆགས་པ་ཆོས་འཕེལ།

གལ་སྲིད་རེའུ་མིག་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན། 《གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་འཛིན་སྟན་ཐང་བརྒྱུད་ཅུའི་དགའ་འགྲེལ་བཞུགས་འོད་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།》 ཞེས་པ། གཙོ་སྒྲིག་པ། བྱམས་པ་འཕྱིན་ལས། དེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་དུ། གྱི་ལོ་༡༠༠༤ལོར་དཔར་སྟར་བྱས་པ་དེ་ལ་གཟེགས་པར་ཞུ། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བཞུགས་པའི་ཞལ་ཐང་རྟེང་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟེགས་འོས། མ་འོངས་པར་གཡུ་ཐོག་རྟེང་མ་འདྲོད་མཁན་ཆོས་ཉིན་ཞིག་པོ་ཏུ་ལའམ་དགོན་པ་ག་གེ་མོ་ཞིག་ན་འདུག་ཟེར་ནས་གཡུ་ཐོག་རྟེང་མ་ཡོད་པའི་ཞལ་ཐང་ཞིག་ཁྱེར་ཡོང་སྲིད་པ་དེའི་སྟོན་ལ་ང་ཆོས་བདེན་དོན་འདི་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་མཛད་ཅིག །

རྒྱ་མཆོན་གསུམ་པ། ཀོང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་ཁྱས་པའི་《རྒྱུད་བཞི་》བཤད་ཁྲིད་དང་། ལུང་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་གཡུ་ཐོག་རྟེང་མ་ཟེར་བ་ཞིག་མི་སྣང་། 《ཀོང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་གསན་ཡིག་》② ལས ། “རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན། ཟུར་མཁར་ཁུ་དབོན་དང་སྟན་རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་ལུང་རི་ལྟར་བ་རྟེན་འགྲེམས་ནས་བཅུ་མ་ས་བཅད་དང་སྒྱུར་བའི་བཤད་པ། ལེགས་པར་ནོས་པའི་རིང་བརྒྱུད་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟན་ཀྱི་སྒྲ་མ། བྱང་སྒོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་སྒོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་དཔལ་ལྷན་དཔའ་པོ། པའ་ཆེན་རྒྱ་བ་མངོན་དགའ། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅ་ན། རྩེ་ཁྲི་སྒོང་ལྗེ་བཅན། གཏེར་སྟོན་གྲུ་པ་མངོན་ཤེས། དག་བཤེས་དབུས་པ་དར་གྲགས། རོག་སྟོན་དཀོན་མཆོག་སྐུ་བས། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། ལྷ་སྟོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཡེ་ཤེས། མཁས་པ་འབུམ་སེང་། གཙང་སྟོན་སངས་རིན་མཁས་པ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན། བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན། བྱང་ཏི་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན། བྱང་ཏི་དཔལ་ལྷན་འཆོ་བྱེད། ཟུལ་ཕུ་སྟན་མོ་ཆེ་པ། སྟན་སྟོན་དབང་ཕྱག་བཟང་པོ། རྩེ་ཟུར་མཁར་བ་མཉམ་ཉིད་དོ་རྩེ། སྤག་དབོན་དཀོན་མཆོག་དཔལ་བཟང་། བྱམས་པའི་མཆོན་ཅན། པའ་ཆེན་མགོན་པོ་དཔལ་བ། སྤུས་དོན་གྲུབ་ལེགས་པ། སྟན་སྒྲ་དོན་གྲུབ། སྐམ་པོ་བ་མི་པམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག འབྲི་གུང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། མཆུར་ཕུ་སྟན་པ་སྟན་མོ་ཆེ། མཁྱེན་བཅེ་གསལ་

② རོག་ངོས་ཀྱི་པའི་ཕྱིང་ལུང་། མི་རིག་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས། གྱི་ལོ་༡༠༠༤ལོར་པར།

བྱེད། ཨ་ལོ་ཚོས་དབང་། ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཡང་ན། མཚུར་ཕུ་སྤྲོ་སྤྲོ་པ། སྤྲོ་སྤྲོ་པ་བསྟན་འཕེལ།
 རྣམ་ཀ་ར་ནི་རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་བྲིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་འདིས་ནི་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་བརྟག་པ་སྤྲོ་དབྱེད་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཁས་པ་མཐའ་དག་ལས་གསན་པས་སྤྲོ་གས་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་ཀྱི་སྤྲོ་མའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 བས་གསོ་རིག་མཐར་ཕྱིན་བཀའ་ཤིས་འབུམ་པ། འཚོ་བྱེད་གུ་རུ་ཆོ་དབང་། རྒྱུད་དང་ལག་ལེན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་
 པའི་འཚོ་བྱེད་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀམ་ཆོ་དཔལ། ཀམ་ཆོ་དབང་རབ་བརྟན་རྒྱུད་ལས་བདག་གི་བསྟན་པ་པོ། །
 ཞེས་རྒྱུད་བཞིའི་བྲིད་རྒྱུན་གྱི་སྤྲོ་བརྒྱུད་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཤོག་ངོས་དེའི་འདབ་ཕྱེད་ལས། “རྒྱུད་
 བཞིའི་བསྟན་གསལ་ལུང་གི་བརྒྱུད་ཚུལ་ལ། བཀའ་མའི་ལུགས་དང་། གཏེར་མའི་ལུགས། ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཉེ་གསུམ་
 མོ། དང་པོ་ནི། **【བཀའ་མའི་བརྒྱུད་པ།】** སངས་རྒྱུས་སྤྲོ་ཀྱི་སྤྲོ་མ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ། འཇམ་དབྱངས། མཁན་
 ཆེན་པོ་རྟེན་ཏུ། ཁྱི་སྤོང་ལྡུག་བཅོམ། ལུ་ལོ་བཅོམ་པོ། སད་ན་ལེགས། ཁྱི་རལ་པ། ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྩོ་རྩེ། མངའ་
 བདག་འོད་སྤྲུང་། དཔའ་འཁོར་བཅོམ། སྤྱིད་ལྡེ་ཉི་མ་མགོན། བཀའ་ཤིས་ལྡེ། ཡེ་ཤེས་འོད། མངའ་བདག་ཅེ་ལྡེ། ལྷ་ར་
 བྱང་ཚུལ། ལྷ་ཤེར་གྲགས། ཟུར་པ་དར་མ་རྒྱལ་མཚན། ཁྱོ་མོ་ཆེ་བ། སངས་རྒྱུས་སྤོམ་པ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས།
 བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རྒྱལ་སྤྲོ་ཚོས་རྩོད་པ། མང་མཁར་ཚུལ་ཁྱིམས་དཔལ། གཞོན་རུ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་
 དབྱངས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ། སྤྲོ་སྤྲོ་དཔལ་བཟང་། བྱང་སེམས་ཀུན་མཚན། ལྡེ་གྲོལ་མཚན། ལྷག་ལུང་པ་ཁུ་དཔོན། ཏུ་ར་
 ལྷ་ཤ། རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ། ཀུན་དགའ་ཚོས་བསམ། ཀུན་དགའ་མཐའ་ཡས། ཀུན་བཟང་དབང་པོ། ཆོ་དབང་ལོ་ར་
 ལྷ། ཕྱིན་ལས་ཤིང་རྟ། ཕྱིན་ལས་ཡར་འཕེལ། ཚོས་ཀྱི་སྤྲུང་བ། འདྲི་སྤྲུང་མཚན་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་
 བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལས། བདག་སྤོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཁྱུས་པའོ”། ཞེས་སོ། །

“གཉིས་པ། **【གཏེར་མའི་བརྒྱུད་པ།】** བདེ་གཤེགས་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་ལ། བྲང་སྤོང་ཡིད་
 ལས་སྤྲོས། འཚོ་བྱེད་གཞོན་རུ། འཕགས་པ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ། དཔལ་ལྡན་དབང་པོ། ལ་ཆེ་རྒྱ་དགའ། ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅན། ཁྱི་
 སྤོང་ལྡུག་བཅོམ། གཏེར་སྤོན་གྲུ་པ་མངོན་ཤེས། དབུས་པ་དར་གྲགས། རིགས་སྤོན་དཀོན་མཚན་སྤྲོ་བས། གཡུ་ཐོག་
 ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། སུམ་སྤོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས། པཎ་ཆེན་གཞོན་རུ་ཡེ་ཤེས། གཙང་སྤོན་སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས། མཁས་
 པ་རིན་ཆེན་རྩོ་རྩེ། སྤྲོ་མ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན། བྲང་ཉི་དཀོན་མཚན་སྤྲོ་བས། དཔལ་ལྡན་འཚོ་བྱེད། འཚོ་བྱེད་རིན་
 ཆེན། ལྷ་ལྡུང་འབྱོར་བསོད་དབང་། ལྷ་ལྡུང་ཆེན་པོ། རི་ཁྲོད་ཞིག་པོ། བྱ་བྲང་དཀོན་མཚན་སྤྲོ་བ། ལུར་མཁར་
 མཉམ་ཉིད་རྩོ་རྩེ། ཀྱེན་པ་ཆེ་འབུམ། བྱར་པོ་པཎ་ཆེན། ལྷ་བའི་དབང་པོ། པོ་པོ་སྤོ་ལྡན། བསྟན་འདྲིན་རྒྱལ་པོ། དེ་
 སྤྲོ་གཞོན་པན་དབང་པོ། ཀུན་མཁྱེན་པ། མཁས་དབང་བུ་རྒྱ་ནག་ ཡོངས་འདྲིན་ཀུན་དགའ། ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
 དག་ལེགས་བཞད་པ། ཀུན་དགའ་བསྟན་འདྲིན། ཚོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱིན་ལས་ནམ་རྒྱལ། ཚོས་ཀྱི་སྤྲུང་
 པ། འདྲི་སྤྲུང་རྩོ་རྩེ”། །

“གསུམ་པ། **【ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས།】** སངས་རྒྱུས་སྤྲོ་ཀྱི་སྤྲོ་མ། མཁའ་འགྲོ་མ་དཔལ་ལྡན་ཕྱེད་པ། རྩེ་གཡུ་
 ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རིམ་པ་བརྒྱུད་པའོ”། །

ཞེས་ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གསན་ཡིག་ལས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་བྲིད་རྒྱུན་དང་ལུང་རྒྱུན་
 གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་གཡུ་ཐོག་རྩིང་མ་ཟེར་བ་གཏན་ནས་མི་འདུག ཀོང་གི་དབྱེད་གཞི་དག་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་
 དང་། གཡུ་ཐོག་རྩིང་མ་མེད་པར་སྤྲོ་མཁན་འབེ་ལོ་གཅིག་ཕུ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་གཡུ་ཐོག་རྩིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་

པོ་ཟེར་བའི་གང་ཟག་ཅིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་ཡོད་མེད་ཁོ་བོས་སྤྲི་མི་རྣམས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་《གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་》 དང་གཡུ་
ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་གཉིས་བར་ལ་འབྲེལ་བ་ཏིལ་འབྲུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྤྲི་བའི་སྟོབས་པ་གངས་རི་
ཏི་སེའི་དཔང་ལས་ཀྱང་མཐོ་བ་ཞིག་བདག་རྒྱལ་ཁམས་པས་རྟེན་དོ། །

བདེན་པ་མི་འདོད་རྩྭ་ལ་ཡིད་གཏད་བྱེད། །
ཚད་མར་མི་འདོད་གཏེར་དང་སྦྱང་ལ་དགའ། །
སྤྲི་བྱེད་འགལ་གཏམ་ལ་དོགས་གཞི་མེད། །
གངས་ཅན་རྒྱན་པོའི་སྦྱོན་འདི་དོར་བར་རིགས། །

རིག་པས་དབྱང་ན་རྟོག་གི་པ་ཞེས་སྤང་། །
ཚོངས་པས་བཀྱར་ན་དད་པ་ཅན་ཞེས་བསྟོད། །
ཏམ་པས་བཤད་ན་མཁས་པ་ཡིན་པར་བསྟོམ། །
གངས་ཅན་རྒྱན་པོའི་སྦྱོན་འདི་དོར་བར་རིགས། །

བདེན་པའི་ཡིག་ཆ་རྩྭ་གི་དཔང་དྲ་བཅུགས། །
རང་འདོད་ཆེད་དྲ་རང་གི་གང་བྱན་སྤྲི། །
གཞོན་ནུ་པལ་ཆེར་ཚོངས་པའི་གནས་སུ་བཀོད། །
གངས་ཅན་རྒྱན་པོའི་སྦྱོན་འདི་དོར་བར་རིགས། །

རྩྭ་གི་ལ་རྒྱ་རི་བོང་རུ་བས་རིང་། །
བདེན་པའི་དབྱང་ཁུངས་བྱ་བའི་ར་མའི་རྒྱ། །
རིགས་ལམ་ཐོས་ན་མགོ་བོ་གདུགས་ལྟར་འཁོར། །
གངས་ཅན་རྒྱན་པོའི་སྦྱོན་འདི་དོར་བར་རིགས། །

གཡུ་ཐོག་གསར་རྟིང་བདེན་ཐག་མ་ཆོད་པར། །
གཡུ་ཐོག་གསུམ་པས་རྩྭ་གི་རྩོས་གར་གཡོ། །
གཡུ་ཐོག་གཅིག་ལ་སྤྱན་རྒྱ་གཉིས་སྦྱེས་ན། །
གཡུ་ཐོག་བཞི་པ་སྦྱེ་བར་སུ་ཡིས་འགོག། །

ཞེས་བོད་ཀྱི་ལུང་རིགས་སྤྲི་བའི་རྒྱལ་ཁམས་པ་ཐུབ་བསྟན་སྟན་ཆོགས་དེས་སྤྲི་ལོ་༡༠༡༤ལོའི་རྒྱ་བ་༥པའི་ཆོས་ཀྱི་ཏིན་ལྟོ་རུབ་
མི་རིགས་སྟོབ་གྱའི་རང་ཤག་ནས་སྤྲིངས། །

东方第二佛陀宗喀巴·洛桑扎巴

德荣·才让东智教授

一宗喀巴·洛桑扎巴创立格鲁派

格鲁派（དགེ་ལུགས་པ།）的创建者为今青海湟中县塔尔寺地方人，名洛桑扎巴（1357—1419），享年 62 岁。因古时青海被称之为宗喀，故称宗喀巴·洛桑扎巴。意为出生于青海创立格鲁派的洛绒扎巴。这与全藏区有无数个名叫洛绒扎巴的加以区分，这是藏族对名人称谓的一种传统定制。他 7 岁送今青海夏琼寺出家为僧人，他的启蒙老师为噶当派僧人邓珠仁青（1309—1385）。洛桑扎巴于 17 岁到卫藏求学，拜宁玛萨迦噶举觉囊噶当派和雍仲本波等各教派名师，广泛学习各学派的经典论著和听经传法，广拜名师，博学显宗密宗和其他经论。他看到当时佛本两教戒律涣散僧俗难分之情景后，他戴起黄色桃形僧帽，穿着黄色袈裟，表示继承和严守印度佛教戒律的决心，提倡僧人断绝与世俗的联系，不娶妻禁烟酒戒杀生，在学经和修习次第方面，他认为佛教的正法就是教与证二种，一切“教”的正法包括在经律论三种，一切“证”的正法就是戒定慧三学之中，要求僧人广学经律论三藏和戒定律三学，对所有出家僧人提出要求作到闻思修和讲辩著。在修学上按次第渐进，主张按部就班循序渐进先学显宗，后学密宗，显密双修，规定一整套严格而井然有序的学经修行制度和学习考核晋升学衔制度。故当时被称之为“白恰巴”或“白洛巴”，意为学经派或读书派，后来称为格鲁派，意为常律派或常规派，主张严持戒律，崇尚佛教正法。

洛绒扎巴在觉吾杰·阿底峡《菩提道炬论》的基础上，于公元1402年编著《菩提道次第广论》和1046年完成《密宗道次第广论》二部创立格鲁派的理论基础专著，这两部著作是格鲁派的显宗和密宗的根本经典或根本教义教轨，系统阐述了显密两教的简介和次第修行方法，同时又是藏传佛教思想理论和哲学理论的新发展。公元1409年在帕竹贡玛扎巴坚贞的出资支持下，他在拉萨大昭寺发起佛教史上第四次（第一次为古格王昂达孜德资助公元1076年古格托定寺举行全藏万人大法会，第二次是公元1277年八思巴·洛追坚贞在萨迦寺召开全藏万人大法会；第三次是公元1350年由帕竹贡玛降央释迦坚贞在山南乃东召开全藏万人大法会）大法会，即万人参加的佛教理论学术高峰论坛，为创立格鲁派系统理论教轨教法奠定了基础。同时在这个学术论坛中通过公开答辩产生拉让巴格西，即佛学博士。公元1409年洛桑扎巴在帕竹贡玛扎巴坚贞作施主支持下，在今拉萨市达孜县境内建立甘丹朗吉林寺，标志着格鲁派正式创立，并有了主道场基地。

洛桑扎巴有八位著名亲传弟子，他们分别在各地创建寺院广招门徒传法布教。吉曹·达玛仁青（1364—1432），克朱杰·格勒巴桑（1385—1438）与上师洛桑扎巴称为师徒三尊，藏语为杰亚色松（རྟེན་ཡུལ་སྤྱན་པ་གསུམ།），中为上师洛桑扎巴，左为克朱杰·格勒巴桑，右为吉曹·达玛仁青，所有的格鲁派寺内必塑供奉的三尊像。吉曹杰意为是上师的继承人。克主杰意为显密两宗大成就者，他是第一世班禅额尔德尼活佛世系；第三位弟子降央曲吉（1379—1449）在拉萨西北于1416年建哲蚌寺；第四位弟子降秋曲杰（1352—1435）于公元1418年在拉萨建色拉寺，甘丹哲蚌色拉三寺称格鲁派主场道三大寺；第五位堆·西绕桑布于1430年左右在阿里吉隆县建达莫寺；第六位麦·西绕桑布于公元1437年在康区昌都建降巴林寺；第七位西绕生格于公元1430年左右在拉萨修建居麦密院（下密院），成为专修密宗的扎仓，即密宗研究院；第八位更敦朱巴（1391—1474）为第一世达赖喇嘛活佛世系，于1447年在日喀则建扎西论布寺，标志着格鲁派在全藏区建寺招徒广为弘传。在藏传佛教各教派中成为最强势的一大新型教派。

洛桑扎巴创立的格鲁派，不仅在藏传佛教各教派中成为占绝对优势的
强大教派，创造研究和发展了本教派系统完整的教义教规理论体系，而且
建立健全了一整套严密的寺院组织体系，次第修习学制统一课程教材与学
级学制时间和规范学位学衔晋升制度，把格鲁派传播到不同民族不同国度
不同地区 and 不同种族的人群中，成为世界几大宗教中信徒最多传播最快影
响最大的教派。洛桑扎巴被推崇为东方第二佛陀是当之无愧。洛桑扎巴是
藏民族历史上一代宗师是一位杰出的佛学家思想家哲学家和宗教改革家，
又是社会政治家。他是人类历史上名扬五洲的智者学者圣者。洛桑扎巴既
是神又是人，既是佛，更是才。所有的藏人和信徒敬重敬仰敬畏他。他在
人类宗教史上占有重要地位，越来越受到世人的崇敬爱戴。

二洛桑扎巴弟子们继承上师遗志

德荣·才让东智教授

弘扬格鲁派措施

洛桑扎巴进行宗教改革赢得信徒们的拥护，深得民心。他创立的新兴的格鲁派适应历史发展潮流，尤其是僧人严守戒律，断绝与世俗的联系，专心致志修炼显密两宗的做法深得人心，信徒突然剧增，在很短时间内已形成具有一定影响的新型大教派。此事引起当时执掌藏区大权的崇信噶举派的宗堆王彭措朗吉和邓久旺布父子的极大不满，噶玛派宗教领袖也极力支持彭措朗吉父子压制格鲁派的行动，他们依靠宗堆王权势，想方设法压抑和排斥格鲁派，生怕格鲁派的势力扩大后将藏族政教大权落入格鲁派手中。于是下令禁止拉萨三大寺主持的一年一度的拉萨大法会，强行改由噶玛派寺院主持法会长达 20 多年；止贡噶举法王抢占甘丹寺的庄园，并准备攻打甘丹寺被日乌县官吉雪巴·彭措多吉和韦卡邓悦等人阻击打退，准备毁灭甘丹寺改为止贡噶举道场的打算未成功。宗堆王彭措朗吉父子联合止贡军队打败吉雪巴·彭措多吉军队直入哲蚌寺和色拉寺，捣毁抢走寺内文物法器和财物，杀死两寺僧人 500 多名，部分僧人突围逃走；下令四世达赖喇嘛月登嘉措（蒙古族）不准转世；下令两寺向宗堆王朝缴纳税金。宗堆王的同盟康北邓柯白利王邓悦多吉在康区实行压制格鲁派的势力，迫害格鲁派寺院和僧人。邓久旺布继承王位后，他联络蒙古军队引藏协助灭格鲁派。五世达赖喇嘛昂汪洛桑嘉措（1616—1682）得知邓久旺布依靠蒙古势力消灭格鲁派的计划后，派管家斯朗曲批前往青海，请蒙古和硕特部

首领固始汗率军来藏保护格鲁派寺院和僧人的安全。固始汗于公元 1636 年率部进入安多康区，消灭了康区白利王邓悦多吉及其同伙，公元 1641 年到达卫藏彻底消灭了噶玛宗堆王的势力，邓久旺布兵败被杀，噶玛宗堆王统治藏区 24 年的历史宣告结束，于公元 1642 年 4 月 5 日由格鲁派领袖五世达赖喇嘛为最高政教领袖的格鲁派寺院集团甘登普章政权在拉萨成立，宣告政教合一制度的格鲁派甘登普章政权在全藏执政地位的确立。

洛桑扎巴的弟子们以拉萨三大寺为中心，把格鲁派的势力扩展到上至阿里三围中至卫藏四翼下至多康六岗东向中原汉地，北至蒙古草原，很快取代了其他各教派的地位，成为在藏族社会历史上长期居于统治地位的一个教派，它以建寺招徒形式扩大政治经济和思想文化实力的具体措施有以下八条：

洛桑扎巴的弟子和再传弟子们，对祖师洛桑扎巴所创立的教法教义怀着无限虔诚之心，世代相传发扬光大，他们所到之处，第一，向各个地方官员贵人敞开门户，想方设法让邦土首领和贵族们归心佛门，作为施主；第二，每到一地，兴建寺院广招门徒，立下根基；第三，以拉萨三大寺作为最高中心寺，建立健全系统寺院组织体系。配备相应的官员职位和学衔职位，制定了规范的学经科目内容学制次第考核学历学位制度。同时在各地区广建属寺，建立母子寺隶属关系，形成主寺与属寺制度体系，把藏区，蒙区和汉区等各地格鲁派的大小地缘联络缔结为一个严密的整体，本教派内的所有僧侣自由进入拉萨三大寺学习深造后，由三大寺授予僧人学位学衔授戒加封形成定制；第四，通过各种方式和手段，让原有的苯教宁玛萨迦噶举觉囊等教派改宗为格鲁派，以扩大自己教派势力；第五，修复原已废旧的各教派寺庙，在这些寺庙中宣传和渗透苯教派的教义；第六，要求僧侣严守戒律禁止娶妻生子，制定僧人生活准则，把僧人和俗人严格区分开来；第七，各地方邦土首领为了巩固自身的统治，不仅愿作各地寺院和高僧大德的施主，而且将自己的领地属民以布施赠送封赐形式划给寺院僧人作供养，使寺院有了直接由自己支配的生产资料，使格鲁派寺院有了独立的经济，为掌握政教两权有了后盾；第八，实行活佛转世制度，促使寺院领导集团保持相对稳定，避免内部因权力之争和家族世袭利益之争而引

起分裂，使寺庙财产得以合法继承。更为重要的是，活佛是佛的转生，神的化身，因此，他高于一切世俗之上，是当然的人主，有着任意干扰政治的合法特权，驾于世俗首领之上，与世俗政权相对抗衡。

上述八条，是格鲁派的僧人们以建寺招徒的形式逐步扩大自己势力，最后掌握藏族政教大权的主要措施。

从1409年创立格鲁派到1694年，全藏共有各教派寺院1807座，僧人97538人。其中格鲁派寺庙534座。而在40年后，即公元1734年后，格鲁派寺院发展到3477座，僧人达到316231人。1959年全藏有格鲁派寺院5千余，僧侣50多万人，1000以上僧人的寺院有20多座。上述寺院分布在藏地汉地蒙古（内外蒙古）和其他地区。

三格鲁派的主要寺院及经典

德荣·才让东智教授

格鲁派是后起之秀，它是公元17世纪后发展成为在佛教各教派中占据统治地位的最大教派。也是各教派中寺院数量最多规模最大建筑最宏伟最壮观最富丽堂皇的一个派别。

56 格鲁派的寺院中僧人一千以上的最著名的是拉萨甘丹哲蚌色拉三大寺，日喀则扎西伦布寺；康区有于公元1580年由第三世达赖喇嘛索南嘉措主持开光改建成格鲁派康南最大最早的理塘寺；康北由五世达赖喇嘛弟子昂旺彭措于公元1655年左右在甘孜县甘孜寺和大吉寺等康北十三座寺院。

云南藏区的格鲁派的主寺为中甸甘丹松赞林，该寺于公元1679年由五世达赖喇嘛指令中甸所建。

安多有拉章扎西齐（拉卜楞寺）。该寺由绛央昂旺真追于1709年建立，位于今甘肃省甘南夏河县境内。二是青海革蒙强巴林（塔尔寺），位于今青海湟中县鲁沙镇。该寺在宗喀巴洛桑扎巴母亲于1379年在洛桑扎巴降生之地修建一塔的基础上，于1560年仁青真追坚赞建一小庙，后逐步扩建成现在的规模。

后藏扎什伦布寺位于日喀则，该寺由一世达赖喇嘛根敦珠巴于公元1447年兴建。

格鲁派的经典。《甘珠尔》和《丹珠尔》是佛教各教派的共同经典。格鲁派的部分经典也收编入内。

《五部大论》（即释量论中观般若俱舍论戒律论）是格鲁派僧人显宗学科的必修经典。

格鲁派祖师洛桑扎巴撰写的《菩提道次第广论》《密宗道次第广论》《中论广释》等著作是格鲁派的根本经典。洛桑扎巴的弟子和再传弟子们撰写的论著也是必读经典。学完显宗获得拉让巴格西学位后，进入哲蚌色拉二寺的修习密宗的安巴扎仓和甘丹寺的举梅（རྩུང་མེད།）和举堆（རྩུང་ལྗོངས།）札仓系统学习密宗。这三所札仓（གླེ་ཆང་།）是专门修习佛教密宗的研究学院。

十世班禅额尔德尼

藏传佛教格鲁派第十世班禅额尔德尼。中国佛教协会名誉会长，全国人民代表大会常务委员会副委员长。幼名官保慈丹。青海省循化人。远祖出于西藏萨迦昆氏家族。1937年12月1日，九世班禅额尔德尼·曲吉尼玛圆寂后，班禅堪布会议厅于1941年指认他可能为班禅转世灵童之一。1944年在拉卜楞寺活佛著名学者计美赤来嘉措主持下，于宗喀巴大师诞生处圣迹前举行仪式，从10名灵童中确认为唯一灵童，授法名确吉坚赞，迎请至塔尔寺内供养，接受严格的经学教育，潜心研习《量释论》《现观庄严论》《入中论》《戒律本论》《俱舍论》（合称五部大论）等佛教经典。1949年经中华民国中央政府批准于8月10日在塔尔寺举行坐床典礼。

58

1949年10月1日，班禅额尔德尼·确吉坚赞致电毛泽东主席和朱德总司令，祝贺中华人民共和国成立，明确表示拥护中央人民政府，愿为解放西藏完成祖国统一贡献力量。1951年4月27日率堪布会议厅官员45人抵达北京，参与中央人民政府与西藏地方政府关于和平解放西藏的谈判。5月29日发表声明，热烈拥护5月23日达成的《中央人民政府与西藏地方政府关于和平解放西藏办法的协议》。次日致电达赖喇嘛·丹增嘉措，表示愿与之精诚团结，共商国事。1952年4月28日在拉萨布达拉宫与达赖喇嘛·丹增嘉措举行了初次会见。6月23日返抵日喀则扎什伦布寺。1956年4月西藏自治区筹备委员会成立，相继担任第一副主任委员代主任委员。

1 人物生平

班禅额尔德尼·确吉坚赞（1938—1989），藏族。国务活动家，藏传佛教“格鲁派”（黄教）两大教主之一。青海循化人。1943年被班禅堪布会议厅认定为九世班禅的转世灵童，迎往青海省塔尔寺供养。1949年6月3日，国民党中央政府批准其为十世班禅，并于同年8月10日派员赴青海塔尔寺主持坐床大典。1949年9月，班禅派员与中国人民解放军取得联系。10月1日致电毛泽东主席朱德总司令，祝贺中华人民共和国成立，表示拥护中央人民政府，希望早日解放西藏。1951年5月23日，出席中央人民政府和西藏地方政府《关于和平解放西藏办法的协议》签字仪式。1952年6月由青海经西藏拉萨，返抵住锡地日喀则扎什伦布寺。后任西藏自治区筹备委员会第一副主任委员代主任委员，中国佛教协会第一至五届名誉会长，第二五六七届全国人大常委会副委员长，第二届全国政协副主席，中国藏语系高级佛学院院长。1956年获印度瓦然那斯梵文大学名誉博士称号。是第一届全国人大常委，第一届全国政协委员，第三届全国政协常委。著有《菩提道次第广论简释》《双身喜金刚生圆次第》等。现已圆寂。

藏传佛教格鲁派（黄教）第十世班禅额尔德尼。杰出的藏传佛教领袖国务活动家。原中国佛教协会名誉会长，全国人民代表大会常务委员会副委员长。幼名贡布慈丹，1938年生于一个藏族农民家庭。青海省循化县人，远祖出于西藏萨迦昆氏家族。1937年12月1日，九世班禅额尔德尼·曲吉尼玛圆寂后，班禅堪布会议厅于1941年指认他可能为班禅转世灵童之一。1944年在拉卜楞寺活佛著名学者计美赤来嘉措主持下，于宗喀巴大师诞生处圣迹前举行仪式，从10名灵童中确认为唯一灵童，授法名确吉坚赞，迎请至塔尔寺内供养，接受严格的经学教育，潜心研习《量释论》《现观庄严论》《入中论》《戒律本论》《俱舍论》（合称五部大论）等佛教经典。1949年6月3日，国民政府代总统李宗仁颁令，批准继任为十世班禅：“青海灵童宫宝慈丹，慧性澄圆，灵异夙著……应即免于掣签，特准继任为第十世班禅额尔德尼。”并特派蒙藏委员会委员长关吉玉为专使，青海省政府主席马步芳为副专使参加坐床典礼。1949年8月10日，在塔尔寺举行

了坐床大典，正式成为藏传佛教两大领袖之一。

2 与新中国

1949年9月5日西宁解放，班禅大师就从香日德派人到西宁，与人民解放军联系。1949年10月1日，班禅额尔德尼·确吉坚赞致电毛泽东主席和朱德总司令，祝贺中华人民共和国成立，代表全藏人民“致崇高无上之敬意，并矢拥护爱戴之忱”，相信“西藏解放，指日可待。”，明确表示拥护中央人民政府，愿为解放西藏完成祖国统一贡献力量，毛主席朱总司令复电勉慰。1951年4月27日率班禅堪布会议厅（当时的班禅办事机构）官员45人抵达北京，受到了周总理的热烈欢迎，参与中央人民政府与西藏地方政府关于和平解放西藏的谈判。在京期间，年仅13岁的大师为和平解放西藏谈判做了不少有益的工作。5月29日发表声明，热烈拥护5月23日达成的《中央人民政府和西藏地方政府关于和平解放西藏办法的协议》（即《十七条协议》）。和平解放西藏的协议签订后，大师向毛主席献上了用汉藏文写成的“中国各民族人民的大救星”锦旗。次日致电达赖喇嘛·丹增嘉措，表示愿与之精诚团结，共商国是。同年底，大师从西宁启程返藏。1952年4月28日在拉萨布达拉宫与达赖喇嘛·丹增嘉措举行了初次会见。6月23日返抵日喀则扎什伦布寺，从而结束了从九世班禅开始长达28年流亡他乡的生活。大师从心底里感激党和人民政府。之后，他为维护祖国的统一，汉藏民族的团结，为促进西藏内部的团结和经济繁荣，做了大量工作。1952年国庆节他向驻藏部队捐献了50万斤粮食酥油牛羊肉等。

1954年，大师与达赖喇嘛联袂到北京，参加全国人大和全国政协会议。会上，大师先后被选为人大常务委员政协副主席。

1956年4月22日，西藏自治区筹备委员会成立，大师又出任第一副主任委员。大师作为年轻的国家领导人，在反对分裂，维护国家统一方面发挥了更加重要的作用。

1956年11月，应印度政府的邀请，大师同达赖喇嘛一道去印度参加释迦牟尼涅槃2500周年纪念活动，被贝纳勒斯佛教大学授予荣誉佛学博士学位。他面对复杂的环境，严正谴责了少数分裂分子背叛祖国的阴谋活

动，并排除各种干扰，提前返回西藏。

1958 年通过扎什伦布寺辩经大会，考取“噶钦”学位，并在该寺及塔尔寺开讲《菩提道次第论》《时轮金刚灌顶法》等显密经义。他曾多次在西藏四川青海甘肃等省区视察工作，为信教群众摸顶讲经。著作有《菩提道次第广论简释》《双身喜金刚生圆次第》等。

1959 年 3 月，西藏上层反动贵族发动叛乱，达赖喇嘛逃亡印度，大师代理西藏自治区筹委会主任委员，从日喀则北上拉萨，开始主持西藏的全面事务。在他的主持下，筹委员通过了一系列有关平定叛乱和民主改革的政策方案，为稳定西藏局势和发展西藏经济推动社会前进做出了很大贡献。1959 年，大师又当选为全国人大副委员长。1960 年 10 月 1 日，全国人大常委会副委员长陈叔通班禅额尔德尼·却吉坚赞，国务院副总理薄一波等到哈尔滨汽车齿轮厂视察时，观看了自动线生产情况。

他先后率领代表团访问澳大利亚新西兰尼泊尔玻利维亚等国。不论到哪儿，他都强调西藏是中国不可分割的一部分，他谴责分裂主义者的言行，号召民族团结，共同繁荣。邓小平同志称赞他是“我们国家一个最好的爱国者”。

1964 年 9 月 18 日至 11 月 4 日，班禅在西藏自治区筹委会第七次扩大会议期间受到了严厉批判，被撤销了西藏自治区筹委会代主任职务，扣上了“反人民反社会主义蓄谋叛乱”三顶帽子。随后，又在三届人大一次会议和四届政协一次会议上被撤销了全国人大常委会副委员长和全国政协副主席的职务，只保留了全国政协常委一职。“文化大革命”中，受到林彪江青反革命集团迫害。1980 年后，任中华人民共和国宪法修改委员会委员，援助西藏发展基金会主任委员，中国佛教协会名誉会长，中国藏语系高级佛学院院长 [1-2] 。

1980 年 9 月，在全国人大五届三次会议上，班禅与彭冲习仲勋粟裕杨尚昆一道，被补选为全国人大常委会副委员长，重新走上了国家领导人的岗位。

1989 年 1 月 9 日，大师赴西藏日喀则主持五世到九世班禅大师遗体合葬灵塔祀殿——班禅东陵扎什南捷的开光典礼。他在讲话中重申爱国爱教

汉藏团结的观点，赢得了僧俗群众的热烈欢迎。1989年1月28日，因操劳过度，心脏病突发，在他的新宫德虔格桑普彰逝世。享年51岁。国家和藏川甘青滇等地举行了隆重的悼念活动。

3 不平凡一生

中国现代藏传佛教活佛十世班禅大师确吉坚赞受到教内外人士的喜爱。他不平凡的一生，令人钦佩与敬仰。（一）十世班禅大师，俗名贡布慈丹，公元一九三八年二月三日（藏历第十六绕迥之土虎年正月初三日）生于青海省循化县文都乡一个藏族农民家庭，父名贡布才理，母名索南卓玛。第九世班禅大师圆寂后，班禅行辕堪布会议厅派出僧侣官员组成的转世灵童寻访团寻找第九世班禅的灵童，一九四一年班禅堪布会议厅的官员选定当时三岁的贡布慈丹为转世灵童候选人，在塔尔寺供养，并以堪布会议厅扎萨喇嘛罗桑坚赞的名义，报告当时的中央政府，请求批准。一九四九年六月三日，国民政府代总统李宗仁颁布了承认青海灵童并免于金瓶掣签的命令。十世班禅既经国民政府批准之后，获得了继承九世班禅职权的合法地位，并按宗教惯例，举行了剃度受戒等仪式，取法名罗桑赤烈伦珠确吉坚赞，简称确吉坚赞。同年八月，国民政府特派蒙藏委员会委员长吉玉端专使，青海省政府主席马步芳为副专使，在塔尔寺主持了坐床典礼，并颁发汉文藏文合璧的〔西藏班禅行辕堪布会议厅印鉴。关吉玉代表总统李宗仁给十世班禅送了三百九十两重的黄金一块，表示祝贺。坐床典礼之后，十世班禅向代总统李宗仁发电表示谢意。坐床后，由嘉雅活佛任经师，传授佛经。

（二）一九四九年九月西宁为共产党解放，十世班禅即派人同中国共产党联系。十月一日，中华人民共和国成立，他立即致电毛泽东主席和朱德总司令，表示拥护中国共产党，拥护人民政府，希望早日解放西藏，愿为完成祖国统一大业贡献力量，并提出〔待命返藏〕。班禅于一九五零年派致敬团到北京向中央政府致敬，并向中央提出了一个解放西藏问题的方案和十余项要求，盼望早日解放西藏。一年以后，班禅亲自率领班禅堪布会议厅主要官员到北京，表示坚决拥护中央人民政府的决心，积极支持和推动了中央人民政府和西藏事宜的谈判。中央人民政府与西藏地方政府《关

于和平解放西藏办法的协议》正式签字后，班禅率堪布会议厅发表声明，热烈拥护和平解放西藏办法的协议。在北京期间，班禅还受到了周恩来总理的接见和款待。一九五一年四月二十九日同周恩来的第三次会见，以及当晚在中南海举行的小型宴会，给班禅留下了深刻的印象。事后，周恩来对班禅评价说：[少年活佛，英俊潇洒]。五月二十四日，毛泽东主席举行盛大宴会，庆祝《中央人民政府和西藏地方政府关于和平解放西藏办法的协议》的签订。班禅发表了热情洋溢的祝词。

（三）班禅于一九五一年底，向十四世达赖发一封电报，对签订《中央人民政府和西藏地方政府关于和平解放西藏办法的协议》表示祝贺。十四世达赖复电十世班禅，表示希望班禅即日起程回寺。这是十三世达赖和九世班禅失和以后第一次彼此以友好的姿态发生的联系。班禅和班禅堪布会议厅全体官员于一九五一年十二月从西宁起程返藏，毛泽东派西北军政委员会副主席习仲勋为代表专程去西宁送行。班禅一行经过四个多月的长途跋涉，翻越荒无人烟的唐古拉山，行程两千多公里，于次年四月二十八日到达拉萨。在拉萨受到了中央驻藏代表张径武等领导人和僧俗群众隆重热烈的欢迎。当天下午，班禅即赴布达拉宫在日光殿与达赖举行了会见。班禅于六月二十三日返回西藏日喀则扎什伦布寺，实现了九世班禅以来近三十年返回驻锡地的夙愿。

一九五四年四月，大师的经师嘉雅活佛返回青海，于是请恩久活佛任经师。返回日喀则的这段时间，班禅在经师指导下先后学习了《大威德金刚灌顶仪》《时轮金刚大全》《祈愿文》《常颂经典》《仪轨大全》《入行论》《诸护法神供赞文》等藏传佛教最常用的经典。后来又学习了宗喀巴著《菩提道次第广论》等格鲁派的基本经典。一九五六年以后，班禅又学习了显宗五部大论，即：《因明学》《般若学》《戒律学》《中观学》《俱舍学》以及[慈氏五论]，即：《现观庄严论》《庄严经论》《辩法法性论》《辩中边论》《宝性论》。学完显宗，又学密宗，比较系统地学习了[四续部]，即：《事部》《行部》《瑜伽部》《无上瑜伽部》等密宗经典。班禅对佛法有造诣，一九五六年在访问印度时，被授予波罗奈斯佛教大学荣誉佛学博士学位，一九五八年在扎什伦布寺辩经大会上考取[噶钦]学位。

（四）一九五四年九月，班禅十六岁，出席了中华人民共和国第一届人民代表大会第一次会议，当选为全国人民代表大会常务委员和政协全国委员会副主席。一九五六年四月，西藏自治区筹备委员会成立，班禅任筹备会第一副主任委员。

一九五九年三月，西藏上层公然撕毁和平解放西藏办法的协议，在西藏发动了武装叛乱。班禅拥护中央关于边平叛边改革的方针，积极支持人民解放军驻藏部队平息叛乱。国务院任命班禅任自治区筹委会代理主任委员。一九五九年四月，他当选为全国人大常委会副委员长。

（五）二十世纪六十年代到七十年代，是“左”倾错误横行的时代，十年“文化大革命”，对中国大陆人民来说无疑是一场浩劫。十世班禅也受到了不公正的对待。在关押的日子里，班禅以顽强的意志，克服重重困难，利用各种机会学习汉语，他在能够认识一些汉字，能够查字典后，就攻读杂志和报纸。不认识的字，就通过查《新华字典》解决，他经常使用的那本《新华字典》被他那双大手翻旧了，翻破了，四周磨掉了棱角，快变成圆形了。他满怀深情地说，这本字典是我的老师，我要好好保存。经过了几年的学习，他的汉语水平大提高，能够说一口流利的汉语，理论修养和社会历史知识也有了显着提高，为以后做好工作打下了基础。一九七七年十月一班禅度过了九年八个月的监获生活后获释。获释后，他回到原来的寓所。每天清晨要沿着长安街跑步晨练。他汇入北京晨练的人流中，体验着自由后的轻松。他有时在天安门广场，久久凝视看天安门城楼，犹如在佛教修行中面对本尊佛像的观想。他在观想中体现到的不是那种不可思议的悠远世界的回声，不是那种层层浮现的西方净土世界的幻景，不是那种时空界限不复存在的终极真理。他所体验感受到的是他对中国的未来，民族的团结，人民的幸福。这时候，虽然不泛宗教式的虔诚，但更多的是一个爱国者的品格和真诚。

（六）中共中央陆续为十世班禅落实政策。一九七九年二月，班禅被增选为全国政协副主席；一九八零年又当选为全国人大副委员长，他又重新走上了领导岗位。尽管他受到了不公正的待遇，尽管他曾一度身陷囹圄，失去自由，但他胸怀坦荡，不计较个人得失。

在改革开放的新形势下，班禅怀着一颗炽热的爱国心和强烈的事业心，奋力工作，殚思竭虑，积极提出各种意见和建议。他满腔热情地支持和拥护中央人民政府为西藏工作制定的一系列方针政策。他多次去各地和藏区视察工作，足迹几乎遍及了整个西藏和其他藏族地区。一九八零年，他恢复工作第一次去藏区前，改革开放的总设计师邓小平约他到家里，亲切地对他说：“你是我们国家最好的爱国者，你这次下去的时候可以说‘文化大革命’中那些事情都错了。你不要怕，就说这是中央领导同志讲的。”“你自己的活动，可以放手，不要顾虑。”班禅听了邓小平的话，很受鼓舞。他宣传祖国统一民族团结各民族共同繁荣发展的重要性。一九八二年他又去西藏视察工作，在拉萨干部大会讲话时表达了同共产党肝胆相照，荣辱与共。他旗帜鲜明始终如一地坚决反对分裂祖国破坏民族团结的活动。他多次表示他是一个佛教徒虔诚地信仰宗教，但是不能用宗教感情去代替重大的政治原则。他说：“我维护祖国统一的立场是坚定不移的，对于分裂主义分子分裂祖国的行径我过去反对，现在反对，将来也反对。我愿为维护祖国统一的伟大事业作出最大牺牲。”一九八七年九月二十七日，拉萨发生骚乱，正在青海视察的班禅立即发表讲话，严正谴责这种行径，并且明确指出“西藏是中国领土不可分割的一部分，这是自元朝以来一直存在的客观事实。西藏存在于中华人民共和国的版图之内，符合西藏人民的根本利益，这是任何人改变不了的。”一九八八年初，班禅赴西藏就拉萨传召大法会的事宜亲临指导期间，在拉萨三大寺代表参加的会议上，当一个喇嘛在会上散布所谓“西藏独立”的言论时，大师怒不可遏，即席作了长达两个多小时的讲话。他以翔实的历史事实，生动具体的今昔对比，鲜明的立场进行了有力的批驳。这次讲话的录音在各寺播放后，得到广大僧众的热烈拥护，对提高僧众的爱国主义思想，增强反分裂斗争的意志起到了重大的作用。

（七）班禅作为活佛，满足了广大信众的愿望，制造机会与群众接触，为他们摸顶祝福。在工作上是一个正直求实，一丝不苟，十分严肃的人，但在信教群众面前，大师则是一个笑容可掬和善慈祥的大活佛。他是无量光佛的化身，他所到之处，总是把吉祥欢乐带到那里，为改革开放欣

欣向荣的藏族地区增添了绚丽的色彩。他作为有很高宗教修养的大活佛，进行各种宗教仪式祈祷活动，为祖国繁荣昌盛，百姓的幸福生活祝福是很自然而然的事情。为群家模顶，他认为是义不容辞的责任。通过宗教活动使信教群众得到精神上的愉悦和满足，也即佛教上讲的“利乐有情”。一九八六年一月，他为五万日夜等待的群众摸顶。看不见首尾的群众，排成队缓缓从大师面前走过。胳膊肿了，几乎抬不起来，但他坚持了两天，摸遍了五万人的头，满足了五万人的心愿。一位老人从青海赶到西藏朝拜大师，老人来到大师面前请求说，大师我有病，又老了，请大师为我祛病除灾。大师望着老人，和气地说：“您的病一定要找医生看，但您将来死后的事，我一定祈祷佛祖，尽我一臂之力。”最后来到大师面前接受摸顶也是一位老人，是由儿子和女婿用担架抬来的，当大师给他摸顶后，老人艰难地从被窝里伸出手，用平时积攒的三百元钱供养大师，并叮嘱说：“大师，这是我的一点心意，请您无论如何收下。”大师怕拒绝后让老人失望伤心，便高声对老人说：“好，我收下了。”然后，大师又悄悄把钱塞到担架的被角下。大师连续摸顶，虽然很劳累，但为了照顾信教群众的愿望和需要，他告诉身边的工作人员说，摸顶活动要尽可能地多安排几次，要使群众的愿望得到满足。大师就是如此慈悲为怀，适应时代的需要，走“人间佛教”道路，弘扬佛法，利乐有情。一九八九年一月二十一日，十世班禅大师确吉坚赞在扎什伦布寺主持第五世至第九世班禅合葬灵塔祀殿——班禅东陵南捷开光典礼后，因操劳过度，心脏病突发，不幸逝世，终年五十一岁。全国人民代表大会常务委员会前委员长万里在悼词中评价十世班禅大师是“伟大的爱国主义者著名的国务活动家中国共产党的忠诚朋友中国藏传佛教的杰出领袖”。一九九零年国家拨款七千多万元人民币修建十世班禅灵塔礼殿“释颂南捷”。一九九三年八月十五日顺利竣工，八月二十日十世班禅法体在法号声和诵经专用中被迎往灵塔祀殿，进行了法体入塔仪式。

《喇钦贡巴饶赛的传略—佛寺殿堂装饰》

才旦夏茸久美柔毕罗追

专门利他圣思广，闻习三藏心智润，
佛法后弘谁堪比，顶礼喇钦菩提尊。
富有教言和箴语，珍宝珠璣的传记，
皆靠语言丝线串，堪送信众做颈饰。

喇钦贡巴饶赛的传记为：诞生地的特点；准确无误的诞生时间；步入佛门的缘由；具体的功绩等四个部分。

一、诞生地的特点

四周雪山环绕的藏区，是猕猴菩提勇识和岩罗刹女后代生活的地方，其中父系猕猴菩提勇识的后代聚居地称“蕃”，岩罗刹女的后代聚居地称“大蕃”。布顿仁钦珠的《定量论》注疏中说：“‘蕃’指的是卫藏和阿里地区，‘大蕃’指的是曲朵、昌都、安多等多康地区。”以宗喀杰日山为中心的黄河、宗曲（指湟水河。译者注）、碌曲（指洮河。译者注）等三河汇入黄河的白塔（指刘家峡。译者注）以上所有地区称为宗喀地区。这是《太子须大拏经》曾预言过的地方。在宗喀地区东部，与丹斗寺近邻的黄河岸边贾谢尔村，以前是黑帐牧区，该地就是喇钦贡巴饶赛的真正诞生之地。哪么贾谢尔村是从哪儿来的呢？贾谢尔村的老人们说他们村子的人是松赞干布法王的后裔，可见他们应该是祖孙三王时，被派往多康戍边的吐蕃某大臣部下繁衍而成的村落。喇钦自己述说自己的前世时：“开始是一位卖蒜的妇女，后来是达囊赤松杰，现在是慕斯格哇塞。”他认定自己的前世是戍边大臣

卓达囊赤松杰，这给历史学家自然而然地给了一个贾谢尔村就是一位戍边大臣部下的感觉。“贾谢尔”一词有两种说法，一说是该地原为吐蕃国王戍边大臣的兵营，故称“贾谢尔”（王营。译者注）；另一种说法是他们是犹如国王珊瑚般珍贵的村子，故称“贾谢尔”（国王的珊瑚。译者注）。古时候，贾谢尔村的所在地，即黄河南北岸边和黄河上下游都是令人神往、绿草如茵的草甸草场，不要说有城市，就连人迹也十分罕至。现在从贾谢尔村向邻近的北山山脚望去，就能看到喇钦贡巴饶赛的诞生地，甚至我们这代人也能清清楚楚、真真切切地认出哪些圆形的帐篷遗址。

八流交汇黄河边，犹如鹦鹉绿翅地，
诞生佛门一菩萨，此乃美谈之耳饰。
这是文间诗歌。

二、准确无误的诞生时间

虽然众多学者认定的释迦牟尼佛和历代吐蕃赞布的生卒年月有许多出入，但此处只谈与此相关的生卒年月。按时轮蛮族历算（指西历。译者注），后起学者对一千八百年前的第一年是从“火空海”（403年）计算的，绕甸何时启用等均无异议。另外，由于宫年和太阴年计算不同，只有两年的出入。汉文史书记载，伊斯兰历算的起点与“火空海”403年非常接近，这一点史学界也无争执。拉卜楞寺学者中的佼佼者扎贡巴贡确旦贝饶杰编写的《多麦政教史》中说：“喇钦二十七岁时的土虎年始为佛教后弘期，过了六十五年（土虎年后的六十五年）后的水马年，阿底峡尊者来到吐蕃藏区，喇钦七十六岁时，是‘火空海’（403年）后的第一个绕甸火兔年。此说为什么和耿钦嘉木样协必的历算如此相同呢？这就是历算纪年的关键。由此推算，喇钦贡巴饶赛诞生在未曾出现‘火空海’（403年）的前七年，松赞干布诞生后（火牛年）的第三百三十六年，也就是‘火空海’纪年后的第二百七十八年，朗达尔玛于铁鸡年灭佛后的第五十二年，即‘火空海’后的第三百二十九年（水阳鼠年）。所以从喇钦贡巴饶赛诞生到第十六绕甸的水阴兔年，经过了一千零十一年。”其依据为，史学界公认的是卫藏地区十位佛门弟子前来丹斗寺请三智者授予近圆戒时，三位智者说：“我等年老体衰，无法授徒传法，请让喇钦贡巴饶赛任诸位的堪布。”而喇钦

贡巴饶赛说道：“我受戒只有五年，无法胜任堪布之职。”堪布藏饶塞说：“显宗认为‘若受戒五年，具备最末俱生行为者可居无定所去远游。’其精髓为，像现在这样佛法面临毁灭时，可特殊情况特殊对待。”如是，喇钦贡巴饶赛这才为他们授予比丘戒。无独有偶，五世达赖著写的《广述羯磨仪轨》中说：“以前，喇钦贡巴饶赛受比丘戒五年后，十位卫藏的佛门弟子尊喇钦贡巴饶赛为堪布，求受比丘戒的故事可谓家喻户晓。”《布顿佛教史》中说：“喇钦贡巴饶赛受沙弥戒一年后，又受比丘戒。”有些旧史书中说喇钦贡巴饶赛于十五岁时剃度出家，五年后受比丘戒。综上所述，可见当时三智者年事已高，喇钦贡巴饶赛岁数尚小。布顿认为“火空海”（403年）三百五十年后的水鸡年是佛法后弘初始年。特别精于佛教史的仲敦巴认为水鸡年后的第六年，即土虎年为佛法后弘期的初始年。从前后时间推算，史学界对喇钦贡巴饶赛的诞生时间的认同是一致的。

我们分析一下另外一个喇钦贡巴饶赛的诞生时间。桂译师伊桑泽巴著写的《青史》是所有史学家引经据典的正统史书，其纪年顺序也堪称史书范本，可细细一想，《青史》中记载藏王王统时由于不加分析地引用了许多历史资料，有些自相矛盾的资料也用了进来，这方面不多做赘述。《青史》记载的喇钦贡巴饶赛的诞生时间足足提前了六十年，故须理清理顺。若说详细一点，《青史》引述的松赞干布到朗达尔玛间的历史皆为蔡巴耿噶多杰编纂的《蔡巴红史》中的四个资料，故而出现了朗达尔玛灭佛时间足足提前了六十年的误撰，“喇钦贡巴饶赛卒于时年八十四岁，即木猪年，也就是说朗达尔玛灭佛年（铁鸡年）后的第七十五年。”所以把喇钦贡巴饶赛的诞生时间足足提前了六十年。《蔡巴红史》的资料来自华窝祖拉承哇的《佛教史》，该《佛教史》虽然比《青史》描述的较多、较细，但对纪年一笔带过，只将自己的观点记录在一旁。《青史》记载：“大译师仁钦桑布诞生后的第二十一年，向纳囊旺秀诞生后的第三年，即土虎年是佛法后弘期的起始年”之说秉承了仲敦巴的说法。按此推算，最遗憾的莫过于佛教后弘期的前四年，即木猪年时喇钦贡巴饶赛寿达八十四岁而卒之说了。另外，第一绕旬水马年阿底峡尊者入藏时喇钦贡巴饶赛还一定在世，若按此说大家公认的卫藏十弟子中的松巴益西罗智从喇钦贡巴饶赛受戒到佛法

后弘期提前了六十年。如果容忍此说，就要承认阿底峡尊者入藏时松巴益西罗智已是一百五十多岁老人的误导。请记住这仅仅是对此说提供的一点辨析依据。是否有人云亦云，以讹传讹之嫌呢。对文化历史没有丝毫偏见的《松巴班智达佛教史》和《松巴历算》也秉持此说，这可能是班智达的笔误，请史学智者用心查验。

准确无误教言琥珀珠，三相真谛揉搓成丝线，

勇识十指捻搓成项饰，赠与佛门传人春色艳。

这是文间诗歌。

三、步入佛门的缘由

我们雪域藏区，早在普贤菩萨化身的拉妥妥日年赞时，佛法开始传入；观音菩萨的化身松赞干布时，佛法开始流行；文殊菩萨的化身赤松德赞时，佛法传遍了整个藏区。藏王赤热巴巾驾崩后，众生的福德刹时间减弱，暴君朗达玛开始灭佛。当时在华钦曲沃日修行院修行的藏饶赛、博东瓦玥葛君、多隆巴玛尔等三人赶着驮有律部佛经的一头骡子，从阿里昼伏夜行，经过葛绕鲁、霍尔等地逐渐逃到了多麦地区。他们刚开始住在安群南宗和罗多杰扎，后来仰慕丹斗寺的盛名，来到了丹斗寺。他们在丹斗寺长住期间，被人们尊称为藏族三智者，当时在黄河边放牧的贾谢尔村牧民发现三智者住在丹斗寺，便把见到三智者的情况告诉了家人。三十五岁的藏王戍边大臣卓达囊赤松杰于铁猪年去世，由于他去世时虔心祈祷，转世为翁干慕斯赛桑的儿子，取名为慕斯赛巴尔。有一天少年慕斯赛巴尔犹如醍醐灌顶，突然醒悟，第二天前去看望三智者。当他来到现在称之为“恭钦”的岩洞，看着三智者的言谈举止，顿生定离之心，请求出家。三智者拿出觉若力尖参大师翻译的《律部羯磨仪轨噶尔玛夏达目》（即《丹珠尔》中的律经）说道：“如果你能遵守这上面的律条，就可受戒出家。”少年慕斯赛巴尔看完《律部羯磨仪轨噶尔玛夏达目》上的律条后越发感到由衷的崇敬佛法，他说：“无论如何我都能遵守这些律条，请你们务必成全我。”然后泪流满面，泣声不止。尔后，藏饶塞任堪布，玥葛君任规范师，玛尔释迦牟尼任屏教师，为慕斯赛巴尔剃度出家，授予沙弥戒，取名格哇饶赛。后来格哇饶赛特别聪慧精进，人称贡巴饶赛。第二年贡巴饶赛向三智者求

授比丘戒，三智者说哪怕在边远地区也要有五名比丘方可授比丘戒。这时，他们邀请正在夏东日拉龙修行洞中修行的拉龙华杰多杰前来给贡巴饶赛授比丘戒，拉龙华杰多杰说道：“我刺杀了藏王朗达尔玛，所以不适合参加受戒仪式。我会派两位适合参加授戒的人。”然后派来一位名叫耿旺和一位名叫季盘的两位和尚，凑够了五位授戒比丘上师，为贡巴饶赛授予比丘戒。我看到过一本非常古旧的历史书，该书大概成书于第二绕旬，是持守戒律的持戒慈成喜饶著写的东兴律学传承，书中说：“喇钦贡巴饶赛于十五岁剃度出家，二十岁受比丘戒。”我认为这本古书的可信度较高。若按此说，这和仲敦巴认为的“喇钦贡巴饶赛二十五岁时（火鼠年），给卫藏的十位求佛者授予了比丘戒，翌年火牛年，他们返回了卫藏地区。次年土虎年是佛法后弘期的起始年”之说十分吻合。当然也有与此不同的说法，萨迦锁南坚参著写的《西藏王统记》中说：“卫藏潘域谷地的苯教穆萨辛白尔的儿子穆萨盘，在一个寺院的残垣断壁残画上见到出家人在讲闻佛法，顿生由衷的信仰。他不畏身心劳顿前往康区，在拉龙华杰多杰的帮助下找到了三智者，并在三智者门下剃度出家，取法名为喇钦贡巴饶赛。”又说：“三智者逃往康区时，苯教师的儿子慕斯赛在放牧途中见到三智者，顿生信仰，在三智者门下剃度出家，法名取自每位智者姓名中的一个字，即释迦格哇塞。”对于这种观点，华窝祖拉承哇认为是讹传，进行了批驳。又：《青史》中记载有温本吉撰写的故事，“三智者逃往多麦索格隆时，他们为诞生在宗喀地方的喇钦博（喇钦贡巴饶赛的尊称。译者注）剃度出家，喇钦博四十九岁时前往丹斗寺，在丹斗寺住了三十五年，八十四岁圆寂。”若说喇钦贡巴饶赛四十九岁时第一次来到丹斗寺，实在是无凭无据，根本不符合史学界公认的历史。其中喇钦贡巴饶赛于八十四岁时圆寂在丹斗寺的说法与文字历史和口传历史公认的喇钦贡巴饶赛圆寂于玛尔藏山岩（现在俗称白马寺。译者注）的定论根本不相吻合。华窝祖拉承哇的《佛教史》和司都的《甘珠尔》前言等说道：“由于玛尔任堪布，玥任规范师，所以取堪布和规范师姓名中的各一字，给喇钦贡巴饶赛取名为释迦格哇绕赛。”慈成喜饶的《东兴律部史》中：“‘玥’任堪布，‘玛尔’任规范师，‘藏’任屏教师”等说法虽然众说纷纭，但布顿等学者一致认为是‘藏’任堪布

之职。又：《布顿佛教史》等史书说“喇钦贡巴饶赛受比丘戒时，住在康区丹龙塘的拉龙华杰多杰派来两位汉族和尚与三智者凑成五位授戒比丘之数，给喇钦贡巴饶赛授予比丘戒。”如果拉龙华杰多杰晚年住在康区丹龙塘是真事，可他首先的逃亡之地是安多，曾经躲在黄河边的罗多杰扎和丹斗寺、东日玉措湖附近的拉龙修行洞等地，这些都有翔实的历史记载。为了凑够授戒比丘的五人之数，拉龙华杰多杰前去康区丹龙塘找和尚，按当时来说并不是什么简单的事情。需要凑数的和尚也应该在夏东日附近，即在靠近汉地的地方来寻找，而没必要从遥远的康地派到丹斗寺来。所以说给喇钦贡巴饶赛授戒时拉龙华杰多杰正在东日修行洞之说的可靠性特别大。这些都是附带的一些特别重要的故事。

慈心王子东根珠巴，施舍精神发扬之地，
多麦成就丹斗寺院，佛法后弘始兴圣域。
这是文间诗歌。

四、具体的功绩

慈成喜饶所著的《东兴律部史》中说：“喇钦贡巴饶赛在家时，由于上一世业缘醒悟，对佛法虔敬有加，在弄嘉华门下习受了颂咒随许；在目睹过观世音菩萨容颜的康仁钦多杰门下习受了发心随许；在吉杰伟奏多门下闻习了中观论、量理学；在囊噶丹向曲门下闻习了瑜伽等各种佛法。受完比丘戒不久，喇钦贡巴饶赛在丹斗寺最早收为弟子的是巴国益西杨忠、巴惹仁钦赛、噶哇多杰旺秀（有些史书称之为阿瓦多杰旺秀）、奴吴喜达、觉窝益西桑格、觉若喜饶旺秀等索波六弟子，当时虽然不具备亲教师和规范师，但他们受了比丘戒，闻习了律部等经教。由于喇钦贡巴饶赛原先是苯教徒，为了表示记住原先的信仰，他把帽檐下有内折线，法衣下摆有缝边，供具袋和书夹子内里涂成蓝颜色等出示给众弟子看。”《青史》和五世达赖的《广述羯磨仪轨》中说喇钦贡巴饶赛有“两位巴贝尔、两位嘉觉，两位谢色，两位阿奴、两位耸慈等众多持律弟子。”上述说法较为一致，可见仲益西尖参也曾前往丹斗寺与喇钦贡巴饶赛一块生活过。当时，卫藏地区不要说受戒，就连僧人的影子都见不到；不要说闻习佛法，就连听到给病人念诵祛病祈寿的声音时，也会说好像这些红色的人或黑色的人在讲

话。如是，藏区没有佛法传闻已达七十余年之久。这时，卫藏地区的人听到多麦地区佛法略有复兴，时据桑耶地区的赞布云丹王嗣雅噶纳益西尖参和王子尺哇早对佛法心仪已久，选派卫地（以拉萨为中心的卫藏地区。译者注）的鲁美慈成喜饶、震益西云丹、巴慈成罗追、惹西慈成君乃、松巴益西罗追等五人；藏地（以扎西伦布寺为中心的卫藏地区。译者注）的罗顿多杰旺秀、聪增喜饶桑格、阿里傲剑弟兄、波顿巴额瓦戴噶尔等五人（共十人）前往安多地区，当时三智者年老体衰，无法培养弟子，只好由喇钦贡巴饶赛任堪布，三智者任规范师等职，十位来自卫藏的信佛弟子，先后作为同门同座接受佛门三律，虔受比丘戒。要记住三智者从华钦曲沃日出发时，年龄再小也不应该小于二十五岁，给喇钦贡巴饶赛授比丘戒时，三智者已达九十岁高龄。喇钦贡巴饶赛告诉弟子们：“罗顿（指罗顿多杰旺秀。译者注）法力高强，可任护法；鲁美（指鲁美慈成喜饶。译者注）聪慧，可任堪布；聪格（指聪增喜饶桑格。译者注）有智，可任大师；震（指震益西云丹。译者注）善安排，可任护方。”鲁美在珍益西尖参门下闻习了一年律经，其他弟子学成后返回了卫藏地区。遍知一切尊者（指宗喀巴大师。译者注）有关丹斗寺复兴佛法的《著作拾零中》说：“虽然未曾见到珍益西尖参的传记，可见其为三智者门下一位精通律学的弟子。”亚杰噶丹嘉措的《安多佛教史一素材种子》中述及安多学者时所说的“上师益西尖参”可能是“珍益西尖参”的笔误。华窝祖拉承哇说：“第二年，鲁美准备返回卫藏，临行辞别喇钦贡巴饶赛：‘我要去卫藏了，请赐我一件圣物。’喇钦贡巴饶赛给了他一顶涂有黄土的苯教徒深檐帽，并说：‘请戴上此帽，留作纪念。’由于卫地炎热，鲁美将该帽子的后沿折叠后戴在头上，产生了长檐帽。从喇钦贡巴饶赛卫藏十弟子传出的帽子基本上都是这种样式，后来产生的噶当派和秘诀派也传出近似这种式样的帽子；达布龚慈也将该帽子后沿折叠后戴在头上修行，所以后人又称该帽子为修行帽。”后来喇钦贡巴饶赛的十位弟子相聚于卫地，虽说先辈学者们的圣地是拉萨，但拉萨又是灭佛之地，所以他们绕道前往桑耶，在桑耶地区立足，发展律部传承，开始了佛法复兴。“佛法星火燃自多麦”等助益佛法的声音直到此劫的劫末也不会消失。若按《青史》记载：“喇钦贡巴饶赛出家后前往西夏，在郭荣桑

格扎门下闻习律经，郭荣桑格扎给他尽授四分律，并说：‘孩子，请你发扬光大如来佛教。我年事已高，将不久于人世。’当时的西夏国东有汉地，南有南诏，西有吐蕃，北有胡人，该国的中央为木雅惹岗山，木雅噶和木雅噶北方为其实际控制的地方。当初建桑耶寺时，从富足犹如毗沙门之地的东方木雅噶请来噶哇多杰旋奴。其中所说的‘木雅噶’就是该地。而后喇钦贡巴饶赛前往卫地，准备在大都释迦佛驻地（指拉萨。译者注）闻习佛法。当他途经康龙塘，到达芒拉玉措的中央之地时，卫地国王派人前来告诉他，‘卫地正闹饥荒，您无法到达目得地。据说有个叫噶窝确札的人在尼泊尔闻习了许多佛法，现在已返回康区。’于是喇钦贡巴饶赛前往东方的拉泽波德，即以前佛法圣物众多的寺院拜见了噶窝确札，在噶窝确札门下十二年期间，他研习了《般若波罗蜜多经》，《大乘十地》等大量的大乘佛教经教。有一天晚上，他梦见自己骑着一头大象，手持一个摩尼宝珠，满市场吆喝着要卖掉手中的摩尼珠宝。人们说：‘这位僧人，你的摩尼珠宝当下不会有人买，要卖也不值钱。’醒来后想到：

打开佛法珍宝箱，虽有稀世的宝物，
俗人不会来追求，权且入林做冥思。

这时，他接受丹斗寺附近独脚鬼九兄弟的邀请前往丹斗寺，在丹斗寺用虔诚之心礼供佛法，用多玛祭品供奉护法神；为了降服一大批虽然名为修行者，但对善事毫不关心的邪教和尚，建造了几座寺院和佛塔，建造寺院和佛塔的颜料完全采自当地，工匠也由自己担任，努力精进有为善法。巴公益西杨忠等众多信徒来到了丹斗寺，喇钦贡巴饶赛给他们讲解了律经中的各种斋戒，巴公益西杨忠等众多信徒悔恨自己以前的所作所为，他们一起剃度出家，遁入空门。喇钦贡巴饶赛先后给巴贝尔二人、觉举二人、谢色二人、阿奴二人、耸慈二人等十位弟子授予沙弥戒，慈成喜饶确的弟子是鲁美慈成等十位来自卫藏的佛门弟子。”又“有一次晚上，欲界的帝释天等主尊神和众眷属前来拜谒喇钦贡巴饶赛，他们礼供喇钦贡巴饶赛，聆听喇钦贡巴饶赛讲经说法时说道：‘喇钦贡巴饶赛，虽然您是一位德高望重的佛门大德，可您手下的这些鬼雄不是什么好生灵。’第二天，众弟子对喇钦贡巴饶赛说道：‘昨夜我们见到了欲界帝释天等主尊神和众眷属’

前来拜谒大师，礼供大师，并聆听大师讲经说法。大师，这是您具有的法力吗？’喇钦贡巴饶赛解释道：‘这不是法力，我只是一位步入大乘佛教向导行列的僧人格哇塞。’又有一次，喇钦贡巴饶赛说了‘我开始是一位卖蒜的妇女，后来是达囊赤松杰，现在是慕斯格哇塞。’等上文说过的话。喇钦贡巴饶赛圆寂时说道：‘无著和高僧切韦德对般若蜜多罗经各有解释，我要去问一下慈氏弥勒佛，听说这两位大师现在正住在兜率天宫。’又说：

‘现在即便是文殊菩萨来到凡间，也会遭到驱赶。慈氏弥勒佛未降生到世界以前，我要连续在人间转世八次。’”收在《青史》中的温本吉的记述与众位史学家的记述不一样的地方虽然较多，但最不能容忍的是把鲁美慈成喜饶和松巴益西洛追等十位卫藏弟子说成不是喇钦贡巴饶赛的弟子。精通佛教史的仲敦巴鼓励藏区学者写给阿底峡尊者的迎请信中说：“初创僧众比丘首，益西洛追大师等。”请仔细分析一下第一句话的意思！土观曲杰尼玛著写的《章嘉若比多杰传》对拉钦贡巴饶赛的生世是这样描述的：“喇钦贡巴饶赛在丹斗寺时，降服了独脚鬼九兄弟，不料其中一个独脚鬼逃脱了。逃脱的这个独脚鬼发誓要报仇，转生为毁坏湟河北地佛教寺院的清朝皇帝大将军年羹尧时，喇钦贡巴饶赛专门化身为章嘉若比多杰，从国库中取出库银重建了被毁坏的寺院，实乃恩泽无比。”当地贾谢尔村的传说中说：

“年羹尧死后转世成了一个厉鬼，身居道玮（青海循化县道玮乡。译者注）的一座名叫阿米羹尧的山上。据传与贾谢尔村隔河（指黄河。译者注）相望的黄色神庙主尊神是年羹尧的塑像。”《青史》中述及荣松曲桑的传记时说：“喇钦贡巴饶赛曾在大译师贝若匝那的弟子玉札尼窝门下研习佛经。”如是，三智者和喇钦贡巴饶赛长期住在丹斗寺，晚年时，三智者中的“玛尔”和“藏”来到郭隆寺（指佑宁寺。译者注）川口与湟水河交界的红山崖下挖洞居住，后来该山崖称之为玛尔藏山崖。现在该山崖下的村庄也称为玛尔藏村。松巴大堪布认为玛尔来自卫地的玛尔家族，故称玛尔。玥葛君住在离玛尔藏不远的山谷，故该山谷被称为玥格隆，后来发音产生变化，被称作“仪格隆”。土观曲杰尼玛认为三智者最终来到现在的西宁地界圆寂，后来墓地被圈在西宁城墙之内，被风化为土丘。又后来该墓地圈在李土司家的庭院中，据说在未建寺院前，由李土司家管理。十五绕甸的水狗

年，第七世拉毛夏蓉噶尔博戈登旦增诺布出巨资建造了三尊一房多高的三智者塑像，并专门派自己的秘书把从仪格隆寻觅到的石碑移到此处。我从葛慈宗哲扎巴手中的碑文拓片上见到写有玥葛君身世和圆寂时的遗言，此拓片的真伪我将另行撰文考证。汉语把三智者的佛堂称作“大佛寺”。自从拉毛夏蓉噶尔博戈登旦增诺布建造大佛寺的三十余年间，香火特别旺盛。第十六绕旬时，因时局动荡，大佛寺被夷为平地。据古人说，喇钦贡巴饶赛来到玛尔藏山崖时，感到此地和自己的家乡贾谢尔的山水有点像，便产生了若能在此地圆寂，心愿足矣的想法，后来圆寂于玛尔藏。可见喇钦贡巴饶赛晚年就住在玛尔藏山崖下，在当地建造了许多佛寺圣物。他在一个凿开的山洞中，于八十四岁（第一绕旬木猪年）时圆寂。所以人们世代代称他为“玛尔藏喇钦博”（玛尔藏山崖的大上师。译者注），喇钦贡巴饶赛圆寂后，用药泥裹塑肉身，被供在玛尔藏山崖的山洞中，后来悬崖坍塌，但泥塑像未遭到任何毁坏。许多不知道的人称塑像为“玛尔藏大佛”，朝佛者认为这是雄先大佛的复制品。尔后信众建造佛寺，把喇钦贡巴饶赛的塑像供在了寺中。该塑像曾对一些高僧大德开口说话，给交好运者预示了奇妙的景象。当塑像的脸上现出黑色或身上出汗时，当地就会出现兵灾；当塑像脸色好看时，当地就会风调雨顺，吉祥幸福。该塑像的脸色经常会发生变化，手摸塑像的心口时，还能感到人的体温；给塑像敬献的衣服上不仅会出现活人一样的汗垢外，衣服还特别的贴身；遇到良辰吉日，塑像上会散发出遍及寺院内外的戒律香味。以上描述均来自土观曲吉尼玛的地方史记录。该肉身塑像经历了历朝历代，尤其在回族起义等不太平的时候，曾遭砸毁。后来将碎骨作为主心圣物，塑造了一个泥像，我四十二岁时（铁兔年）曾朝拜过该塑像。十六绕旬土狗年，由于时局不稳，把该塑像藏了起来，后来不知所踪。由于佛教的连绵传承，当地信众在原先的佛殿中又塑建了一尊喇钦贡巴饶赛塑像，以示纪念和信奉。阿底峡尊者入藏后，当人们提及喇钦贡巴饶赛从多麦地区复兴佛法的情况时，阿底峡尊者说道：“普通的俗人无法完成这样的伟业，他肯定是一位获得菩萨地的勇识菩萨。”当阿底峡尊者看到喇钦贡巴饶赛撰写的显宗祈文时说：“这不可能是藏人撰写的，一定是出自一位班智达学者之手。”现在《丹珠尔经》中的广说

回向诗歌体是大乘佛教的精髓，阿底峡尊者看到的显宗祈文不知是否保存了下来，应该找到才对。如是，佛法后弘的鼻祖喇钦贡巴饶赛的诞生地宗喀贾谢尔村是各大教派无数历代先贤前往丹斗寺时踏足过的地方，尤其是夏尔噶丹嘉措师徒、历辈赛康巴活佛、成就者久美桑丹仁波切、我们的具祥恩师尊者久美丹曲嘉措华桑布等高僧大德先后来到此地进行闭关修行、讲授佛法、夏座沐浴、祈福求取平安等法事。按照赛康巴活佛的安排，每年氐宿月丹斗寺会举办圣洁的僧俗信众十万水供法事。上述高僧大德住过的闭关房、玛尼房、佛教圣物等受到广大信众的虔诚敬奉。由于当地人对佛法的无比虔诚，加上礼供的高僧大德们的无上加持力，他们不仅一代又一代地幸福繁衍，而且五谷丰收，六畜兴旺。

佛法后弘星火燃，燃自多康燎原势，
喇钦勇识菩萨传，牢记心间传永世。
这是文间诗歌。

诗曰：

哦噶上千年以前，雪域佛法日高悬，
达玛暴戾如雨云，长久罩住雪域天。
谦卑传法贡巴赛，喇钦精神疾如风，
刺破雨云高空罩，雪域当报先贤恩。
佛法之莲又初绽，研习解脱之蜜蜂，
戒律蜂蜜来营养，缁衣展翅呈饰品。
如此殊胜之传记，嵌在喉中来歌舞，
信众心中林园里，怎不长出如意树！
依据信仰传佛法，安逸根基是佛门，
虔信礼供忠信仰，但愿瑕疵无隙乘。
喇钦生地不远之城市，取得人身修善沙门人，
指间笔耕写出此文章，愿吾此生信佛不虚行。
此文功德在于弘佛法，有益世间众生享太平，
但愿父母为主的众生，转生极乐世界兜率宫。

《喇钦贡巴饶赛的传略—佛寺殿脊装饰》一文，是喇钦贡巴饶赛的诞生地，宗喀巴大师的母系近亲，贾谢尔村的信众嘉帮、多杰、才塔尔、才沪等长者代表全村父老乡亲，再三要求我撰写一篇喇钦贡巴饶赛的传记；另外，郭隆寺、卓仓等地的一些学者也要求我撰写一部玛尔藏圣崖的寺志，为了满足双方的意愿，怀着对三藏经虔诚信仰的举世无双的甘蔗族佛教的入门弟子，也就是秉持喇钦贡巴饶赛所传戒律的末尾比丘—丹斗寺的夏茸久美柔毕罗追（另用名俄旺杨丹柔毕多觉者），参考了持戒先贤慈成喜饶的《东兴律部史》、布顿仁波切的《佛教史》、《律部传承》、《西藏王统记》、克珠杰的《佛法拭垢》、《青史》、华窝祖拉承哇的《佛教史》、尔瓦贡确龙珠的《佛教史》、五世达赖的《广述摩羯仪轨》、夏尔噶丹嘉措的《安多佛教史—素材种子》、松巴堪钦的《佛教史》、扎贡巴的《多麦佛教史》、司都的《甘珠尔》前言、德格编审的《丹珠尔》前言等史书，把玛尔、玥、藏等三智者和喇钦贡巴饶赛的相同传记如实的辑在一起，对不同的传记经过分析论证进行了反驳。另外，拜读分析了土观曲吉尼玛撰写的《喇钦贡巴饶赛传记美丽珍宝链》、《章嘉若比多杰的传记》中的章嘉若比多杰转世为喇钦贡巴饶赛的两条论据、松巴丹曲嘉措撰写的《喇钦贡巴饶赛迅疾加持颂》、卫巴木盘达瓦撰写的《喇钦贡巴饶赛持戒心悦礼供颂》、隆务敕干多杰强嘉木样图旦嘉措撰写的《喇钦贡巴饶赛传记—金莲花束》等能找到的所有资料。于慈悲释迦佛于铁龙年圆寂后的两千八百四十四年，佛法盛行十个五百年中的第六个五百年，即第十绕旬铁猴年开始，又过了三百四十四年的第一绕旬木猪年，喇钦贡巴饶赛圆寂后的九百二十九年，十六绕旬水兔年秋七月的良辰吉日，在湟水河滔滔而流的近旁，藏族三智者大佛寺的附近，大乘佛教殿堂中撰写完毕《喇钦贡巴饶赛的传略—佛寺殿脊装饰》一文。此文记录者为无比睿智的小侄久美勒谢扎扬，愿此善举把喇钦勇识菩萨的事业发扬光大，永世长存！

吉祥如意！

多麦丹斗附近图瓦寺，此文印版存放该古刹，

上师长寿佛法永昌盛，沾缘可生极乐香巴拉。

尕藏 2016年4月良辰吉时译于西宁长乐斋。

赠送喇钦博大师的一首诗：

利乐源泉佛法复兴火，多康下部上燃全藏区，
善业纯净清澈喇钦博，虔诚祈祷顶礼诸上师。

作者不明

送给才旦堪布仁波切一首诗：

具有利他事业之善念，礼敬贫穷弱者如生母，
心系佛法复兴之圣地，由衷顶礼才旦大堪布。

角巴东主呈上

2016年9月23日

习仲勋与十世班禅大师

噶尔哇·阿旺桑波

80

习仲勋与我们十世班禅一家人，有着密切联系，这种亲密的关系，有着长久的历史，早在 1949 年西宁解放之初，受第一野战军司令员兼政委彭德怀将军和副政治委员习仲勋将军委托，第一野战军第一兵团第一军政治委员廖汉生将军和藏族老红军扎喜旺徐来看望十世班禅，同时看望班禅的父母亲。那一年，新中国尚未成立，十世班禅才 11 岁。这是十世班禅和我的爷爷奶奶以及我们一家人第一次与共产党解放军接触，第一次听到彭德怀将军和习仲勋将军的名字，第一感受到共产党解放军对十世班禅及全家人的关怀和爱护。这次会见，给班禅大师和我的爷爷奶奶以及全家人终身难忘的印象，也是十世班禅诚心诚意跟着共产党毛主席，走向革命道路的开始，从此为维护祖国统一加强民族团结，为爱国爱教弘扬佛法众生幸福贡献了毕生的智慧和心血。

根据《十七条协议》规定，西藏得到和平解放，在党中央，毛主席周总理亲切关怀下，十世班禅和我们全家人准备回到日喀则扎什伦布寺。

1951年12月15日，受党中央，毛主席周总理的委托，习仲勋副主席专程从西安到西宁，亲自为十世班禅送行，与班禅做了长时间亲切交谈，对西藏工作做了重要指示。习仲勋副主席与十世班禅谈话的地点宏觉寺，是六世班禅的佛堂，具有重要的历史意义，十世班禅生前一再嘱托要好好保护。因此，历经动乱，当地的僧俗群众不顾风险，竭力保护，使得宏觉寺至今保存得非常完好，成为中国共产党与藏族民族宗教界人士肝胆相照亲切团结风雨同舟荣辱与共的历史见证。当时，西北军政委员会主席西北局书记彭德怀将军率领中国人民志愿军入朝作战，整个大西北的工作中弹，全部落在习老一人身上，真是日理万机。尽管如此，习老在百忙之中，依然抽出时间，看望我的爷爷奶奶，嘱咐二位老人要保重身体，照顾好年幼的班禅，关爱之情，令人感动。习老是我的爷爷奶奶见到的第一位共产党人民政府的高级干部，从此开始了我们两家人长达半个多世纪的友好情谊。

十年浩劫结束后，沐浴着中国共产党十一届三中全会的阳光雨露，习老和十世班禅都重新走上领导岗位，作为中央政治局委员书记处书记全国人大副委员长的习老，主管民族宗教工作，他们的接触更加频繁，我们两家人的关系也更加密切。习老经常来看望班禅大师和我的爷爷奶奶，班禅大师也常常到习老家汇报工作，每当逢年过节，大师按照藏族的礼节总会带上洁白的哈达，登门拜访，代表全家人向习老和齐阿姨祈祷祝福。

习老与我们家的这种友谊持续了半个多世纪，直至班禅大师圆寂，我的爷爷奶奶相继逝世。我们十分怀念和珍惜这种友谊。

1989年1月28日，班禅大师不幸在扎什伦布寺圆寂，英年早逝，令人十分悲痛。作为班禅大师的老朋友老领导良师益友，习老怀着悲痛的心情，写了题为《深切怀念中国共产党的忠诚朋友班禅大师》的纪念文章，满怀深情地回顾了他与十世班禅近40年的友谊，对于十世班禅的一生，做了高度评价。文章以开头，习老就说：

“班禅额尔德尼·确吉坚赞大师因心脏病突发，溘然长逝，中国共产党失去了一位忠诚朋友，我失去了一位合作共事40个春秋的知心朋友。40年来，我和大师建立了深厚的友情。”悲痛之心，关怀之情，溢于言表，令人十分感动。就我所知，这是十世班禅圆寂后，中央领导人署名撰写的

唯一一篇纪念文章，足以说明习老与十世班禅有着特殊的友谊，习老对十世班禅有着深厚的感情。大师圆寂后，习老对大师的母亲也就是我的爷爷奶奶依然十分关心，在政治上给予关怀，生活上给予照顾，使爷爷奶奶和我们全家人十分感动和感激，我们将永远铭记在心。

十世班禅圆寂后，按照惯例，要修建灵塔，永远供奉法体。当时，我们国家还不富裕，财政上有不少困难，尽管如此，习仲勋亲自批示，要求按照宗教仪式仪轨，为大师举行了盛大法会，又专门拨下黄金和经费，为班禅大师修建灵塔，并且嘱咐一定要做好转世灵童的寻访工作。

上世纪90年代初，习老患病，在广东疗养，我的奶奶得知后，非常关心，忍受着爷爷刚刚去世的悲痛专程去广东去看望问候。回西宁后，奶奶不顾年迈体弱，又亲自到十世班禅家庙文都大寺焚香礼佛，请高僧大德念诵长寿经，祝愿习老早日康复，健康长寿。

习近平同志也继承了父辈的友谊，他在浙江工作期间，到青海考察工作时，专门去看望大师的母亲，表示慰问和关怀。习近平同志曾两次到西藏考察工作，都到日喀则扎什伦布寺十世班禅灵塔前悼念，并敬献哈达。大师的母亲一直华年着习总书记，也在心里盼望着能够再见上一面，亲自献上哈达和祝福，遗憾的是奶奶没有能够等到再次会面的那一天。

习老生前，曾把德国一位朋友送给他的狗狗转送十世班禅。班禅十分喜欢，这不是一般的宠物，而是习老把国际友人给他的礼物送给了自己，弥足珍贵。1989年大师到日喀则时，也把狗狗带去了，狗通人性，大师圆寂后，狗狗不吃不喝，几天后就死了，班禅新宫的僧众认为这个狗狗有灵性，就把狗的内脏清除，装上西藏特有的香草和香料，放在班禅新宫的经堂里，作为永久的纪念。

2011年7月，习近平副主席率中央代表团到西藏和平解放60周年期间，专程到日喀则考察，到新宫参观时，习近平同志看到这宠物，听新宫的僧众讲这个宠物不平凡的故事，也十分感到，表现出无限的感慨。

这些事也说明，习仲勋与十世班禅的深厚友谊，由习近平总书记继承下来，并在新的历史条件下，发扬光大。这使我们深受教育，深为感动。作为晚辈，我一定要牢记习仲勋个老一辈无产阶级革命家的教导，继承十

世班禅大师爱国爱教的光荣传统，在以习近平同志为总书记的党中央领导下，维护祖国统一，加强民族团结，建设社会主义的新西藏建设社会主义祖国，贡献一份力量。十世班禅与习仲勋的友谊，是从宏觉寺开始的。正是这个原因，我作为十世班禅的大侄子，克服困难多方筹集经费，修复宏觉寺作为永久的纪念。

班禅大师侄子：噶尔哇·阿旺桑波

2015年7月22日 于西宁宏觉寺

༡༠༡༤ལོའི་འཆོ་དངོས་ཀྱི་འཕྲིན་གསར།

- ༥ ཨ་ལགས་དཀར་དམར།
- ༥ བ་རོང་དགོན་ཆོས་སྡིག་གོལ།
- ༥ མགར་ཆེ་གྲགས་པ་བཟང་པོ།
- ༥ མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན།
- ༥ རྒྱལ་ཁྲིམས་བཀའ་ཤིས།
- ༥ རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་དྲ་ཆིགས་ཀྱིས་ཚོམ་སྒྲིག་པ།
- ༥ རྒྱལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ།
- ༥ ཨ་ལགས་བེས་ལྷ།
- ༥ ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་གླིང་།
- ༥ ལྷང་གོ་བོད་རིགས་དྲ་བ།

མཆོ་ལྷོའི་ནང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་།

ཨ་ལགས་དཀར་དམར།

མཆོ་ལྷོའི་ནང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་ནི་ཐོག་དང་པོར་སྤྱུལ་སྤོང་སྟེགས་ཞེས་བསྒྲགས་ཤིང་སྤྱུལ་ཁོ་ནས་གཙོ་
བོ་ཆོས་ལུགས་པས་སྤྱི་ཆོགས་དང་དེ་ལྟར་མཐུན་སྦྱོར་དང་ཞབས་འདེགས་ཁུ་བ་དང་། ནང་བསྟན་གྱི་བྱ་བ་ལག་ཅི་
རིགས་ནང་བསྟན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ན་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱུལ་དག་གིས་འདི་ན་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱུལ་མ་
གནང་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། རྗེས་ནས་སྤྱུལ་སྤོང་སྟེགས་ནས་རྒྱ་དེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་མཆོ་ལྷོའི་ནང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་ཏུ་
ལོ་རེར་སྤེལ་ཡོང་བའི་ཆོས་ལུགས་པས་དབྱུང་སྤོང་བྱེད་སའི་སྟེགས་བུ་ཞིག་རེད། མཆོ་ལྷོའི་ནང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་ཏུ་
བསྐྱུར་བ་ནས་བརྒྱུད་མཆོ་ལྷོ་གཅིག་བུ་མ་ཡིན་པར་ས་ཁུལ་གཞན་དང་ཁོང་ཆེན་གཞན་སོགས་ནས་མཁས་པ་དང་
སླ་མ། དགེ་བཤེས་སོགས་གདན་འདྲེན་བྱས་ཏེ་མཆོ་ལྷོའི་ནང་བསྟན་གྱི་གནས་བབ་དང་ལྷག་དོན་སླ་མ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དག་གིས་དགོངས་གཞི་དང་བཀའ་སློབ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོ་ལྷོའི་ནང་བསྟན་གྱི་གནས་བབ་ལེགས་
བཅོས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེའང་གཙོ་བོ་དགོན་སྡེས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོར་གོང་འཕེལ། སྟོན་ཐོན་ཁུལ་
འཛུགས་སྐྱོད་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱུལ་བྱིད་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ལས་ལྷག་པའི་སྟོན་སྐྱེད་གཅིས་
ཆོས་གཅིས་དང་། ཞི་མཐུན་མཉམ་སྡེལ། བྱིམ་ས་བཅི་སྟོན་སྤྱོད་། ཤེས་བཞུག་རྒྱུད་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུན་བཟང་
པོ་དེ་ལ་སྟོན་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་བྱ་འགུལ་ཁྲོད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་ཐོན་པ། ཆོས་
ལུགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་བར་མཐུན་ཁོང་སྟེ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཐོན་པར་བཤོ་སྤྱོད་བྱེད་ཆེད་ལོ་རེར་བཞིན་རྒྱུན་བསྐྱུངས་

པ་ཞིག་རེད། ད་ལོའི་བདུན་པའི་ཆེས་བརྒྱན་ནས་ཆེས་བརྒྱན་དགུ་བར་མཆོ་སྟོ་ཁྱུ་ལྷ་གི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་
 གི་བྱ་འགུལ་ཁྲོད་ནས་ཆེས་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་ཐོན་དགོས་པ་བཞིན་སྟོང་ཡིན་པའི་སྐབས་བདུན་པའི་
 བྱང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་ཆེས་སྤེལ་ཆེན་མོ་བྲག་དཀར་སྤེལ་རྫོང་ནས་འཆོགས་ཤིང་ཐངས་འདིའི་ནང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་
 བྱི་སྤར་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མི་སྣ་མང་བ། ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་སྤྲ་མ་དགེ་བཤེས་གདན་འདེན་བྱས་པའང་ཆེས་མང་པོར་
 ཆགས་པའི་སྐབས་ཤིག་རེད། ཐངས་འདིའི་མཆོ་སྟོའི་ནང་བསྟན་བཤོ་སྤྱོད་ལ་ཟེ་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་དཀར་མངོས་བོད་
 རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་དང་། ཡུལ་ཤུལ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ། མགོ་ལོག་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ། མ་སྟོ་བོད་
 རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ། རྒྱ་འབྲུམ། མཆོ་སྟོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་སོགས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཉེར་དྲུག་གི་བླ་སྤྱུལ་དང་
 དགེ་བཤེས། རྒྱ་བཙུན་ལྷ་བརྒྱུག་ཐངས་འདིའི་བཤོ་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དཔྱད་ཚོམ་ཉི་ཤུ་ཆོགས་ཐོག་ནས་
 སྒྲོག་འདོན་བྱས།

མདོ་ཁམས་འཛུགས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་གས་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་ བ་རོང་དགོན་དུ་ཆོགས།

བ་རོང་དགོན་ཆུ་སྐྱོན་གྲོལ།

མདོ་ཁམས་འཛུགས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་གས་ཐེངས་བཅུ་བདུན་པ་བ་རོང་དགོན་དགའ་ལྷན་བསྟན་རྒྱས་སྤྱི་དུ་
དབུ་འཇུགས་གནང་། མདོ་ཁམས་འཛུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་དབང་ཕྱུག་དགོན་ཆེན་གསལ་ལགས་
ཀྱི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་དཔོན་པོ་ཨ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ། སྤུལ་སྤྱོད་བསྟན་འཛིན་གསལ་པ་དང་དཔོན་པོ་ཆུན་དབང་ལྷ་
སོགས་ཀྱིས་༡༩༩༩ལོའི་བོད་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལུ་ཉིན་གསར་འཇུགས་གནང་སྟེ་ཐེངས་དང་པོ་དཔོན་པོ་དགོན་
དགའ་ལྷན་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་སྤྱི་དུ་ཆོགས་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཟེ་ཁྲོན་ཁིང་ཆེན་དང་། མཆོ་སྟོན་ཁིང་
ཆེན་གྱི་དགོན་སྟེ་ཁག་བཅུ་དྲུག་ནང་རིམ་མོས་ཀྱིས་ཆོགས་ཏེ། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་མདོ་ཁམས་འཛུགས་
ཆོས་ཆེན་མོ་ནི་བ་རོང་དགོན་པར་ཆོགས། བ་རོང་དགོན་དགའ་ལྷན་བསྟན་རྒྱས་སྤྱི་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༩༨༩ལོར་དོའི་སྤྱི་
ཆེན་སྤྱི་འཕེང་གསུམ་པ་རྗེ་སྤུལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་དགོན་ས་ཐོག་མར་ཕྱག་བཏབ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་
ཉག་དུས་ལོག་སྟེ་དགོན་ས་གནས་སྟོན་དགོས་བྱུང་ཁིང་། རྗེས་སུ་སྤྱན་ལུལ་ཨེར་ཏི་ནི་སྟོན་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་
གྱིས་དགོན་འདིའི་བསྟན་བདག་གནང་སྟེ། རྗེ་རྒྱལ་དོ་རྗེ་འབན་པོའི་གནས་ལུལ། བྱང་སྟེ་ཉི་མ་རྗེ་ཆུ་ཁ་བའི་ས་ཆ།
རྗེ་ཡག་ཉི་ཆེ་ཁ་མདོའི་ཡར་ནང་རྗེ་རག་སུམ་མདོའི་ལུང་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་ཤིང་འབྲུག་ལོར་༡༩༩༩ལང་
བསྐྱར་ཕྱག་བཏབ། མཁན་ཐོག་དང་པོ་སྤུལ་ལུལ་སྟོན་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་ནས་ད་ལྟའི་མཁན་སྟོན་བཟང་ཆེ་
རིང་ལ་ཕྱག་གི་བར་མཁན་རབས་ཉེར་བདུན་དང་། ཁྱི་ཐོག་དང་པོ་དཔལ་འབྱོར་རབ་རྒྱས་ནས་ད་ལྟའི་ཁྱི་བ་རྗེ་
གང་ཤར་སྤྱི་ཕེང་གཉིས་པ་བསྐྱེད་གསལ་མཁའ་མཉམ་རིག་པའི་དོ་རྗེ་སྤུལ་ཆོགས་རབ་རྒྱས་ལ་ཕྱག་གི་བར་དུ་
ཁྱི་རབས་བཅུ་དྲུག་དང་། དོའི་སྤྱི་ཆེན་སྤྱི་ཕེང་གསུམ་པ་ཨོ་འོན་ལུང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཕེང་རིམ་བྱོན་དང་། སྤུལ་
ལུལ་སྤྱི་ཕེང་གསུམ་པ་ཨེར་ཏི་ནི་སྟོན་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྤྱི་ཕེང་རིམ་བྱོན་དང་། ཁྱི་ཐོག་དང་པོ་ཁྱི་
ཆེན་དཔལ་འབྱོར་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱི་ཕེང་རིམ་བྱོན་དང་། ཁྱི་ཐོག་གཉིས་པ་ཁྱི་ཆེན་དགོན་མཆོག་སྟན་
གསལ་གྱི་སྤྱི་ཕེང་རིམ་བྱོན་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་གནས་འདིར་
འཆད་ཚིང་ཚིང་གསུམ་དང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཆེན་མང་དག་བྱོན་ཏེ། རྗེ་དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་

ཐུབ་པ་གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་དང་མཉམ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་བཞུགས་པའི་གནས་ཞེས་བསྟོད་
 བསྟུགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཁོར་ཚྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱད་པར་ཅན་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་བདེ་ལུན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་ལྷ་ཀྱན་
 གཟིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་དགོན་འདིའི་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བར་བྱངས་ཐུག་པའི་བཅའ་ཡིག་དག་ལ་རྒྱབ་
 མནན་གྱི་བཅའ་ཡིག་སོགས་བསྩལ་གནང་མཛད། དགོན་འདིའི་ཡི་དམ་དང་སྤྱང་མ་ནི་དཔལ་ཆེན་ཏྲ་མཆོག་རོལ་
 བ་དང་། དཔལ་རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད། སྤུལ་བའི་གནས་རྒྱུ་ཆོས་སྦྱོང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལུན། བྱང་ཕྱོགས་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་
 པོ་པེ་ཏར་སོགས་ཡིན། བྱང་རྟེན་དུ་ཐུབ་པ་བདུད་རྩི་མ་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྤྲུ་མེད། ཐུག་མཛོད་སྟོལ་མ། སྟོལ་མ་
 བྱེད་སྟོལ་མ། ལ་ཤུལ་རྡོ་བོ། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱུ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་ན་བཟའ། རྩ་དཔལ་སྤུལ་འདིགས་མེད་རྒྱལ་
 བའི་རྩུ་གུ་ལགས་ཀྱི་མཆམས་དུང་། གནས་སྦྱོང་ཆོས་སྦྱོང་གི་རྟེན་མདུང་སོགས་རྟེན་རྩིང་པ་མང་དུ་བཞུགས།
 ད་ལྟའི་ཆར་དགོན་འདིར་སྟོབ་གཉེར་བ་གཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་ཅིང་། སྤུལ་བྱང་སྟོབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྩ་
 མེར་ཤུལ་དགོན་དང་། ལབ་དགོན་པ། གཤེར་རྩ་ལྷ་རིག་སྟོབ་སྤྱིང་སོགས་སུ་གཞུང་ཆེན་ལག་ལ་སྟོབ་སྦྱོང་གནང་
 བཞིན་བཞུགས།

མཆོ་རྒྱལ་ཁྲུལ་ཐེམ་ཆེན་ཚོས་བོད་སྐད་རྒྱལ་འཁོར་དབང་ཆེན།

མགར་ཅེ་གྲགས་པ་བཟང་པོ།

དེ་ཡང་ཡང་དར་བསྐྱར་པའི་ཉི་གཞོན་གངས་ཅན་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་སྤར་ཡང་ཤར་བའི་སྐལ་བཟང་ལ་བརྟེན་
 ཏེ། བོད་ཡུལ་སྟོང་སྟངས་བར་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་སོ་སོ་དང་ས་གནས་ཀྱན་རྒྱ་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་བའི་ལུང་རྟོགས་
 གྱི་བསྐྱར་པ་འདི་ཉིད་དར་ཁིང་རྒྱས་ལ། ལྷག་པར་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་དང་། སློམ་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་བཅུར་སྐྱོང་མཁན་འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་དང་། བསྐྱར་པར་སྤྱི་
 སྒྲུབ་མཁན་གཏོང་མོད་གཉིས་ལྡན་གྱི་དད་ཅན་སྦྱིན་བདག་དམ་ཆོག་གཙང་མའི་དགེ་མཆན་གྱིས་ཕྱག་པའི་མི་སྡེ་
 དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བསྐྱར་སྡེལ་བ་ལ་དགའ་ཁིང་སློབ་སྦྱོར་བཅོན་བཞིན་པ་ནི། ཨེ་མ་ཏོ། མད་བྱང་བསྐྱལ་བ་བཟང་
 ལ། ཇི་འདྲའི་དགེ་མཆན་ལྡན་ཁིང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་འོས་པའི་གནས་ཤིག་རེད་ཨང་། དེ་ལྟར་ཉེ་བའི་ལོ་འདི་
 དག་གི་རིང་ལ། སྤུང་མཐའ་དང་དགོན་སྡེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ངེས་དོན་མཁས་དབང་རྣམ་པས། དད་ལྡན་མང་
 ཆོགས་གྱིས་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་གནས་དང་དགོན་སྡེ་སོ་སོར་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་དང་
 ལམ་རིམ་གྱི་སློན་སྐྱོང་ལོ་མཆོས་དོ་སྟོན་སོགས་བཀའ་རིན་བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལགས་ལ། ད་ལོ་སྟེ་
 རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་སྟེལ་ལོའི་ལྷ་ཆོས་བཟང་བོར་མཆོ་རྒྱལ་ཁྲུལ་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་བོད་སྐད་ཆོ་ཆེན་བཙུན་
 བརྒྱུད་གྱིས་རེ་བྱས་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུད་དགོན་པའི་སྒྲུབ་སྡེ་རྗེ་གཙོ་རིན་པོ་ཆེས་ས་གནས་དེ་གར་དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་བཀའ་དབང་དང་ནང་ཆོས་དོ་སྟོན་གྱི་ཆོས་སྦྱིན་སྡེལ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་གྱིས་རེ་སྐྱལ་ལྟར་དོ་སྟོན་
 མདོ་ཅམ་བྱ་བར་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་མཆོ་རྒྱལ་ཁྲུལ་གྱི་མངའ་ཁོངས་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་ནི། བོད་སྐད་ཆོ་ཆེན་བཙུན་
 པོ་རྫོང་ཁག་གཅིག་རྒྱ་བྱས་པ་བྱིས་ཆང་ལྷ་སྟོང་ཅམ་ཡོད། ཇིང་རྒྱ་རྒྱུད་དགོན་དགའ་ལྡན་བཟླ་ཤིས་འབྱུང་གནས་
 བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་སྤིང་གི་བསྐྱར་བདག་ཤིང་བཟང་པ་རྩེ་ཏ་སྐྱ་སྟེང་སྡེ་བྱི་གཉིས་གྱི་འཁྲུངས་ལུལ་ཡིན་པར་མ་
 ཟད། བོད་སྐད་ཆོ་ཆེན་བཙུན་བརྒྱུད་གྱི་སྦྱི་དགོན་དགེ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་སྤིང་ངམ་ཨེ་མི་རྒྱ་རེ་དགོན་པ། ཤིང་
 བཟའ་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པ་དང་། གནའ་སྡེ་མོ་ནས་བོད་སྐད་ཆོ་ཆེན་བཙུན་བརྒྱུད་དང་
 རྒྱ་རྒྱུད་དགོན་ཆེན་གཉིས་དམ་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་ཤིན་རྒྱ་བཟུང་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

ཉིས་སྟོང་བཙུ་ལྔ་ནས་བོད་སྐད་སྐད་ཀྱི་དང་ལྷན་མང་ཆོག་མཚན་གྱིས་དུས་འཁོར་དབང་རེ་ཞུ་བྱ་
ན་ཞེས་རེ་བ་ཡང་ཡང་བཏོན་པས། བོད་སྐད་ཆོ་ཆེན་གྱི་དང་ཨེ་མི་རྒྱ་རེ་དགོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་མོལ་བྱས་མཐར།
སྐབས་མེ་གཙོ་རི་སློབ་བཟང་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་
ཞུ་ཆེད། བོད་སྐད་དཔོན་ཆོས་པོས་དབུ་ཁྲིད་དེ་སྐར་འབྲོག་གཉིས་ཀྱི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་འགས་དང་ཕྱག་སྟོན་དུ་བཏང་
སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡང་ཡང་ཞུས་པས་ཁོང་གིས་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལྟར། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་དབང་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་བ་དང་ནང་ཆོས་རྩོད་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཐེམ་ཆེན་རྫོང་གི་ཉེ་འགམ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་
སྐར་ཐང་ཆེན་དུ། ༡༩༧༥ལོའི་ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་གསུང་རྒྱ་གཏན་ཞེས་བྱས།

ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་ཉིན། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་སྐབས་མེ་གཙོ་རི་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་དེད་ཅག་སློབ་ཆོགས་འཁོར་བཅས། ༥་རྒྱ་དགོན་པ་ནས་ལམ་ལ་ཆས་ཏེ་ཆོས་སུམ་ཅུའི་ཉིན་
ཐེམ་ཆེན་རྫོང་ཐོག་ལ་ཐོན་ཁར་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེན་བྱས། ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་གཅིག་ཉིན། དཔལ་ཀྱི་དུས་འཁོར་
ལོའི་དབང་ཆེན་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས་དང་ནང་ཆོས་རྩོད་དབུ་བཅུ་མས་ཏེ། སྐབས་མེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་
གདུགས་དཀར་གྱི་དབང་གནང་དང་། དེད་རང་ཉིད་ནས་ནང་ཆོས་རྩོད་ལ། ལམ་རིམ་གྱི་ཆོས་ཉན་བཤད་སྐོར་
ནས་བཤད་པ་བྱས།

ཆོས་གཉིས་ཉིན། སྐབས་མེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་འཕགས་པ་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོའི་དབང་གནང་བ་དང་། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དགོན་པ་དང་ལྷ་སྟེའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་ནས་གསུང་བཤད་
གནང་། ཆོས་གསུམ་ཉིན། སྐབས་མེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཆེ་དབང་ཆེ་སྐབ་དང་ཆོས་ལུང་གལ་ཆེན་མང་པོ་གནང་།

བདག་གིས་ལམ་རིམ་གྱི་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོང་བོ་སེམས་ལ་འཁྱུར་བ་གཏོང་ཚུལ་
སྐོར་བཤད།

ཆོས་བཞིའི་ཉིན། སྐབས་མེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མེ་བཙུན་སྟོལ་མའི་རྗེས་གནང་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྐབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་སྐོར་ནས་གསུང་བཤད་གནང་།

ཆོས་ལྔ་ཉིན། སྐབས་མེ་སླ་མ་མཆོག་བོད་སྐད་ཆོ་ཆེན་བཙུན་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་ཆོས་
ལུགས་ས་ཆོགས་ཁ་ཤས་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར། དེད་ཅག་ཕེབས་གྲོགས་དང་འབྲེལ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ས་
ཆོགས་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་ལོན་བྱས།

ཆོས་དྲུག་ཉིན། སྐབས་མེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དབང་ཆེན་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བསྐབས་པ་དང་།
ཐེངས་འདིའི་དབུ་ཁྲིད་ནམ་པས་བཀོད་སྤྲིད་ལྟར། དད་ལྷན་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྱག་མང་བོར་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་མེ་
ཆེན་པོའི་སྟོང་བོ་མ་ཉི་ལྷག་དྲུག་གི་ཆོས་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་སྟེལ་བར་མ་ཟད། ཆོས་ཐུན་སྟེལ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་བདག་
གིས་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཙུན་དྲུག་གི་གོ་དོན་རགས་རིམ་ཙམ་ས་གནས་མང་ཆོགས་
ཀྱི་བསམ་འདུན་བསྟན་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་འཆད་ཁྲིད་བྱས།

ཆོས་བདུན་ཉིན། སྐབས་མེ་སླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་རྒྱས་པར་གནང་། མཁན་

ཟུར་དགེ་འདུན་སློ་གོས་ཀྱིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་སྐོར་ནས་གསུང་བཤད་གནང་།

ཆོས་བརྒྱུ་ཉིན། སྐབས་མེ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ལས་བྱིས་པ་ལྟར་འདུག་པའི་དབང་བདུན་ལེགས་པར་གནང་། མཁན་ཟུར་སློ་བཟང་བཟོད་པས་དབང་གི་ཕན་ཡོན་སོགས་གསུངས།

ཆོས་དབྱུ་ཉིན། སྐབས་མེ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་དབང་ཆེན་ལས་ཀྱན་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དབང་གོང་མ་བཞི་དང་། རོན་དམ་འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་ཆེན་བཞི་བཅས་ལེགས་པར་གནང་། མཁན་ལས་ཐོག་པ་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་བྱམས་བཅེ་བརྗོད་གཞིར་བྱས་ཏེ་གསུང་བཤད་གནང་།

ཆོས་བརྒྱུ་ཉིན། སྐབས་མེ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་དབང་ལས་རྩོ་མེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་གནང་སྟེ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་བརྒྱུ་ལྡན་པོ་མཐུག་གྲུབ་པར་མཛད། ཆོས་བརྒྱུ་གཅིག་ཉིན།

སྐབས་མེ་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་ཆོགས་འཁོར་བཅས་དང་། བོང་སྟག་སྐར་འབྲོག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་མ་རྣམས། ཕྱི་རྩོར་མ་བྱང་ཡུལ་ཆོ་རུ་རྩ་རྒྱ་དགོན་པའི་དབུ་ཆོས་ལྷན་རྒྱས་གཙོས་དགེ་འདུན་པ་མང་བོས་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེན་མཛད། བདེ་ལེགས་ངང་རང་དགོན་ལ་འབྱོར་བ་རེད།

ཕྱིར་བོང་སྟག་ས་གནས་འདིར་རྒྱ་ཆེན་ལང་རབ་བྱུང་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་བཤད་པ་འཆད་ཉན་དང་སྐབས་པ་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བའི་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་མེད་པས། དད་ལྡན་མང་ཆོགས་རྣམས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་ཞན་པ་དང་། ཆོས་བཤད་བྱེད་མཁན་ཆད་ལྡན་མེད་པར་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ལ་ཁ་གཡུག་ནས་མགོ་སྐོར་གཏོང་བཞིན་པའི་ཆོས་ཚྲིངས་པ་ཡང་གང་འཆམ་སྟེབས་ཀྱིན་འདུག་ བོང་སྟག་ཕྱིའི་དགོན་པ་ཨེ་མི་རྩ་རེ་ཡང་ལོ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་དཀའ་ཁག་གང་མང་འཕྲད་དེ་ས་གནས་མང་ཆོགས་ཆོར་སྟེ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་མང་བོ་ཆོགས་འདུག་ ཡིན་ནའང་རང་རེའི་དགོན་པས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ནས་བོང་སྟག་དགོན་དགེ་ལྡན་བཤད་སྐབས་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གི་ལས་སྟེ་རྣམས་གསར་འདོག་དང་། བོང་སྟག་གི་མི་སྣ་གལ་ཆེན་རྣམས་ལ་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་རེས་བྱས་པ་དང་། རྩོགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་བྱེད་པར་ཐབས་ཤེས་འདོན་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་བོང་སྟག་སྐར་འབྲོག་གི་ཆོས་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཟླ་བ་ཡར་ངོས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

༡༡། །མགོ་ལོག་འདར་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཆོག་ས་ཐེངས་བརྒྱ་བདུན་པ་ དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ།

མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན།

94

མགོ་ལོག་འདར་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ཆོག་ས་ཐེངས་བརྒྱ་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། ཨ་མདོ་
དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་བའི་སློབ་ལྗན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ལྷགས་པོ་
འབྲུག་གི་ལོ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༠ ལོར་གསར་འཛུགས་མཛད། ཆོག་ས་ཐེངས་དང་པོ་དཔལ་སྟན་རི་རྩམ་རྒྱལ་དགེ་ལྗན་
སྤྱི་དུ་འཆོག་ས་ཏེ་ཡུལ་མགོ་ལོག་དུ་དབྱས་ཀྱི་འདར་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྟོན་བཟང་དར་བར་མཛད། དེ་ནས་
རིམ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༡༠༡༥བར་ཐེངས་བརྒྱ་བདུན་པ་འཆོག་ས་ཤིང་། གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་རི་འདབས་སུ་ཆགས་པའི་
མགོ་ལོག་ལུང་དཀར་དགོན་གྱིས་ཉིས་སྟོང་བཞི་ཡི་ལོར་ཆོག་ས་ཐེངས་བཞི་བའི་སྐྱོན་བདག་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་སྤར་
ཡང་དེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་ལོར་ཆོག་ས་ཐེངས་བརྒྱ་བདུན་པ་འཆོག་ས་པའི་སྐྱོན་བདག་མཛད་དེ། བོད་ཆོས་བཞི་བ་
སྤྲུལ་མའི་ཆོས་ཏེ་ཤུ་ནས་ཉིན་བརྒྱའི་རིང་ལ་འཆོག་ས། ཐེངས་འདིའི་ཆོས་ཆོག་ས་སྟེང་ཕེབས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉན་ཆེན་པོ་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དགེ་ལེགས་མཁས་གྲུབ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་
རམས་པ་འཇམ་དཔལ་སྟོ་ཤེས། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་བ་འབྲུག་གཤམ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་བཟང་ཡར་
རྒྱས། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཡ་མ་བསོད་ནམས་དང་ཡ་མ་བཟང་པོ། མདོ་སྤགས་རབ་འབྱམས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་བཟོད་པ་
ཚུང་བ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་བཟོད་པ་ཆེ་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་གཙང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ།
དགེ་བཤེས་བྱ་དགུའི་རྒྱ་གཤམ། མཛོད་ཚང་བཙོན་འབྲུག། དམེ་སྟོར་ཐབས་མཁས། དགེ་བཤེས་དངོས་གྲུབ་དཔལ།
དཔོན་པོའི་དབྱ་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྟོན་གསེབ་ཆེན་པོ་རྒྱ་འཛིན་མཛད་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དགེ་བཤེས་རབ་འབྱམས་པ་
བརྒྱ་སྤག་བཞི་ཙམ་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལེགས་བཤད་རིན་ཐང་བལ་བ་ཕངས་མེད་དུ་གནང་། མདོ་
སྤྲུལ་མགོ་ལོག་འདར་དགུན་ཆོས་ཐེངས་བརྒྱ་བདུན་པར་དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་གནང་བའི་དགོན་པ། ཨ་
མཆོག་མཚན་ཉིད་དགོན། ར་རྒྱ་དགོན། ཨ་མདོ་གཙང་དགོན་པ། མང་དགེ་དགོན། དཔོན་པོ་དགོན། ཉི་དར་རྒྱས་
དགོན། ལབ་དགོན། འབྲུམ་སྟེང་དགོན། དཀར་མཛེས་དགོན། མཐོ་ལས་དགོན། ར་བ་ཀི་ཉི་དགོན། ར་བ་སྟོ་མང་

དགོན། བུ་རྒྱ་དགོན། ཀ་བཞི་དགོན། ཨ་འདུས་དགོན་གོང་མ། ཨ་འདུས་དགོན་ཞོལ་མ། སྤར་ཁམས་དགོན། སྤང་
 ཡག་དགོན། ལྷ་ཐོག་དགོན། ཡི་མོ་དགོན། སྤེན་ཐང་དགོན། བྱང་རང་དགོན། ཆོས་ཐང་དགོན། མཁར་ནང་དགོན།
 ཀམ་དགོན། ཁོ་མ་རྩོལ་དགོན། རྩ་བུ་དགོན། མདོ་འགབ་མ་དགོན། ཡེ་རོས་དགོན། ཤར་འོད་དགོན། སྤོང་སྐྱབས་
 དགོན། ཁ་ཆོགས་དགོན། སྤུན་མོ་དགོན། ལྷ་མོ་དགོན། ལྷ་རི་དགོན་བཅས་དགོན་ཁག་སྐྱམ་བཅུ་ལྷག་ལ་ལྷང་
 དཀར་དགོན་གྱི་ལྷ་སྤེ་གཙོས་དད་སྟོབས་སྤྱིན་བདག་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་དོན་ལྡན་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་གང་ལེགས་
 གནང་། ཉིན་བཅུ་འདི་རིང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྤེ་སྐྱམ་བཅུ་ལྷག་གི་སྤྱི་སྤྱོད་དགོ་བཤེས། མཁས་དབང་
 དགོ་འདུན་པའི་ཞལ་གངས་ཆིག་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷག་འདུ་འདྲོམས་ཀྱིས་གྲུ་ཆང་པན་ཚུན་བར་བཞེད་དགོངས་རྒྱས་
 ལོན་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷའི་ནང་ཆན་ཆན་མ། སར་ཕྱིན། ལམ་རིམ་
 སོགས་ལ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་ནས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སློ་གསར་དོན་གཉེར་བ་ཆོས་ཐོས་བརྟུན་གྱི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་གསོས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ལེགས་གནང་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་པའི་རིག་གཞུང་བཤོ་སྤྱོད་ཚོགས་འདུ་སྐབས་གཉིས་པ་
མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཙོང་ཁ་པ་
ཞིབ་འཇུག་སྤྱིད་ཏུ་བསྐྱུས།

ཚུལ་ཁྲིམས་བཀའ་ཤིས།

96

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་པའི་རིག་གཞུང་བཤོ་སྤྱོད་ཚོགས་འདུ་སྐབས་གཉིས་པ་དེ་ཀྱང་གོ་སྐྱེ་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་
འཛམ་སྤྱིད་ཚོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་སྤེལ་ལག་དང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོས་གཙོ་སྐྱབ་དང་མཚོ་སྔོན་
མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཙོང་ཁ་པ་ཞིབ་འཇུག་སྤྱིད་གིས་དངོས་སྐྱབ་མཛད་དེ། ཟླ7ཚེས19ཉིན་མཚོ་སྔོན་མི་
རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཙོང་ཁ་པ་ཞིབ་འཇུག་སྤྱིད་ཏུ་གཟབ་རྒྱས་ངང་ཚོགས་ཤིང་། ཀྱང་གོ་སྐྱེ་ཚོགས་ཚན་རིག་
ཁང་གི་འཛམ་སྤྱིད་ཚོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག་སྤེལ་ལག་དང་།《འཛམ་སྤྱིད་ཚོས་ལུགས་ཞིབ་འཇུག》ཚཱ་སྤྱིག་ཁང་།《ཀྱང་
གོའི་མི་རིགས་ཚོགས་པར》དང་《ཀྱང་གོའི་ཚོས་ལུགས》ཚཱ་སྤྱིག་ཁང་། ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།
ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་བོད་ཡུངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། རུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། རྩོ་རུབ་
མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་མཚོ་སྔོན་དགེ་ཐོན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་སོགས་ནས་
ཐོན་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ་དང་ཆེད་མཁས་པ། དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཚོས་སྤེལ་ཆེན་མོ་དག་
ནས་སྤེལ་པའི་དགེ་བཤེས་བཅས་མི་དྲུག་ཅུ་ལྟ་ཚོགས་འདུར་ཁྱེད་གཉིད་གཏམ་བཤད་མཛད་། སེར་བྱེས་དགེ་
བཤེས་འཛམ་དཔལ་སློ་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་བྱང་ལ་《དབྱུ་མ་ཐལ་འཇུར་པའི་དཀའ་གནད་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚོངས་
པའི་ཐུན་མེལ》ཞེས་དབྱུད་ཚོམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པའི་ཁྱེད་ཀྱིས་དང་རང་རིག་མི་བཞེད་
པའི་ཁྱེད་ཀྱིས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱེད་ཀྱིས་བཅས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་གཏམ་བཤད་མཛད་། ལྷ་ལྷན་
རབ་འབྱམས་སྤྱོད་རིག་འཛིན་རྗེ་རྒྱལ་ཁ་བྱང་ལ་《ལྷ་བའི་བཤད་པ་སློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན》ཞེས་པའི་དབྱུད་ཚོམ་ལ་
བརྟེན་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མདོ་ཙམ་འགོད་པ་དང་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཏམ་བཤད་མཛད་། སྐབས་སུ་བབ་
པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་མཁས་པའི་གསུང་ལ་གཏུགས་ནས་ལྷ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་
གཏམ་བཤད་མཛད་། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བསྟན་འཛིན་

ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བྱང་འི་དཀའ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་འདྲེན་ལ་དབྱད་པ་
 ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་སྟེང་། བཀོ་སྤངས་གནང་སྟེ། དཀའ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དང་། ཐུབ་མཐའ་ཆེན་མོ།
 གྲོང་བརྗོད་ལྷ་མའི་དབུ་མའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་གངས་འདྲེན་རྣམས་དབྱད་ཞིབ་དང་། དཀའ་གནས་བརྒྱད་གང་
 ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་སྒྲོར་ལ་གཏམ་བཤད་གནང་།

ད་དུང་ལྷ་སྤྱལ་ཨོལ་ཁུ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཞན་བོད་ལྗོངས་སློབ་ཤྱ་ཆེན་མོ་ནས་ཀན་བསྟན་འཛིན་དོན་ཐུབ་
 དང་། རུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཤྱ་ཆེན་མོ་ནས་ཀན་ཅུ་སྤྱི་དགེ་འདུན་བསམ་གཏན། མཆོ་སྟོན་དགེ་འོས་སློབ་ཤྱ་
 ཆེན་མོ་ནས་ཀན་ཁུང་ཕུག་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། མགོན་པོ་ཆེ་རིང་། ཏྲ་མགིན་རྒྱལ། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་སློབ་ཤྱ་ཆེན་
 མོ་ནས་ཀན་རྣམ་སྤྱུལ། བྱ་བཞི། དགེ་འདུན། ཀུན་དགའ་དབང་ཕུག་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། འབྲུག་མོ་སོགས་
 ཀྱིས་ཆོགས་འདུའི་སྟེང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བཞེད་དགོངས། རྣམ་ཐར་བཅས་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཏམ་བཤད་གནང་། བོད་
 ཡིག་གི་དབྱད་ཚོམ་སྤྱུ་ལ་ལོངས་ཅམ་དང་རྒྱ་ཡིག་གི་དབྱད་ཚོམ་སྤྱུ་ལ་ལོངས་ཅམ་དང་ལྟུག་ཆོགས་འདུའི་སྟེང་འདུས།

གངས་ལྗོངས་ཟབ་དོན་དུ་མདེ་བའི་བཤོ་སྤྲོད་ཞེས་པ་ མདོ་ཁམས་ཇ་སེར་བྱལ་དགོན་དུ་འཆོགས་པ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་པའི་དྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཚཱ་སྤྱིག་པ།

དང་པོ། གངས་ལྗོངས་ཟབ་དོན་དུ་མདེ་བའི་བཤོ་སྤྲོད་གི་བརྒྱུད་རིམ།

གངས་ལྗོངས་ཟབ་དོན་དུ་མདེ་བའི་བཤོ་སྤྲོད་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོས་བཤོ་སྤྲོད་གི་ཆོགས་ཆེན་འདི་ནི། ལྷུ་ལོ་༡༠༡༠ ལོར་སེར་བྱལ་དགོན་གྱི་བསྟན་བདག་ཁྲི་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལྷན་གྲགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་ལ་སེར་བྱལ་དགོན་གྱི་ཁྲི་པ་ལོ་༡༤༥༥ ལོར་བྱེས་དགོ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཡོན་ཏན་དང་། སེར་བྱལ་དགོ་བཤེས་བསྟན་ལོ་སོ་སོ་ནམས་སོགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བའི་བཤོ་སྤྲོད་ཞེས་འཆོགས་ཐུབ་ན་སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་པར་གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སློ་མིག་ལྗོངས་ཞིང་རང་ལྷ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་དུས་ངན་འདིར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟགས་ཀྱན་གྱི་ཡང་སྤྲིང་ཟབ་མོ་དུ་མདེ་བཤོགས་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་སྐབས་བབ་ཀྱི་དཔེ་བྲིད་དགོ་ཆན་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བྲིད་སྤྱོད་མཛད་བཞིན་པ་དག་ལ་པན་ཚུན་དོགས་སྤོང་སོགས་ཀྱིས་པན་པ་ཆེ་ལུགས་ཞུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་དབྱེས་པའི་ངང་ནས་ཞལ་བཞེས་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷ་ན་མེད་པ་གནང་སྟེ་ཐེངས་དང་པོ་མདོ་ཁམས་ཇ་སེར་བྱལ་དགོན་དུ་འཆོགས། སྐབས་དེར་སེ་འབྲས་དགོ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་འབྲས་དགོན། ར་པ་ཀི་རྟེ་དགོན། ར་པ་སྟོ་མང་དགོན། རེ་བ་གོང་རོང་བོ་དགོན་ཆེན། འགོ་ལོག་རྩ་རྒྱ་དགོན་པ་དང་གཙང་དགོན་པ། ལབ་དགོན་པ། ཟིལ་དཀར་དགོན། དཀར་མཛོས་དགོན། བྲག་འགོ་དགོན། དར་རྒྱས་དགོན། ར་ཆུ་ཁའི་དགོ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཁག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲས་རྒྱ་མཆོད་པ་མཐར་མེད་པའི་མཁས་དབང་གདོང་ལཱའི་དབང་པོ་དག་གིས། རྒྱ་བོད་དུ་མདེ་བཤོགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཁང་ནས་རིགས་པའི་རོལ་ཆེད་དང་ལུང་གི་ར་གསང་སྤྱིར་བས་པན་ཚུན་སློ་སྤྲོད་ཀྱི་བྱ་ཆར་བར་མེད་དུ་འཛོ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོ་ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། དེར་སྐབས་སུ་བཤོ་སྤྲོད་གི་མིང་བཏགས་ཏེ་གཏམ་འཆལ་དང་ཆོག་ངན་གྱིས་ལུང་ཆོགས་དག་དང་གཏན་ནས་མི་མཆུངས་སོ། །

ལྷི་པོ་༡༠༡༡པོར་བཤེ་གྲོང་ཐངས་བཞི་པ་མདོ་སྨྲད་ཨ་མདོ་འགོ་ཡོག་རྩ་རྒྱ་དགོན་དགའ་ལྷན་བཟུ་མིས་
 འབྲུང་གནས་སུ་འཆོག་ལ། སྐབས་དེར་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ནས་ཐེབས་པའི་དགེ་བཤེས་སླ་སྦྱལ་མཁས་པ་སྟོབ་
 ལའོ་པ་སོགས་སྤར་ལས་ཀྱང་མང་པོ་ཐེབས་མིང་དབུ་མའི་གཞུང་གི་ལྷི་དོན་གྱི་གནད་ཆེ་བའི་ཁྱི་བ་ཁག་གཅིག་གི་
 ཐོག་ལ་བཤེ་གྲོང་སྦྱག་པོར་གནང་ཞིང་འངས་མགོན་སླ་མའི་དགོངས་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བར་མཛད་དེ་
 ཡོག་སླ་འབྲུང་པོའི་གཏམ་གྱི་ཆར་ཆིང་ཟག་མེད་དུ་བཅོམ་པའི་ཚུལ་སོགས་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༩ལོར་བཀོ་སྐོང་ཐངས་རྒྱལ་པ་མདོ་སྐྱེད་ཨ་མདོ་གཙང་དགོན་པ་དགའ་ལྷན་བཀའ་ཁྲིམ་དོན་འབྲུབ་
རབ་བརྟན་སྤྱིར་དུ་འཆོག་ཤ། སྐབས་དེར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོ་དབུ་མའི་
སྐྱོར་ནས་བཀོ་སྐོང་མཛད་ཅིང་། རྗེ་སྤྱི་མའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ལུགས་དང་དབུ་མེམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྤྱི་རགས་
དང་བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ཞིབ་དུ་དབྱད་དེ་དེར་འདུས་པའི་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་ལྷན་པའི་མཁས་
དབང་ཡོངས་རང་ལུགས་གཙང་མ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་སློ་སྐྱེད་བྱུང་ཞེས་ཀྱུན་གྱིས་མཐུན་པར་སྤྱིང་། དེ་
ནས་ལོ་གསུམ་རིང་གནད་དོན་འགའ་ཞིག་གིས་སྐུན་བྱས་ཏེ། བཀོ་སྐོང་མཛུགས་སྐྱོང་མ་ཐུབ་རང་དགར་ལུས།

ཉེ་བའི་ཆར་བོད་རབ་གནས་མེ་སྒྲེལ་པའི་ཉེར་རྒྱ་ཆེས་པོར་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ལོའི་རྒྱ་ཆེས་
 ཀྱི་ཀྱེ་ལྷ་མོ་ཉེན་གསུམ་གྱི་རིང་ལ། གངས་ལྗོངས་ཟབ་དོན་དབྱ་མའི་བཤོ་སྒྲིང་ཐེངས་བདུན་པ་དེ་མདོ་ཁམས་
 རྩུལ་དགོན་དུ་འཛོལ་ནས། ད་ལོའི་བཤོ་སྒྲིང་ཆོགས་འདུ་དེ་དམིགས་བསལ་བཞིག་སྟེ། གདན་ས་སེར་འབྲས་
 གསུམ་ནས་ཐེབས་པའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རྣམས་པའི་གཙུག་དགེ་བཤེས་བསུ་མཁ་གཉིས་ལྷག་དང་། ཐེར་
 མཚོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྟོབ་སྒྲིང་གི་དཔེ་བྱིད་དགེ་མཚན་རྣམས་ལ། དེ་ཅིང་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་

མཁས་ཅན་གྱི་མོ་འབྲུག་པ། བེ་ཅིང་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཞིབ་འཇུག་པ་འཛིགས་མེད་བསམ་འབྲུག་
དཀར་མངའ་ཡིག་ཆགས་ཁང་གི་ཡིག་སྐུར་བ་དང་། ཚེས་པ་པོ་གྲགས་ཅན་སྡེ་རིང་ཆོ་རིང་དོན་འབྲུག། ལྷོ་རུབ་མི་
རིགས་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཐུན་ཆོགས། དགེ་ཆན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན།
དགེ་ཆན་ཤ་བོ་ལྷ་རྒྱལ། བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་བཀའ་བསྟན་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་གི་ལྷོང་ཆུ་ཤེལ། མཆོ་སྟོན་
མི་རིགས་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་དགོན་བྱམས་པ། དགེ་ཆན་དགེ་འདུན། དགེ་ཆན་མེ་རུ་ཡུལ་ལྷ་ཐར། དགེ་
ཆན་ཀུན་དགའ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་སློབ་སྦྱིང་གི་དགེ་ཆན་བསོད་ནམས་རྒྱལ། གངས་ལྷོངས་ཤེས་རིག་ཞོར་བུ་སློབ་
སྦྱིང་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ལྷོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། གངས་ལྷོངས་ཉི་གཞོན་འཕྲིན་ལྷོར་ཀུན་འདུས་གྱི་འགོ་གཙོ་
དགོན་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ། བཅན་པོའི་མགར་གྱི་དྲ་བའི་གཙོ་བདག་ཁྲ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་
ཆན་ཆེན་མོ་དང་། ཞིབ་འཇུག་པ། ཆེད་མཁས་པ་སོགས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་
གདན་གཅིག་ཏུ་འདོམས་ཏེ་རྗེ་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་སྐོར་དབུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་
ཅེས་པ་དག་གི་དོན་ལ་ལུང་རིགས་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏེ་བཀལ་བཟགས་རིགས་ལམ་གྱིས་དབྱུང་བ་ཞིབ་
མོ་མཛད་ཅིང་། ཆེད་མཁས་པ་སོ་སོའི་ཆེད་ལས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་སྣ་མང་ལ་བཀོ་སྤྱོད་
ལྷག་པོར་གནང་། དེ་ཡང་ཉིན་དང་པོར་སེར་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྦྱིང་གི་སློབ་གཙོ་སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་
འཇམ་དཔལ་ལྷོ་ཤེས་གྱིས་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་ཁག་ཅིག་དོ་སྟོན་དང་འབྲེལ་དབུ་འཇུགས་མདོ་འཛིན་མཛད། དེ་ནས་
མདོ་ཁམས་རྩ་སེར་ཤུལ་དགོན་གྱི་བསྟན་བདག་ཡུལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་སྟན་གྲགས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས།
སྐུ་མགོན་ལྷ་མ་པར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་གྱི་མཆོམས་འདི་དང་འབྲེལ་དབུ་མའི་བཀོ་སྤྱོད་འདི་ཆོགས་དགོས་པའི་
དམིགས་ཡུལ་དང་། ལྷོར་ན་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་དོན་ཐད་གྱི་ཆོས་གཞུང་སློབ་གཉེར་གལ་ཆེ་ཚུལ་དང་། དེ་དང་
ཆབས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྦྱིལ་དམ་ཟབ་དགོས་ལུགས་སོགས་ནས་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གནང་། དེ་
ནས་དབུ་མའི་བཀོ་སྤྱོད་དངོས་གཞི་དབུ་འཇུགས་སྐབས་སུ། སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་ལྷོ་ཤེས་གྱིས་དབུ་
མའི་བཀོ་སྤྱོད་གི་བརྒྱད་རིམ་དོ་སྟོན་དང་དམིགས་ཡུལ་སོགས་ནས་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་ནས་མཁས་དབང་སོ་
སོས་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གསུང་བཤད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནང་
ཞིང་། དེ་དག་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་དབྱུང་ཞིབ་ཡིད་ཆེམས་པ་མཛད། ཉིན་གཉིས་པར་སེར་ཤུལ་དགེ་
བཤེས་བཀྲ་ཤིས་བསོད་ནམས་མཆོག་གིས་མདོར་འཛིན་མཛད་དེ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཁག་ཅིག་དང་། སློབ་
ཆེན་དགེ་ཆན་ལྷ་མ་པ་རེས་མོས་གྱིས་གཞུང་དང་རིག་གནས་སྣ་ཆོགས་ལ་སྤར་ལྷར་བཀོ་སྤྱོད་དབྱུང་ཞིབ་གནད་དུ་
ཁེལ་བ་མཛད། དགོང་མོར་སེར་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྦྱིང་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་མཉམ་འདོམས་གྱིས་
དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་འཆོགས་ཏེ། སློབ་སྦྱིང་གི་དགེ་ཆན་ཆེན་མོ་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་གྱིས་ལྷ་རམས་པའི་
དམ་བཅའ་བཞག་པ་ལ། དང་པོར་ཟུར་རྟིང་འཛིན་གྲས་ཆད་མ། ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲས་ཕར་ཕྱིན། དབུ་མ་དང་འདུལ་
བ་དང་མཛོད་གསུམ་ཡང་རང་རང་གི་ཐད་ཀའི་འཛིན་གྲ་སོ་སོས་ཁ་གསལ་ལ་བྱང་ཆ་ལྡན་པའི་རྟགས་གསལ་ཆུ་
ཆོད་བྱེད་རེ་གཏོང་ཞིང་། ཆུ་ཆོད་གཉིས་དང་བྱེད་ཀྱི་རིང་བཀའ་བོད་ཆེན་པོ་ལྷའི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་འཆོགས་ཏེ་

སྐྱུ་མགོན་ཆུང་པ་ར་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས།

ཉིན་གསུམ་པར་སེར་བྲེས་དགེ་བཤེས་སློབ་པ་ལྔ་ལྔ་མཆོག་གིས་མདོ་འཛིན་མཛད་དེ། གཙོ་བོ་སྐྱུ་ཆོགས་སྤྱོད་གི་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོན་ཆེན་མོ་ཁག་གིས་རང་རང་ཆེད་མཁས་ཞིབ་འཇུག་མཛད་པའི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས། ཆོན་རིག་དང་སྐྱུ་ཆུ་ལ་སྐྱུ་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་ནས་གསུང་བཤད་དང་དེ་བཟུངས་ལན་གྱི་སློབ་ནས་སློབ་ཆད་བྱུང་མ་གྱིང་བ་ལྟ་བུའི་བཀོ་སྤྱོད་ལྷག་པོ་མཛད་དེ་བསམ་སློབ་བློ་བཟུང་རིམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་གསལ་ཆེན་ཞིག་བསྐྱུན་པས། ཆོས་ལུགས་སྐྱུ་ཆོགས་དང་སེར་སྐྱུ་མཉམ་འདུས་ཀྱིས་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་དགོན་བཤེས་དང་དགོན་ཆུང་ཆུང་པ་དང་། སྐྱུ་ཆོགས་སྤྱོད་གི་སློབ་ཆེན་དགོན་ཆུང་ཆུང་པ་མཉམ་འདུས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མང་། ཆོས་ལུགས་སྐྱུ་མང་། རིག་གནས་སྐྱུ་མང་བཅས་ལ་བསམ་སློབ་བློ་བཟུང་རིམ་གྱི་བཀོ་སྤྱོད་ལྷག་པོ་གནང་བའི་ཆོགས་འདུ་འདི་ལྟ་བུ་སློབ་ཆད་མཐོང་ཐོས་མ་གྱིང་ཞེས་དེ་འདུས་ཀྱིས་མཐུན་པར་སྤྱོད་།

ཉིན་བཞི་པར་གདན་ཞུ་སྐྱུ་མགོན་ཆུང་པའི་གཙོ་བོ་ཆོགས་འདུ་བ་ཡོངས་མདོ་ཁམས་རྩ་ཆུ་ཁའི་ས་གནས་སུ་ཆེས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྟན་པའི་རྩ་དཔལ་དགའི་མ་ཁི་རྩོམ་འབྲུལ་ལ་གནས་གཟིགས་དང་། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་རི་གྲགས་ཅན་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ལ་འཕེན་ལྷག་ལ་རྒྱུང་རྩ་བསང་གསོལ་དང་འབྲེལ་ཆེས་མཐོ་སྐྱོད་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སློབ་གསོང་མཛད་དེ། ཕྱི་རྩོམ་མདོ་ཁམས་རྩ་སེར་ལྟུང་དགོན་གྱི་ཉིན་གཙོ་བོ་རྩ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་མས་དང་། སེར་རྩ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཕྱག་སྤྱོད་། དཔལ་ལྷན་ལྟུང་གཙུག་ལྷན་། མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྩལ་ཕྱག་བཟོའི་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིན་གཙོ་ཁག་ལ་གནས་མཛུལ་མཛད་དེ།

གསུམ་པ། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དང་བོད་མཐོ་རིམ་རབ་འབྱམས་པའི་མཛད་སྒོ།

བོད་རབ་གནས་མེ་སྤེལ་ལོའི་རྩོམ་སྐྱུ་ཆེས་ཀྱི་འདུང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ལོ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན། དབུ་མའི་བཀོ་སྤྱོད་ལ་ཕེབས་པའི་སྐྱུ་མགོན་ཆུང་པ་ཡོངས་དང་། སེར་ལྟུང་དགོན་པ་རང་གི་ཁྲི་ལས་ཟུར་ཆུང་པའི་གཙོ་བོ་ལྷ་མོ་ཁག་བཞིའི་ལས་སྤེལ་པ། དགེ་འདུན་སྤྱོད་གསུམ་ལ་ཉེ་བཞོན་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆོགས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དང་བོད་མཐོ་རིམ་རབ་འབྱམས་པའི་མཛད་སྒོ་དབུ་མའི་ལྟུང་གསལ་གནང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་སེར་ལྟུང་མཐོ་རིམ་ནང་བསྐྱུན་སློབ་སྤྱོད་གི་སློབ་གཙོ་དགོན་བཤེས་འཇུག་དཔལ་སྤྱོད་ཤེས་མཆོག་གིས། སྐྱུ་མགོན་གཙོ་བོ་ཁག་ཅིག་དོ་སློབ་དང་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་དམིགས་ལུལ་དང་བརྒྱུད་རིམ་སོགས་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་ནས་སེར་ལྟུང་དགོན་གྱི་བསྐྱུན་བདག་ལ་ཁྲི་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྐྱུན་སྐྱུན་གྲགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས། སྤྱིར་སེར་ལྟུང་དགོན་དང་ལྷག་པར་མཐོ་རིམ་ནང་བསྐྱུན་སློབ་སྤྱོད་གི་བརྒྱུད་རིམ་དོ་སློབ། ཕྱི་ནང་གི་དཀའ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་རིང་འབད་བཞོན་སྤྱོད་མཛད་དང་ཕྱ་བ་བྱ་འདེགས་བྱས་པའི་ཚུལ་སོགས་དང་། སློབ་མ་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་བྱུང་མཐའ་རིམ་མཛད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྐྱོད་དང་སྤྱོད་ལུགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ལུགས་དང་། བསྐྱུར་བྱའི་གཞུང་ཡང་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་རྒྱ་གཞུང་དང་སྤྱི་གཞུང་ཡིན་ལུགས་དང་། མ་འོངས་པར་སློབ་སྤྱོད་འདིའི་ནང་གི་སློབ་མ་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སློབ་

སྒྲིང་གྲུབ་ནས་ཆོས་བརྒྱད་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་དང་། སློབ་སླིང་འདི་ནས་དགོན་པ་དང་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་གང་དུ་སོང་ཡང་། ཡུལ་དགོན་སོ་སོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཕན་ཚུན་དུ་བརྒྱུར་བ་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་ཚུལ་སོགས་ལས་གསུང་བཤད་གནད་ཆེ་ལ་དོན་ཟབ་པ་མང་པོ་གནད་། དེ་ནས་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་གཞོན་པ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། གདན་ཞུའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་གསུམ་དང་གཙང་བགྲིས་ལྷན་པོ་ནས་དངོས་སུ་ཐེབས་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཆོག་གནད་བ་རྣམས་སློགས་སྤྲང་གནད་། དེ་ནས་སེར་ཤུལ་རྫོང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཀྲང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྤྲང་དང་། དགོན་པའི་སྤྱི་གསུང་དགོས་པའི་གསུང་བཤད་གནད་། དེ་ནས་སྐུ་མགོན་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་པའི་འཐུས་ཆ་བ་གངས་སྤྲང་ཤེས་རིག་ལོ་རྒྱུ་སློབ་སླིང་གི་སློབ་གཙོ་གཞོན་པ་ལྷོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐུ་བོའི་འཐུས་ཆ་བ་སྤེལ་རྒྱུ་འདི་དོན་འཐུབ་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་སྒྲིའི་ཐྱིང་ཆོར་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་དགོན་པ་དང་སློབ་སླིང་ཆང་མས་སེམས་སུ་བཅངས་དགོས་པ་དང་། ལག་ལེན་ལ་ཁེལ་དགོས་པ་དག་གནད་།

དེ་ནས་མཛད་སྒྲིའི་ལས་རིམ་གཙོ་བོ་ཞིག་ལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ལོར་སེར་ཤུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སླིང་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་ད་ལོའི་བར་ལོ་བཅུ་དྲུག་རིང་ལ་བསྟན་བདག་ཁྲི་པ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་བྲིད་དེ། དགོན་པ་གྲུ་ཆང་ཁག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། དགེ་ཆན་རྣམ་པས་རྒྱན་རིང་འབད་འབྱངས་ཀྱིས་སློབ་བྲིད་དང་སྤྱི་གསུང་ལ་ལྟ་སྐྱོང་བྱས། སློབ་གཉེར་བ་ཡོངས་ཀྱིས་བཙོན་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་དང་བསྟན་སྐྱོང་ཁག་གསུམ་གཞུང་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གཞུང་གསར་སོགས་ཕར་བྱིན་གྱི་འཛིན་གྲུ་ལྟ་དང་། དབུ་མ་གསར་རྒྱུང་། འདུལ་བ་གསར་རྒྱུང་། མཛོད་གསར་རྒྱུང་། སྤྱུགས་ཀྱི་འཛིན་གྲུ་བཅས་མདོ་སྤྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་སུ་ཆང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟ་བུ་བསྐབ་པ་མཐར་སོན་པའི་སྐབས་དང་པོའི་མཐོ་རིམ་རབ་འབྱམས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་བྱུང་བ་རྣམས་སློབ་སླིང་འདིའི་ཆེས་ཐོག་མའི་གྲུབ་འབྲས་དང་པོ་ཡིན་པས་མཐོ་རིམ་རབ་འབྱམས་པའི་ལག་ཁྲིར་དང་དཔང་ཡིག་ལེགས་འབུལ་གྱ་ལོ་མ་པ་གནད་ཞིང་། དེ་དང་ཆབས་གཅིག་དུ་སྐབས་གཉིས་པའི་དབུ་མ་རབ་འབྱམས་པ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་དང་། སྐབས་གཉིས་པའི་ཕར་བྱིན་འབྲམས་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་དང་། སྐབས་དང་པོའི་ཆང་མ་རབ་འབྱམས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་བཅས་ལ་ཡང་རབ་འབྱམས་པའི་ཕྱག་ཁྲིར་དང་དཔང་ཡིག་ལེགས་འབུལ་བཅས་གནད་། དེ་ནས་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སླིང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཛིན་དགེ་ཆན་ཐུབ་དགའ། དགེ་ཆན་དོན་དགའ། དགེ་ཆན་བསྟན་པ་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ལ་སེར་ཤུལ་དགོན་པའི་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པར་བསྐོ་བཞག་གིས་གོ་སྤྱོད་མ་སོགས་གཏོགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས། དེ་ནས་སེར་ཤུལ་དགོན་གྱི་ཁྲི་ལས་ཐོག་པས། སེར་ཤུལ་དགོན་གྱི་བསྟན་བདག་སྤྲུལ་མ་དང་དགོན་པའི་གཞུང་ཁག་བཞིའི་སྐུ་ཆ་བ་གནད་ཞེ། མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སླིང་གི་དགེ་ཆན་རྣམ་པས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རིང་སློབ་བྲིད་དང་སྤྱི་གསུང་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྐུ་ངལ་ཆད་མེད་སྐྱོན་པར་བཀའ་རིན་པོ་ལེས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནད་མཐར། དགེ་བཤེས་དགོན་མཆོག་ཐོས་བསམ་ནས་མཆོན་ཐོ་སློགས་སྤྲང་གིས། དགེ་བཤེས་དང་དགེ་ཆན་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་དང་ཕྱག་རྟགས་གྲུ་ལོ་མ་པ་གནད་། དེ་ནས་མཐུག་མཐར་སློབ་

སྤྱི་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་མེས་ཤུལ་དགེ་བཤེས་བཟླ་ཤིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་གི་སྐྱ་མགོན་ཆུང་པ་དང་། བསྟན་བཅུག་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་དགོན་པའི་ལས་བྱེད་ཆུང་པ། ལེགས་སྦྱིས་འབྲུལ་སའི་སློབ་གཉེར་བ་ཆུང་པ། དགེ་འདུན་འདུས་དམངས་བཅས་ལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུང་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་མཛད་སྟོན་ཆུལ་ཁའི་ངང་ལེགས་པར་བྱུང་པར་མཛད། དེའི་བྱི་རྩོར་ཚུ་ཆོད་གསུམ་པའི་ཐོག་ལ། སྐྱ་མགོན་གལ་ཆེན་ཁག་གཅིག་མཉམ་ཞུགས་གནང་སྟེ། དགེ་བཤེས་དགོན་མཆོག་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཙོ་སྐྱབ་གནང་བའི་མེས་ཤུལ་དགོན་བྱང་ཚུབ་འོད་གཞུང་སྐྱབ་ཁང་དང་། བྱང་ཚུབ་འོད་བླ་ཆོགས་ཤར་གཏོང་གི་མཛད་སྟོན་ལེགས་པར་བསྟུས། དེ་ནས་ཉིན་ལྔའི་རིང་གི་བགྲོ་སྐྱོང་དང་མཛད་སྟོན་ཐོགས་ཀྱི་དགེ་བཅུ་ལྟ་བུར་དགེ་བཤེས་ཆུང་པའི་གཙོ་བོ་སྐྱ་མགོན་ཆུང་པ་དང་། མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྤྱི་གི་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་མཉམ་འཆོགས་ཀྱིས་སློབ་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་མཆོད་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་དང་། མཇུག་ཏུ་བཟང་པོ་སྦྱོད་པའི་སློན་ལམ་གྱི་བསྟོན་བསྐྱུས་བྱས་བཟང་སྟེ་ཐེངས་འདིའི་བགྲོ་སྐྱོང་དང་མཛད་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་འགོ་བ་བདེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་སློན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་བསྟོན་བསྐྱུས་ལམ་གྱིས་མཇུག་བསྟུས། དེའི་དགོང་མོར་སྐྱ་མགོན་ཆུང་པ་མེས་ཤུལ་ཇོང་ཐོག་ཏུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བྱང་སྟེ་ཉི་མ་གསོལ་མགོན་ཁང་ཆེན་མོར་གསོལ་ཆོགས་རྒྱས་པ་གནང་། དེ་དང་སྟབས་གཅིག་ཏུ་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྟན་གྲགས་ཆེ་བའི་སྐུ་བ་སྐུ་མ་ཁག་གཅིག་གིས་བོ་གར་དང་སྐུ་དབྱངས་སྟོ་ཆོགས་སྐུལ་ཞིང་། བགྲོ་སྐྱོང་དང་མཛད་སྟོན་ལེགས་བྱུང་གྱི་དགའ་སྟོན་ཉིན་འབྲེལ་སྐུ་སྐུ་ཆོགས་པ་བྱས་ཏེ་བཟླ་ཤིས་ལུགས་ལེགས་ཀྱི་ངང་ནས་མཇུག་གོལ་བ་བྱས་སོ། །

ཞེས་གངས་ལྗོངས་ཟབ་དོན་དབྱུ་མའི་བགྲོ་སྐྱོང་ཐེངས་བདུན་པ་དང་། བཀའ་བོད་ལྷ་མཐར་བྱིན་པའི་སྐྱབས་དང་བོད་མཐོ་རིམ་རབ་འབྱམས་པའི་མཛད་སྟོན་གཉིས་མདོ་ཁམས་རྩ་མེས་ཤུལ་དགོན་དུ་འཆོགས་སྐྱབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་སུ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བླ་ཆོགས་ཀྱི་ཚོམ་སྤྱིག་པས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ལྷ་ཆོས་༡༩ཉིན།

མཁས་དབང་དབྱ་དགེ་བསམ་གཏན་རིན་པོ་ཆེ་འི་རིག་གཞུང་དབྱུང་སྐྱེད་ ཆོག་ལ་འདྲེན་གྱི་བརྒྱུན་སྲོལ་མཁོན་གྱི་གཏམ་བཤད།

སློབ་བྱ་སྟག་ཆ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ།

སྟག་བསམ་བརྟན་པས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཡི།
འབས་སྐྱེས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལེགས་བསྟན་ནས།
མདོ་སྟག་གདམས་པའི་བརྒྱུད་ལ་རྣམ་རེལ་བ།
གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

104

ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་མཚེས་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་དང་དབྱ་ཁྲིད་རྣམ་
པ། མཁས་དབང་རྣམ་པ་དང་སློབ་གྲོགས་རྣམ་པ་བཅས་ལ་ཐོག་མར་སྟོང་ཉེ་བའི་འཚམས་འདྲི་དང་བཀའ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ལྷ།

ང་ཚོ་དེ་རིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཅའ་རྒྱུན་རིང་ཞིང་ཤེས་རིག་གི་གནའ་མཁར་དུ་གྲགས་པའི་བྱང་ཆུ་རྫོང་དུ་སྟན་
འདོམས་བྱུང་སྟེ། བཀའ་ངོན་སུམ་ལྟན་གྱི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་མེད་དམ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་རིག་
གཞུང་དབྱུང་སྐྱེད་ཆོག་ལ་ཐོ་སྐྱབས་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ལ། ངས་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་
ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་བྱས་ནས། འབྲེལ་ཡོད་ཆ་འདུགས་མི་སྣ་ཁག་ལ་སྤྱི་མ་ཐེད་པའི་གྲས་འདུད་དང་བཀའ་ངོན་ཆེ་བྱ་བ་
ལགས།

སློབ་དཔོན་བཀའ་ངོན་ཅན་ཁོང་ལ་མཚོན་ན་སློབ་འབངས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོག་སྟར་མང་ཞིང་། དེ་དག་
ལས་པུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འདྲིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཇམས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་མཁས་དབང་རས་
རྒྱུད་བཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་འདྲིན་མེད་འཇིགས་མེད་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། མཁས་དབང་
ཨ་ལགས་དོར་ཞི་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱི་ལོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བཞུགས་ཤིང་།

སྤྱི་ཆོག་སོགས་ཐོག་དུང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདྲིན་སྤྱི་ལོ་གསུམ་བྱས་ཆེས་ཆེ་བའི་སློབ་མ་བྱམས་པ་འཕྲིན་
ལས་དང་རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ། ལྷ་བ་སློབ་གྲོགས། བན་གོ་སོགས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ན་མིང་གྲགས་ཆེ་ཤིན་དུ་མང་། གྲུས་

དམན་བདག་ལ་མཆོན་ན་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོ་ནས་ཁོང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐོག་མར་ཆོས་འབྲེལ་བཞག་ནས་དབང་བཀའ་
 རྒྱུ་གནང་། དཔེ་ཁྲིད་སོགས་གང་མང་ཐོབ། དེ་ནས་ཁོང་དགོ་ཆུན་རིན་པོ་ཆེ་མུ་དན་ལས་འདའ་རག་བར་དུ་
 ཐུགས་རྗེ་སྤྲོ་མ་ན་མེད་པས་རྗེས་འདྲིན་དང་སྦྱོང་ཁུར་ཆད་མེད་གནང་བུང་བས། ཏུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཀའ་
 རིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

ང་ལ་མཆོན་ན་ཁོང་གི་སློབ་འབངས་ཁྱི་སྟོང་ཁྲི་ཆེས་གྲུལ་མཐའ་འདྲིན་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མིན་
 མོད། ཐེངས་འདིའི་རྩ་འཛུགས་དང་གཙོ་སྒྲིབ་མི་སྣ་དག་གིས་དངོས་སློབ་ཀྱི་ཆབ་ཏུ་སྐད་ཆ་འགའ་བཤད་དགོས་
 ཞེས་པའི་བཀའ་དོ་སྙུག་མ་རྒྱས་པར། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ཉུང་བསྟུས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་བཤད་ཐུང་ཐུང་ཞིག་མི་
 ལུ་ཐབས་མེད་བུང་།

དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལ། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྷ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། ཅི་མཛད་
 ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་ཀྱིས། སྤྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སེམས་ལ་འདུག་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོང་གི་
 རྣམ་ཐར་ཟབ་ཡངས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལས་ཆུ་ཐུགས་ཙམ་ཞིག་སྤངས་ཏེ། རང་ཅག་སློབ་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་ཏུས་དང་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁོང་གི་མཛད་བཟང་མི་ཉམས་རྒྱུན་སྦྱོང་བའི་རེ་བཞག་དང་བཅས་ཆོགས་ཞུགས་མི་སྣ་དག་ལ་
 ཉན་སྟོན་བྱ།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལྷུ་ལ་
 དག་ན། སྤྲོ་བ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་བ་དེ་སྟེད་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་
 བསྐྱལ་བའང་དེ་སྟེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་རྒྱུ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་དམ་
 ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་ཞི་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་འདྲེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་གི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མ་ཙམ་ཡང་། བདག་ལྷ་བྱ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྷན་གྱི་སོ་སྤྱེས་ལྷ་ཅི། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་
 ས་མཐོན་པོ་བས་ཀྱང་སྦྱོང་ལྷུ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐལ་བས་རྗེ་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
 བཙོན་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྒྲུལ་བསྟན་རིག་གནས་དང་བཅས་ལ་གསུབ་ཐབས་མེད་
 པའི་མཛད་རྗེས་གནང་བའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་སྤྱིང་བའང་རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་བསམ་ནས།
 ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན། སུམ་ལྷན་དུར་སྤྱིག་གར་གྱི་རྣམ་པར་རྩལ་བ་གངས་ལྗོངས་ཐོན་
 མི་གཉིས་པ། བཀའ་རིན་ཅན་གྱི་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་དམུ་དགོ་བསམ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
 བའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་བ་ལ་སློབས་པ་བསྟེད་དོ།

དང་པོ་རྒྱལ་བསྟན་ལ་ཐོས་བཙོན་གནང་ཚུལ།

རྗེ་ཀུན་མཆོག་འདིགས་མེད་དབང་བའི་ཞལ་ནས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ཤེས་རྒྱུ་མ་སྤངས་པར། རྣམ་
 མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་དེ་ལྟར་འཐོབ། ཁྲིངས་བའི་ཐུན་པ་ཀུན་ཏུ་སེལ་བའི་བྱིར། ཐོག་མར་ཐོས་པའི་སྟོན་མེ་
 བསྟན་པར་གཅིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་འདི་ཉིད་གཞོན་དུས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་ལས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པ་

སོགས་དམ་པའི་རང་རྟགས་མ་བཅོས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མཚན་ལྡན་གྱི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་བསམ་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཉེས་པར་མཛོད་ནས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷན་མཚོན་པའི་མདོ་
ཐོགས་དང་། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱུད་སྤེལ་བའི་དབང་ལུང་མན་ངག་བྲིད་སོགས་དང་།
གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བ་ཐ་སྟད་རིག་པའི་གནས་ཆ་ཆང་བ་བཅས་ལ། ཐོས་ལོ་དང་ཤེས་ལོ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་ཉོ་སྤྲོད་ཀྱིས་རྩལ་ངང་ནས་སྤྲོད་པ་ལག་ཏུ་དཀའ་བ་དཔག་མེད་དང་བཅས་ཏེ་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་ནང་བྱན་
རྒྱུད་པར་སྤྲུངས།

ཁོང་རིན་པོ་ཆེས་ཐོས་བསམ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་གནང་སྐབས་ནམས་སུ་འདྲ་སྟོང་བའི་འཚོ་ཆས་ངན་དོན་ཙམ་
ལ་བཞེན་ནས། ཅམ་ཆོད་མི་བརྒྱགས་མི་ལྟོགས་ཙམ་གྱི་འཚོ་བའི་ངང་ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དུས་
འདའ་བར་མཛོད་ལ། སྐབས་ལ་ལར་བཞེས་པ་མེད་པར་ངོ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་ང་ལྟར་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཉིན་གཅིག་
གཉིས་རེ་ལ་བཞེས་པ་མེད་པར་ལྟོགས་བསྐྱར་བྱས་ནས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཡང་། དཔེ་བྲིད་སོགས་གང་ཡང་མ་
ཆག་པར་གནང་ཞེས་ཞུས་ནས་གསུང་བ་དངོས་སུ་ཐོས། བྱེད་ཆོ་ཆ་རྒྱུན་འདི་འདྲ་འདྲོམས་དུས་ཐོས་བསམ་མི་བྱེད་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བཀྲོན་གནང་གྱིང་ལ། དགུན་མཚན་སྒྱུར་སྐབས་ཡུན་རིང་ལ་གྲང་ངར་ཆེ་བ་དང་བཞེས་པ་
སྒྲོ་བོ་ཡིན་པས་གྲང་ནས་མི་བཞོད་སྐབས། སེམས་སུ་ང་ལ་དོང་ཅེ་གཅིག་གཉིས་རེ་ཡོད་ན་མཐའ་བ་ལ་སོང་ནས་
ཐུག་པ་ཆ་ཐུར་བ་ང་ཞེ་གང་ཙམ་འཐུང་ཐུབ་ན་བདེ་བ་ལ་ངེ་འདྲའི་སྤྱ་རྒྱུད་ཞིག་རེད་ཨང་སྟམ་པ་རེ་ཤར་ཡང་།
འོན་ཀྱང་ཐུགས་གཞིག་ནན་མོ་བཏང་མཐར་འོང་དེའི་དོན་ལ་འདྲིར་འོང་བ་མ་རེད་མོད་བསམ་ནས་སྤར་བཞིན་
ཐོས་བསམ་ལ་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་འབད་པ་གནང་བ་ནི། དེས་པ་དོན་གྱིས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་མཛད་ནམ་
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དུ་བརྩམས་པ་ལོས་ཡིན། རངས་སྤྱ་ལང་དང་དགྲང་འབྲི་ཉལ་བྱས་ནས་སྤྲོ་བོའི་སྤྲོང་བྱིང་སྟན་
ཁུང་བྱ་དགུ་ཅན་ཞིག་གི་སྤྲོང་ནས་ཞུ་མོས་སྟེས་འབོལ་དང་ཟླ་གམ་གྱིས་ཉལ་ཐུལ་བྱས་ཏེ། དགུན་ཐོག་གྲང་ངར་ཆེ་
སྐབས་ནམས་སུ་རྒྱུད་པ་གཡས་པའི་རྒྱུད་འགོ་འབྲུག་དུས་རྒྱུད་པ་གཡོན་པའི་སྤྲོད་ཁུག་ནང་བཞག་ནས་དོན་པོ་
བྱས་པ་དང་། རྒྱུད་འགོ་གཡོན་པ་འབྲུག་དུས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མཚན་འགོ་ཐབས་དང་དཀའ་སྤྱད་སྤྱག་རུས་ཀྱིས་
སྒྲོ་བ་གཉེར་གྱི་འབྲོ་བསྐྱབས། གོན་པ་ཡང་པལ་ཆེར་ཤི་བོའི་གོན་པ་རྩིང་བ་རེ་ཉོས་ནས་བཀྲས་ཏེ་རྩིང་བཅེམས་
རེ་བྱས་ནས་མན་བ། འདི་ཡང་ཟས་བསོད་སྟོམས་པ་དང་གོས་བྱག་དར་ཁྲོད་པ་བའི་ཉམས་ལེན་གནང་བ་ཡིན་ལ།
འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལས། གནས་ནམས་བཞོད་པར་བྱའོ་ནས་ཐབས་བཞོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དོ། །ཞེས་དང་། ཉན་
ས་ལས། རྩིང་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྒྲོང་བའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་ནས་བྱག་དར་ཁྲོད་པ་
བ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ནི་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་རྟགས་སུ་མཛོད་ནོ། །

ཁོང་དགེ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོ་བ་གཉེར་གནང་སྐབས་འཛིན་གྱའི་སྒྱུར་དཔོན་ཡིན་ལ། བམ་རྒྱུན་སྒྲོ་འཛིན་
ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། རྗེས་སོར་བཅི་བཞག་ཤོག་བུ་བཞི་ལྟ་བུ་རེ་བཏོན་ན་འཛིན་མི་དགོས་པར་སྒྲོ་ཐོག་ནས་གསུང་
ཐུབ་པ་བྱུང་། མཁན་པོས་འཆད་སྐབས་ལན་དང་བོའི་སྐབས་ཉན་ཡག་བྱས་ན་གཉིས་པའི་སྐབས་པལ་ཆེར་རྗེས་
ལ་འདོན་ཐུབ་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་ཤར་འདོན་ཐུབ་ཅིང་། ཡར་མཁན་པོ་ལ་སྒྱུར་ཐུབ་པའི་ནམ་དཔྱོད་དང་

ལྷན། མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་ནང་བུན་རྒྱུད་པ་སྦྱངས་ཚུལ་ནི་ཁོང་གི་མཛད་རྒྱུ་ལས་ཤེས་ཐུབ་པས་འདིར་ཞིབ་ཅུམ་བྱ་མ་དགོས་ལ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྦྱོབ་ཀྱིས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལྷོ་ལྷན་གྱི། རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས། དམ་པ་ཁོང་གིས་དུས་དཔེ་དགོན་དང་སྤྱི་བུང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་ནས་མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསྟོན་རྟོག་ཐུག་པ་གནང་ཚུལ་ནི་ང་ཚོ་སློབ་བྱ་དག་གི་མི་ཆེད་ཁ་སྤྱོད་གས་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་འཛིན་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།

མདོར་ན་ཁོང་དགོན་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེད་སྤྱི་ཆེ་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་བསྟོན་གནང་ཚུལ་ནི། སྐྱུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དང་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་རྒྱུ་ཆུ་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ཡ་མ་བྲལ་བ་མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་གཏན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་མད་དུ་བྱུང་བཞིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་འདིར་མདོར་ཅུམ་གྱིས་འཐུས་པར་བྱས་སོ།

གཉིས་པ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་ཚུལ།

ཁོང་གི་སྤྱི་ཆེ་གང་བོར་ཆོག་གས་དཀའ་དང་འོ་བརྒྱལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་སློབ་གྲ་ཆེ་རྒྱུད། དགོན་སྡེ་ཆེ་རྒྱུད།

ལུལ་ཆོ་ཆེ་རྒྱུད་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཐེབས་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱིས་མདོ་སྐྱུགས་རིག་གནས་ཀྱི་བྲིད་ལུང་མན་ངག་སོགས་ཉིན་མཚན་ཁྱད་མེད་དུ་གནང་བས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད། ད་ལྟ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་མཁན་གྱི་བྱ་སློབ་དང་ཡང་སློབ་གྲིས་ས་ཆེན་གང་བར་བྱས་ལ། དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱན་དང་རིག་གནས་ཀྱི་བྲིད་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཆེ་རྒྱུད་མང་བོ་དང་སློབ་གྲ་ཆེ་རྒྱུད་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་འདུག་པས། དེ་དབང་ཀྱན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་བསྐྱུགས་བརྗོད་སྤུལ།

བརྒྱུད་པ་རྣམ་པར་དག་སྟེ་ཆོས་ཁྱད་སྤངས་བཅུན་ཞིང་ཀྱན་སློང་ལེགས་པས། སློབ་བར་གྱི་དམ་ཆོག་གཙང་ལ། ལྟ་བར་མིས་མ་ཆོད། མི་བར་འདྲེས་མ་ཆོད་པའི་གདམས་པ་བསྟེ་ལྟ་དང་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མོ་ཅུམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། འཆད་པའི་ཆེ་ནའང་ཆོས་རྒྱན་སྟེལ་བ་ཅུམ་མ་ཡིན་པར། ཆོག་སྦྱོར་ལེགས་ཤིང་ཆོག་ལྟག་དང་བསྐྱར་བསྒྲོམ་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དང་འབྲེལ་གདུལ་བྱའི་སློ་ཆོད་དང་བསྟན་ནས་ཆོག་དོན་ན་བར་སྟེལ་མཁས་པ། ལྟར་བ་སོགས་སློབ་པའང་རེ་བ་རེ་འཆད་པས་སློབ་མ་ལ་སུན་སྦྱང་མེད་པར་དཔེ་བྲིད་རྒྱུ་མ་ལ་ཉན་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སློང་སོགས་སྟེར་བའི་བྲད་ཆོས་དང་ལྷན་ནོ།

རྩོད་པའི་རྒྱ་ཀྱན་སློང་སྤྱན་སུམ་ཆོག་གས་པས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་ལ་བཟུང་ཤ་ཆོད་པར་སྦྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། རང་ཉིད་གྲགས་འདོད་ས་རོལ་དམའ་འབེབ་འདོད། གཡོ་སྦྱུའི་སྦྱོར་བ་ཆོག་རྒྱུ་བ་བན་སེམས་ཅན། འག་འབྲལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སྤྱི་ཞིང་གཞན་རྒྱུད་སྟེག་དེ་ལྟའི་རྩོད་པ་འདི་ཡང་དཔུལ་བའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ཏེ། ཐོས་བསམ་ཆོས་

སུ་འགྲོ་བར་མཛད་པ་ལས་གཞན་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པ་མཛད་ནས་ལས་དཔག་ཐུབ་
ལ། དེ་དུས་ཀྱི་ཤུ་ཐོག་གཅིག་པའི་ཤུ་མཉམ་ཆོད་ལྡན་སོགས་ལས་སྤོང་བའང་ཐོས། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཡར་མར་
ནས་སྤྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྱེད་དུ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་ཞེས་པའི་མཆོན་སྟན་ཀྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་
གཡོ་བའི་དབུ་བརྟེས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་བདུན་པའི་གཞུང་ཅི་མེན་འདི་མེན་ཞིག་ཏུ་བཟོས་སྐབས། ཁོང་གཅིག་
བུས་དཔའ་མཛད་ས་ཉེས་འདྲོམས་ཀྱིས་སློ་བྱོས་ཀྱི་ཆལ་ལས་ནག་ཕྱོགས་པམ་པར་མཛད་དེ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
ཡི་གེའི་བྱེད་པོ་ཐོན་མི་སམ་སྟོ་ཁས་སྤར་མེད་གསར་གཏོད་གནང་བ་བཞིན། སྤར་ཡང་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་གཅེས་སྟོག་
གཅིག་བུ་གསོས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་རྒྱ་ནི། བསེལ་ལྡན་ཁ་བའི་ལྗོངས་ལ་ལྷག་བསམ་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད། སྐབས་དེར་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་དང་དང་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་བསམ་ཚུལ་ཐད་ཀར་རྫོང་མཁན་ནི་ཉེན་མོའི་སྐར་མ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤར་བྱིར་ཆོགས་འདུག་པ་ལ་བཞུགས་
སྐབས་རྣམས་སུ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རང་སློང་སྟོལ་ཡིག་སྟོར། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་
ཚུལ་སོགས་གསུང་རུས་པ་ཅན་མང་བོ་གནང་བ་ཀྱན་གྱི་སྤོང་བྱར་གྱུར་བས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱན་ལ་རིགས་
ཀྱི་ཁེ་སན་དང་བདེ་སྤྱད་གི་ཆེད་དུ་མགིན་པ་གཟེངས་སུ་བཏོགས་ཏེ་མི་འདྲིགས་སེང་གའི་ངར་སྐད་ཡང་ཡང་
བསྐྱགས་སོ།

དེ་མེན་བརྟེན་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་རྫོང་བྱེད་ཆོག་སྤྱོར་གྱི་ཕྱིང་བ་ཆར་དུ་དངར་བས། སྟོག་པ་བོའི་
ཡིད་ཀྱི་འཆིང་བརྒྱ་མ་ལུས་པར་གཅོད་ཐུབ་པ་སོགས་བརྟེན་བྱེད་བྱེད་བྱེད་སྤྱོད་པའི་གཞུང་མཆོག་བོད་དུག་
ཅམ་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ལྷག་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་པལ་ཆེ་བ་ནི་དགོན་སྡེ་དང་སློབ་ཤུ་ཆེ་
ཆུང་གི་སློབ་དེབ་དང་། ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་འགངས་ཆེན་སོགས་སུ་ཆད་མར་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ན་གསལ་བ་ལྟར་ལགས། ཁོང་གི་བརྒྱམས་ཆོས་སྟོར་ནི་བྲིད་བྱར་བྱེད་ཆེ་ངོ་གདོང་འཆད་སྤྱོད་
ལ་ཁ་གསལ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། བརྟེན་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་གཞན་དང་གཞན་ལ་གོ་བ་སྟེར་ཆབས་ཆེ་
བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཆོན་དང་ལྡན་ལ། སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྟོས་རིགས་ལམ་ཡང་དག་པའི་དར་གོས་ཀྱིས་ཡབ་
མེས་གོང་མའི་ཤུལ་བཞག་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱི་དོར་བཀྱིས་ནས་རང་འོད་སྟོར་བར་མཛད། གསར་བཏོད་ཀྱི་ཉམས་
འགྱུར་མང་བོའང་ཤེས་རིག་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་ནས་དངས་ཏེ་བོད་ཡུལ་སུན་པའི་སྤྱིང་འདི་གསལ་བར་མཛད་པས། ཁྱི་
བརྒྱགས་ཀྱིས་བདག་པོར་སྤར་བ་དང་བྱིས་པའི་གནམ་རྩོལ་སྤྱ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱིགས་མའི་དུས་ཀྱི་
བོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་མཆོན་ན་ཁོང་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟོལ་རྒྱན་རིག་གནས་ཀྱི་མེ་རོ་
མང་ནས་གསོ་མཁན་གནང་ཞུང་ལ། ཕྱོགས་གཞན་གཅིག་ནས་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་རྒྱན་གཙང་མའི་
རྒྱན་མཐུད་མཁན་ལྟ་བུའང་གནང་ཞུང་བས། གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཆ་ནས་བཀའ་རྒྱ་ནག་ལ་
མཐའ་མེད་པ་ནི། དུས་རབས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་ཀྱི་ཆེས་གཟི་འོད་འཆར་བའི་སུན་ནག་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས། རང་གཞན་སློབ་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་གཏིང་ནས་ནམ་ཡང་གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྤྱོད་
གཅིག་བྱར་གྱུར་ཡོད།

དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས། རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོས་མ་དགོས། རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་
 འཁྲུགས། རྒྱ་རིངས་ཤར་བའི་གཟེ་བེད་ཀྱིས། པར་སྤོའི་གཉེན་གྱི་འོད་ཟེར་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་ཉིས་
 འཛོམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་མཐར་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འགན་ཕྲག་ཏུ་བཞེས་
 བས་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་འཛིན་སྦྱོང་སྒྲེལ་གསུམ་གནང་བའི་སློབ་མ་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱུང་པ་འདི་ཡང་སྤྲོ་མ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་སུ་གོ་བར་རྒྱས་པས། རང་ཅག་སློབ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་ཁོང་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་བཅངས་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་བཅངས་པའི་
 རེ་བཞག་རང་གི་ཆོས་སྲིད་ལ་སྐྱོ་ཆེ་གང་གི་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་ཆད་བཏང་བའི་རྣམ་ཐར་བཟང་བོ་ལ་ཁ་མིག་ཡར་
 བལྟས་བྱས་ཏེ། རྒྱབས་སུ་བབས་པའི་ལས་ཁུར་གང་ཡོད་དགའ་མོས་ཀྱིས་ཕྲག་ཏུ་བསྟོམས་ནས། མི་རིགས་འདི་དང་
 རིག་གཞུང་འདི། ཡང་ན་བསྟན་སྒྲེལ་འགྲོ་མན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གང་རྒྱས་ཅི་སྟབས་ཀྱི་འབད་འབྱངས་བྱེད་རྒྱ་བཀའ་ངེན་
 ཆེ་ལྟ།

མཇུག་མཐར། མཁས་དབང་དཔུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གི་རིག་གཞུང་དཔུང་སྤེང་ཆོགས་འདུ་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བྱིད་འདིར་བཞུགས་པའི་སྤྲ་སྤྲུལ་དང་དབྱ་ཁྲིད། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་གྲགས་རྣམ་པ་
 བཅས་ལ་ཆེ་རིང་ནད་མེད་དང་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སློན་འདུན་སྤུལ་བ་ལགས། བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

བྲི་ཀ་རྫོང་བིས་ཀྱི་དགེ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་སྤྱི་དབང་ལམ་རིམ་ཟབ་ སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་སྐྱུས་པ།

ཨ་ལགས་བིས་ཀྱ།

༢༠༡༦/༩/༢/ཉིན་བྲི་ཀ་རྫོང་བིས་ཀྱི་དགེ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་སྤྱི་དབང་ལམ་རིམ་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་སྐྱུས་པ།

དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་
པ་སྦྱ་བྱེད་དང་། །སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་
དང་སྦྱབས་དང་དཔུང་གཉིན་གཅིག་ཕྱེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་དེ་ཉིད་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་
ཡང་ལུང་གི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཐོས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟོགས་
པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔལ་བོས། ཐོས་ཏུང་དཔུང་ལོང་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་
མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བཙོན་བྱ་དེ་རྒྱ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་
ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐོག་མར་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་
ནས་ཐོས་པ་བྱས། དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་པ་བྱས། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ལས་ལྷས་
སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་མི་འདོད་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཙུ་བ་རྒྱངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡངས་ཤིང་གཏིང་ཟབ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལས་
སྦྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྦྱབས་སུ་སོང་བའི་དགོས་པ། སྦྱབས་སུ་
མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོང་འདོགས་མ་བཅད་པར་ང་གྲུབ་པ་ཡིན། ང་ལ་དད་
པ་ཡོད་ཟེར་ནས་ཁ་སྐྱོད་སྐྱོད་དང་ལག་དལ་མེད་ངང་སྤོང་བ་བགྱངས་ནས་ཆེ་གང་པོར་བྲག་སྐྱོད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱ་
ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
པའི་གནས་མེད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོན་བྱོན་གྱི་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་
གསུམ་ཁོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །རང་རེའི་མདོ་སྨྲད་བྲི་ཀ་འི་ཡུལ་འདིར་
ཡང་ཡུལ་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྦྱེས་བུ་
དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མ་ཟད་ངོ་མཚར་དང་གཟི་དཔལ་འབར་
བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡུལ་འདིའི་སྦྱེ་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ལེགས་པར་འཛོག་གནང་མཛད་

པ་མ་ཟད་དེ་ཉིད་ཉམས་བཞེས་གནང་མཁན་གྱི་ངུར་སྤྲིག་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་དང་གོས་དཀར་མུང་ལོ་ཅན་གྱི་སྡེ་གཉིས་བཅུ་གས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲིན་སྤེལ་ལ་ཕྱག་རྒྱེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དང་།

དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདྲིན་སྦྱོར་སྤེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་རིང་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་བསྟན་པའི་བསྟན་པ་འདྲིན་གྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོ་ཞིག་རང་རེའི་ཡུལ་ཚྭ་གས་འདྲིན་མེད་ནས་སྦྱབ་ཤིང་མང་པོ་ཞིག་གསར་འདེབས་བྱས་ཏེ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་སྦྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་ན་མེད་པའི་འདྲིན་སྦྱོར་ཁྱེད་དུ་བཞེས་བཞིན་པའི་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་མོ་ཞེས་པའི་ཡང་བའི་གཡོན་ལྷང་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུས་དེས་ཡུལ་འདྲིན་ཆོས་སྡེ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསེར་བཟང་བཅོ་མ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟགས་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྦྱབ་གཉིས་དང་། བཤད་ཤིང་ནའང་སྦྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགོན་སྡེ་ནམས་ལ་གཏོར་བཤིག་ཆབས་ཆེན་ཐེབས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཆོས་སྟོན་ཕྱིས་ནས་ད་ལྟ་ཐུགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ལུགས་བཟང་དེ་ཉིད་དར་རྒྱས་སུ་འགོ་བཙུག་ཡོད་མོད་རང་རེ་ཁྱིམ་ཀྱི་ཡུལ་འདྲིན་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་དཔྱེད་མིག་གི་སྟོ་ཞོག་ཡངས་པའི་སྡེ་བྱིད་པ་ཅིག་དང་དེ་ལ་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་བསམ་སྟོན། འཕྱར་བ་ཤུ་འདེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤུགས་འདོན་པའི་ཆོགས་སྡེ་ཞིག་མེད་སོང་བའི་རྒྱུ་བཅས་ཀྱིས་སོ་སོས་རང་རང་ས་ནས་རང་སྟོན་དང་ལྷ་ཆུགས། མཁེགས་འདྲིན་གྱིས་ཨམ་གཙུགས་བསྟན་པ་སྟན་པས་ལོ་རེ་རེ་བཞིན་སྤར་ཡོད་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱེས་སྦྱབས་པོ་ཆེ་ནམས་ལ་ཁའི་ཉི་མ་དང་། ལྷ་མ་ཟད་ཀྱི་མར་མེ་བཞིན་ཉམས་རྗེ་རྒྱུང་ནས་རྗེ་དམའ་རུ་འཕྱར་བཞིན་འདུག་ལ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་མི་གནས་ནི་ཆོས་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་གནས་མི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པས་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱེ་བྲག་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་མོད་ད་སྔ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆོད་དང་། ཅོག་རིང་གྲ་ཆད་ལྟ་བུའི་དགོན་པ་ཁ་ཤས་ཤིང་བསྟོངས་ཟིན་པ་དང་དུང་མང་པོ་ཞིག་དེའི་ཐུགས་སུ་གོམ་པ་རིམ་བཤོད་ཀྱིས་འགོ་བཙུག་འདུག་པ་ནི་ང་ཆོ་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་བཞིན་པ་འདི་ག་ལགས་པས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཐུགས་སྦྱར་ཆེ་བཞེས་གནང་བའི་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱུལ་རེ་འགའ་དང་། འགོ་བྱིད་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལོ་ཁ་ཤས་སྟོན་ནས་གོང་རིམ་དང་ཐུགས་འདྲིན་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་སྡེའི་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བ་དག་གི་མདུན་སར་ཆེད་བཅར་གྱིས་སྟོན་གསན་དང་། ལྷག་པར་མཆོ་སྟོན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རིག་གནས་སྤྱི་རྒྱལ་ཞིབ་འདུག་ཆོགས་པའི་བྱ་བའི་འགན་འདྲིན་དགེ་བཤེས་སྟོན་བཟང་ཡར་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་ཡང་ཁོངས་ནམས་པས་ཞིབ་འདུག་གི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྡེ་བྱི་ཐེངས་འགའ་གནས་ཚུལ་ཡར་ཁྱེས་མར་གནང་ཁྱེས་ཏེ་དགེ་ལུགས་པའི་སྦྱབ་སྡེ་སུམ་རྒྱ་ལྷག་མཉམ་འདུས་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་མོའི་ཞལ་གདམས་ཀྱི་ཉིང་ཁྱེད་མགོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟོན་ཚུལ་ནས་མཇུག་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་མ་ནོར་བ། བྱངས་མ་ནོར་བར་རང་ཉིད་

གྱིས་ངི་ལྷར་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཡི་གེར་ཁྱིགས་ཆགས་སུ་སྒྲེབས་པ་རྗེས་འདྲུག་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་གསལ་བར་
 རྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་གཙོ་བྱས་བོད་རང་གི་བརྟུ་སྟོང་གི་ཕྱི་མོ་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ལ་ཡང་ལོ་
 རེར་འཆར་ཅན་གྱི་དུས་ཆོད་ནང་། ཟབ་སྦྱོང་འདྲིན་གྱི་ཞིག་སྦྱབ་ཆོག་པའི་སྐལ་བ་ལྡན་སོང་། དེ་བས་དགོན་ཁག་
 སོ་སོས་ཀྱང་གོ་སྐབས་དམ་འདྲིན་གྱིས་ལོ་རེར་བཞེན་དགོན་པ་སོ་སོར་རེས་མོས་གྱིས་འཆོགས་པས་བྱབ་འབྲས་
 ཀྱང་གང་འཆམས་ཤིག་ལོན་པ་མ་ཟད་ལོ་ན་གཞོན་པའི་གྲུ་བ་དག་ལ་སྟོབ་གཉེར་ལ་སྟོབའི་སྐལ་འདེད་ཅིག་ཏུ་
 ཡང་གྱུར་འདྲུག་ལ་ད་ལོ་ཡང་གྲུ་བ་གཞོན་མང་པོས་རེ་འདོད་དང་རེད་བེས་གྲུ་དགོན་པས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཞབས་
 འདེགས་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་ས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རུ་དམིགས་ནས་རེད་དགོན་པར་འཆོགས་པའི་རེ་འདོད་ལྷན་པ་
 ནང་བཞེན་དོན་སྤྲོད་བྱང་སོང་བས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་རྒྱབ་སྟོར་དང་ཐུགས་ཁུར་
 གནང་མཁན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་གཅིག་། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་
 སེར་ཤུལ་ཁྱི་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ལི་ཐང་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་གཉིས་ནས་ཡང་ཏ་ཅང་མཐོང་ཆེ་དང་
 དམངས་སྟོར་ཁྱི་བཞི་མཇའ་དར་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་ནས་མ་འོང་མི་འཐུང་རྒྱན་སྟོངས་ཡོང་བའི་ཐུགས་ཁུར་དང་
 རྒྱབ་སྟོར་སྤྲོ་མེད་གནང་། ཟབ་སྦྱོང་འདྲིན་གྱི་འདི་ལ་ད་དུང་ཡང་ཁ་གསལ་དང་འཐུས་སྟོ་རྗེ་ཆང་དུ་གཏོང་དགོས་
 པ་མང་པོ་ཞིག་སྣང་བས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་དར་འཕེལ་ཐུགས་ལ་བདོག་པའི་སྐྱེས་བུ་རེ་ཡོད་ན་དགོངས་སྣང་
 བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྟོ་།

མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་མཆོ་རྒྱལ་ཁྲུལ་གཏེར་ལེན་རྫོང་ག་རྒྱུ་ཁ་ཡུལ་ཆོ་
རྒྱལ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱི་ལོ་གི་ལོ་རྒྱུ་མི་མང་ཡོངས་
ནས་བཀའ་བྲིན་བྱ་ཡིན།

ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་།

རིས་མེད་ཁ་བཤད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་དངོས་ལ་འདུག་མཁན་ས་སྤྱི་མཁན་འཇམ་སྟོ་ཆང་ནས་
དགེ་ལུན་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཞེས། ས་གནས་འདིར་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལུན་མང་ཆོག་ས་རྣམ་པའི་
མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཞན་པས་མཁན་འཇམ་སྟོ་ཆང་
ནས་ཐོག་མར་ས་གནས་འདིར་མང་ཆོག་གི་མེ་ཉོག་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་གསར་བཞེངས་
དང་། ད་དུང་སྤྱི་གཞན་ཞིག་རལ་སོང་བ་སོགས་ཉམས་རྒྱུ་དུ་སོང་བའི་དགོན་པ་འདི་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར།
༡༠༡༤ལོར་མཁས་དབང་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟན་ཁུ་རེ་འདུན་ཁུ་པ་ལྟར། བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་
དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཡར་རྒྱས་བཀའ་མངགས་བཞིན།

113

༡༠༡༤.༡༠.༡༣དངོས་སུ་ས་གནས་སུ་ཕེབས་ནས་བརྟག་ཞིབ་ཐེངས་གཉིས་བརྒྱུད་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་ཡོད་
པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ལུན་མང་ཆོག་ས་ལ་མན་འབྲས་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། ཁྱི་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ནས་སྤྱིན་བདག་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༠༡༥ལོའི་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན། རྒྱ་ལི་ཁ་
ལས་སྤྱབ་པའི་མཐོ་ཆད་སྤྱི་ཁྲུ་གང་དང་ཕྱིད་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ། དཔལ་ལུན་ལྷ་མོ།
དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། རྣམ་སྲས་སྤྱི་བཅས་ན་བཟང་གཟུངས་གཞུག་རང་སྤྱིགས་བཅས་གནང་བ་ལགས་ན། བྱིད་རྣམ་
གཉིས་ཀྱི་གཙོས་བྱ་བ་འདི་ལ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་
པའི་ང་ཆོ་སེར་སྤྱི་ཐུན་མོང་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། བྱིད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་མ་འོངས་པར་
སེར་སྤྱི་ཡོངས་ནས་ལམ་རིམ་སྟོབ་སྟོབས་སོགས་བྱེད་ངེས་ཡིན་པས་དུས་རྟག་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་བཅེད་སྤྱིང་
ནས་མི་འདོར་བ་མཁྱེན། མཁྱེན། མཁྱེན།

མཆོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་མཆོ་རྒྱལ་ཁྲུལ་གཏེར་ལེན་རྫོང་ག་རྒྱུ་ཁ་ཡུལ་ཆོ་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་སེར་སྤྱི་མི་མང་ཡོངས་ནས།
ཕྱི་ལོར་༡༠༡༥.༡.༡༡ཉིན་བཟང་པོ་ལ།

ཡོངས་འཛིན་བོད་ཡིག་འཛོལ་བཤེར་ཤར་གཏོང་བྱས་པ། 云藏搜索引擎正式上线

ཀླུ་མོ་བོད་རིགས་བླ་བ་ནས་བསྐྱུས།

114

གོ་ལ་རྒྱུ་མ་པོའི་ཆ་འཕྲིན་གྱི་ཚུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་ཀླུ་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་རིག་གནས་ཀྱི་དེབ་ཤུགས་དག་ཏུ་འཕྱོ་བའི་དུས་སུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཤུགས་ཀྱི་དམིགས་ཀྱི་རྟེན་ལྟེན་དུ་རུམ་ཞིང་། རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཕྱང་གཅིག་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་འགྲོས་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་དགོངས་ནས། ཡོངས་འཛིན་འཛོལ་བཤེར་གྱི་འདོན་སྤེལ་ལས་གཞི་དེ་བཟང་བྱ་གསུམ་ལྷག་གི་རིང་ལ་འཆར་བཀོད་དང་ལག་བསྟར་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་རབ་དང་རིམ་པ་བརྒྱུད་མཐར། འཛམ་གླིང་གི་ཆ་འཕྲིན་གྱི་སྐར་ལ་གོམ་པ་དང་པོ་སྟོན་པ་སྟེ། 2016ལོའི་ཟླ8པའི་ཆོས22ཉིན་ནས་བཟུང་ཡོངས་འཛིན་བོད་ཡིག་འཛོལ་བཤེར་དངོས་སུ་འཛམ་གླིང་ལ་ཤར་གཏོང་བྱས། ད་གནས་ནི་www.yongzin.comཡིན།

ཟླ8པའི་ཆོས22ཉིན། མཆོ་སྟོ་ཁྱུ་སྤྲུལ་སྤྱིད་གཞུང་གིས་གཙོ་སྤྱོད་དང་མཆོ་སྟོ་ཁྱུ་སྤྲུལ་བོད་སྐད་ཡིག་བྱ་བའི་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་དང་མཆོ་སྟོ་ཁྱུ་སྤྲུལ་བོད་ཡིག་བརྒྱུད་འཕྲིན་ལག་ཆུལ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས། མཆོ་སྟོ་ཁྱུ་སྤྲུལ་ཡོངས་འཛིན་བོད་ཡིག་བརྒྱུད་འཕྲིན་ལག་ཆུལ་ཆད་ཡོད་ཀྱང་ཟིན་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱས་བྱས་པའི་ཡོངས་འཛིན་འཛོལ་བཤེར་མ་ལག་ཤར་གཏོང་མཛད་སྟོ་མཆོ་སྟོ་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྱུ་སྤྲུལ་ནས་བསྐྱུས།

མཛད་སྟོའི་སྟེང་ཞིང་ཆེན་སྤྱིད་གོས་ཀྱི་ཀླུ་ཞི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་དང་ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུའི་རྒྱུ་ཨུའམ་དིལ་སྟོག་སྤུ་ཡི་སྤུ་ཀྱང་ཀྱང་ཞིས་མིན། ཞིང་ཆེན་དམངས་འཐུས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཀླུ་རིན་གཞོན་པ་སྟག་འབུམ་ཐར། ཀླུ་མོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁབ་ལས་འཛིན་གཞོན་པ་ཟུར་པ་སྟོ་བཟང་ལྷན་གྱུབ་དོན་ཅེ། ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུའི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤུ་ཡི་རྒྱུ་ལས་སྤུ་ཀྱང་གཞོན་པ་ལའོ་སྟག་ཏུན། ཞིང་ཆེན་ཏང་ཨུའི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤུ་ཡི་སྤུ་ཀྱང་གཞོན་པ་འམ་ཞིང་ཆེན་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀླུ་རིན་མཁས་པ། ཞིང་ཆེན་རིག་གནས་གསར་འགྱུར་པར་སྤྲོན་ཐིན་གྱི་ཐིན་ཀྱང་ཀའོ་ཡུས་སྤྲོན་སོགས་

ཞུགས་ཡོད་ལ། ཆོགས་ཐོག་ཏུ་ད་དུང་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་བོད་རིག་པའི་སློབ་གླིང་གི་ཡོན་ཀྱང་ངམ་
སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། འབྲུམ་རམས་པའི་སློབ་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་ཐར་དང་། རྒྱབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་བོད་རིག་པའི་
སློབ་གླིང་གི་ཡོན་ཀྱང་པད་མ་དབང་ཆེན། མཆོ་སྟོན་དགེ་ཐོན་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་གཙོ་གཞིན་པའམ་མཆོ་སྟོན་དགེ་
ཐོན་སློབ་ཆེན་མི་རིགས་དགེ་འོས་སློབ་གླིང་གི་ཡོན་ཀྱང་རྒྱ་ཡེ་བཟློ། མཆོ་སྟོན་དགེ་ཐོན་སློབ་ཆེན་མི་རིགས་
དགེ་འོས་སློབ་གླིང་གི་རྩུའུ་ཅི་གཞིན་པའམ་ཡོན་ཀྱང་གཞིན་པ་ལྷགས་ཐར་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་ཆོགས་ཞུགས་གནང་
ཡོད།

ཡོངས་འཛིན་འཆོལ་བཤེར་ནི་བོད་ཡིག་གི་བྲ་ཐོག་ཆ་འཕྲིན་འཆོལ་བཤེར་གྱི་མ་ལག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། མཆོ་
སྟོ་ཁྱལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བྱ་བའི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་2013ལོ་ནས་ལས་གཞིའི་འགོ་བཙམས་པ་དང་། ད་ལྟ་
གསར་འགྱུར་དང་བྲ་དོན། པར་རིས། བརྟན་རིས། སྤྱད་བྱངས། རིག་མཛོད། ཡིག་ཚང་། དྲིས་ལན་བཅས་ལེ་ཆན་
ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྒྱུབ་ཡོད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་སྤང་གི་བོད་ཡིག་འཆོལ་བཤེར་ཆེས་ཐོག་མ་
དང་ཆེས་ཆེ་ཤོས་སུ་ཆགས་ཡོད། ཡོངས་འཛིན་འཆོལ་བཤེར་ལེགས་སྒྱུབ་བྱུང་བས་བོད་ཡིག་ཆ་འཕྲིན་ལག་ཆུལ་
གྱི་སྟོང་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཁ་བསྐྱངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བསྐྱར་སྐྱུན་དང་གསར་སྐྱུན་གྱི་ཐད་ལའང་
དགེ་མཚན་མི་དཔལ་པ་བཞག་ཡོད།

ཁྱལ་ཏང་ཨུའི་རྩུའུ་ཅི་གཞིན་པའམ། ཁྱལ་དཔོན་བསོད་ནམས་དོན་འབྲུབ་ཀྱིས་ཤིས་ཆོག་སྤུལ། ཁྱལ་སྐད་ཨུ་
གཞུང་སྒྱུབ་ཁང་གི་རྩུའུ་རིན་ཆེ་ལོས་འདས་ཟེན་པའི་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་འཛིན་སྒྲེལ་གྱི་
འགན་འཁུལ་མ་བསྐྱལ་སྒྲོས་ཕྱག་ཏུ་སྤངས་ཤིང་དཀའ་བ་སྟོང་ཕྱག་གདོང་གིས་བསུས་ནས་བོད་ཡིག་འཆོལ་བཤེར་མ་
ལག་ཅིག་ཀྱན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་མཛོད། ཡིན་ཡང་། ཡོངས་འཛིན་འཆོལ་བཤེར་འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་
ལས་མ་འདས་པར་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་འཆར་ལོངས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་བརྒྱུད་
དགོས་པས། མིག་སྒྲུའི་ཡོངས་འཛིན་འཆོལ་བཤེར་ནི་གསར་དུ་འབྲས་པའི་ལྷ་གུ་རི་བཞིན་མ་འོངས་པར་འཛམ་
གླིང་ཆ་འཕྲིན་གྱི་གཤིན་ས་རུ་ཆ་བ་ཚུགས་ཤིང་འདབ་བརྒྱ་ལྷག་པོར་གྲོལ་དགོས་ན། ད་རུང་ལོ་ལྔ་འཁོར་འགོས་
གྱི་ཞུགས་དཀྱིགས་གང་མང་མང་ཞིག་བརྒྱུད་དགོས་ལ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཉིང་བརྟུད་སྟོག་རྩུ་བརྒྱས་པའི་
ཡོངས་འཛིན་འཆོལ་བཤེར་ནི་མི་གཅིག་གམ་ཡང་ན་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཡིག་སྟོད་
བཞིན་པའི་བྲ་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་སྟེགས་སུ་ཞིག་ཡིན་གཤིས། ང་ཆོས་དོག་ཆ་གཅིག་
སྤེལ་དང་ཕྱར་བ་བྱ་འདེགས་སྟོས་ཡོངས་འཛིན་འཆོལ་བཤེར་མདུན་སྟོད་ཀྱི་ལམ་ཁ་རྗེ་ཡངས་དང་རྗེ་སྟོན་དུ་
གཏང་དགོས་ཟེར།

中国藏族网通讯 8 月 22 日，由省委常委宣传部长张西明，人大常委会副主任邓本太，省政协主席仁青加，中共海南藏族自治州委书记张文魁
共同启动确认，全球首个藏文搜索引擎“云藏”正式开通上线。该搜索引
擎将在满足全球藏文网民个性化检索需求的同时，还将推进藏文信息处理

研究成果的技术转化和应用，使藏文信息全方位融入互联网世界。

中共海南州委副书记海南州人民政府州长索南东智致辞据了解，“云藏”藏文搜索引擎系统平台建设项目是集搜索引擎藏文百科自动问答为一体的大型藏文门户系统工程。“云藏”系统平台建设始自2013年4月，由海南藏族自治州藏文信息技术研究中心负责，是青海省少数民族事业“十二五”规划中藏文信息化建设的重要组成部分。当日，由海南藏族自治州政府主办，海南州藏语文工作委员会海南州藏文信息技术研究中心海南州云藏藏文信息技术有限公司协办的云藏藏文搜索引擎开通仪式在共和县恰卜恰镇城北新区文化传媒中心演播大厅圆满举行。中国藏学研究中心原副总干事洛桑·灵智多杰，省委统战部常务省民宗委省文化厅省经信等有关部门领导以及工信部中国电子标准技术化研究院产业发展研究中心民族出版社北京大学中央民族大学西北民族大学西藏大学青海师范大学青海大学青海民族大学甘肃民族师范学院云藏建设项目合作方的相关领导和专家受邀出席开通仪式。

海南州藏语文工作委员会办公室主任才洛介绍云藏搜索研发历程

张西明邓本太仁青加和张文魁上台启动开通云藏搜索

116

海南州藏文信息技术研究中心工作人员为合作方代表敬献哈达 “云藏”搜索引擎开发负责人才洛介绍，作为全球首个藏文智能搜索引擎，随着平台功能的不断完善和升级，将对藏区舆论引导国内外涉藏舆情监测以及藏文信息安全提供可靠的参数和依据。“云藏”上线试运行期间已有超过34个国家和地区网民使用，点击量破1000余万次。目前，该搜索引擎一期二期建设工程均已完工，三期建设正在筹备中，主要建设内容包括框架语义知识库的完善，云藏浏览器词典输入法等藏文工具类软件的开发。

གནའ་བོའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་ཕྱེ་ཁག་ ཅིག་གི་གནས་བབ་སྒྲིང་བ།

- ༤༩ གཟིམ་འོག་སྤུལ་མིང་བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས།
- ༥༠ སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་བཟང་པོ།
- ༥༡ ཀན་ཡེ་ཤེས་སྒོ་བཟང་།
- ༥༢ དཔའ་རིས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
- ༥༣ ཀན་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ།
- ༥༤ བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན།

རྩ་སྒྲིབ་གཙོ་སྒྲིབ་པའི་མལ་གྲོ་དང་སྐྱེ་ཆེ་འཕན་པོ་བཅས་སྤྱོད་པའི་ བཀའ་གདམས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་ཤུལ་བྱུལ་བ།

གཟིམ་འོག་སྤྱུལ་མིང་བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས།

དང་པོ། བཀའ་གདམས་པའི་གནས་བྱུལ་བ། རྩ་སྒྲིབ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱུད་ཤོད་དང་། མལ་གྲོ་རྒྱ་མ། སྐྱེ་ཆེ། འཕན་པོ་བཅས་བརྒྱུད་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་ཤུལ་རབ་རིབ་ཅམ་གཤམ་གསལ་ལྟར། ༼ལྟན་གྱུབ་རྫོང་གི་ཁྱུངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོན་པ་གཤམ་གསལ་ལ། ༽འབཀའ་གདམས་མ་དགོན་རྩ་སྒྲིབ་དགོན། རྩལ་བ་འབྲོམ་གྱིས་༡༠༥༤ལོར་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་ལོ་ངོ་དབྱ་བརྒྱ་ཅུ་ཅམ་ནང་དར་རྒྱུ་སྒྲུ་ཆོགས་རྒྱུད་དེ་ད་ལྟ་བུ་འདུན་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་དང་འཆད་ཉན་མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་དང་རིག་གནས་འཛིན་སྤྱོད་བཅས་ཡོད་དོ།

འཛུང་ཤོད་ངོ་གདན་དགོན། ལྷེ་བ་འོད་འཛོལ་སྤྱུལ་ཞུས་ཏེ་རྩལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་པའི་ཕྱག་བཏབ་པར་དང་།

ད་ལྟ་བུ་འདུན་བརྒྱུད་ཅམ་ཡོད། འཛུང་ཤོད་ཀ་མ་དགོན། དགོན་པ་བའི་སློབ་མ་ཀ་མ་བཤེས་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས་བཏབ། ད་ལྟ་བུ་འདུན་བདུན་ཅམ་བཞུགས། ༤འབེན་རྩ་དགོན། དགེ་བཤེས་འབེན་གྲུང་རྩལ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ཕྱིས་སུ་རྩེའི་དངོས་སློབ་བྱང་སེམས་རྩ་སྒྲིབ་བ་རྩལ་མཆན་གྲགས་བཟང་གིས་ཉམས་གསོ་གནང་། ད་ལྟ་བུ་འདུན་བརྒྱུད་ཅམ་ཡོད། ༼མལ་གྲོ་གྲུང་དཀར་རྫོང་གི་ཁྱུངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོན་པ་གཤམ་གསལ་ལ། ༽ ༥སྤྱུལ་ཕུ་དགོན། མཆད་ཁའི་དངོས་སློབ་སེ་སྤྱུལ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་མཆན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ད་ལྟ་བུ་འདུན་སུམ་ཅུ་ཅམ་བཞུགས། ༦གེ་ལ་འོག་དབྱེ་བོ་དགོན་གསར་རྩིང་གཉིས། རྩིང་པ་ནི་བཀའ་གདམས་དགེ་བཤེས་དབྱེ་བོ་བས་ཕྱག་བཏབ་པར་རེད་ཟེར། གསར་བ་ནི་རྩེའི་སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཤུག་རིན་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། སྟོན་རིག་གསར་གོང་རྒྱུད་སྟོན་ནས་དོ་དམ་བྱས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། ༼ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཅམ་འདུག མཐམར་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱུངས་ཁའི་དགོན་པ་དང་། མཆོད་ཁང་འོག་དགོན། འདི་ནི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་བྱ་ལུལ་གྱི་སྤྲེལ་སྤྱོད་ལས་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་མཆོད་གནས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། མཆོད་ཁང་འོག་འདི་ལ་ཀ་བ་བཙུ་བྱུག་བཙུགས་ཏེ་བཀའ་གདམས་ཐིག་ལེ་བཙུ་བྱུག་མཆོན་བྱེད་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་དུང་ཀ་བ་འདི་དག་གི་ཐོག་སྟོན་གྱི་ཀ་བ་བཙུགས་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་སོ་སོའི་མཆན་ད་ལྟ་འཇམ་རྒྱུ་འདུག རྩ་སྒྲིབ་གི་བསྟན་སྤྱང་མགོན་དམར་

[illegible]

ཆེན་ཤར་བ་འབྱམ་པ་དང་གང་ཤར་དག་སྤང་དགོན་ཡང་ཁྱུ་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པར་དགེ་བཤེས་ཤ་ར་བ་ཡོན་
 ཏན་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ། བཙུན་དགོན། ༡༥ཉེའུ་ཟུར་དགོན། དགེ་བཤེས་ཉེའུ་ཟུར་བ་ཡེ་ཤེས་འབར་གྱིས་ཕྱག་
 བཏབ། ད་ལྟ་སྤྱོད་བ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས། ༡༦སྤྱོད་རིན་ཆེན་བྲག་རྒྱལ་བ་འབྲོམ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ད་ལྟ་སྤྱོད་བ་
 བཞི་ཙམ་ཡོད་ཟེར། ༡༧པོ་རྟོ་དགོན། བཙུན་དགོན། བྲག་རྒྱལ་དགོན། ད་ལྟ་དགོན་གཉེར་གཅིག་ལས་མི་འདུག་འདི་
 གཉིས་ཀ་དགེ་བཤེས་པོ་རྟོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པ་བཅས་ད་མེད་ས་མལ་གྱོ་དང་ལྷན་སྐྱབ་རྒྱུ་དང་གཉིས་
 ལྷངས་གཏོགས་ཀྱི་བཀའ་གདམས་གནས་སྤྱལ་བ་རྒྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ། བཀའ་གདམས་པའི་གནས་ཤུལ་སྤྱལ་བ་ལས། ༡༨སྤྱོད་གི་བཙམ་ལག་སོར་དགོན། རྒྱ་ཆོ་ལོ་རྩ་
 བའི་དངོས་སྒོ་བ་རོང་པ་ལག་སོར་བས་ཕྱག་བཏབ། ༡༩པོ་མདོའི་འོད་འཛིན་དགོན། ཤ་ར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་ཀྱི་བཀའ་
 བབས་ཀྱི་སྒོ་བ་མའི་ཡ་གྲུལ་གཞུང་བཤད་ཀྱི་བཀའ་བབས་སྟབས་ཀ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བཏབ། ༢༠སྤྱོད་དགེ་གོང་
 དགོན། སྟབས་ཀ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བཏབ། ༢༡ར་གྱི་སྟབས་ཀ་དགོན། སྟབས་ཀ་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བཏབ། ༢༢སྤྱོད་
 རན་ཙམ་དགོན་རྟོ་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱམས་པའི་སྤྱོད་ཟེར། མཆད་ཁའི་སྒོ་བ་མ་རྣལ་འབྱོར་བྱང་ཡེས་ཕྱག་བཏབ། ༢༣ཕྱག་
 རུམ་དགོན། ལྷན་སྐྱབ་ལྷོ་མའི་འབར་དང་ཁོང་གི་སྒོ་བ་མ་རྣལ་འབྱོར་བྱང་ཡེས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཆོན་འབྲུག་འབར་གྱི་བཞུགས་གནས་དང་
 དེར་ཡོད་པའི་ལྷན་སྐྱབ་ལྷོ་མའི་གདུང་རྟོ་དང་ད་དུང་ཤེར་མའི་ནང་གི་ལྷན་སྐྱབ་ལྷོ་མའི་གདུང་རྟོ་བཅས་ཀྱི་ད་ལྟ་འང་ཉམས་
 ཆགས་སུ་གནས་ཡོད། ༢༤མལ་གྱོ་རྒྱལ་བཟང་དགོན། བྱ་ཡུལ་སྒོ་བ་མ་ཆེན་པོ་བཟང་གྱི་ཡ་གྲུལ་སྤྱོད་ལྷན་གིས་ཕྱག་
 བཏབ་པའོ། ༢༥ཕུ་རྒྱུང་རི་ཁོང་། ཕུ་རྒྱུང་བ་གཞོན་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། ༢༦ཁྲ་ཕུ་དགོན་ཤུལ་སྟབས་ཀ་བ་
 ཆེན་པོས་ཕྱག་བཏབ་པའི་སྤྱོད་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཁྲ་ཕུ་འདུལ་འཛིན་གྱི་སྤང་། ༢༧པོ་ས་དགོན། མཆད་ཁའི་དངོས་སྒོ་བ་
 བྱང་རྒྱལ་ཕྱགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་རྣལ་འབྱོར་བྱང་སེང་གིས་ཕྱག་བཏབ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་འགན་འཛིན་
 དགེ་བཤེས་ཡར་རྒྱས་མཆོག་གིས་ཕྱགས་རེ་མ་སྤོང་ཙམ་གཟིམ་འོག་སྤྱལ་མིང་བསྟན་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་རིབ་
 ཙམ་རྩ་སྤྱོད་དང་རྒྱུང་ཤོད་འཕན་པོ་བཅས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གནས་དང་གནས་ཤུལ་དག་གི་མཆོན་
 ཙམ་ཁྱེས་བ་རྒྱུ་ལོ། །

དབལ་ཤུལ་གསེར་རྟ་སེ་ར་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས།

སློམ་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་བཟང་པོ།

122

མགོ་ལོག་དབལ་ཤུལ་གསེར་རྟ་སེ་ར་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས། དགོན་འདི་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པ་པོ་
ལྷོ་ཡུལ་གྱི་མདོ་ཁམས་སྤང་དུ་ཀམ་ཆགས་མེད་དངོས། སློམ་བཙོན་སྤྲུང་པའི་ནལ་འབྱེད་སློབ་བཟང་ཞེས།

སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་མཐོལ་པ་དང་མཆོད་པ། སེ་ར་འདྲིན་མར་དབེན་པའི་གནས་གཞི་འཛུགས། །
ཞེས་སོགས་གྲུབ་བརྟེན་དུ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་ཀམ་ཆགས་མེད་ཀྱི་ཡང་གིད་ཨ་པོའི་སླ་མ་སློབ་བཟང་
འོད་ཟེར་ཆང་རབ་ཉེ་ཆུ་བྱིའི་ལོར་དབལ་ཤུལ་གསེར་མར་གྱི་སྤྲོད་ས་སུ་ཡབ་འབུམ་སྐྱབས་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་
སློན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས། ལུ་པོ་སླ་མ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མདུན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་སྐྱུང་བ་ཆགས་མེད་དུ་
མཐུན། སྟོ་ཆང་སླ་མ་སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་མདུན་ནས་ཀྱན་རིག་གི་དབང་སོགས་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན།
དབལ་ཡུལ་དུ་གྲ་སར་བྱོན་ཏེ་ནམ་འདེན་ཀམ་དོན་དམ་སླ་མར་བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་
ནས་རྗེ་མེས་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་ས་ཐོབ། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཁྲི་ཆེན་སློབ་བཟང་བསྟན་པའི་མདུན་དུ་བསྟེན་རྟོགས་
ཀྱི་སློམ་པ་བཞེས། རྗེ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་དམ་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་
གཤེགས། རང་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོག་དང་པོ་འབུམ་ཤུལ་སླ་མ་བསོད་ནམས། འདིགས་དགའི་སྐྱེ་
ཐོག་དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སློབ་ཐོས། སང་སང་སླ་མ་པད་མ་སྦྱིན་པ། སྐབས་སྐབས་པ། རོག་ཟའི་སླ་མ་དབལ་ཤུལ་གསེར་དང་།
འགྲོ་བཟང་། སླ་མ་རྩེད་མདའ་ཆང་། ཉིང་འདྲིན་སོགས་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་རྟམས་དང་། ཨ་པོ་གོ་བྱུར་དང་། རོག་
ཟ། ལ་ཤུལ། སང་སང་སོགས་ཡུལ་སྡེ་ཤོག་གསུམ་གྱིས་མཆོད་གནས་དགོན་སྡེ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་བཏབ།
དེའི་སྐབས་ན་ལ་ཤུལ་དཔོན་པོ་རྒྱ་གར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྟེ་སྤང་སེ་ར་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་དགོན་ས་ཤུལ་ནས་སྦྱིན་

བདག་མཛད་པར་ཁས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་རབ་འདོད་ས་པག1779 ལོར་ཕྱག་འདེབས་མཛད། མཛེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པའི་རང་རྣམ་ལས་ཀྱང་། དང་བོ་སྒོ་བཟང་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བའི། སྐུ་བ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་བྱེད་པོ་ཞིག ། གནས་གཞི་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐུགས་སྒྲོན་གྱི། ཆོས་མཐུན་ཤོགས་འགའ་བསྐྱུས་ནས་བཞུགས་ཞེས་ཐོས། ། ཞེས་བ་ལྟར་རོ། ཁེ་ར་ཡང་སྐུ་ཕྱེད་དང་བོ་མཛེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆ་རི་ཁྲོད་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་། འབུམ་ཤུལ་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་བྱས་སྐུ་ཕྱེད་གཉིས་པ་འཛིགས་དགའ། ཉིང་འཛིན། མཛེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཕྱེད་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་དགོན་པ་བསྐྱུངས་ཀྱང་འཆད་ཉན་དང་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སོགས་ཆེར་མ་བྱུང་། འཛིགས་དགའ་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་དཔལ་གྱི་རྩི་རྩེ་སོག་པོ་ར་སག་སྟོབས་རྒྱལ་གྱི་སྐས་སུ1877ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། རྒྱུ་དུའི་དུས་ནས་དགེ་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་བྱས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཅུ་ནས་རང་དགོན་དུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དགེ་ལྡན་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོལ་རིམ་གྱིས་བཙུགས་པ་ལ། དུག་དོག་ཅན་འགས་བྱུང་མཐའི་ཆགས་སྤང་གིས་ཕྱང་དཀྱུགས་སྒྲ་ཆོགས་བྱས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ཐོག་བསམ་སྒྲུབ་རྩལ་པའི་བན་ཆན་ཀྱན་མིང་བས་དུག་དངས་ཏེ་སྐུ་བཀོངས། འབུམ་ཤུལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱེད་བཞི་བ་དབལ་ཤུལ་ལྟ་སྐས་བསོད་ཆན་སྐུ་ཕྱེད1869ལོར་ཡབ་དབལ་ཤུལ་གསེར་ཐར་གྱི་དཔོན་པོ་བསོད་ནམས་རྩི་རྩེ་སྐས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། རིན་ཕྱེད་སྐུ་ཕྱེད་གཉིས་པས་ངོས་འཛིན་བྱས། རྩིགས་ཆེན་དགོན་ནས་ལོ་གསུམ་དུ་གྲ་སར་བཞུགས། སྒྲ་མ་གཏེར་སྟོན་ཆང་སོགས་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསྟེན། རིན་ཕྱེད་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པ་རྩི་བཙུན་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ངོས་འཛིན་གནང་། རྩི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཏེར་སྟོན་བདུད་འཛོམས། དབལ་ཤུལ་དཔོན་སྒྲ། ཁོང་རྣམས་གྱིས་ལུང་བསྟན་ལྟར། བཤད་སྐུ་བ་གྱི་གཞི་འཛུགས་ཆེད་རྩི་བཙུན་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གྲ་སར་མངགས། 1898ལོར་སྟེ་ལུང་ཆོས་ཁྲིའི་ལ་ཁར་དགོན་པ་གནས་སྒྲོར་བྱས། རིན་ཕྱེད་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པ་རྩི་བཙུན་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་ཆེས་རྩི་ཏེ1882ལོར་སྐུ་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བར་དུ་གཏེར་སྟོན་བདུད་འཛོམས་ཆང་དང་། རྩི་བྱུང་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་སོགས་བསྟེན་ནས་སྐུ་འཇུག་རྒྱུ་མའི་གཞུང་ལུགས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གཞུང་དང་རིག་གནས་མང་པོར་སྐྱུངས། དེ་ནས་བདུད་འཛོམས་ཆང་དང་རྩི་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཡབ་སྐས་གཉིས་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་དུ། “ཁྱོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་དང་བྱང་སེམས་སྒྲ་འོད་གཞོན་ནུའི་སྐྱེ་མཐའ་ཞིག་གིས་རྩི་སྐུ་འཛིན། སོག་སེར་པོའི་དབུ་སྒྲར་འཇུག། བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཙུར་རྒྱས་”ཞེས་ལུང་བསྟན་དང་བསྐུལ་བྱ་གནང་བྱེད། ཉེར་གཉིས་ལོར་རྩི་ཆ་དུ་ཕེབས། རྩི་ཞུ་དམར་པརྩི་ཏེ་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་རུལ་སྐྱེ་བོར་སྤངས། གཞན་ཁ་སྤང་བ་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། ཏོར་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་རིའི་སྒོ་བཟང་རབ་གསལ། དམུ་དགེ་ཐུབ་བསྟན་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་པོད་ལྡན་མཚོན་མདོ་སྐགས་རིག་གནས་མང་པོ་ལ་མཁས་པར་སྐྱུངས། རྩི་པ་རྩིགས་རྩི་རྩི་ཆའི་མཁན་ཁྲིར་བཞུགས། དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་མང་པོས་གདན་འདྲན་བྱས། ལམ་ཁྲིད་སོགས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གནང་། དེའི་སྟོན་ནས་ཞུ་དམར་ཆང་གིས་བཀའ་གནང་ལྟར་རིབ་གོང་སྤར་ཐོགས་སྟོང་དང་ཀ་ཞལ་སྤར་ཐོགས་བདུན་བརྒྱས་ཀྱང་གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མར་བཀྱར། རང་ཡུལ་གྱི་དབལ་ཤུལ་བསོད་ཆན་རིན་པོ་ཆེས་

ལྷུ་ར་པར་རང་དགོན་དུ་འབྱོན་དགོས་པར་བཀའ་གསུང་དང་། དགོན་པའི་ཆོས་སྦྱོང་ལུལ་ལྷ་ཆམས་བསུ་མར་
 མངགས་པས་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་རྒྱུན་དགྲང་ལོ་ཞི་བཞི་ཤིང་སྤངས་1925ལོར་རང་ལུལ་དུ་ཕྱག་ལེབས་གནང་།
 དེ་དུས་ལྷ་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་ན་ཆོད་ཆས་སོང་། ཁྱིད་སྟོན་ཆད་གནང་འཆམས་མ་འདྲིར་པར་ཐོན་
 བྱུང་བ་བཟང་། སྟོན་དགོན་རྒྱུད་གསར་འདེབས་ཀྱི་མགོ་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལྷ་མ་དེས་བཟུང་བ་ཡིན། བདག་གིས་ཀྱང་
 དགོན་གནས་གསར་སྟོར་བྱས་པ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་། ད་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོ་དགག་དབྱར་གསུམ་གསར་འདྲེགས་
 དང་། བཤད་སྐབ་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཡང་དག་ཅིག་ངེས་པར་འདྲེགས་དགོས། ཞེས་གསུངས་ནས་དགོན་པའི་བསྟན་པ་
 འདྲིན་སྦྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཀྱི་འགན་ཡོངས་རྫོགས་ཁོང་ལ་གཏད། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་བཙུན་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་
 གིས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བའི་འགན་ཁུར་བཞེས་ཏེ། ཐོག་མར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐུ་སྐུན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན། སྟོ་
 བཟང་དཔལ་ཡོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ། ཨ་པོའི་གྲུབ་ལོ། འདྲིགས་དགའ་སྐྱ་སྤེང་བཞི་བ་ཆོས་ཉིད་དོན་རྟོགས།
 དཀྱིལ་མགོའི་སངས་སྟོ། མཁྱེན་སྐུལ་སོགས་སྟོ་གྲུ་མང་ལ་དག་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གནང་ནས་འདུལ་བ་གཞི་
 གསུམ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་བཙུགས། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དང་། མཚོ་རྒྱུ་མཚོ་མཆོན། འདུལ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ། འདུལ་
 སྟོམ། འདུལ་འདྲིན་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ། གནམ་རྩེད་ལྗོངས། གཡོན་རུ་བསྐྱབ་བྱ། ཆོ་གཅིག་ཉམས་ལེན། ཆོས་རྗེའི་སྤྱི་
 བརྟན་དང་དུས་ཆོགས། འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་མོ། བསེ་བསུས་གྲ། རུ་བསུས། རིགས་ལམ་འཕྲུལ་ལྷ། བྲག་
 དཀར་བསུས་གྲ། ཁྱིད་སྐྱ་ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ། རྟགས་རིགས་མཐའ་དཔྱོད། རྟགས་རིགས་རང་ལུགས། སྟོ་རིག་
 མཐའ་དཔྱོད། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་རྒྱུ་ཆེན། གྲུབ་མཐའ་རིན་སྤེང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ། ས་ལམ།
 དོན་བདུན་ཅུའི་མཐའ་དཔྱོད། པར་ཕྱིན་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་རྒྱན།
 ཀུན་མཁྱེན་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད། དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད། རྟོན་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད། ཀུན་གཞིའི་
 མཐའ་དཔྱོད། ཅང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ། ཅང་ངེས་མཐའ་དཔྱོད། ཅང་ངེས་མཆོན་དང་དཀར་འགྲེལ། བསམ་
 གཟུགས་ཆེན་མོ་དང་ལེགས་བཤད་བྱམ་བཟང་། རྒྱུད་སྟོ་ཐོགས་འགྲེལ་དང་དར་རྒྱུ་ དབྱས་མཐའ་རྒྱ་ནག་པའི་
 རྒྱུ་དང་དབྱིག་གཉེན་རྒྱུ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དབྱིག་གཉེན་རྒྱུ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་རྒྱལ་མཁན་ཀྱི་མཆོན་དང་།
 རྟགས། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་རྟགས་ཏེ་དབལ་མང་བའི་རྒྱུ་འདི་སྟེང་ནས་བྲིད། མི་པམ་དབུ་མ་རྒྱན་རྒྱུ་ངེས་ཤེས་
 སྟོན་མེ། དབུ་མ་འདུག་པ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ། འདུག་རྒྱུ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྩ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན། དབུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས། མདོ་རྩ་བ། འགྲེལ་བ་མཆིམས་མདོད། མདོ་ད་སྟོམ། བྲུབ་མཐའ། མདོ་མཐའ་
 དཔྱོད། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ལམ་རིམ་འབྲིང་བོ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། བདེ་ལམ། ཞུ་དམར་ལམ་རིམ། ལྷུ་ར་ལམ་
 དམར་བྲིད། སྟོད་འདུག་རྩ་བ། སྟོད་འདུག་དར་རྒྱུ་ཀུན་བཟང་སྟོ་མའི་ཞལ་ལུང་། ལམ་རིམ་ཐར་རྒྱན། བེའུ་བྱམ་
 སྟོན་མོ་རྩ་འགྲེལ། དཔེ་ཆོས་རྩ་འགྲེལ། སྟོ་མཆོད་དང་ཕྱག་ཆེན་རྟགས་བྲིད་སོགས་ལམ་རིམ་སྟོ་སྟོང་གི་སྟོར་མང་པོ་
 དང་། ཨ་ཀྲུ་ཡོངས་འདྲིན་ཀྱི་སྟེགས་ཀྱི་ས་ལམ། སྟེགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན། སྟེགས་རིམ་ཆེན་མོ། རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན། གསར་
 བདེ་འདྲིགས་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་རྣམ་བཞག་སྟོ་མ་ལྷ་བཙུ་བའི་རྒྱུ་སོགས། ཡེ་ཤེས་སྟོ་མ།
 ཆོས་དབྱིངས་མདོད། ཡིད་བཞིན་མདོད། རྫོགས་ཆེན་མན་དག་ལྷ་སྤེང་། སྤང་སྤྱང་། བྲིད་ཡིག་སངས་རྒ

འཆང་། གཙོད་ཀྱི་སྒོར། སྒྲན་ཀྱི་རྒྱུད་བཞི། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་རྟགས་དག་གསུམ། སྒྲན་འབྲེལ་དབྱངས་ཅན་དཀྱུས་སྒྱ།
 བོད་མཁས་དཔླེའི་དགོངས་རྒྱུ། དབྱངས་ཅན་སྒྲིག་ཀྱི་ལྷ་བ་ས་བཟང་གི་རྒྱུ། ཅན་བ། རྩེབ་སྒྲོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 གནས་ཚུ་འབྲེལ། ཅིས་དཀར་ནག་ཡིག་གཟུགས། ལ་མུ་དང་མུ་འབྲི་ཚུ་ལ། སྒྲིག་ཟུགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་
 ཚ་སྒྲོ་ཆོགས་སོགས་བཟང་བྱ་ཉེར་ལྷའི་རིང་རྒྱས་པར་ཞིབ་བྲིད་གནང་། དགོན་པའི་འདོན་ལྟ་དབྱངས་དང་། བཅའ་
 ཀ་ཕྱག་ལེན། ཏུས་མཆོད། རྒྱུན་འདོན་ཆོས་སྒྲོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དཔེ་འདྲིན། སྒྲོར་བསྐྱུ་ཆོས་ལྷའི་ཚོད་པ། བཙེ་
 བཞག་རིགས་ལུང་གི་རྒྱགས་སོགས་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱག་བཞེས་རི་བཞིན་གནང་བར་མ་ཟད། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་
 ཁོང་དང་། དབལ་ཤུལ་གསེར་རྟའི་དཔོན་པོ་ལྟ་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་ལོར་བྱ། སྤལ་བཟང་མགོན། བསོད་ནམས་སྒྲན་
 གཤམ། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་འདྲིན་སྤལ་སྒྲིབ་བསོད་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཡང་སྤལ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོ། སྤལ་སྒྲིབ་
 ཆོས་ཉིད་དོན་རྟོགས། མཁུན་སྤལ་བཅས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གིས་སྤར་མེད་པའི་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་སྒྲིགས་བམ་ཞལ་
 ཕྱིས་པ་ལྟ་བུའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་མཛད། ཐོས་བསམ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་སྤར་ལས་དར་ཞིང་
 རྒྱས། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འདྲེམས་པའི་སྒྲིས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་གང་བོར་བསྐྱན་འགོ་
 འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཏུས་འདའ་བར་མཛད་ནས། སྒྲིབ་ལ་སོགས་ལ་མ་འདྲེམས་པར་མཐའ་འཁོབ་འདྲིར་ཡང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་ཡང་སྤྲིང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བའི་རང་ལུགས་དེ་མ་མེད་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད།
 དེ་ནས་རྩེ་ཉིད་དགྲུང་གངས་རེ་བརྒྱད་ལོར་སྒྲིབ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཁར་སེར་དགོན་གྱི་བསྐྱན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིབ་ས་
 རྩེ་སེར་ཡང་སྤལ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ལ་གཏད། དགེ་བཤེས་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན། སྤལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཉིད་དོན་རྟོགས། མཁན་པོ་བྱབ་སྒོ་སོགས་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མང་དུ་གནང་ནས་
 མདོར་ན་བསྐྱན་པ་འདྲིན་སྒྲོང་སྤལ་གསུམ་སོགས་ང་རང་ལྟར་གྱིས་ཞེས་ཞལ་ཆེམས་བསྐྱུལ་ནས་ས་སྤངས་1949
 ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམས། དེ་ནས་བཟུང་དགེ་བཤེས་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱན་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་སོགས་གདན་རབས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཁན་ཁྲི་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བཤད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱག་བཞེས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས། གདན་རབས་བཅུ་གསུམ་པར་སྤྱི་བྱང་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་གྱི་རྩོམ་མས་པ་དགེ་
 བཤེས་སྒོ་བཟང་སངས་རྒྱས། སྤལ་སྒྲིབ་ཆོས་ཉིད་དོན་རྟོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ལ་སོགས་ལ་མ་འདྲེམས་པར་གདན་འདྲེན་
 ལྷུས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷའི་འཆད་ཉན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཏུས་རབས་འཕོ་འཁྱར་གྱི་དབང་གིས་
 བོད་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྤེ་གཞན་དག་དང་འབྲུ་བར་བེད་འཇུག་གོད་ཆག་འོག་ནས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་སྒྲོང་རལ་དུ་
 བྱུར། སྐབས་རྩེ་སེར་ཡང་སྤལ་མཆོག་ནི་1925ལོར་སྒྲིབ་འཁྱུངས་ཤིང་བསོད་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མས་
 རི་ཁྲོད་སྤྲོ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཤིང་གསུམ་པར་ཐུགས་ཐག་བཅད། རྒྱུང་དུའི་ཏུས་ནས་རྩེ་བཙུན་འོད་ཟེར་རྒྱ་
 མཆོའི་སྒྲིབ་འདུན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། བསྐྱབ་གསུམ་ལ་གཅིས་སྤྲུལ་དང་སྒྲོབ་གཉེར་ལ་ཏུར་བཙོན་ཆེ་བར་མ་ཟད།
 བྱབ་པའི་རྟགས་མཆོན་ཀྱང་གང་མང་མཆིས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་སྟེང་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
 སྤངས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་དུ་ཆོས་ལྷགས་གནང་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷའི་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱས། 1948ལོར་རང་
 དགོན་དུ་ཐེབས་ཏེ། རྩེ་བཙུན་འོད་ཟེར་རྒྱ་མཆོའི་ཞབས་རུལ་སྒྱི་བོར་སྤངས་ཏེ། བསྐྱན་རྫོགས་ཀྱི་སྤེམ་པ་ལྷུས།

2015ལོར་《མདོ་ཁམས་ལྷ་འགྲུར་དཔལ་ལེན་ཐེག་མཆོག་དར་རྒྱས་གྲིང་ཤི་ལོ་རྒྱས་ཆ་ཙམ་》ཟེར་བ་ལོགས་

སུ་དགོན་འདི་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་སྟོན་བྱོན་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བསམ་བཞིན་དུ་ནག་སུབ་བཏང་ནས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་མིང་དང་གོ་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩུན་བཟོ་འབའ་ཞིག་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལོ་རྒྱུས་འདི་ནི་
 རྩོགས་ལྷུང་དང་རང་བཟོས་མ་བསྐྱེད་པར་སྟོན་ཀྱི་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་རྙིང་ནམས་དང་། སེ་ར་ཡང་སྤྱལ་སྤྱུ་འཆོ་
 བཞུགས་སྐྱབས་བསྐྱེགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་ལྟན་མིག་གི་བདུད་ཅི། སེ་ར་ཡང་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ནམ་ཐར། གསེར་རྟའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱན་པན་ཉི་མའི་སྣང་བ། ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་དང་། སྟོན་
 བྱོན་མཁས་པ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན། རྩ་ཐག་རིང་བའི་ཆུན་རབས་གཟུར་གནས་མང་པོའི་དག་རྒྱུན་ནམས་ལ་ཁྱད་ས་
 གཏུགས་ནས་དབྱེད་བསྐྱར་དང་ཞིབ་འཇུག་གང་མང་བྱས་ནས་བྲིས་པའི་དབལ་ཤུལ་གསེར་རྟའི་སེར་དགོན་གདན་
 རབས་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བ་ཡིན།

བོད་ཡུལ་གར་མཐའི་ཕྱ་ལེ་ས་ཆའི་དགོན་ཆེན་གསུམ་གྱི་ རྩོམ་མཛོད་བསྟུན།

ཀན་ལེ་ཤེས་སྒྲོ་བཟང་།

དང་གི་ཕྱ་ལེ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ཕྱ་ལེ་གྲུ་དག་ལག་ནི་མདོ་དབྱས་མཐོ་
སྒང་གར་མཐའི་ཕྱ་ལེ་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྲུ་འདིར་དགོན་ཆེན་གསུམ་དང་དགོན་
ལག་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་ཐོང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཁྲོད་དགོན་སྡེ་འདི་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་ཡང་
འཇུག་བྱུང་བ་མ་ཟད། དགོན་པའི་གནས་བབ་ལ་ཡང་འཇུག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པས། འདིར་དགོན་
སྡེ་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་སྒྲིལ་རྒྱལ་ཅམ་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ། ཕྱ་ལེའི་དགོན་ཆེན་གསུམ། ཕྱ་ལེའི་དགོན་ཆེན་གསུམ་
ནི་ལྷ་སྟེང་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། ཁེ་འོང་བདེ་བ་ཅན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། ཕྱ་ལེ་དགའ་ལྡན་བཤད་
སྟུང་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་གསུམ་ཡིན། ༡ ལྷ་སྟེང་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། སྤྱི་ལོ་༡༥༥༠ལོར་རྒྱལ་
དབང་སྐྱེས་ཕྱོད་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་ལི་ཐང་ཐུབ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་གསར་འདེབས་མངོན་སྟོན་སྟུང་། ཕྱ་
ལེ་ས་ཆའི་ཡུལ་མི་འགས་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་རྒྱུའི་རེ་སྒྲོན་ཞུས་པ་བཞིན། སྤྱི་ལོ་༡༥༤༩ ལོར་རྒྱལ་དབང་
སྐྱེས་ཕྱོད་གསུམ་པས་མངགས་པའི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་ལྷ་བ་ ཡང་སྤེལ་དུ་དོས་འདྲིན་པའི་ཆབ་མདོ་བ་ཆོས་རྒྱུ་
སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ཡིས་ལྷ་སྟེང་དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ནས་ཕྱ་ལེ་ས་ཆའི་དགེ་ལུགས་
པའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱུ་ལྡན་སྤྱིང་། སྤྱི་ལོ་༡༧༩༡ལོར་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ལགས་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་
འོག་ལྷ་ཡོད་ཀྱི་ཆང་གཞིའི་སྟེང་དོ་ཁང་སོགས་འཇུགས་སྟུན་ཐད་ཐོག་མར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད། དགོན་པ་འདིའི་
གནས་ཡུལ་ནི་ད་ལྟའི་ཕྱ་ལེ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་རྒྱུ་ལྡན་ཆ་རོང་གྲོང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་དོ་རྒྱུ་གནས་རིའི་རི་སྒོད་
དུ་ཡོད། དགོན་པའི་རྒྱུང་མ་ལ་གཙོ་བོ་དཔལ་དོ་རྒྱུ་འདིགས་བྱེད། མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ། རམ་ཐོས་སྟུང་། དམ་ཆེན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་སོགས་ཡོད། ༢ ཁེ་འོང་བདེ་བ་ཅན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། ཆོས་རྒྱུ་སངས་
རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་སྟོབ་མ་སྐྱེས་ཡུལ་ཨ་མདོ་ཙོང་ཁའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་གནས་བཟན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་
པོས་སྤྱི་ལོ་༡༦༩༠ལོར་སྤྱི་མཐུན་བཀོད་ལྷ་ཁེ་འོང་བདེ་བ་ཅན་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་བཏབས། དུས་
རབས་སྔོན་མའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོན་ཡོད་དོ་མེད་པར་བཟོས་རྒྱུ་། སྤྱི་ལོ་༡༧༩༡ལོར་དང་ལྡན་མང་

ཆོག་གི་རེ་བ་ཞུས་མཐར་བསྐྱར་གསོ་བྱས། ༡༠༠༤ལོར་དགོན་པའི་འདུགས་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱེད་དེ། ༡༠༠༧ལོར་ཡོངས་
 འགྲུབ་བྱས། དགོན་པ་འདི་ནི་ཕ་ལེ་རྫོང་ཐོག་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་༡༠མཆིམས་ཀྱི་རི་མགོར་ཡོད། དགོན་པའི་
 སྤང་མ་ལ་གཙོ་བོར་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། རྣམ་ཐོས་སྤྱན་དམ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། གནས་
 རྩུང་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཡོད། ༡ ཕ་ལེ་དགའ་ལྷན་བཤད་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་། གནས་
 བརྟན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་བོས་ས་དེའི་འབར་ཆང་ཞེས་པའི་ཁྲིམ་རྒྱུད་ཀྱི་བྲིས་པ་ཞིག་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མཆོའི་
 ཡང་སྤྱིད་དུ་རོས་བཟུང་བས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་བཟང་བོར་འབོད། སྤྱི་མ་
 འཇམ་དབྱངས་བཟང་བོས་སྤྱི་རྗེས་སུ་དབུས་གཙང་དུ་སྤོབ་གཉེར་དབྱིས་བྱིན་པ་གནངས་རྗེས། གོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་
 བོ་དང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བཀོད་མ་ལྟོག་པར་བྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པར་ཁོ་རང་གི་སྐུ་རྩུང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་བཟང་བོ་དང་ལྷན་དུ་༡༦༥༤ལོར་ཕ་ལེ་དགའ་ལྷན་བཤད་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་བཞེངས་
 ཤིང་། སྤྱི་ལོ་༡༧༥༤ལོའི་བར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱིན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ཆུ་ཁྲོན་ལ་སྤུ་༡༠༠ལྷག་ལ་འཕེལ། རིག་གསར་སྐབས་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་རྗེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོག ༡༧༩༡ལོར་དགོན་པ་འདི་ཉིད་བོད་
 བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཉམས་གསོའི་ལས་འགུལ་དུ་བཞག་ནས་སྤར་གསོ་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ད་ལྟ་ཕ་ལེ་སྐྱབས་མགོན་
 སྐྱེ་ཐེང་བརྩ་བའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་དགོན་པའི་འདུགས་སྐྱབ་ཀྱི་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། འཆད་ཉན་ཀྱི་སྒོ་མོར་ཆོས་ཆེར་བྱས་
 དང་བྱེ་བཞིན་ཡོད། ཕ་ལེ་དགོན་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཙོ་བོ་དཔལ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་མོ། དཔལ་རྩོམ་རྩོམ་
 འདུས། དུས་འཁོར། དམ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། རྩམ་ལྷ། ཉ་མགྲིན། གནས་རྩུང་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་
 པོ། མགོན་པོ་སོགས་ཡོད། གཉིས་པ། ཕ་ལེ་ས་ཆའི་དགོན་མ་ལག་བཙོ་བརྒྱད། ༡ རི་ལྷང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དགོན་
 བེ་སྤྱི་ལོ་༡༦༥༧ལོར་བཏབས། སྒོད་ལུང་ཐུན་ཆོགས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་༡༩༠༡ལོར་བཏབས། བཀའ་རི་དགའ་ལྷན་བསམ་
 གཏན་སྤྱིང་༡༩༥༧ལོར་བཏབས། བཤེར་བསམ་གཏན་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ལོར་བཏབས། གདན་གྲགས་དགོན་
 བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ལས་མས་སུ་བཏབས། དག་མེད་དགའ་ལྷན་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ལོར་བཏབས།
 བཤེར་དགའ་ལྷན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོར་བཏབས། བཀའ་དགེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིང་བེ་སྤྱི་ལོ་
 ༡༦༠༦ལོར་བཏབས། ཁོར་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་གསར་དགོན་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་བཏབས། ཁྲུངས་ཡངས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་
 སྤྱིང་དགོན་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་བཏབས། དཔལ་རི་ཡུམ་དགོན་བྱམས་པ་སྤྱིང་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦ལོར་བཏབས། དཔལ་ལྷན་
 ཡིད་གསལ་དགོན་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་བཏབས། འོད་ཉླ་དགོན་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༠ལོར་བཏབས། ཀླང་རབ་རྒྱས་དགོན་བེ་
 སྤྱི་ལོ་༡༩༧༥ལོར་བཏབས། ས་ཁ་ཡ་དགོན་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧ལོར་བཏབས། འཁོར་ལྷན་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་བེ་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༠༥ལོར་བཏབས། ལྷོ་བ་དགའ་ལྷན་བསམ་གཏན་སྤྱིང་བེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧ལོར་བཏབས། སྤྱིང་ཡངས་དགོན་བེ་ས་སྐྱ་
 དགོན་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་བཏབས།

དཔལ་རིས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་རྫོང་གི་དགོན་པ་ འགའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་བསྒྲུབ།

དཔལ་རིས་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

华锐·罗桑嘉措

(1) དཔལ་རིས་རྒྱ་བསྒྲུབ་དགོན་ཆེན་ཡར་ལུང་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ནི། ད་ལྟ་ཀན་སུ་ཁུ་ཞིང་ཆེན་དཔལ་རིས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་རྫོང་ཐོག་ནས་ཕུབ་ཕྱོགས་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་བཞི་ཙམ་ན་ཡོད། དགོན་འདི་དང་ཐོག་ན་ནག་པའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱི་སློབ་བཟང་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་1640ལོའི་ཡས་མས་སུ་བཏབ་པར་གྲགས། དགོན་རྫིང་དམག་འཁྲུག་གིས་1723ལོར་གཞོན་སྟོན་བྱང་པས་ཕྱིས་སུ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མེ་ལྷག་ལོ་1727ལོར་རྒྱལ་དབང་དུག་པ་སློབ་བཟང་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གིས་དགོན་པ་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་དགོན་པའི་མཆན་ལ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ཞེས་གསོ་ལ། དགོན་འདིར་གྲུ་ཆོགས་རྒྱས་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ལས་བཞུལ་བ་དང་དཔལ་རིས་རབ་གསལ་སོགས་དགེ་བཤེས་མང་དུ་བྱུང་། སྤར་དུས་ཐོག་གཅིག་ལ་རྩོམ་མས་པ་དང་ལྟ་རམས་པའི་དགེ་བཤེས་བརྒྱ་ལྷག་པར་གྲགས། མཆན་ཉིད་གྲུ་ཆང་དང་སྟན་པ་གྲུ་ཆང་། རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆང་སོགས་ཡོད་དོ།

天祝嘉荣大寺或称石门寺，位于甘肃省武威市天祝藏族自治县境内，距离县城14公里。旧寺始建年限不详。明朝永乐15年（公元1418年）在石门石壁上刻有弥勒大佛。1723年旧寺被战争焚烧。此后，六世达赖喇嘛仓央嘉措于1727年在现在的寺址上重建了新寺，取名为“闻思昌盛洲”。该寺鼎盛时期僧人超过一千人，当时有多然巴和拉然巴格西八十多位驻锡此寺，清末又出了著名的华锐大格西罗桑热萨大师，因此该寺高僧辈出而闻名于藏区。1866年和1895年曾被战争严重摧毁。寺内曾有哲学院密宗院和医学院等等，是华锐

藏区较大的寺院之一。

(2) དཔའ་རིས་མཆོད་རྟེན་ཐང་བཟའི་ཤིས་དར་རྒྱས་སྒྲིང་ནི་དཔའ་རིས་རྫོང་མཁར་གྱི་རྩབ་ཕྱོགས་སྤྱི་ལེ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་ན་མཆིས། སྤྱི་ལོ་806ལོ་ནས་820ལོའི་བར་བོན་དགོན་དུ་ཆགས་ཤིང་། 1360ལོར་ཀམ་རོལ་བའི་རྫོང་ཤིས་བོན་དགོན་དེ་ཀམ་བའི་དགོན་པར་བསྐྱར། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མེ་ལག་1647ལོར་སྟོང་འཁོར་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་དགེ་ལུགས་འདྲིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་བཟའི་ཤིས་དར་རྒྱས་སྒྲིང་ཞེས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་དུ་བྱས་འདེབས་མངོན། བསམ་སྒོ་ལྟ་རམས་པས་འདན་མ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་ལྷས་ནས་བསྐྱུས་གྲུ་སྟགས་ཀྱི་འདྲིན་གྲུ་བརྒྱགས་ཤིང་། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷའི་བཙེ་བཞག་གནང་བར་མངོན། གྲུ་ཆོགས་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་ཞལ་འདོམས། དེར་བརྟེན་མཆོད་རྟེན་ཐང་བན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཞེས་ལ་དཔེ་ཡོད། དགེ་བཤེས་མང་དུ་བྱུང་། མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་དང་དུས་འཁོར་གྲུ་ཆང་སྟགས་བཞུགས།

天祝天堂寺吉祥昌盛洲坐落在距离天祝县城西面 90 公里处。公元 806 年至 820 年是本教寺院，1360 年噶举派活佛噶玛若伟多杰改为噶举派寺院。1647 年经由格鲁派东科寺第四世东科多居嘉措活佛在原寺的基础上进行了扩建，并成为该寺寺主。天堂寺在历史上就以高僧辈出，规模宏大而闻名于藏区，有“自古天堂八百僧”之称。寺内曾设有哲学院和时轮学院等。

(3) དཔའ་རིས་སྟག་ལུང་དགོན་དགའ་ལྷན་དམ་ཆོས་སྒྲིང་ནི། ད་ལྟ་དཔའ་རིས་རྫོང་མཁར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱི་ལེ་བར་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ན་མཆིས། སྤྱི་ལོ་1644ལོར་གཙང་རྟ་ནག་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་གིས་བྱས་འདེབས་མངོན་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན། གྲུ་ཆོགས་དར་བའི་དུས་སུ་དགེ་འདུན་པའི་ཞལ་གྲངས་ཆེན་སྟོང་ལྷག་བཞུགས། སྤྱི་ལོ་1866ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་རྒྱུན་གྱིས་གཞོད་སྒྱུར་ཆབས་ཆེན་ཐེབས་ནས་གྲུ་བ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དུ་བྱུང་། དགོན་འདིར་རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆང་དང་སྟན་པ་གྲུ་ཆང་སྟགས་ཡོད་དོ།

达隆寺兜率妙法洲，位于今甘肃省天祝县松山镇达隆村，距离县城东方 40 公里左右。是由第二世达隆活佛达那·罗桑丹巴切吉尼玛建于公元 1644 年。此寺鼎盛时期僧人千余人，是华锐藏区有一定影响的寺院。1866 年被战争严重摧毁只剩一百余人，自此一蹶不振。寺院内有密宗院和医学院等。

(4) དཔའ་རིས་འབྲི་གུང་དགོན་དགའ་ལྷན་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་ནི། ད་ལྟ་དཔའ་རིས་རྫོང་མཁར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ན་ཆགས་ཡོད། དགོན་འདི་ཐོག་མར་འབྲི་གུང་གི་འབུལ་སྤྱད་པ་ཞིག་གི་གཞི་དགོན་ལུང་རྩབ་རོང་རོ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་ཆགས་པ་ནང་སོ་བཟང་བོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་གཞིས་དམག་འཁྲུག་གིས་བཅོམ་པའི་ཆེ་གཞི་སྤང་བཟང་བོ་རིན་ཆེན་བློས་ནས་ངག་རྒྱུད་སྤྱེད་པ་ཁོང་གིས་བཏབ། གྲུ་ཆོགས་དར་དུས་

མེ་མོ་བ་སྟོང་ལྷག་བཞུགས་སྐད། གྱི་ལོ་1866ལོ་དང་1895ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་ཐེངས་གཉིས་དཔལ་རིས་
 རྫོང་གི་དགོན་པ་ལལ་ཆེར་མེད་བསྐྱེད་ཏུ་གཏོང་སྐབས་དགོན་པ་འདི་འདྲུལ་མེད་བཏང་། ཕྱིས་སུ་གནས་སྐོས་ཏེ་
 ཞི་ཁྲ་མདོར་དགོན་པ་བཏབ་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པར་ཆགས།

天祝祝贡寺兜率善说洲处于距离天祝县城东面 70 公里处，初建寺者是一位募化的僧人，名叫桑沃坚参。他受西藏噶举派止贡寺的重托，到安多藏区弘扬佛法，一度成为巨富而住在佑宁寺附近，并修建了这座寺院。据说，后来该寺僧侣发展到千余人。祝贡寺的前身是噶举派寺院，后改为格鲁派寺院。清同治五年（1866 年）和清光绪二十一年（1895 年）毁于兵燹。

(5) དཔལ་རིས་ལྷ་དམར་པ་སྟེ་དགོན་དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་གྱི་ནི། ད་ལྟ་དཔལ་རིས་རྫོང་མཁར་གྱི་
 བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ལེ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ན་ཡོད། གྱི་ལོ་1655ལོར་རྒྱལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ལུང་
 བསྟན་བཞིན་པ་སྟེ་ནང་སོ་གྲགས་པ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱག་འདེབས་མཛད། ཕྱིས་སུ་མུའུ་བཀྲ་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྱི་ཉི་མ་
 ཁྱིམ་བཞུགས་ཤིང་བདག་སྟོང་གང་མང་གནང་། 1866ལོ་དང་1895ལོ། 1928ལོར་དགོན་པ་འདི་སྤྱི་ཐེངས་
 གསུམ་ལ་དམག་འཁྲུག་གིས་འཛིགས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐར་གསོ་བྱས། བླ་ཆོགས་རྒྱས་དུས་བྱ་གངས་སུ་མ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་ཡོད་དོ།

天祝夏玛寺，位于今天祝县城北面约七十公里处，该寺按西藏嘉赛仓·罗桑丹增的授记，由扎提囊索智华灵智在今南冲地方修建了夏玛寺，三世土官活佛罗桑切吉尼玛兴建了大经堂并任法台。鼎盛时期有 370 名僧人。清同治五年（1866 年）清光绪二十一年（1895 年）和民国十七年（1928 年）先后几次被战火焚毁，后得以恢复。

(6) དཔལ་རིས་པ་སྟེ་རབ་རྒྱས་དགོན་ནི་དཔལ་རིས་རྫོང་ཐོག་ཏུ་གནས་ཡོད། རྩོན་ཆད་དགོན་འདིའི་
 བླ་བ་རྣམས་ཇག་རུང་དགོན་ཆེན་གྱི་བླ་ཆུན་ཡིན་པས། ཇག་རུང་དགོན་ནམ་ཡར་ལུང་དགོན་གྱི་དགོན་ལག་
 ཏུ་གྱུར། བར་སྐབས་ཤིག་པ་སྟེ་ནང་སོ་དཔལ་བཟང་གིས་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ་སྒྲིལ་ཚུགས་བཟུང་། ཀུན་གྲོལ་གོང་
 མའམ་ཆངས་དབྱངས་པའི་སྐུ་ལྷའི་དོགས་གནས་ཏེ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུངས་པ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་
 བ་དགོན་འདིའི་སྐྱ་མར་སྐྱས། གྱི་ལོ་1866ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་དགོན་པ་བསྐྱབས། དེའི་རྗེས་1923ལོར་ཨ་
 ལགས་རབ་རྒྱས་ཆང་སོགས་ཀྱིས་འདྲུ་ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་བསྐྱར་གསོ་གནང་། བླ་ཆོགས་རྒྱས་དུས་དགེ་འདུན་པ་
 བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས།

天祝华藏寺坐落在天祝县城，最初该寺的僧众是石门寺（嘉荣大寺）的僧源，是石门寺的属寺。后来由扎帝囊索华藏修建了这座寺院，遂命名为华藏寺，自此独立自主，并把生在“唐”地方被疑为前一世更卓）六世

仓央嘉措）化身之一的阿旺切排嘉措赎为该寺的活佛，即第一世华藏活佛。公元1866年该寺被战争所毁。1923年华藏活佛带头重建了被烧毁的寺院。该寺兴盛时期有僧人一百余人。

(7) དཔའ་རིས་ཏེ་ཐུང་དགོན་ཆེན་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ནི་དཔའ་རིས་ཚྲོང་མཁར་གྱི་ལྷ་ཕྱོགས་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་ཅམ་ན་ཡོད། ལྷ་ལྷ་སྤྲ་མ་ཤེས་རབ་ཏེ་མས་ས་ལུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1619ལོ་ལ་བཏབ་ཟེར། རྩེ་ས་སྤྱི་དང་ཀམ་འི་སྤྱི་ས་བྱ་མང་དུ་བྱོན། ཕྱིས་སུ་ལྷ་ལྷ་ཀྱེ་ཞབས་དྲུང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་མཁན་ཁྲིར་གདན་དྲངས་ཤིང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཏེ་ཐུང་རྫོ་རྗེ་འཆང་དགོན་པར་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་འང་བཙུགས། བླ་ཆོགས་རྒྱས་དུས་བྱ་བ་བརྒྱད་བརྒྱའམ་ཆེག་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད། མེ་སྟག་1866ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་བཅོམ་སྟེ་བསྐབས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ལྷ་མཁན་པོས་སྤྲར་གསོ་གནང་བར་མཛད། དགོན་འདིར་མཆན་ཉིད་སྤྱི་ཆང་དང་གསོ་རིག་བླ་ཆང་། རྒྱུད་པ་བླ་ཆང་སོགས་བཞུགས།

天祝东大寺位于甘肃省天祝县赛什斯镇东大寺村境内，距离县城南面80公里处。据说该寺是五任土司鲁麟的三子鲁家喇嘛喜热尼玛于在今址上修建寺院，并把东大寺改宗为格鲁派，始称大通大寺。历史上萨迦派和噶举派的诸多高僧大德到过这里，后来，鲁土司邀请六世达赖仓央嘉措至东大寺，担任法台之职，并在妙音寺举行了盛大的正月祈愿大法会。据传东大寺中鼎盛时期有800僧人或1500僧人。1866年被战争将东大寺毁于兵燹。该寺内曾有哲学院医学院和续部学院等。

(8) དཔའ་རིས་དོར་ཞི་དགོན་དགའ་ལྷན་ནོར་བུའི་སྤྱིང་ནི་དཔའ་རིས་ཚྲོང་མཁར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་དགུ་བརྒྱ་ཅམ་ན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་1646ལོར་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དངོས་སྟོན་དོར་ཞི་ངམ་རིང་རབ་འབྲམས་པ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆན་པས་ཕྱག་འདེབས་མཛད། བླ་ཆོགས་དར་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་འདུས། མེ་སྟག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1866ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་ལྷག་མེད་དུ་བཅོམ། 1927ལོར་དོར་ཞི་སྤྱི་གོང་མ་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་ཆང་གིས་གནས་སྟོན་ནས་ཉམས་གསོ་མཛད་དོ།

天祝朵什寺兜率珍宝洲地处今天祝县城南面约九十公里的地方。公元1646年第五世达赖的亲炙弟子安让然坚巴丹切坚参遵照五世达赖“在安多地区有一处像甘丹山的地方，你到那里去建寺收徒弘法”旨意而建寺院的。该寺兴盛时期有三百多僧人，同治年间，即1866年被战争烧毁。1927年第五世朵什（多识）活佛希热达杰迁址并重建了寺院。

(9) དཔའ་རིས་རྒྱ་ལྷོག་དགོན་ཆོས་འཁོར་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ནི། དཔའ་རིས་ཚྲོང་མཁར་བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་ལེ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ན་གདའ། དགོན་འདི་དང་ཐོག་རྫོང་མའི་དགོན་ཚུང་ཞིག་དུ་བཤད། མེ་སྟག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1246ལོར་ས་སྤྱི་

པཱི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་ལང་དུར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་སྟེ་ཉོར་རྒྱལ་དང་ཐུག་འཕམ་གནང་སྐབས་དཔལ་
 རིས་ལུལ་དུ་གཟིགས་སྒྲོར་ལ་ཕེབས། རྒྱ་ལྷོ་གི་གནས་འདིར་ཞལ་གཟིགས་མཛད་དེ་ས་སྐྱ་བའི་དགོན་པ་བཏབ།
 1360ལོར་ཀམ་རོལ་དོར་རྒྱ་ནག་དུ་བྱོན་སྐབས་དགོན་འདི་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་པར་
 བཅོས། སྐབས་དེར་གྲུ་བ་ལྷ་བརྒྱལ་མཆིས། ཕྱིས་སུ་ཨ་ལོད་རབ་འབྱམས་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཆོས་དགེ་ལུན་
 པའི་དགོན་པར་བསྐྱར། རྗེས་སོར་དགོན་ལུང་དང་རྒྱ་བཟང་དགོན་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་འཁུར་བསྐྱམས། 1866ལོར་
 དམག་འཁྲུག་གིས་གཞོན་ཆབས་ཆེན་བྱུང་། དགོན་འདིའི་བདག་པོ་ནི་མཆོ་སྟོན་གྱི་བཅན་པོ་ལོ་མོན་ཏན་ལོ།

天祝极乐寺法轮昌盛洲，坐落于离天祝县城北面约 50 公里处。据说，最初是一座较小的宁玛派寺院，1246 年萨迦班·贡噶坚赞驾赴凉州商议国事，途中下榻该寺，遂将此寺扩建成规模较大的萨迦派寺院。1360 年噶玛派活佛若伟多杰在进京途中，把这座寺院改为噶举派寺院，当时僧人达到了 500 多人。清初由阿劳然坚巴华觉嘉措再度营建后改为格鲁派寺院，之后由佑宁寺和却藏寺管理。1866 年被战争焚毁。该寺寺主是广惠寺的敏珠诺门汗。

(10) དཔལ་རིས་ཏེ་ཐུང་དགོན་རྒྱུད་དགའ་ལུན་དམ་ཆོས་སྤྱིང་ནི། དཔལ་རིས་རྫོང་ཐོག་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སྤྱི་
 ལེ་བརྒྱད་རུ་ཙམ་ན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་1510ལོར་གནས་དེར་རི་ཁྲོད་པ་དགུ་བཅུགས་ཤིང་ས་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོ་
 ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་ས་སྐྱ་བའི་དགོན་རྒྱུད་ཞིག་བཏབ། ལྷགས་ལུག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་1632ལོར་སུམ་པ་སློབ་དཔོན་
 དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆན་སོགས་ཀྱིས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པར་བསྐྱར། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་མཁན་ཁྱིམ་
 བཅུགས་སྐབས་ཐུར་ས་སྐྱའི་དུས་སུ་བཞེངས་པའི་རྒྱ་བེ་མེ་ལྷ་ཁང་ལ་ཞིག་གསོ་གནང་། རྒྱལ་སྐས་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 སུམ་པ་མཁན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་བཞེས་པས་དགོན་ལུང་གི་བུ་དགོན་དུ་གྱུར། སྐབས་དེར་གྲུ་བ་སུམ་
 བརྒྱལ་བཅུགས། ས་སྐྱལ་ལོ་1869ལོར་དུས་འཁྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་དམག་གིས་ཏེ་ཐང་དགོན་རྒྱུད་རྩ་མེད་དུ་བཏང་།
 1879ལོར་གནས་སྤོས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་སོགས་གསར་བཞེངས་མཛད།

天祝西大寺或称西小寺兜率妙法洲，位于天祝县城南方约 80 公里处。该寺初建于 1510 年，当时只有九名静修者居住，是萨迦派的一座小寺院。1632 年松巴·丹切坚参任大通寺的尊长时，指示善强·罗桑扎西主持，并由大通·仁钦坚参协助建立讲闻规则，从而改为格鲁派寺院。松巴·益希华觉担任堪布时，又修复了曾经萨迦派所建的华斯美寺，当时有 300 多个僧人。寺主是西藏嘉赛仓，他又委托松巴仓管理，遂成佑宁寺的属寺。1869 年反清起事的军队攻克牛站城，随之寺院被烧毁。清光绪年间，选迁新址，修建了大经堂等。

(11) ཅོར་ནགས་ཡངས་དགོན་གོང་མ་བཟའི་སྐུ་མཆོག་མཛུགས་སྤྱིང་ནི། དཔའ་རིས་རྫོང་མཁར་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ལེ་བརྒྱ་དང་བཙུ་བ་ལྟ་ན་ཡོད། དགོན་འདི་ནི་དབུས་གཙང་ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་པས་བཏབ། འདི་བས་པཎ་ཡིན་པར་ངག་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་ཐོས། ཕྱིས་སུ་དགོན་འདི་དུས་འཁྲུག་སྐབས་སུ་འཛིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཆོ་བ་བསྐྱར་དུ་བཞེངས། ཆེན་གོང་མའི་དབུ་ལྷ་ལྷང་སྐུ་རྩལ་བའི་རྗེ་རྗེས་འཁྲུངས་ལུལ་ཡང་རེད།

天祝大水上寺吉祥资圆洲，距离天祝县城西北面 118 公里处，是由后藏喇嘛贡噶坚赞修建。有人说，这位就是萨迦班智达贡噶坚赞。该寺后毁于战火，此后又被当地部落人重建。清朝大国师章嘉若伟多杰就诞生在这里。

(12) དཔའ་རིས་ནགས་ཡངས་དགོན་ཞོལ་མ་བཟའི་སྐུ་མཆོག་འཁོར་སྤྱིང་ནི་དཔའ་རིས་རྫོང་མཁར་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ལེ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ན་ཡོད། སྟེ་ལོ་1645ལོར་ལྷགས་རམས་པ་ཤེས་རབ་སྟོ་གྲོས་མཆོག་གིས་བཏབ། མེན་གོའི་སྐབས་ནས་ཉམས་སྐྱོད་དུ་གྱུར་དོ། ཞིས་དཔའ་རིས་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས། ཉང་ལྷ་ཆོས་སྟོ་ཕྱེ་མེད་ཟེར།)

天祝大水下寺吉祥法轮洲，位于县城北面约 100 公里处。据《五凉全志·武威县志》载：于清顺治二年（1645 年）由俄然巴喜绕罗哲修建。民国后寺院衰败。现未恢复。

(13) ཅོར་དགོན་བཤད་སྐྱབ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ནི། དཔའ་རིས་རྫོང་ཐོག་ནས་རུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྟེ་ལེ་114ཙམ་ན་ཆགས་ཡོད། དགོན་པ་འདིའི་འདེབས་མཁན་མི་གསལ། བཏབ་པའི་ལོ་འང་བཤད་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་ཡོད། རྒྱུ་ཡིག་རྙིང་དུ་མེ་རྒྱལ་རབས་བྱང་མའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་འདིའི་མིང་ལ་ཐུ་སྟོང་ཅེས་བཀོད། བོད་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་གྱི་རྗེས་སུ་བཞེངས་ཟེར་བའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཤུལ་ཡང་ཡོད། 1244ལོར་ས་པཎ་སོགས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། སྐབས་དེར་ས་སྐྱབ་པའི་དགོན་པ་རེད། ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་སའི་དགེ་བཤེས་ཨོར་སོ་མཁན་པོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད་དེ་དགེ་ལུག་པའི་དགོན་པར་ཆགས་ཅིང་ཁོང་ཉིད་ཀྱང་དགོན་བདག་དུ་གྱུར། སྟེ་ཆོགས་རྒྱས་དུས་བཙུན་པ་བརྒྱད་བརྒྱ་བཞུགས། 1866ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་བཙོན་སྡོད་ཤུལ་མེད་དུ་གྱུར་དོ།

天祝毛藏寺，坐落在县城西北约 114 公里处。初建寺者姓名不详，建寺的年限也有各种说法。在汉文旧史中记载，北魏时期称该地为“图博”。有旧佛塔的遗址，据说是吐蕃松赞干布后期建造的。1244 年萨迦班智达等高僧大德驾临过此寺，并加持改为萨迦派寺院，清朝期间拉萨的格西奥索堪布改为格鲁派寺院，鼎盛时期有 800 僧人。1866 年被战争焚烧。

(14) དཔའ་རིས་པཎ་ཆེན་ལྷ་ཁང་ངམ་པཎ་ཆེན་དགོན་རིགས་ལུན་དགའ་ཆལ་སྤྱིང་ནི། དཔའ་རིས་རྫོང་མཁར་གྱི་རུབ་བྱང་སྟེ་ལེ་སོ་ལྷ་ཙམ་ན་ཡོད། དགོན་པ་འདི་བཞེངས་པའི་རྒྱུ་ནི། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཕྲེང་བཙུ་བ་མཆོག་གིས་སྟེ་ལོ་1984ལོའི་ཟླ་9ཆོས་14ནས་ཆོས་17ཉིན་གྱི་བར་དུ་དཔའ་རིས་རྫོང་ལ་གཟིགས་སྟོར་དང་འཆམས་འདི་གནང་ཞིང་། ཆོས་བརྟུ་ལའི་ཉིན་རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཇག་རུང་སྟོང་བཟའི་སྐུ་ལྷ་ལྷང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་མཛད་ཅིང་དད་ལྡན་མང་ཆོགས་ཁྲི་བཞི་ལྷག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་

གང་འདྲ་དུ་བསྐྱེད་པར་བཞུགས། དཔལ་རིས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོའི་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་མཆོག་དཔལ་རིས་བོད་དཀར་བོའི་ཡུལ་དུ་ཕྱག་ལེབས་པའི་བླ་ཆེན་དུ། 1985ལོའི་བོད་ཟླ་6ཆེས་6ཉིན་གསར་དུ་བཞེངས་གྲུབ་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱབ་སྡེ་ཞིག་ཡིན། 1987ལོར་པཎ་ཆེན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཕེ་ཅེན་ནས་དགོན་འདིའི་མཆོན་ལ་རིགས་ལྡན་དགའ་ཚལ་སྤྲིང་ཞེས་བསྐྱེད་ཏོ།

天祝班禅玛呢殿或称班禅寺法胤乐苑洲，位于天祝县城西北约 35 公里处。这座寺院初建的缘起是：第十世班禅大师在公元 1984 年 9 月 14 日至 17 日间考察和访问天祝期间，15 日到达了天祝扎西秀隆草原，并且为广大信众讲经说法，由此各族信众为了纪念大师驾临传法的这一殊缘，自发并申请后于 1985 年农历 6 月初 6 日修建并举行了寺院落成典礼。1987 年班禅大师在北京召开的中国佛协会议上为该寺赐名“柔丹噶擦朗”，即法胤乐苑洲。

(15) རྒྱ་ཡག་དགོན་ཆོས་འཁོར་དར་རྒྱས་སྤྲིང་ནི། ད་ལྟ་དཔལ་རིས་རྫོང་མཁར་གྱི་རྩལ་བྱང་སྤྱི་ལེ་གོ་དྲུག་ཙམ་ན་ཆགས་ཡོད། ཐོག་མར་དགོན་འདི་ནི་ས་པཎ་ཀྱིས་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པའི་ས་སྤྱིའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་སྡེ་ཞིག་ཡིན། ལང་རྩའི་བྱམས་པ་ལྷ་ཆེན་དགོན་དང་ཁོངས་གཅིག་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་དབང་ལུ་བའི་དངོས་སློབ་འགག་ཤིང་རབ་འབྱམས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཆོས་སྤར་གསོ་གང་ལེགས་མཛད་དེ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པར་ཆགས། དེའི་ཕྱིན་ཆད་སྤུ་བཀྲན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་སྤྲུགས་འཁྱུང་བསྐྱམས་པས་གནས་སློ་མཛད། དགོན་ལུང་དགོན་པའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་འཆམ་བཅུགས་ཤིང་མཆོན་ཉིད་གྲ་ཆང་ཡང་ཚུགས། གྲ་ཆོགས་རྒྱས་སྐབས་སེར་མོ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་པར་གྲགས། ཆོས་འཆད་ཉན་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་འགག་ཤིང་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་བྱུང་། 1866ལོར་དམག་འཁྲུག་གིས་དགོན་པ་ཉམས་ཆག་དུ་ཤོར། རྗེས་སོར་ཡང་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་འགའ་བྱུང་ངོ་།

天祝红沟寺法轮昌盛洲，坐落在天祝县城西北方向约 96 公里处。这座寺院最初是由萨迦班智达修建的萨迦派寺院，据说该寺与武威张义堡的大佛寺，曾一度时期是一个寺院，称大佛寺为嘉雅下寺，红沟寺为上寺，此后由于天灾人祸大佛寺的僧人迁至大红沟寺。后由五世达赖的弟子噶香然坚巴·智华嘉措扩建了红沟上寺，并改为格鲁派寺院，即红沟上寺具善尊胜洲。雍正元年遭到破坏，僧人无法居住修行，在第三世土官仁波切的关心支持下，把红沟寺迁往新址，即红沟下寺。现在所谓的红沟上下寺，具体是指红沟境内的旧寺和新寺而言。寺中曾出了索南坚赞噶香然坚巴等学者。1866 年该寺被战争所毁。

ཚུ་བཟང་དགོན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་རྒྱལ་མདོར་བསྟུས།

ཚུ་བཟང་དགོན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དབང་ཆུ་མཆོ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རིག་གནས་རྒྱ་རྒྱལ་ཞིབ་འདུག་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་གཙོའི་བྱས་ཆོགས་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་
ཡོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཁས་དབང་རྣམ་པ་ལ་ཁམས་བཟང་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ། ཕན་ནི་
མཆོ་སྟོན་ཚུ་བཟང་དགོན་པའི་དོ་དམ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་འདིན་པ་དག་དབང་ཆུ་མཆོ་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་
པའི་རིག་གནས་རྒྱ་རྒྱལ་ཞིབ་འདུག་ཆོགས་པར་ཕན་གྱིས་ཞུ་འདོད་པ་ནི། མདོ་སྦྱང་བྱང་གི་དགོན་ཆེན་བཞིའི་ཡ་
གྲུལ་ཚུ་བཟང་དགའ་ལྷན་ཐུབ་བསྟན་རབ་རྒྱས་གྲིང་ནི། མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དད་ལྷན་སེར་རྒྱ་པོ་མོ་མང་
ཆོགས་རྣམས་གྱིས་བསྟུགས་པའི་ཡུལ་དང་བསྟོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟོན་ཆད་ཚུ་བཟང་
རྩ་ལོ་ཐང་འདིར་ཚུ་བཟང་ཆང་། ལྷང་རྒྱ་ཆང་། རྩ་ལོ་ཆང་། གསེར་ཁྲི་ཆང་། ཤར་ཆང་སོགས་སྒྲ་མ་སྟེས་ཆེན་དམ་
པ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོ་འཁྱུངས་གནས་བྱིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༧༥༥་སྟོན་ལ་ཟླ་བཅུ་ན་སྟོང་ཕྱག་ལྷག་འདུས།
མདོ་སྟགས་གྱི་གཞུང་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། སྒྲ་རིག་པ། ལྷན་དག་མདོན་བརྗོད་སྐར་ཅིས་སོགས་རིག་གནས་ཆེ་བ་
ལྷ་དང་ཆུང་བ་ལྷ་སོགས་གྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་པའི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་འདིར་ཡང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདིན་
སྟོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པའི་བསྟན་འདིན་གྱི་སྟེས་བྱ་དམ་པ་དག་གིས་བྱག་འདེབས་གནང་བའི་ལྷ་ཁང་གསེར་ཁང་
སོགས་ནམ་མཁའི་ཉི་ཟླ་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་ལྷ་བྱ་བྱང་ནའང་། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་འགྲུལ་ནང་
དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གཏོར་བཤེགས་བྱས་ཏེ་ཤུལ་དུ་འཇག་སྐྱེ་འཕྱར་བའི་གནས་སུ་བཏང་
བའོ། ཡང་དར་བསྟན་པ་སྟོན་ནས་ད་བར་ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་ལས་མེད་ལ། དགོན་པའི་ཟླ་བཅུ་ན་དང་མཐའ་སྟོར་གྱི་མང་
ཆོགས་གྱི་བོད་སྐད་ཀྱང་བཤད་མི་ཤིས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་འདུག མང་ཆོགས་གྱི་དད་པ་དང་གོམ་སྟོལ་སོགས་
ཉམས་མས་སུ་སོང་། དགོན་པའི་ཆོས་འཆད་ཉན་དང་རྩ་ལོ་ཐང་གི་བོད་རིགས་མང་ཆོགས་སྟོལ་རྒྱན་བཟང་བོའི་

རིགས་གནས་ནི་ལ་ཁའི་ཉི་མ་བཞིན་རུབ་ལ་ཉེ། ལྷ་སྡེ་བོད་མི་དག་གིས་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་པར་ཞོག་པ་ན་བོད་
 གློད་བཤད་ཐུབ་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ལ། མི་རིགས་ལ་ཤ་ཞིན་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་ཆོས་མཐོང་ན་འདིགས་
 ཡེར་བའི་སྤང་ཚུལ་ཞིག་སྟེར་ངེས་ཡིན། དེར་སྐབས་ན་གཞིན་པོ་མོ་འགའ་རེའི་མ་བསྐུལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རང་གི་
 པ་མེས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྐད་ཡིག་གོམ་སྟོལ་སོགས་དགོན་པར་ཡོང་ནས་སྦྱོར་རྒྱ་དང་། སྡེ་བ་རེ་འགས་ཆོགས་
 པ་རེ་བཙུགས་ནས་བོད་སྐད་དང་བོད་སྟོར་འཁྲབ་ནས་པ་མེས་ཡང་མེས་ལ་ཕྱིར་དྲན་ཅུ་མ་རེ་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 ཐབས་གཞན་ལས་མེད། ན་ནིང་ཙོང་ཁའི་བུ་བའི་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཡར་རྒྱས་ཆང་ལས་དོན་
 འབྲེལ་ཐེངས་འགའ་ཐེབས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཆན་བཙུང་པ་དོན་འབྱུང་། དགེ་ཆན་འདིགས་མེད་རྒྱལ་མཆན་ཁོང་
 རྒྱལ་པ་གསུམ་དངོས་སུ་ཐེབས་ནས་བོད་ཀྱི་འཁྲབ་ལྷ་ཆ་ཆང་བ་ཆར་ཉེར་གཉིས་ལྷག་གིས་ཉོར་གྲོང་སྡེ་བའི་བོད་
 མི་ཡོངས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་སྡེ་བའི་ཆན་གཞིན་པོ་མོ་ཆང་མ་དགའ་སྟོས་འབྲེལ་མའི་མཆིས་མ་ཤོར་བཞིན་སོར་
 བཙུ་བྱང་ཁར་སྦྱར་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ཡང་ཡང་ཞུས། ཁོ་ཆོས་ཀྱང་སྦྱ་ཐུང་དུ་ཉུར་བཙོན་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཆོས་བརྟན་པོའི་
 སྟོན་སྟོལ་རྒྱན་བཟང་བོ་སྦྱར་གསོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་བཅང་ཡོད་ལ། རྒྱ་བཟང་དགོན་པས་ཀྱང་རང་ཅག་གི་གནའ་
 པོའི་སྟོལ་རྒྱན་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྟེལ་གྱིས་བོད་པའི་མི་རིགས་ཆོའི་བྱིས་པར་རང་སྐད་གཙང་མ་
 ཞིག་བཤད་ཤེས་པ་དང་བོད་ཡིག་ཡག་པ་ཞིག་སྦྱང་རྒྱུའི་ཆ་ཉིན་ལྟ་བུ་རེ་སྦྱབ་ཀྱིན་ཡོད་མོན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་
 ན་ད་དུང་ངེད་ཅག་ལ་དཀའ་བསུལ་འཕུད་བཞིན་ཡོད་པས་བྱིད་སྦྱལ་མཁས་དབང་རྣམ་པས་ཐུགས་ཁུར་དང་
 རྒྱབ་སྐྱོར་སྦྱ་མཐུད་དུ་བཞིས་ཏེ་རྒྱ་བཟང་དགོན་དང་རྩ་ལོ་ཐང་གི་རིག་གནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་ཆན་དང་
 མི་སྣ་གལ་ཆེན་རེ་མངག་ནས་བྱིས་པ་ཆོར་རང་སྐད་སྦྱང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྲད་ན་ཅི་ཐུབ་བྱས་ནས་དཔའ་རིས་བོད་
 ཡུལ་གྱི་མི་སྣ་སྦྱེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་བཀའ་དྲིན་ཞུ། ང་ཆོ་དཔའ་རིས་བོད་ལྷལ་གྱི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་དང་དགོན་སྡེ་ལ་
 ལར་ཡིག་ཚོང་སེལ་དགོས་པ་དང་རང་རིགས་ཀྱི་པ་སྐད་སྟོབ་དགོས་པའི་ཆད་ལ་སྟེབས་ཡོད་དེ། པ་སྐད་དང་ཡིག་
 ཚོངས་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རེ་བ་མེད་ལའོ། སྟོབ་གསོན་ཏེ་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་
 ཀྱི་སྦྱས་ཀ་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་གསོ་ཡི་སྤང་དོར་མེད་ན་མའི་རིགས་ཀྱི་
 བསམ་སྟོལ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་བདག་ཁྱི་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དམིགས་གསལ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ། རྗེས་སུ་ཡང་བྱིད་རྣམ་གྱིས་གཙོ་བྱས་ཆོགས་པ་འདི་ལ་
 འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྦྱ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཁས་དབང་རྣམ་པས་ཐུགས་ཁུར་རྒྱབ་སྐྱོར་རེ་གནང་རྒྱ་ནི་ང་ཆོ་
 རྒྱ་བཟང་རྩ་ལོ་ཐང་གི་དགོན་ལྷ་སྡེ་ཡོངས་ཀྱིས་མཁྱེན་ལྟན་བྱེད་རྣམས་ལ་རེ་བ་ནན་མོ་ཞིག་ཞུས་ནས། བྱིད་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཐུགས་ཁུར་ཟབ་བཞེས་གནང་པར་འཆལ་.....འཆལ་.....འཆལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལགས།

རུ་ངར་དགོན་དགེ་ལུགས་ཆོགས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་།

བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན།

༡ རུ་ངར་དགོན་དགེ་ལུགས་ཆོགས་དར་རྒྱས་སྤྱིང་ནི། མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་མཚོ་རྩལ་སོག་རིག་བོད་
རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གཏེར་ལམ་རྫོང་ཆུ་ཁོལ་ཡུལ་ཚོའི་ཁོངས་སུ་ཡོད། ཆུ་ཁོལ་རུ་ངར་ཡུལ་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་
ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་ཉེར་ལྷ་ཙམ་དང་མཚོ་ངོས་ལས་སྤྱི་མཉམ་ཚུལ་གྱི་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་ལྷ་རི་བཀྲ་ཤིས་
ཆོས་སྐང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་གནས་པའི་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་སྐབས་སྤེལ་ཞིག་ཡིན། ཆོས་སྤེལ་འདི་ནི་རབ་ཆེས་ཆུ་བྱི་སྤྱི་
༡༩༩༩ལོར། ལུག་མ་ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱི་རྩམ་སྤྱུལ་ལབ་སྐབས་མགོན་སྐུ་ཕྱེད་བརྟུ་བཞི་བ་འཇམ་དབྱངས་སློབ་བཟུང་
རྒྱ་མཚོས་རུ་ངར་སོག་ཕྱོགས་མའི་སྤར་གྱི་སྤྱི་བའི་མང་གཞིའི་སྤེངས་ཕྱག་འདེབས་མཛད་པའི་སྐབས་སྤེལ་ཞིག་ཡིན། ལབ་
དགོན་པའི་བུ་དགོན་ཡིན། དགོན་པ་ཆགས་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དེང་སྐབས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྐང་དགོན་པ་འཇམ་ཟེར།

༢ དགོན་པ་འདི་དེང་སྐབས་མཚོ་རྩལ་ཁུལ་གཏེར་ལམ་རྫོང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཆོས་སྤེལ་འདི་ཕྱག་
འདེབས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བཀྲང་བྱ་བརྟུ་སྤྱལ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ནག་སྐར་རྒྱ་གྲུང་ཙམ་ལས་ཁང་བ་མེད་པའི་སྐར་
བ་དགོན་སྤེལ་ཨ་མ་དོའི་ཡུལ་སྐད་དུ་ནག་སྐར་ཟེར་དུ་བསྐད་ནས་དུས་བཞིའི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་གནས་སྤོར་
བྱེད་པ་ལས་དགོན་གནས་ངེས་གཏན་ཞིག་མེད། ཁྱི་རབས་གཉིས་པ་མཁན་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་ལུགས་ཆོས་སྤེལ་གིས་སྤྱི་
ལོ་༡༩༩༩ལོར། ཁང་དགོན་ལ་བསྐྱུར་ནས་ཤེའུའི་གཞུང་དུ་དགོན་གཞི་བཟུང་སྤེལ་བསྐད། ཁྱི་རབས་བཞི་བ་མཁན་
སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་བསོད་ནམས་སེལ་ཆོང་གི་སྐབས། རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མས་དབང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར། བཀྲ་
ཤིས་ཆོས་སྐང་ལ་གནས་སྤོར་ནས་གཞི་བཟུང་སྤེལ་དར་རྒྱས་བྱུང་། གནས་འདིར་སྤེལ་རྒྱུ་དབང་བརྟུ་གསུམ་པ་
དང་པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་བརྟུ་བ། སྤྱི་གཅེན་པོ་སྤྱུག་འཆར་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་མང་བོས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་
ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན། རབ་རྒྱལ་ས་བྱི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་འདུ་ཁང་གཅིག་ནང་
ཆེན་གཉིས། བླ་བརྟུན་བརྟུ་དང་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད། ལོ་དེའི་སྟོན་ཁར་བོད་སའི་དགོན་སྤེལ་སྤྱི་དང་མཚུངས་
པར་གཏོར་བཤིག་ཐེབས་ནས་མིང་གི་ལྷག་མར་བཏང་། བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་སྐབས་སུ། མཁན་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་

ཚང་དང་ཆུན་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རྒྱུད་གིས་དགོན་པ་སྤར་གསོ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་དར་ཆུས་བྱུང་།

༡ ཉེན་གཙོ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་པ་འཛིགས་པ་བརྒྱ་རྒྱུ་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྐུ་འབྲས་སྟགས་དང་། བཀའ་བསྟན་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་སྟགས་གསུང་འབུམ་རུང་མང་། རུ་ངར་ཁྱི་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཚང་གི་གདུང་ཉེན་མཆོད་ཉེན་སྟགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་མང་པོ་བཞུགས། ཆོས་སྡེ་འདིའི་ཡི་དམ་གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་ཆོས་རྒྱུད་མགོན་ཆོས་ལྷ་ལྔ་དང་ཅི་ལུ་དམར་ཡིན།

༢ དགོན་པ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱུལ་དང་གྲ་བཙུན་འགའི་གསུང་ཚོམ་ཐོར་བུ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་ད་བརྒྱད་དང་རིག་གསར་སྐབས་ལྷག་མེད་དུ་བྱས་པས། དེང་སང་བསང་དཔེ་རེ་རྒྱུད་ལས་མི་འདུག

༣ སྤྱི་ཆོགས་གསར་རྟེན་གང་དུ་འང་དཔར་ཁང་མེད། དེང་སྐབས་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དོད་ཚམ་འདུག

༤ དགོན་སྡེ་འདིའི་ལྷ་སྡེ་ནི་ཆུ་ཁོལ་ཡུལ་ཆོ་རུ་ངར་སྡེ་བ་ཡིན། སྡོན་ཆད་རུ་ངར་སྟགས་མ་ཉམ་དོ་སྤྲད་ཀྱི་སྟགས་སོ་སོར་རུ་ངར་ཆང་གི་རིགས་རུས་ལས་མཆོད་པའི་འབྲོག་སྡེ་མང་པོ་འདུག་ལ། རུ་སྡེ་འདི་སྟགས་སྟུ་ཡོད་སྐབས་རུ་ངར་སྟགས་མ་ཟེར། ཟེར་ཞིང་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩ ནས་༡༩༥༩ལར་རུ་ངར་ཡུལ་ཆོ་ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་གོང་རིམ་གྱི་སྤྱི་དྲུས་ལྟར། སྡེ་མང་བསྐྱར་ནས་ས་མིང་འདོགས་སྐབས། རུ་ངར་སྟགས་མའི་མངའ་ཁོངས་ན་རང་བྱུང་ཆུ་ཆུ་ཞིག་ཡོད་པའི་མིང་སྡེ་མིང་དུ་བཏགས་ནས། དེང་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆུ་ཁོལ་ཡུལ་ཆོ་ཟེར། དེང་དུས་དུད་ཁྱིམ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་དང་མི་གངས་སུ་སྟོང་ལྷག་ཡོད། སྡེ་བ་འདིའི་མཆོད་གནས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགོན་པ་འདི་དང་སྡེ་འགྲུར་རྟེན་བའི་དགོན་པ་ཞིག་ཡོད་དོ།

པཌ་ཆེན་ཤངས་སྡེ་དགོན་པན་བདེ་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་།

པཌ་ཆེན་ཤངས་སྡེ་དགོན་པན་བདེ་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཁང་རྒྱ་ཡུལ་ཆོའི་ཁོངས་སུ་ཡོད། ཁང་རྒྱ་ཤངས་སྡེ་ཡུལ་ཆོའི་སྤྱི་གཞུང་ནས་ལྷོ་རུབ་སུ་སྤྱི་ལེ་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཡོག་རེ་ཆུ་བོའི་ཉེ་འགུམ་དུ་ཡོད། ཀུན་གཟིགས་པཌ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་དུག་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཆང་གིས་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ལྷགས་བྱི་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༠ལྷག་བཏབས། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་དགོན་ལག་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ། ཐོག་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བྱ་བྱུང་དགོན་པས་པཌ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་དུག་པ་ལ་ས་འདི་ཕུལ་ཞིང་། ཁོང་གི་ཐུགས་བཀོད་བཞིན་དེང་ཐོག་གནས་འདིར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་སའི་ལྷོ་བ་བདེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཟེར་བ་ཞིག་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབུ་བྱིད་སྟགས་སྐུ་མགོན་གལ་ཆེན་སྡེ་ལེན་བྱེད་ས་སྡེ་བདེ་ཆེན་སྤྱང་ཟེར་བ་གཉིས་བཞེངས། བོད་ཉུ་བྱུང་དགོན་པའི་ཉེ་འཁོར་

གྱི་བོད་སྡེ་༡༥ལྟ་གི་ཁྱིམ་ཚང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཉམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྡེ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་བཙུགས། ཁོང་གི་འཁྲུངས་
ཡུལ་གཙང་གི་ཤངས་གུམ་བག་ཤིས་ཅེ་ཡིན་སྟབས་དེའི་ཆ་ནས་སྡེ་མིང་ལ་པའ་ཆེན་ཤངས་སྡེ་ཞེས་མིང་བསྐྱུལ།
རབ་ཆེས་ཤིང་གྱི་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༤པའ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་དགུ་བས་གཙང་བག་ཤིས་ལྷན་པོ་ནས་མཁན་ཆེན་སྐུ་མ་མངགས་
གཏོང་མཛད་དེ་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩ལོར་རྒྱལ་བ་སྐུ་འཕྲེང་བཙུགས་པ་ཆེབས་བསྐྱུར་
གནང་བ་སོགས་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དབུ་བྲིད་མང་བོ་ཕེབས་ཐོང་བའི་གདན་ས་ཞིག་རེད། སྤྱི་ལོ་
༡༩༤༩- ༡༩༥༠བར་པའ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་བཙུ་བ་ལོ་གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཐེངས་
གསུམ་ལ་ཕེབས་ཐོང་བར་བཤད། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤ལོར་ཆོས་སྒོ་བརྒྱབ། དགོན་པ་འདིའི་ལྷ་ཁང་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོའི་ལམ་
ཕྱོགས་སྒོ་བ་གསེལ་བའི་ལས་འགུལ་སྐྱབས་མཆང་ནས་བཤེགས་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་པའ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་བཙུ་
བས་ཡང་བསྐྱུར་སྤྱོད་གསོ་བྱས། མཁན་པོ་དཀའ་ཆེན་སྐུ་བཟང་འཛིགས་མེད་ཆང་ཆེད་མངགས་བྱས། ཁོང་གིས་
པའ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་བཙུ་བའི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་རབ་བྱུང་གཙང་དགོན་དུ་བསྐྱུར། དེང་སྐབས་སྤྱ་བཙུན་བཙུ་
ཕྱག་གཅིག་ལྟ་ཡོད།

ཆ་གན་ཨ་མོའི་དགོན་དགེ་ལུག་བསྐྱུར་རྒྱས་སྤྱིད་།

141

ཆ་གན་ཨ་མོའི་དགོན་དགེ་ལུག་བསྐྱུར་རྒྱས་སྤྱིད་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཤངས་སྡེ་ཡུལ་ཆོའི་ཁོངས་སུ་ཡོད།
ཡུལ་ཆོའི་སྤྱིད་གཞུང་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་ལོ་ལྷ་ཙམ་གྱི་མཆམས་སུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སྡེ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་མཐའ་རི་བོ་
དགེ་ལུགས་པ། ཆོས་སྡེ་འདི་རབ་རྒྱལ་ལུགས་བྱ་༡༩༥༡ལོར་ཆ་གན་ཨ་མོ་སྡེ་བས་གནས་འདིར་མ་ཁི་འཁོར་ཁང་
ཞིག་དང་། སྐུ་མ་འཇམ་དབྱངས་༡རབ་རྒྱལ་ལུགས་རྟ་ལོར་མདོ་སྤྱད་དུ་བྱེད་སྡེ་བར་སྐུ་འཁྲུངས། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱི་
ལོར་འབྲས་སྤངས་ནས་གནས་འདིར་བྱོན་ཏེ་ཡུན་རིང་བཞུགས་པའི་སྐུ་མ་ཞིག་རེད། ཆང་ལ་གཟིམ་ཁང་ཞིག་
བཞེངས་ནས་གཞི་བཟུང་། དེ་ནས་སྐུ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆང་གི་ཕྱགས་བཀོད་ལྷར་རིམ་བཞིན་བྲིམས་ལྷན་རབ་བྱུང་
གི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེང་སྐབས་སྤྱ་བཙུན་བཙུན་བརྒྱུད་ཙམ་བཞུགས་པར་གྲགས།

སྤྲུལ་དགོན་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་སྤྱིང་།

སྤྲུལ་དགོན་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་སྤྱིང་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་སྤྲུལ་ཡུལ་ཆོའི་ཁོངས་སུ་ཡོད། ཡུལ་ཆོའི་སྤྱིད་གཞུང་ནས་ཤར་སྟོའི་ཕྱོགས་སུ་ལམ་ཐག་སྟེ་ལེ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་སར་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་དགེ་བསྟན་གྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཡིན། གཙང་བཤམ་གྱིས་ལྷན་པོའི་དགོན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པས་གྲུབ་མཐའ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ། དགོན་པ་འདི་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་བརྩེད་གྱུར་དགོན་གྱི་ནམ་པས་དུས་ཡུན་རིང་བོ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཐོག་དང་སྤྱི་བའི་སྤྱི་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གྲུབ་དང་དགེ་བསྟན་ནམས་མཉམ་དུ་འཛོགས་སྟོན་ཙམ་ལས་དགོན་པར་རྒྱན་སྟོད་བྱེད་མཁན་ཏུ་བར་གྲགས། རབ་ཆོས་ལྷགས་བྱ་སྟེ་ལོ་༡༩༡༡ལོར་པཎ་སྟོ་འབྲེང་དགུ་བ་ས་དེར་གདན་འདྲེན་ནས་དགོན་མགོ་ཁོང་ལ་གཏད། པཎ་ཆེན་དགུ་བས་དགོན་པའི་མིང་ལ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་སྤྱིང་ཞེས་བཏགས། ཁོང་གི་ཐུགས་བརྟེན་བཞུགས་སྤོངས་སྤྱོད་པ་ཆེན་ཆའི་ཞལ་ལྷན་ཞེས་པའི་གནས་དེར་དགོན་གཞི་བརྩེད་ནས་འདུ་ཁང་དང་གྲུ་ཤག་ལས་ནས་མཁན་པོ་དཔོན་སྟོན་རྒྱན་སྟོད་བྱས། དེ་རྗེས་ས་དུ་མར་གནས་སྤར་ཤིང་། མཐར་རབ་རྒྱལ་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་༡༩༤༤ལོར་ཏ་ཐུའུ་ལ་གནས་སྤར་ཏེ་རྒྱན་སྟོད་བྱས། སྐབས་དེར་ཆོགས་ཞུགས་སེར་མོ་དགུ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད། མཁན་པོ་དཔོན་གཡོག་ནམས་མ་གཏོགས་ཆང་མའི་རྟེན་དགེ་བསྟན་ཡིན་པས་༡བཟའ་ཆེད་བྱ་སྟེ་ཡོད་ཏུས་རྒྱན་ཡུལ་ནས་ཐུགས་ཐོག་འཛོ་སྟོང་དང་བྱིམ་གཞི་སྟོང་བཞུགས་ཡོད་ལ། ཆོས་ཐོག་དང་སྤྱི་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དགོན་པར་ཡོང་ནས་གྲུ་ཤོན་ཏེ་ཆོས་འདོན་པའི་སྟོན་འདུག རབ་རྒྱལ་ས་བྱི་སྟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༥༤ལོར་ཉམས་ཆག་དུ་སོང་། བསྟན་པ་ཡང་དར་སྐབས་སྟེ་རབ་གནས་ཚུ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༡ལོར་དགོན་པ་སྤར་གསོ་བྱས་ཏེ་ཁྱུ་ཁྱོ་ལོ་ཏ་ནས་དགོན་གཞི་བརྩེད་ནས་འདུགས་སྟོན་བྱས། དེ་དང་སྐབས་དགེ་བསྟན་ལྷ་དྲུག་ཙམ་ལས་མེད་པར་གྲགས།

ཙོང་ལུ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་གཡང་འབྲིལ་སྒྲིབ་།

ཙོང་ལུ་དགོན་བཀྲ་ཤིས་གཡང་འབྲིལ་སྒྲིབ་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཙོན་ལུ་གོང་བརྟལ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད།
གོང་བརྟལ་སྒྲིབ་གཞུང་ནས་བྱང་ཤར་སུ་སྤྱི་ལེ་ལྔ་བརྒྱའི་མཆོམས་སུ་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་དགེ་བསྟེན་དགོན་པ་ཞིག་
ཡིན། ལྷུ་མཐའ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ། དགའ་ལྷན་དགོན་པའི་དགོན་ལག་ཡིན། དགོན་པ་འདི་ཙོང་ལུ་སྤྱི་བསར་བ་
འདོད་ཚུ་ཕག་སྤྱི་ལོ་༡༤༠༩ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་ནས་མཁན་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཆང་
གདན་བྱངས་སྟེ་ཕྱག་འདེབས་བྱས། ལྷུ་མཐའ་དེར་ལྷ་བ་དང་དགེ་བསྟེན་སུམ་ཚུ་ལྷག་ཡོད་པར་བཤད། དེ་ནས་བཟུང་
རབ་རྒྱལ་ས་བྱི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༤༥༤ལོར་དགའ་ལྷན་ནས་མངགས་པའི་མཁན་རབས་བརྒྱ་གཅིག་བྱོན་ཐོང་བེད། སྤྱི་
ལོ་༡༤༠༩ལོར་གོང་ས་རྒྱལ་དབང་བཙུག་སུམ་པ་མཚོག་ཕྱིར་ལྷ་སར་བྱོན་པའི་ཕེབས་ལམ་ནས་དགོན་འདིར་ཞག་
བཞུགས་གནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་སྦྱངས། རིམ་བཞིན་དགོན་པ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ནས་རབ་བྱུང་བརྒྱ་ལྷག་པའི་
སྟོན་ཅམ་ལ་ལྷ་བ་དང་དགེ་བསྟེན་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅམ་ལ་སྤྱི་བས་ཐོང་པར་སྒྲིབ་། རབ་རྒྱལ་ཚུ་རྟ་ སྤྱི་ལོ་
༡༤༩༩ལོར་ཉ་སྟག་གི་རུ་སྟེ་ཞིག་གིས་ལྷུ་མཐའ་དེའི་དགོན་པའི་མཁན་པོ་གཙོ་བྱས་ལྷ་བརྒྱན་དགེ་བསྟེན་སོགས་ཁྱོན་
མི་གྲངས་ད་དགུ་ཅམ་བསད་ཅིང་ལྷ་ཁང་མེར་བསྟེགས་པའི་དོན་རྒྱུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་དགོན་གཞི་ཉམས་གསོ་བྱས་
ཀྱང་རབ་རྒྱལ་ས་བྱི་སྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༤༥༤ལོར་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་། བསྟན་པ་ཡང་དར་སྐབས་སུ་རབ་གནས་ས་སྤྱལ་
སྤྱི་ལོ་༡༤༥༤ལོར་དད་ལྷན་སོག་རིགས་མང་ཆོགས་ཆོས་དགོན་པ་སྤྲར་གསོ་བྱས། དེར་སྐབས་དགེ་བསྟེན་ལྷ་བརྒྱན་
ཅམ་ཡོད་པར་བཤད།

ཆ་ཆ་དགོན་བྱབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབ་དར་བྱས་སྒྲིང་།

ཆ་ཆ་དགོན་བྱབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབ་དར་བྱས་སྒྲིང་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཤར་རི་ཁ་གྲོང་བརྒྱུ་ཁོངས་སུ་
ཡོད། གྲོང་བརྒྱུ་སྒྲིང་གཞུང་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིལ་བ་བརྒྱུ་ཅམ་གྱི་མཆོམས་སྟེ་ཆ་ཆ་སྟེ་བའི་ཉེ་འཁྲིམ་སུ་
ཡོད། དེང་སྐབས་ཆ་ཆ་དགོན་པ་ཡང་ཟེར། བྱབ་མཐའ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པ། ཆོས་སྟེ་འདི་རབ་རྒྱལ་ཚུ་བྱ་སྒྲིལ་
༡༩༩༩ལོར་རྩ་བོ་ཐོབ་ཟེར་བའི་སྐུ་མ་ཞིག་ས་འདིར་གདན་དྲངས་ནས་དགོན་གཞི་བཟུང་། རབ་རྒྱལ་ས་སྐྱང་སྟེ་
སྒྲིལ་༡༩༩༩ལོར་ཀུན་གཟིགས་པ་ཆེན་བཙུ་བ་མཆོག་གིས་དགོན་པ་འདིར་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཐང་ཀ་རྒྱབ་ཏུ་ཁོང་གི་
བྱུག་དམ་དང་ཐམ་ཀ་ཡོད་པ་ཞིག་ཉེན་སྐུ་དུ་གནང་། རབ་རྒྱལ་ས་སྒྲིལ་༡༩༩༩ལོར་སྒྲིང་གཞུང་གི་བཀའ་ལྟར་
སྐུ་སྐྱོང་གཙོ་བོ་དག་འདྲིན་བཟུང་བཅོན་འདུག་དང་ལྷན་ལུས་ནམས་སྐྱེས་པ་ཐབས་ནས་དགོན་པ་གཏོར་བཞིག་བྱས།
རབ་གནས་མེ་ཡོས་ལོ་སྟེ་སྒྲིལ་༡༩༩༩ལོར་སྐྱེས་པ་གསོ་བྱས་སྐབས་དེར་གྲུ་བཙུན་བཙུ་གསུམ་ཡོད་ཟེར། བར་སྐབས་
ཞིག་ལ་ཆར་ཚུ་དང་འབབ་ཞོད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཉེན་དང་བཙུན་པར་གཞོད་སྐྱོན་བྱུང་། རྫོང་གིས་རོགས་རམ་
འོག་འདུ་ཁང་ཞིག་གསོ་བྱས།

ཤར་རི་ཁའི་དགོན་དགའ་ལྡན་དར་བྱས་སྒྲིང་།

ཤར་རི་ཁའི་དགོན་དགའ་ལྡན་དར་བྱས་སྒྲིང་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཤར་རི་ཁ་གྲོང་བརྒྱུ་ཁོངས་སུ་ཡོད།
གྲོང་བརྒྱུ་སྒྲིང་གཞུང་གི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིལ་བའི་གཅིག་གི་སར་ཡོད་པའི་རྩུ་པེ་༡འདི་རིག་གསར་སྐབས་བཏགས་
པའི་རྒྱ་སྐྱོང་གི་མིང་རེད་ཀྱི་སྟེ་བའི་ནང་དུ་ཡོད། དེང་སྐབས་རྩུ་པེ་དགོན་པ་ཡང་ཟེར། བྱབ་མཐའ་རི་བོ་དགེ་
ལུགས་པ། ཆོས་སྟེ་འདི་དེང་ཐོག་རབ་རྒྱལ་ལུགས་སྐུ་སྒྲིལ་༡༩༩༩ལོར་བྱུག་དཀར་སྐུ་ཁོང་ནས་གདན་དྲངས་
པའི་ཨ་ལགས་སྟོ་བཟང་ཚུ་ལ་སྤྲོམས་ཞེས་པ་ཞིག་ཤར་རི་ཁའི་སྐང་ཀན་གྱི་ཚུ་མིག་ལུང་བ་ནས་སྐྱེས་མཆོམས་ལ་

བཞུགས་ཤིང་། རིམ་བཞིན་མཆོམས་པ་དང་མཆོམས་གཡོག་རྩེ་མང་ལ་སོང་ནས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་དགོན་པར་གྱུར།
རབ་རྒྱལ་ཚུ་ལུག་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར་སྤྲོ་མ་གཅིག་དང་ཟླ་བཅུན་༩༡ཅམ་ཡོད་པར་བཤད།

རབ་རྒྱལ་མེ་པག་ལོར་གཏེར་ལམ་ས་ཆར་འགོ་བའི་རིང་བཞིན་གྱི་རིམས་ཆད་མཁྲིས་པར་སྤོང་པ་ཞིག་བྱང་
བའི་རྒྱབས་སུ་སྐྱབ་གནས་འདིའི་སྤྲོ་མ་དང་ཟླ་བཅུན་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་འདས་གོངས་སུ་སོང་བས་རེ་ཞིག་སྐྱབ་པ་
ཉམས་ལེན་སོགས་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་ནམས་ཉམས་རྒྱུ་དུ་གྱུར། རབ་རྒྱལ་ཚུ་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར། པཎ་ཆེན་སྐྱེ་
ཐེང་བཅུ་བ་མཆོ་སྤོན་ནས་ལྷ་སར་བྱོན་རྒྱབས་ཤངས་སྤེ་དགོན་པའི་མཁན་རབས་བརྒྱད་པ་བཟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་
ཆད་བརྒྱད་ནས་ཁྱེད་ལོར་སྐྱབ་གནས་འདིར་ཕེབས་ནས་ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་རབ་གནས་མཛད་ནས་དགའ་ལྷན་དར་
རྒྱས་སྤྱིང་ཞེས་མཆོན་གསལ་བར་གྲགས། རབ་རྒྱལ་ས་ཁྱི་ལོར་དམངས་གཙོས་བཅོས་བསྐྱར་བྱས། བཟན་པ་ཡང་
དར་གྱི་རྒྱབས་འདིར་རབ་གནས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་༡༠༠༩ལོར་གོང་རིམ་གྱི་ཆོག་མཆན་ལྷར་དགོན་པ་སྤྲོ་མ་གསོ་བྱས།
ད་རྒྱབས་སྤྲོ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་མེད།

ཡེ་འདུར་ཕུགས་རའི་དགོན་དགའ་ལྷན་བཟན་རྒྱས་སྤྱིང་།

145

ཡེ་འདུར་ཕུགས་རའི་དགོན་དགའ་ལྷན་བཟན་རྒྱས་སྤྱིང་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཡེ་འདུར་ཕུགས་རའི་ཁོངས་
སུ་ཡོད། རྒྱལ་གཏེར་ཡེ་འདུར་ཕུགས་རའི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱབ་སྤེ་ཞིག་ཡིན། དེང་
རྒྱབས་ཡང་ཁྲང་དགོན་པའང་ཟེར། ཆོས་སྤེ་འདི་དཔའ་ལུང་ཁ་སྐང་དགོན་པའི་དགེ་སྤོང་ལུག་བསམ་མམ་ཡོངས་
གྲགས་སུ་ཨ་ཁུ་མགོན་པོར་འབོད་པས་རབ་གནས་ས་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར་ཆ་ཆ་ཞིང་ཁའི་ཚུ་སྤོག་ས་ཆོགས་གི་
ཁང་བ་འགའ་ཉོས་ནས་ལྷ་ཁང་དང་ཟླ་ཤག་གི་དོད་བྱས་ཏེ་དགེ་ལུག་འགའ་བསྐྱངས་པ་རིམ་བཞིན་ཟླ་བཅུན་བཅུ་
གསུམ་ཅམ་ལ་འཕར།

རབ་གནས་མེ་སྤང་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར་ཡེ་འདུར་ཕུགས་རའི་སྤྱི་བ་ཚུ་ཟེར་བའི་གནས་དེར་དགོན་གནས་སྤར་
ཏེ་འདུ་ཁང་དང་ཟླ་ཤག་གསར་བཞེངས་བྱས། དེ་རྗེས་དགོན་པའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་རྒྱལ་གཏེར་ཕུགས་རས་ཚུ་མཛོད་
ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ལས་གཞི་འགོ་བརྩམས་པས། དགོན་གནས་གྱི་ས་ལ་སེར་ཀ་བྱང་བར་བརྟེན་གོང་རིམ་གྱིས་རོགས་
དཔུལ་བྱིན་ནས་རབ་གནས་མེ་པག་༡༠༠༩ལོར་ད་ལྟའི་གནས་ལུལ་ཡེ་འདུར་ཕུགས་རའི་ཉེ་འགྲམ་འདིར་དགོན་
གནས་སྤར། ད་རྒྱབས་ཟླ་བཅུན་གསུམ་བཞི་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད།

ཤངས་སྡེ་ཤར་རི་སྡེ་བའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་།

ཏུང་ཡན་སྡེ་བའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ནི། གཏེར་ལམ་རྫོང་ཤངས་སྡེ་གོང་བརྒལ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད། གོང་བརྒལ་སྤྱི་དགའ་གི་རུབ་བྱང་སྟོགས་སུ་སྤྱི་ལེ་༡༩༩༩མ་གྱི་སར་ཡོད་པའི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡིན། ལྷ་ཁང་འདི་བྱ་བྱང་དགོན་པའི་གུའུ་རེན་ཨ་ཁུ་སངས་རྒྱལ་ཟེར་བས་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་རབ་གནས་ས་སྤངས་སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧ལོར་གསར་བཞེངས་བྱས། གནས་འདིར་དེང་སྐབས་ཟླ་བཅུན་མེད་པ་མ་གཏོགས་དགོན་པའི་ཆོག་མཆན་ཡོད་ལ། སྤྱི་དགའ་གི་ཡིག་ཚང་ལྷར་ན་བྱ་བྱང་དགོན་པའི་དགོན་ལག་དང་གྲུབ་མཐའ་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པར་གཏོགས་ཟེར།

སྡེ་བ་འདིའི་རུ་ཁག་ནི་རབ་གནས་རྒྱ་ན་སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧ལོར་ཤངས་སྤྱིའི་ལས་གཞི་གསར་སྤེལ་སྐབས་བྱེད་སྐབས་དཔའ་ལུང་དང་ཁོང་དཔའ་ས་ཆ་ནས་གནས་སྤོར་བྱས་པའི་བྱིས་ཚང་བདུན་ཅུ་ཙམ་དང་མི་བྱངས་སུམ་ལྷག་གིས་གྲུབ་པའི་སྡེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།

གཏེར་ལམ་རྫོང་ཁུངས་གྱི་དགེ་ལུགས་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པའི་བྲ་བའི་འགན་འཛིན་པ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་ཡར་རྒྱས་ནས་བསྐུལ་དོན་བཞིན་རུ་ངར་དགོན་པའི་ཟླ་རིགས་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བོང་ལྷག་དར་པོའུ་ལགས་གྱིས་བྲིས་པའི་གཏེར་ལམ་ས་ཆའི་དགོན་སྡེ་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཆོག་ཏུ་མཛོད་བསྐྱར་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན།

བསྟོན་ཆེན་ལྷ་ཡི་རྒྱུ་

འཇམ་མཁའ་ལྷ་ཡི་རྒྱུ་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཚོ་མཚོ་ག་གིས་
བྱས་འཁོར་དབང་ཆེན་གསུང་བཞིན་པའི་མཛད་འབྲིན་
ལ་ཕྱད་ཟད་བསྟོད་བ་སྟོང་ནས་དད་པའི་
མཚོད་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ།

ཡི་ཐང་བཞག་པ་སྟེ་མིང་ནས།

149

ཨོ་ན་ཨོ་བུ་ལ།
ཆེན་པོ་ནམ་གསུམ་མངོན་གྱུར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །
འགོག་ལམ་ལུང་དང་བཅས་པའི་དམ་པའི་ཆོས། །
མཐོང་སྒོམ་ས་བརྩས་བསྟུས་པའི་འཕགས་པའི་ཆོགས། །
ནམ་གསུམ་འབྲལ་མེད་གཙུག་ཏུ་དབྱེས་དགུར་རོལ། །

ལུང་རྫོགས་ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་རྒྱད་གཏུམས་ཤིང་། །
དགེ་ལྷན་ཟབ་གསང་ཉིང་བརྩད་འདོམས་མཁས་པ། །
སྐལ་ལྷན་གྱི་མཚོའི་རེ་སྐོང་ཡིད་བཞིན་ནོར། །
མཚུངས་མེད་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

མགོན་མེད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་གཅིག་ལ།
 མདོ་སྤྲུགས་གཞུང་ལྷགས་སྐྱེ་མཆོད་གཏེར་རྫོགས་པ།
 ཁྱེད་འདྲ་འདྲིན་མའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པ་གང་།
 བདག་ཅག་བསེལ་ལྷན་སྦྲེ་དགའི་བསོད་ནམས་ཉིད།

ཨ་མ་དོ་མཚར་ཆེ་འོ་རྒྱལ་བའི་སྲས།
 མཛད་བཟང་མད་དུ་བྱང་དོ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ།
 ཁྱེད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བཞོ་སྐལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
 རྒྱུ་རིང་ཡུལ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བཞིན་མཆིས།

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ།
 ཁྱེད་དང་ཁྱེད་འདྲའི་སྦྱེས་མཆོག་མང་པོ་ཡིས།
 འདྲིན་སྦྱོང་སྤེལ་བའི་ཚེལ་བ་འདུ་བཅུས་ན།
 ས་འདི་དགའ་ལྷན་གཉིས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར།

ལེགས་པར་བྱོན་ནོ་འགྲོ་བའི་དབྱུགས་འབྲིན་ཁྱེད།
 བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་འོ་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་བདག་
 རྩེས་ཡི་རང་དོ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཅན།
 བསྐལ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དུ་བཞུགས།

དམ་པ་ཁྱེད་ཉིད་དངོས་སུ་མ་མཇུག་ཡང་།
 ལུང་རྟོགས་ནོར་གྱིས་བྱུག་པ་ཁྱེད་འདྲ་བའི།
 བསྟན་ལ་སྤྲུག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཐོང་བའི་ཆོ།
 དད་པའི་སྦྱ་ལོང་ཀྱན་ནས་གཡོ་བར་གྱུར།

དཔལ་ལྷན་སྤྲུག་མ་ཁྱེད་དང་ཁྱེད་འདྲ་བས།
 བདག་ཅག་མགོན་མེད་སྦྲེ་རྒྱ་མི་འདོར་བར།
 ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་འབྲལ་མེད་རྩེས་བཟུང་སྟེ།
 ས་ལམ་བཞོད་པ་མ་ལུས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག།

ཁྱེད་ལ་དད་པས་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པའི་མཐུས།
སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབུལ་བ་སེལ་བའི་སྒྲུང།
གསེར་སྦྱངས་གཙོ་མའི་ལུང་རྟོགས་ཡིད་བཞིན་མཛོད།
རྟག་ཏུ་འཛད་མེད་དགའ་སྟོན་འབྱེད་གྱུར་ཅིག།

བདག་ཀྱང་དེང་ནས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར།
བདག་པས་གཞན་གཅིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཆིང་གོལ་ནས།
བདག་གཞན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཤོག།

༡༠༧ལོའི་སྐྱེ་བ་ཆེས་ལེ།

ལྷ་མ་གཅི་ལེ་ཆེན།

ཕྱོད་སྒྲིག་ལག་སྟར་བ་མཁའ་ཚོ།

ཕྱ་མདོ་རིན་བཟང་།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དྲ་ཆིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུས།

ཚཱ་སྒྲིགས་ལག་སྟར་པ་མཁའ་ཆོ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དྲ་ཆིགས་འདི་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་གི་མཁའ་པ་ཀྱི་སྤྱིང་བཅུད་
 རྒྱུན་འཛིན་དང་ཁོང་གི་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་དང་བརྗེ་རེས། སྟོལ་རྒྱུན་གྱི་ཕུལ་བྱུང་རིག་གནས་དར་སྤེལ་བཅས་
 བྱ་ཆེད་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༠ལོའི་ལྷ་ས་པར་མཆོ་སྟོན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་རིག་གནས་སྤྱི་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པས་གཙོ་སྟབས་བྱས་
 ཏེ་བཅུགས་པ་ཞིག་ཡིན། ༡༠༡༤ལོར་སེར་བུལ་བྲི་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར། དགོ་ཆུན་
 གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་དང་དྲ་བའི་འགན་འཛིན་དགོ་བཤེས་སློབ་བཟང་ཡར་རྒྱས་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་དྲ་ཆིགས་
 རྟིང་བའི་མང་གཞི་སྤྱིང་དུས་རབས་དང་མཐུན་ཞིང་ནང་དོན་ཕུན་སུམ་དེ་ཆོགས་སུ་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཐེངས་གསུམ་
 ལ་ཆེད་མཁས་པ་དང་དགོ་བཤེས་མང་པོ་མཉམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་དྲ་ཆིགས་གསར་བསྐྱར་ཐད་ལ་བཀོ་སྤྱོད་དང་བསམ་
 འཆར་བསྟུ་ལེན་བྱས་མཐར། དྲ་ཆིགས་སྒྲིག་བཟོ་བ་དང་ཚཱ་སྒྲིག་པས་དྲ་ཆིགས་ཀྱི་མ་ལག་གསར་བསྐྱར་དང་། དྲ་
 རོས་དུས་འགོད་དང་སྒྲིག་བཟོ། རང་དོན་འཆོལ་བསྐྱུད་དང་ཚཱ་སྒྲིག་བཅས་དཀའ་ཆོགས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་ནམས་རིམ་
 གྱིས་ཁྱད་བསད་བྱས་ཏེ་༡༠༡༤ལོའི་ལྷ་ས་པའི་ཆོས་༡༥ཉིན་མཁས་དབང་དང་དགོ་བཤེས་གཉེན་རྣམས་པའི་རྒྱུན་
 ལམ་དུ་ཁ་དོག་གསེར་སྒྲིག་ཅན་གྱི་དྲ་ཆིགས་འདི་ཕུལ་བྱུང་བ་ལགས། དྲ་ཆིགས་འདི་ལ་བོད་ཡིག་གཙོ་
 བྱས་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ལུན་ཞིང་ལེ་ཆ་སྒྲིག་བཀོད་བྱས་པ་འོས་ཤིང་འཆམ་ལ་དྲ་རོས་གྲུལ་དག་པ། ཚཱ་
 ཡིག་རྣམས་གསལ་བར་མངོན་སྟབས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོ་མཆན་དུ་མ་ལུན་ཏེ། གཅིག་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བོད་ཡིག་
 གི་དྲ་ཆིགས་ལ་གསར་འགྱུར་དང་ལོ་རྒྱུས། དགོན་སྡེ། གནས་ཆེན། གསུང་རབ། ལམ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་། དཔེ་བྲིད། ཆོ་
 ག་ཆོས་སྦྱོང་། རྒྱ་ཚུལ། དུས་ཆེན། མི་སྣ། ཞིབ་འཇུག་སྟན་མོང་རིག་གནས། རྒྱུ་ཤེས། རྒྱ་ཁམས་དང་འཕྲོད་བཞེན།
 བྲིམས་ལྷགས་བཅས་ལེ་ཆ་གཙོ་བོ་ཤེས་པ་ལ། ལེ་ཆ་གཙོ་བོ་རེ་རེ་འོག་ཏུ་ཡན་ལག་གི་ལེ་ཆ་འགའ་རེ་
 ཡོད་པས་སྤྱི་ལོ་བསྟོམས་པས་ཡན་ལག་གི་ལེ་ཆ་ལྟ་ལྟ་ཡོད། དེ་དག་གི་སྤོང་རུང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེ་ཆ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ནི། གཅིག་དཔེ་བྲིད་ལེ་ཆ་དང་གཞན་གཅིག་ནི་གསུང་འབུམ་ལེ་ཆ་ཡིན། དཔེ་བྲིད་ལེ་ཆ་
 ལ་མདོ་དང་སྟགས། ལམ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་། སྟན་མོང་རིག་གནས་བཅས་བཞི་ཡོད་ལ་མདོ་དང་སྟགས་ཀྱི་ནང་གསལ་

སུའང་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་དང་རྒྱུད་ལྡན་པའི་སྐོར་སྐོར་བཀའ་ཡོད། ལེ་ཆོན་འདིའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་མཁས་དབང་རྣམས་
 གྱི་འཆད་ཁྲིད་རྣམས་སྤྲད་དང་གཞུགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་སྤེལ་བ་ཡིན། གསུང་ཚོམ་གྱི་ལེ་ཆོན་ལ་བཀའ་
 འཇུག་དང་བསྟན་འཇུག། གསུང་འབུམ། མདོ། གསང་སྟགས། དགེ་ལྷགས་པའི་སློབ་གཉེར། བཅའ་ཡིག་བཅས་
 བདུན་དང་ཡང་ལག་གི་ལེ་ཆོན་དགྲ་ཡོད་པ་ཡིན། ལེ་ཆོན་འདིའི་ནང་གཙོ་བོ་མཁས་དབང་སོ་སོའི་གསུང་འབུམ་
 དང་མདོ་སྟགས་སྟོར་གྱི་གསུང་ཚོམ་རྣམས་PDFཡིག་ཆའི་རྣམ་པ་སྤྲད་ནས་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱིས་བཞུགས་ཀྱིས་
 མིན་གྱི་ལེ་ཆོན་གཞན་དག་ལའང་ཡན་ལག་གི་ལེ་ཆོན་འགའ་རེ་ཡོད་པས་ཡིག་ཆའི་རྣམ་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་
 བ་ཡིག་རིགས་རྒྱུད་བཀའ་བཞུགས་PDFདང་སྤྲ། གཞུགས་བཅས་གང་རུང་སྤེལ་ཆོག་པ་ཡིན། ༡༠༧༤ལོའི་ཟླ་༡༡པའི་
 ཆོས་༡༥ཉིན་ནས་༡༠༧༥ལོའི་ཟླ་༧པའི་ཆོས་༡༩ཉིན་བར་བོད་ཡིག་གི་བྲི་ཆེགས་ལ་དེ་བཙུག་2177240ལ་སྤེལ་ས་
 ཤིང་། ཆ་སྟོམས་བྱས་ན་ཉིན་རེའི་བྲི་ཆེགས་ཀྱི་དེ་བཙུག་༡༡༠༠ལྟག་ལ་སྤེལ་ས་བས་བོད་ཡིག་གི་བྲི་ཆེགས་ཁྲོད་ཅུང་
 དགའ་བསུ་ཐོབ་པའི་བྲི་ཆེགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ད་རལ་བར་བོད་ཡིག་གི་བྲི་ཆེགས་ནང་ཚོམ་ཡིག་༡༠༠༠ལྟག་
 དང་གསུང་ཚོམ་བོད་༡༠༠ལྟག་སྤེལ་ཡིག་ཆ་༡༥༠༠ལྟག་ རྩལ་ཆོད་ལྟར་ཅིས་ན་པལ་ཆེར་རྩལ་ཆོད་༧༠༠ལྟག་ ་
 ལྷགས་ཟིན་ལ། རྩལ་ལྷགས་ད་དུང་རྒྱ་ཆ་ལག་སོན་བྱུང་ཆེ་ལུ་མཐུད་ནས་བྲི་སྟེང་དུ་འགོད་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚོམ་
 ཡིག་གསར་བ་དང་གསུང་འབུམ་གསར་བ། སྤྲད་དང་གཞུགས་གང་རུང་གི་ནང་དོན་གསར་བ་རྣམས་དུས་ཐོག་ཏུ་
 གསར་དུ་བསྐྱར་ངེས་ལགས། གཉིས། བྲི་ཆེགས་རྩལ་འགོད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། རྩལ་ཆོད་ལ་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྲི་
 བའི་དོན་མ་མ་ལག་ནི་རྒྱལ་ནང་དུ་སྤྲད་གསལ་ཆེ་ཞིང་། ཚོམ་སྤྲིག་གི་རྩལ་པ་བཟང་བ་དང་ཚོམ་སྤྲིག་བྲིད་བདེ་པོ་
 ཡིན་པའི་ECMSཞེས་པ་དེ་ཆང་གཞི་བྱས་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆད་ལྡན་གྱི་བོད་ཡིག་ཨང་རྟགས་Unicodeབཀོལ་
 ཆོག་པ་ལས་གཞན་བྲི་ཆེགས་རང་སྟེང་གི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཅི་ཐུབ་བྱས་ནས་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་བྲིད་
 རྩལ་གསར་བ་ལག་གཅིག་ལ་སྟོན་དང་དགོས་ངེས་ཀྱི་སྤྲིག་བཟོ་མང་པོ་བྱས་ནས་ཅུང་བརྟན་འཇགས་ཅན་གྱི་མ་
 ལག་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་ཡོད། བྲི་ཆེགས་ཀྱི་འཆར་ངོས་ཡིན་ན་དེ་དང་སྐབས་འཇུག་སྤྱིང་སྟེང་རྒྱགས་ཆེ་ཞིང་བྲིད་རྩལ་
 ཐུན་ཐུན་ཆོགས་པོ་ལྡན་པའི་HTML5+CSS3ཀྱི་ཆད་གཞི་གཞིར་བཟུང་ནས་རྩལ་འགོད་བྱས་པ་མ་ཟད་སྤྲ་
 དང་གཞུགས་བརྟན་གཏོང་ཆས་དེ་མིག་སྤྱད་འཇུག་སྤྱིང་སྟེང་བྲིད་རྩལ་འཇུག་ཆང་དང་བཀོལ་མཁན་ཆེས་མང་
 བའི་Jplayerཞེས་པའི་གཏོང་ཆས་དེ་བཀོལ་ཡོད་སྟབས། ཚོམ་སྤྲིག་པས་ནང་དོན་ཚོམ་སྤྲིག་བྲིད་བདེ་བ་དང་།
 རྟོག་མཁན་གྱིས་ལག་བྱེར་ཁ་པར་དང་ཅིས་འཁོར། ལག་ཐོག་ཅིས་འཁོར་གང་རུང་ནས་བྲི་ཆེགས་ནང་གི་ཚོམ་
 ཡིག་དང་PDFཅན་གྱི་ཡིག་ཆ། སྤྲད་དང་གཞུགས་སོགས་ཆོགས་མེད་དང་བཞུགས་ཀྱིས་བྲིད་ཐུབ་པ་ཡིན། གཞན་བོད་
 ཡིག་མེད་པའི་ལག་འབྱེར་ཁ་པར་དང་མ་ལག་Androidཅན་གྱི་ཁ་པར། ལག་ཐོག་ཅིས་འཁོར། དེ་མིན་ཅིས་
 འཁོར་གྱི་མ་ལག་Windows7སྟོན་གྱི་ཅིས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་བོད་ཡིག་གི་ཡིག་མཛོད་མེད་ནའང་བོད་ཡིག་
 ལེགས་པར་འཆར་ཐུབ་ཆེད་Webfontཡི་ལག་རྩལ་གསར་བ་དེ་བཀོལ་ཡོད། དེ་མིན་བྲི་ཆེགས་ནང་གི་ནང་དོན་
 རྣམས་འཆོལ་བདེ་པའི་ཆེད་དུ་ཚོམ་ཡིག་འཆོལ་བཤེར་མ་ལག་ཞིག་ཀྱང་བཟོས་ཡོད་པས་སྤྲིག་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་
 མཁོ་བའི་ཚོམ་ཡིག་རྣམས་ཚོམ་ཡིག་གི་ཁ་བྱང་དང་ཚོམ་པ་པོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ལྟར་བཙུག་ན་ལེགས་པར་རྟེན་

३०१७/८/१५/१६-३०१७-२०१८-२०१९-२०२०

མཆོ་སྡེ་ཚང་ཁ་པ་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག་ཆེན་པོ་ལོ་ཆེན་གསལ་བཤེས་གཙོ་
དང་ཆེན་པོ་གཞིན་པ། ཏུང་ཡིག་བཅས་འདེམས་སྒྱུག་མིང་ཐོ།
青海宗喀巴文化艺术研究会会长副会长
秘书长候选人名单

སློའངི་ས། ༡༦།

顾问：（6）

ཀྲུང་གོ་འོ་བོད་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལྷེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་འཛིན་གཞིན་པ།

སློ་བཟང་ལུན་གྱུ་དོ་རྗེ།

中国藏学研究中心副总干事 洛桑灵智多杰

མཆོ་སྡེ་ཞིང་ཆེན་དམངས་འཐུས་ཀྲུ་འོ་བོད་གཞིན་པ།

སྐྱུ་འཐུས་ཐར།

青海省人大副主任 邓本太

མཆོ་སྡེ་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྤྱི་གོས་ཀྲུ་འོ་བོད་པ་བླར་བ།

ཕུ་ཕུ་ལུན་ཁྲི།

原青海省政协副主席 蒲文成

མཆོ་སྡེ་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་དམག་སྤྱི་འོ་བོད་པ་བླར་བ།

ཡུ་ཕུ་མགོན་པོ།

原青海军区副司令 余公保

མཆོ་སྡེ་ཞིང་ཆེན་དམངས་སྤྱི་ཐིང་ཐིང་གྲང་།

སློ་བཟང་ལྷ་བ།

青海省民政厅厅长 罗颂达哇

མཆོ་སྡེ་བོད་སྐྱུ་ཁང་གི་ཡོན་ཀྲང་བླར་བ།

འོ་ཆེན་ཆེན།

青海藏医院院长 艾措千

ཚོགས་གཙོ། རྒྱུ་ལོ་

会长（代）：

གཙོ་དཔོན་ལྷན་ཁག་

འཕམ་མེད་ཞིང་ཆེན་གྲུང་གི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་། །

角巴东主（省政府文史研究馆馆员）

ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ། རྒྱུ་

副会长：（7）

ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཕམ་མེད་གེ་སར་བོད་སྒྲན་མ་རྒྱུ་ཚད་ཡོད་སྤྱི་གཉེར་ཁང་གི་འགོ་འཛིན་པ། །

图布丹·确吉坚赞（青海格萨尔王藏药股份有限公司董事长）

ཨ་ལགས་ཤར་ཆང་། རྒྱ་ལྷོ་ཁུལ་དམངས་འཐུས་ཀྲུང་རིན་གཞིན་པ། །

夏日仓（黄南州人大副主任）

ཨ་ལགས་གསེར་ཁྱི་ཆང་། འཕམ་མེད་ཞིང་ཆེན་དམངས་འཐུས་རྒྱུ་ཁྱུ་ཁྱུ་ཡོན། །

赛赤仓（青海省人大常委会委员）

ཆེ་ཏན་མཁན་པོ། རྒྱ་ལོང་ཐང་རྫོང་གི་སྤྱི་གོས་ཀྲུང་རིན་གཞིན་པ། །

才丹堪布（民和县政协副主席）

སྒོ་བཟང་ཡར་རྒྱལ། རྩུལ་ཤུལ་ཁུལ་ཁྱི་འདུ་རྫོང་མཁར་ནང་དགེ་བཤེས། །

罗颂央吉（玉树称多县卡囊格西）

སྒོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་འབྲམ་དགོན་པའི་དགེ་བཤེས། །

毛兰嘉措（塔尔寺 格西）

བཙོན་འགྲུས་རབ་རྒྱལ།

འཕམ་མེད་ཞིང་ཆེན་གྲུང་གི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་། །

宗者拉杰（省政府文史研究馆馆员）

བྱུང་ཡིག་པ།

ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྒྱུ་མཁན་མིའི་སྤྱི་ཚོམ་པ། །

秘书长：图布丹·确吉坚赞（法人代表）

བྱུང་ཡིག་གཞིན་པ།

སྒོ་བས་ལྷན། ཀྲུང་དགའ། སྒོང་བོ་ཆེ་རིང་། ཆེ་རིང་དབང་ཆེན།

副秘书长：多旦 更尕娘 吾才让 才郎昂青

མཆོ་སྒྲོན་ཚོང་ཁ་པ་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ལས་འདིན་ལྷན་ཆོགས་ཚུགས་
པའི་མི་སྣའི་མིང་གོ།

青海宗喀巴文化艺术研究会常务

理事会组成人员名单

རྒྱན་ལས་ལས་འདིན་པ། ༡༡༤།

ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། ཨ་ལགས་ཤར་ཆང་། གཙོད་པ་དོན་གྲུབ། ཨ་ལགས་གསེར་ཁྱི་ཆང་།
ཆོ་ཏན་མཁན་པོ། སློ་བཟང་ཡར་རྒྱས། སློན་ལམ་རྒྱ་མཆོ། འཇམ་དཔལ་སློ་ཤེས། འདིགས་མེད་རྒྱལ་མཆོན།
བཙོན་འགྲུས་རབ་རྒྱས། བཀྲ་སྒོ། སྟོབས་ལྷན། མེ་སློན། དབང་ཆེན་ཆོ་བཏན།

常务理事：（14）

角巴东主 图布丹·确吉坚赞 夏日仓 赛赤仓 扎布 才丹堪布
格西罗颂央吉 毛兰嘉措 江边洛西 久美坚赞 梅卓 宗者拉杰 多杰
昂青才旦

མཆོ་སྒྲོན་ཙོང་ཁ་པ་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག་ཆེགས་པའི་རྒྱན་ལས་
ལས་འདིན་ལྷན་ཆེགས་རྒྱལ་པའི་མི་སྣའི་མིང་གྲོ།

青海宗喀巴文化艺术研究会

理事会组成人员名单

ལས་འདིན་པ། ༡༥༦།

ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ། ཨ་ལགས་ཤར་ཆང་། ཨ་ལགས་གསེར་ཁྱི་ཆང་། ཆོ་ཏན་མཁན་པོ། སློ་བཟང་ཡར་རྒྱས།
སློན་ལམ་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དཔལ་སློཤེས། འདིགས་མེད་རྒྱལ་མཆོན། བཙུན་འབྲུག་རབ་རྒྱས། རྩོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།
བཀྲ་སྟོ། སྟོབས་ལྷན། མེ་སློན། དབང་ཆེན་ཆོ་བརྟན། བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷན། རྩོ་རྩེ། ལྷ་བྱམས་རྒྱལ། ལུ་ལྷ་ཆེན།
ལུ་ཆོགས། དབང་ཆེན། ལྷ་བྱ་དོན་གྲུབ། འོ་ཡོན། རྣམ་གྲས། གནམ་བྱམས་རྒྱལ། རྒྱལ་མཆོན། ཆོ་བྱམས་རྩོ་རྩེ།
རིན་རྩོ། ཀུན་དགའ། བཟོ་ཚུལ་ཁྱིམས། མཛོད་ཆང་བཙུན་འབྲུག། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། བསོད་ནམས་བཟང་པོ།
ཨོ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ། སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མ་འབྲུག། དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དབྱངས། སློ་བཟང་བྱང་རྒྱལ།
མཐོ་ལས་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། སློན་གྱི་མེ་དོག་རིན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ། ལུ་ལྷ་ཐུབ་དཔལ་ལོ། ལྷ་ལྷ་སློ་བཟང་དར་རྒྱས།
སྟོང་བོ་ཆེ་རིང་། དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་། སློ་བཙུན་འབྲུག། ཡེ་ཤེས་སློན་དགའ། འབྲུག་ཆོ། མཁའ་འགྲོ་མཚོ།
བསོད་རྒྱལ་འབྲུག། ལུང་རིན་ཆེན། རམས་ཆོ་སྟོ། མཁའ་འགྲོ་ཆོ་བརྟན། རྩལ་ཁྱིམས་བཀྲ་ཤིས།

理事：（56）

角巴东主 图布丹·确吉坚赞 夏日仓 赛赤仓 扎布 才丹堪布
罗颂央吉 梅卓 毛兰嘉措 多杰 李先加 宗者拉杰 昂青才旦 李庆
彭措汪群 完玛龙珠 达哇 旦正 吴钰 南色 南先加 坚参 才项多杰
仁多 更尕 董元旦嘉措 巴扎慈城 佐仓宗者 元旦嘉措 索南桑布 沃嘉仁波切
洛桑嘉措 玛尼本 昂旺嘉措 加央 洛桑项曲 图里昂旺嘉措 真吉美多
仁青诺日 叶拉太 华洛 琼哲洛桑达杰 娘吾才让 东主才让 洛宗者
叶西卓尕 周泽 堪卓措 索加本 龙仁青 冉才保 看卓才旦 次成扎西。

མཆོ་སྒྲོན་ཙོང་ཁ་པ་རིག་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཞིབ་འཇུག་ཆེགས་པའི་ ཆེགས་མིའི་མིང་ཐོ

青海宗喀巴文化艺术研究会 会员名单

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ། ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། ཨ་ལགས་ཤར་ཆང་། ཨ་ལགས་གསེར་ཁྱི་ཆང་།
སློབ་བཟང་ཡར་རྒྱས། ཆོ་ཏན་མཁན་པོ། སློན་ལམ་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དཔལ་སློབ་ཤེས། འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཆོན།
བཙུན་འགྲུས་རབ་རྒྱས། རྩོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། བཀ་གློ། སྟོབས་ལྷན། མེ་སློན། དབང་ཆེན་ཆོ་བརྟན། རོ་རྩེ།
སྐྱ་བུ་མས་རྒྱལ། ལུ་ལྷ་ཆེན། ཐུན་ཆོག་ཤེས། དབང་ཆེན། ལྷ་བ། དོན་གྲུབ། འོ་ཡོན། རྣམ་སྲས། གནམ་བུ་མས་རྒྱལ།
རྒྱལ་མཆོན། ཆོ་བུ་མས་རོ་རྩེ། རིན་རོ། ཀུན་དགའ། པར་རྒྱུན་འགྲུབ། བཟོ་ཚུལ་ཁྲིམས། མཛད་ཆང་བཙུན་འགྲུས།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། བསོད་ནམས་བཟང་པོ། ཨོ་ལྷ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ། སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མ་འབྲུམ། ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ།
འཇམ་དབྱངས། སློབ་བཟང་བྱང་ཆུབ། མཐོ་ལས་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ། སྤྱི་ཁྱི་མེ་དོག་རིན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ། ལུ་ལྷ་མ་ཐར།
དཔལ་ལོ། བྱང་ཕུག་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས། སྤྱིང་བོ་ཆོ་རིང་། དོན་གྲུབ་ཆོ་རིང་། སློབ་ཙུན་འགྲུས། ཡེ་ཤེས་སློན་དཀར།
འབྲུག་ཆོ། མཁའ་འགྲོ་མཚོ། བསོད་རྒྱལ་འབྲུམ། ལྷ་རིན་ཆེན། རམས་ཆོ་གློ། མཁའ་འགྲོ་ཆོ་བསྟན། པར་རྒྱུན་འགྲུབ།
ཤེས་ཆོན་འཕྲིན། བཀ་ཡོན་ཏེ། ཆོ་བོ་སྐྱུ། ཐུལ་མཆོག་རྒྱལ། མགོན་པོ་ཆོ་རིང་། སྤྱིད་བུ་མས། རིན་ཆེན་ལྷ་མོ།
སྟག་མོ་ཐར། ཆོ་ཐར་འཆོ། སློན་ལྷ། དཔལ་ཅུན་དཔལ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཀ་ཤེས་སོགས་༡༠༠ལྷག་ཡོད།

角巴东主 图布丹·确吉坚赞 夏日仓 赛赤仓 扎布 罗颂央吉 才丹堪布
梅卓 毛兰嘉措 多杰 李先加 宗者拉杰 昂青才旦 李庆 彭措汪群 达哇
旦正 吴钰 南色 南先加 坚参 才项多杰 仁多 更尕 完玛龙珠 董元旦嘉措
巴扎慈城 佐仓宗者 元旦嘉措 索南桑布 沃嘉仁波切 洛桑嘉措 玛尼本
星全成 张云海 昂旺嘉措 加央 洛桑项曲 图里昂旺嘉措 真吉美多
仁青诺日 叶拉太 华洛 琼哲洛桑达杰 娘吾才让 东主才让 索加本
龙仁青 冉才保 蔡宝林 洛宗者 叶西卓尕 周泽 堪卓措 看卓才旦 完玛龙智
普却加 公巴才让 吉先 仁青拉毛 豆毛太 才太措 卓列 黄金花 次成扎西
等 200 多人。

青海宗喀巴文化艺术研究会章程

第一章 总则

第一条 本会定名为宗喀巴文化艺术研究会（以下简称本会）

第二条 本会是以青海籍为主的各地各界藏学家及相关领导宗教人士为主体自愿加入的非营利性学术团体。

第三条 本会的宗旨是坚持各民族平等团结繁荣进步的原则，研究宗喀巴的佛教历史文化艺术以及改革开放以来，特别是建立社会主义市场经济体制中出现的相关宗教理论问题及实际问题，为全民族的大团结和祖国的繁荣发展服务，为促进青海藏族地区的经济建设和社会事业的发展服务，为加速我省社会主义现代化建设服务。本会在其活动中，遵守国家宪法法律法规，遵守社会道德风尚并受法律保护。

第四条 本会接受业务主管单位青海省民族宗教委员会的业务指导；接受青海省民间组织管理局（以下简称省民管局）的监督管理。

第五条 本会所在地青海省西宁市南山路龙源叠翠小区 19 号楼。

第二章 业务范围

第六条 本会的业务范围是：

（一）紧密联系青海的各族藏学专家及宗教界知名人士，根据宗喀巴佛教文化和历史的实际以及我省是宗喀巴大师诞生地这一优势和特点，积极开展有关藏族格鲁派宗教及整个青海藏族地区的政治经济历史文化等方面的研究，特别是藏族地区宗教及现实问题的研究；

（二）积极投入构建社会主义和谐社会，促进社会稳定进步与繁荣；

（三）举办展览讲座学习班，交流传递经济科技教育文化的信息及成果；

- (四) 组织经济文化艺术等多种联谊活动；
- (五) 兴办国家法律法规允许的独立经营法人企业；
- (六) 向有关部门反映会员的建议和要求，保护会员的合法权益。

第三章 会 员

第七条本会会员分团体会员和个人会员。

第八条申请加入本会的会员，应具备下列条件：

- (一) 拥护本会章程；
- (二) 自愿申请加入；
- (三) 愿为青海藏区的繁荣发展团结进步贡献力量。

第九条会员入会的程序是：

(一) 团体会员入会须由该团体的负责人申请；个人会员须由一名会员介绍；

(二) 团体会员个人会员入会，须提交常务理事会或秘书长办公会讨论通过，并发给会员证。

第十条会员享有下列权利：

- (一) 选举权被选举权和表决权；
- (二) 参加本会组织的各项活动；
- (三) 有权对本会工作提出批评建议，进行监督；
- (四) 有权通过本会向有关部门反映问题和建议；
- (五) 入会自愿，退会自由。

第十一条会员须履行下列义务：

- (一) 遵守本会章程，执行本会决议；
- (二) 热爱本会工作，积极参加本会活动，维护本会合法权益；
- (三) 完成本会交办的工作；
- (四) 按时按规定缴纳会费；
- (五) 向本会反映情况，提供有关资料。

第十二条 为便于联系会员开展活动，本会设组织联络部，负责联系会员发展会员。可根据情况成立会员小组，小组活动由选出或指定的负责

人组织。

第十三条会员退会应通知本会，并交回会员证；会员如长期不缴纳会费或不参加本会活动，视为自动退会。

第十四条会员如有严重违反本章程的行为，经常务理事会或秘书长办公会表决通过，予以除名。

第四章 组织机构及会议层次负责人产生任免

第十五条 本会的最高权力机构是会员代表大会，会员代表大会的职权是：

- （一）制定和修改章程；
- （二）选举和任免理事；
- （三）审议理事会的工作报告和财务报告；
- （四）决定终止事宜；
- （五）决定其它重大事宜。

第十六条会员代表大会须有三分之二以上的会员代表出席方能召开，其决议须经到会会员代表半数以上通过方能生效。

第十七条本会设理事会。理事会由会员代表大会选出。理事从会员中产生，理事人数为会员人数的十分之一至十五分之一。理事应在工作中和行业中有了一定的代表性和参与理事的能力。

第十八条本会理事会每届任期五年。因特殊情况需提前或延期换届的，须由理事会表决通过，报青海省民族宗教委员会审查并经省民管局批准同意。但延期换届最长不超过一年。

第十九条理事会是会员代表大会的执行机构，在代表大会闭会期间领导本会开展日常工作，对会员代表大会负责。

第二十条 理事会的职权是：

- （一）执行会员代表大会的决议；
- （二）选举和任免会长副会长秘书长副秘书长；
- （三）筹备召开会员代表大会；
- （四）向会员代表大会报告工作和财务状况；

- (五) 决定设立办事机构分支机构代表机构和实体机构;

第二十一条 理事会须有三分之二以上理事出席方能召开，其决议须经到理事会三分之二以上表决通过方能生效。

第二十二條 理事會至少每年召開一次會議；特殊情況下可採用通訊形式召開。

第二十三条理事会设立常务理事会，常务理事会人数不超过理事会人数的三分之一。

第二十四条常务理事会由理事会选举产生，在理事会闭会期间行使本章程第十九条第一三五六七八项的职权，对理事会负责。

第二十五条常务理事会须有三分之二以上常务理事出席方能召开，其决议须经三分之二以上常务理事表决通过方能生效。

第二十六条 常务理事会至少每半年召开一次会议；特殊情况下可采用通讯形式召开。

第二十七条本会的会长副会长秘书长副秘书长必须具备下列条件:

- (一) 拥护社会主义制度，拥护国家的法律法规；
- (二) 在本会业务领域内有较大影响；
- (三) 身体健康，能坚持正常工作；
- (四) 具有完全民事行为能力。

第二十八条报经青海省民族宗教委员会审查同意，并经省民管局批准，本会秘书长应由本会常务副会长兼任，是本会法人代表，副秘书长协助秘书长行使权力。

第二十九条本会会长行使下列职权：

- (一) 召集和主持会员代表大会理事会；
(二) 检查会员代表大会理事会决议的落实情况；
(三) 代表本会签署有关文件。

第三十条本会秘书长行使下列职权：

- (一) 秘书长在理事会和会长领导下工作;

- (二) 召集和主持常务理事会；
- (三) 主持办事机构开展日常工作，组织实施年度工作计划；
- (四) 协调各分支机构代表机构实体机构开展工作；
- (五) 提名副秘书长及各机构主要负责人人选，提交常务理事会决定；
- (六) 在特殊情况下受会长委托常务副会长兼秘书长代行会长职权。
- (七) 处理其他日常事务。

第五章 名 誉 会 长 和 顾 问

第三十一条 本会设名誉会长一至三人。名誉会长职责：

- (一) 对本会的各项工作，以及本会的领导班子人选提出建议，提交理事会或常务理事会研究；
- (二) 监督检查本会各项工作，提出批评和建议。

第三十二条 本会设顾问若干人。顾问以青海宗喀巴文化艺术研究会名义聘请。顾问有权监督本会的工作，对本会工作提出意见或建议，并有权查阅本会相关资料和信息。

第六章 资产管理使用原则

第三十三条 本会经费来源

- (一) 按照本会《章程》规定收取的会费；
- (二) 捐赠；
- (三) 政府资助；
- (四) 本会业务活动中的收入；
- (五) 利息；
- (六) 其他合法收入。

第三十四条 各项经费收入必须用于本会《章程》规定的业务范围，不得在会员中分配。

第三十五条 本会建立严格的财务管理制度，会计账目要合法真实准确完整。

第三十六条 本会配备称职的会计人员。会计不得兼任出纳。会计人员必须进行会计核算，实行会计监督。会计人员离职时，必须与接管人员办清交接手续。

第三十七条本会的资产管理，必须执行国家规定的财务管理制度，接受会员代表大会和财政部门的监督。资产来源属于国家拨款或社会捐赠资助的，必须接受审计机关的监督，并将有关情况以适当方式向社会公布。

第三十八条本会换届或更换法定代表人之前必须接受青海省民族宗教委员会和省民管局的财务审计。

第三十九条本会的资产，任何单位个人不得侵占私分和挪用。

第四十条本会对非退休专职工作人员的工资和保险福利待遇，参照国家对事业单位的有关规定执行。

第七章 章程的修改程序

第四十一条本会章程的修改，须经理事会表决通过后报会员代表大会审议。

第四十二条本会修改的章程，须在会员代表大会通过后 15 日内，报青海省民族宗教委员会审查同意，报省民管局核准后生效。

第八章 终止程序及终止后的财产处理

第四十三条本会完成宗旨或自行解散，或由于分立合并等原因需要注销的，由理事会提出终止协议，经会员代表大会表决通过，报青海省民族宗教委员会审查同意。

第四十四条本会终止前，须在青海省民族宗教委员会及有关机关指导下成立清算组织，清理债权债务，处理善后事宜。清算期间，不开展清算以外的活动。

第四十五条本会经省民管局办理注销登记手续后即终止。

第四十六条本会终止后的剩余财产，在青海省民族宗教委员会和省民管局的监督下，按照国家有关规定，用于发展本会宗旨相关的事业。

第九章 附则

第四十七条本章程解释权属本会理事会。

第四十八条本章程自省民管局核准之日起生效。

青海宗喀巴文化艺术研究会

2016 年 7 月 16 日

མཉམ་པ་ལྟ་བུ་གྱི་མཆོད་ཀྱིས་དང་འབྲེལ་བའི་
མཆོད་ཀྱིས་དཔེ་བའི་ལོ་རྒྱུས།

བྱ་མདོ་རིན་བཟང་།

རྩེ་དག་དབང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི་སྤྱི་ལོ་༡༧༡༡ལོར་མང་པོའི་རབ་ཀན་དུ་སྤྱུ་འབྱུངས་ཤིང་། རྒྱུང་དུས་ནས་སྤྱི་ལོ་
མའི་བརྟེན་པ་དང་སངས་པོ་དང་མའི་སྤྲུགས། འོད་དཔག་མེད་གྱི་མཆོན་སྤྲུགས་ཞལ་འདོན་ཆག་མེད་མཛད་པ་སྤྲུགས་
ཆོས་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་ཡོད་པའི་དན་རྟགས་མི་དཔན་པ་ཡོད་ལ། ཡུལ་མི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོང་ལ་རབས་རྩེར་སོན་དུ་
འདྲིན།

དགྲ་ལོ་བཅུ་དགུ་འི་སྒྲིབ་ཡལ་བ་ཆེ་སྒྲིབ་མ་ཡོངས་འཛིན་དོན་ཆེ་འཆང་གི་མདུན་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲིབ་པ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་མཐོན་ཏེ་མཆན་ལ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོར་གསེལ། དགྲ་ལོ་ཉི་ཤུ་འི་སྐབས་སྐྱེ་འབྱུང་ནང་
 བཞུན་སྒོ་བ་སྤིང་དུ་ཞུགས་ནས། རྗེ་མཆོ་བཟང་དོན་ཆེ་དང་། རྗེ་སྐལ་བཟང་ཆོས་སྤྱང་། རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲི་ཀྱ་དོན་ཆེ་
 འཆང་བཅས་ཀྱི་མདུན་ནས་ཆད་མ་དང་། སར་ཕྱིན། དབུ་མ། མདྲོད། འདུལ་བ། རྒྱལ་མ་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་
 སྒོ་བ་གཉེར་གནང་། སྤྱ་སར་སྐབས་ཆོས་གྲར་ཆག་མེད་དང་ཚོད་པ་འགྲན་རྒྱ་བལ་བ་གཞན་གྱིས་ཆད་གཞི་འཛིན་
 ས་ལྟ་བུ་ཡིན། ༡༩༩༩ལོ་ནས་གནས་དབེན་པར་ཆོད་དང་སྐབས་པ་སྒྲིམས་པར་བཞུགས་རྒྱུ་འི་ཐུགས་འདུན་བཅངས་ནས་
 རི་ཁྲིད་དུ་ཕེབས། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་སྒྲིབ་མ་ལྷ་མོ་ཡོངས་འཛིན་དོན་ཆེ་འཆང་དང་སྐྱེ་འབྱུང་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་
 བཞུན་པ་རབ་རྒྱས། རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ནས་མཐོ་ལས་དགོན་པར་འཆད་ཉན་སྤེལ་དགོས་པའི་གསུང་བཀོད་
 ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཁོང་ཉིད་སྤེལ་འདིར་ཞབས་སེན་བཀོད་དེ་འཆད་ཉན་གྱི་དབུ་བཅུགས། མཐོ་ལས་དགོན་རྒྱུ་
 རྒྱལ་ཕུན་ཆོགས་ཆོས་རྫོང་སྤིང་ནི་མཚོ་སྒོན་ཁིང་ཆེན་མང་ར་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་ལ། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་རྗེ་བཅུན་
 དགེ་འདུན་བཞུན་འཛིན་ཞོར་བུས་དངོས་སུ་ཕྱག་བཏབ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་ཨ་ལགས་ཡི་སྐར་ཆང་ལ་དགོན་
 མགོ་ཕུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྤེལ་ཡི་སྐར་སྐྱེ་ཕེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་བསྐྱུངས། དགོན་བདག་ཡང་ཡི་སྐར་སྐྱེ་ཕེང་རིམ་བྱོན་
 ཡིན། དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ཁོང་མཐོ་ལས་དགོན་པར་ཕེབས་སྐབས་སུ་དེར་དགེ་འདུན་པ་སུམ་
 ཅུ་ཡས་མས་ཅམ་ལས་མེད་ལ། ལོ་དེ་ནས་སྒྲིབ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ནས་དབུ་བཅུགས་ཏེ་པོ་རྟོ་བའི་བེའུ་བུམ་སྒོན་པོ་ནས་
 ལམ་རིམ་སྒྲོར་གྱི་དཔེ་ཁྲིད་མང་དུ་གནང་།

ལྷི་ལོ་ ༡༧༧༥ ལོའི་ ལྷོ་བལ་པའི་ ཆོས་ལུན་མཆོན་ཉིད་གསར་འདུགས་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་བསྐྱུས་ལྷ་དང་སྐོ་
རྟགས། སར་ཕྱིན་སོགས་མདོ་རྒྱགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་དཔེ་སྤྱིད་ཆལ་མེད་ཏུ་མངོད། ལྷི་ལོ་ ༡༧༠༡ ལོར་

ཐེངས་དང་པོའི་ཡར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ནས་ད་ལོ་༢༠༡༥ལར་དུ་ཐེངས་ལྔ་ལ་བཞག

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོ་ནས་བཟུང་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ། ཆོས་གྲ་གོང་འོག་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་པ།
འཆད་ཉན་ཁང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། དགེ་རྒན་རྣམས་པའི་གཟིམ་ཁང་། གྲྲ་བའི་སྡོད་ཤག་ ༤ ཁང་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་ལ་དམངས་སྐོར་བྱེ་བ་གསུམ་ལྟག་བཏང་ནས་འདུགས་སྐྱོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ལོར་ལེགས་འགྲུབ་
བྱང་ཡོད། སྡོན་ཆད་མཐོ་ལས་དགོན་པར་རྒྱུད་པ་གྲྲ་ཆང་མ་གཏོགས་མེད་ལ། ད་ལྟ་དེ་ལས་ལྟག་ཐོས་བསམ་གླིང་།
འབས་བརྟན་གྲྲ་ཆང་། རྣམ་རྒྱལ་གྲྲ་ཆང་བཅས་གྲྲ་ཆང་བཞི་ཡོད། རྒྱུད་པ་གྲྲ་ཆང་ལ་ཐིག་རྩལ་ཆོན་བཅའ་ཕྱག་
ལེན་སྐྱབ་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཆད་ལྟན་བཅུགས་ཡོད། གྲྲ་ཆང་ཡོངས་ཀྱི་བཞེས་པ་དང་སྐྱེ་འབྱེད་སྤུལ་རྒྱ་སོགས་གཙོ་
བོ་ཁོང་གིས་གཏོང་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་འདྲིན་གྲྲ་བསྐྱུས་གྲྲ་གསུམ་ཀ་ནས་འདུལ་བའི་བར་འདྲིན་གྲྲ་ཆང་ཆང་བོ་ཡོད།
ལོ་རེ་བཞིན་གྲྲ་ཆང་བཞིའི་དགེ་རྒན་དང་རྒྱགས་ཞིབ་པ་རྣམས་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལོ་འཁོར་རྒྱགས་སྡོད་ལ། ཆོད་
རྒྱགས། དྲིས་རྒྱགས། སྡོ་རྒྱགས་སོགས་ལེན་སྐྱངས་པལ་ཆེ་བ་གྲྲ་སའི་སྡོ་མང་གྲྲ་ཆང་ནང་བཞིན་ཡིན། ལོ་རེ་རེར་
རྟོར་སྒྲ་ ༡༡ པའི་ནང་རྒན་བྱ་མདོ་རབ་རྒྱས་དང་ཁ་སྐང་སྤྱིན་པ་རྣམ་གཉིས་པེབས་ནས། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ། སྒྲ་
སྟན་དག་དཀར་ནག་ཅིས་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ཆ་ཆང་བྲིད་བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་ལོ་རེ་བཞིན་དང་ལྟན་
མང་ཆོགས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་མཁའ་སྡོད་མའི་འབྲུམ་ཆོགས་དང་སྡོལ་མའི་འབྲུམ་ཆོགས། ཏུ་རེ་དུང་རྒྱལ། སྡོན་
འགྲོ་ཆོས་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་བཅུགས་ཏེ་དང་ལྟན་མང་ཆོགས་ལ་ནང་ཆོས་རོ་སྡོད་དང་སྡོམ་རྒྱབ་ཉམས་ལེན་
བྱེད་སྐྱངས་སྐོར་རྒྱན་དུ་གནང་བཞིན་ཡོད་ལ། རང་བསྟན་རྒྱན་ཤེས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་
འོད་འཁོར་སོགས་སྤྱི་ཆོགས་སྟེང་རིན་མེད་གཟིགས་འབྲུལ་བྱས་པས། རྒྱ་སེར་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་དང་
དད་མོས་སྒྲ་ལྟག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དུས་རྒྱུན་སློབ་གྲྲ་ཁག་དང་སློབ་མ་ཉམ་ཐག་ལ་རོགས་སྐྱོར་རྒྱུ་དུ་གནང་ཐུས་ཡིན། མདོར་ན་བསྟན་པ་དང་
འགྲོ་བ་ལ་གང་པན་གཅུགས་སུ་བཟུང་ནས་བཞུགས་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

རྗེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ལ། ཉི་མར་ཕྱིན་དོགས་དཔྱད་སྡོམ་ལྟན་གྱི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྡོན་མེ་དེད་དང་།
ཉི་མར་རིམ་བཀའ་དགའི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་། ་ ཁོང་གི་གསུང་བྱ་མདོ་རིན་བཟང་དང་སྡོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
སློབ་བྱ་དག་གིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའི་སྐོར་ལ། ཉི་མར་སྟོན། ་ ཉི་མར་དཔྱད་ཟིན་བྲིས། ་ ཉི་མར་བསྟན་རྒྱུ་ཤེས།
་ བཅས་དང་ད་དུང་ཉི་མར་འབྲོག་རུ་བ་ཚུལ་བྲིས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར། ་ ཉི་མར་ཁོག་ལོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ལྟན་
ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས། ་ ཉི་མར་ཆོས་ཀྱི་ལག་ལེན་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཚམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཐུན་སེལ་བའི་
ཉི་མའི་སྐྱང་བ། ་ ཉི་མར་བཅུན་མཁའ་སྡོད་དབང་མའི་སྐྱབ་ཐབས། ་ ཉི་མར་འགྲོ་མ་འབྲུག་མགོ་ཅན་ཀྱི་རྒྱབ་
ཐབས། ་ ཉི་མར་ཁོལ་འདེབས་འཆི་མེད་སྐྱབ་པ་དེད་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་བདུད་ཅིའི་སྟོང་པོ། ་ ཉི་མར་མའི་
ཡོངས་འདྲིན་རིན་པོ་ཆོས་བཀའ་ཆོས་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བ། ་ ཉི་མར་བྱའི་སྐོར་རི་ཁོང་པ་བཟང་པོའི་
ཕྱོགས་བསྐྱིགས་མཛད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིག་གི་སྐོར་ལ་ཉི་མར་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་དེ་ཅེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཆོགས་པོད་
བཅོ་ལྔ། ཉི་མར་སྤྱིད་ཀྱི་མི་ཆོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འཆོ་བ་དེ་ཅེས་བྱ་བའི་དཔེ་ཆོགས་པོད་རྒྱག་སོགས་མང་པོ་བཞུགས།